Bundel van de Raadsvergadering van 16 april 2019

Agenda bijlagen

29046 Uitnodiging gemeenteraad 16 april 2019

0	Vragenkwartier
1	Opening
2	Vaststelling agenda raadsvergadering
3	Mededelingen
4.A	Besluitenlijst gemeenteraad van 5 maart 2019
	besluitenlijst gemeenteraad 5 maart 2019
	amendementen en moties
4.B	Overzicht begrotingswijzigingen en verloop post onvoorzien
	2019-04-16 Totaaloverzicht raadsbesluiten meerjaren saldo en reserves 2019
4.C	Bestuurlijke planning 2019
	Bestuurlijke planning gemeenteraad 16-04-19
5.A	Terugkoppeling kwaliteitscommissie gemeente Buren
5.B	Terugkoppeling werkgroepen/forums
5.C	Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen
6	A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)
6.1	Herziening grondexploitatie 2019
	Dossier 746 voorblad
	Raadsvoorstel D.023933 Herziening grondexploitatie 2019
	Raadsbesluit D.023937 Herziening grondexploitatie 2019
6.2	Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland
	Dossier 740 voorblad
	Raadsvoorstel D.025675 Wijziging gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Rivierenland 2018
	Raadsbesluit D.025685 Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018
	Wijzigingsbesluit GR ODR
	Toelichting bij wijzigingsbesluit GR ODR en extra toelichting op art. 14 GR ODR, deel 1
	Toelichting bij wijzigingsbesluit GR ODR en extra toelichting op art. 14 GR ODR, deel 2
	Geconsolideerde tekst GR ODR t/m 2e wijziging
	Geconsolideerde tekst toelichting op de GR ODR t/m 2e wijziging
	Memo bij de toelichting op de GR ODR t/m 2 wijziging
	Was wordt lijst 2e wijziging GR-ODR
6.3	Zienswijze Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenplan politie 2019-2022
	Dossier 727 voorblad
	Raadsvoorstel D.025588 Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
	Raadsbesluit D.025589 Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
	Zienswijze Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 25621
	Concept Veiligheidsstrategie Oost Nederland 2019-2022
	Ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
6.4	Benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling
	Dossier 758 voorblad
	D.027333 Raadsvoorstel benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling
	D.027334 Raadsbesluit benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling

6.5 Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren

Dossier 756 voorblad

26468 Raadsvoorstel Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren

26469 Raadsbesluit Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren

7 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

7.1 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de Partij voor de Dieren: glasvezel

Motie PvdD glasvezel april 2019

7.2 Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)

Dossier 706 voorblad

Raadsvoorstel D.026741 Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)

Raadsbesluit D.026738 Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)

Bijlage 1 -Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen

Bijlage 2 -Overzicht van de aantallen leden en teams van alle acht voetbalverenigingen in de gemeente

Bijlage 3 -Vitale sportverenigingen

Bijlage 4 Brief en notitie van BVV van 21 december 2017

Bijlage 4.1 -Notitie overleg Burense voetbalverenigingen (sept 2015)

Bijlage 4.2 -Model renovatieschema

Bijlage 4.3 -Concept onderhouds- en beheerrichtlijn 'norm'velden

7.3 Transformatie en onderzoek tekorten sociaal domein

Dossier 741 voorblad

Raadsvoorstel D.024277 Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein

Raadsbesluit D.026200 Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein

Transformatie Sociaal Domein - projectplan versie 3.0

7.4 Veiligheid en overlast laagvliegende helikopters, reactie en aanbod Ministerie van Defensie

brief raadsfracties

25909 reactie minister

7.5 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de VVD: fietspad sportpark Maurik

Motie vreemd aan de orde van de dag van de VVD fietspad sportpark Maurik

7.6 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de VVD: MKB vriendelijkste gemeente

190411 motie vreemd MKB vriendelijk VVD

7.7 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de VVD: nieuwsbrief economische zaken

190416 motie vreemd economische zaken VVD

8 Sluiting

gemeente
Buren

De leden van de gemeenteraad van
Buren

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.011827/D.029046
behandeld door: G. van Droffelaar
bijlage(n): Diverse
onderwerp: Uitnodiging Gemeenteraad 16 april 2019

Maurik, 8 april 2019

verzonden: - 9 APR. 2019

Geachte dames en heren,

Hierbij nodig ik u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad, te houden op

dinsdag 16 april 2019 om 20.00 uur

in de raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.

De agenda van de vergadering treft u hierbij aan.
Voor zover de stukken niet zijn bijgevoegd, liggen ze ter inzage in de leeskamer van de raad (kamer 0.18) van het gemeentehuis in Maurik.

Met vriendelijke groeten,

de voorzitter van de raad,

J.A. de Boer MSc

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	05-03-2019
Tijd	20:00 – 00.28
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.A. de Boer MSc
Aanwezigen	S. van Alfen, Gemeentebelangen A. Arends, Gemeentebelangen Mw. M. Bettink-Pierik, CDA (vanaf punt 5) C. van de Bijl, PCG D.J. Bult, Gemeentebelangen Mw. N.A.W. van Dam, PvdA Mw. N.H.A.F. van Doremalen, VVD J. de Jonge, PvdD W.T. van Laar, Gemeentebelangen J.W. Lammers, Gemeentebelangen C. de Lange, PCG P.A. Molleman, Gemeentebelangen Mw. I.P. Tetteroo-Baldinger, VVD Mw. F.C. Veenis-Missler, CDA (t/m punt 4) H.N. van Vierssen, VVD A. Warmer, PvdA H. Zaaijer, PCG G.J.D. van Zetten, Gemeentebelangen Mw. A. van Zijl-Hoek, D66 A.W. Zwarteveen, PvdD Mw. J.C.H. Zwart-van Kessel, VVD G. van Droffelaar, griffier
Wethouders	G.J. Keller, wethouder Mw. S.T. Klein-de Jong, wethouder D.J. Russchen, wethouder
Afwezig m.k.	J.J. van Tuil, Gemeentebelangen

0 Vragenkwartier

1 Opening

Besluit

De voorzitter opent de vergadering.

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

Besluit

De voorzitter stelt voor het voorstel nieuwe lokale omroep (punt 9.6) aan te houden.

De VVD verzoekt het voorstel ruimtelijke strategische visie Regio Rivierenland (punt

8.3) als bespreekstuk te agenderen.
De VVD verzoekt het voorstel onderwijsachterstanden (punt 9.5) als hamerstuk te agenderen.

De Partij voor de Dieren kondigt twee moties aan over een niet geagendeerd onderwerp:
1. glasvezel
2. tweemaandelijkse rapportage (ondersteund door CDA en D66).

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

3 Mededelingen

Besluit

De voorzitter bericht dat de heer Van Tuil verhinderd is. Voorts heet hij de heer Arends weer van harte welkom.

4 Afscheid vertrekkend raadslid CDA, mw. F.C. Veenis-Missler

Besluit

De voorzitter en de fractievoorzitters nemen op passende wijze afscheid van het vertrekkende raadslid, mevrouw F.C. Veenis-Missler.

Mevrouw Veenis-Missler spreekt een dankwoord uit.

5 Installatie raadslid CDA, mw. M. Bettink-Pierik

Commissie onderzoek geloofsbrieven

Besluit

De voorzitter benoemt de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van mevrouw Bettink-Pierik, bestaande uit de heer Arends (voorzitter) en de dames Tetteroo-Baldinger en Van Zijl-Hoek.

Op advies van de commissie onderzoek geloofsbrieven wordt mevrouw M. Bettink-Pierik toegelaten en geïnstalleerd. Zij legt daartoe aan de voorzitter de eed af.

6.A Besluitenlijst gemeenteraad van 22 januari 2019

Besluit

Vastgesteld.

6.B Overzicht begrotingswijzigingen en verloop post onvoorzien

Besluit

Voor kennisgeving aangenomen.

6.C Bestuurlijke planning 2019

Besluit

Voor kennisgeving aangenomen.

7.A Terugkoppeling kwaliteitscommissie gemeente Buren

Besluit

Mevrouw Van Zijl koppelt terug uit de vergadering van 12 februari 2019 waarin o.a. de heer Scholten van de Provincie Gelderland kritisch uitleg heeft gegeven over de staat van de financiën van de gemeente. Voorts geeft zij aan dat een delegatie van de raad binnenkort spreekt met de accountant. In de eerstvolgende reguliere vergadering van de kwaliteitscommissie staat de AVG centraal.

7.B Terugkoppeling werkgroepen/forums

Besluit

De heer Warmer geeft aan dat op 14 februari jl. een voorbereidingsoverleg heeft plaatsgevonden voor de vergadering van de werkgroep sociaal domein op 7 maart 2019. Daar heeft afstemming plaatsgevonden over de onderwerpen in relatie tot de recente ontwikkelingen op het sociaal domein. Hij verwijst hierbij ook naar de raadsinformatiebrief over dit onderwerp. Het spijt hem dat ruis is ontstaan omtrent het karakter van het overleg van 14 februari.

Mevrouw Zwart refereert aan de laatstgehouden vergadering van de werkgroep ruimtelijke ontwikkelingen waarin het plussenbeleid en de migrantenhuisvesting aan de orde zijn gesteld. Zij verwijst naar de stukken hierover in iBabs.

Mevrouw Van Doremalen geeft aan dat door een groepje raadsleden uit de regio vervolg wordt gegeven aan het fenomeen 'grip op gemeenschappelijke regelingen'. Zij merkt op dat de verschillende raden door samen te werken veel voor elkaar kunnen krijgen.

7.C Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

Besluit

Wethouder Klein deelt mee dat op dit moment 54% van onze inwoners in het buitengebied zich heeft aangemeld voor glasvezel. Dit is zeer goed nieuws. Zij spreekt haar dank uit aan onze inwoner, Erwin Vermeer, die zich hard heeft gemaakt voor Buren op Glas.

De overige gemeenten in de regio zijn nog niet zo ver. De openbare aanbesteding heeft niet tot resultaat geleid.

Wethouder Keller koppelt terug over:

1. Avri: de invoering van het nieuwe afvalbeleid loopt volgens plan en wordt 1 juli 2019 gerealiseerd. Zienswijzen zijn nog niet afgerond. Op basis van een business case vindt in mei besluitvorming plaats over o.a. het incontinentiemateriaal en medisch afval.

Voor wat betreft de IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) vindt meer en intensievere samenwerking tussen vier deelnemende gemeenten plaats op het gebied van harmonisatie en innovatie.

2. Mobiliteit: hij verwijst naar de raadsinformatiebrief over het uitvoeringsprogramma. Voorts geeft hij aan dat de 1ste pilot gaat over het Agri-verkeer in relatie tot de fietsers in de gemeente.

Wethouder Russchen meldt het volgende over de gemeenschappelijke regeling GGD:

- per 1 april 2019 is een nieuwe directeur Veilig Thuis benoemd;
- aan het Dagelijks Bestuur van Veilig Thuis wordt een extern lid toegevoegd.

Voor wat betreft de Werkzaak Rivierenland meldt hij dat in 2020 een evaluatie volgt,

waarna de verdeling van kosten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aan de orde zal komen.

Burgemeester De Boer neemt de vrijheid het onderwerp besturingsfilosofie ter sprake te brengen. Hij refereert aan de gehouden gesprekken met de gehele raad en een delegatie van de raad en college/directie/griffier over de voorbereiding tot verandering en geeft aan dat hetzij via het fractievoorzittersoverleg, hetzij via het raadsjournaal, zal worden gecommuniceerd.

8 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

8.1 Aanpassing financiële verordening 212 en treasurystatuut

Besluit

1. De financiële verordening artikel 212 Gemeente Buren 2018 vast te stellen en met terugwerkende kracht tot 1 oktober 2018 in werking te laten gaan.
2. Het treasurystatuut gemeente Buren 2018 vast te stellen en met terugwerkende kracht tot 1 oktober 2018 in werking te laten gaan.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.2 Verordening maatschappelijke ondersteuning 2019

Besluit

De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2019 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.3 Onderwijsachterstanden

Besluit

Om alle Burense kinderen een goede start op de basisschool te geven de beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2019-2022 ‘Een koffer vol kansen voor alle kinderen’ vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.4 Teisterbant - kaders woningbouwontwikkeling

Besluit

1. Het plan Teisterbant te ontwikkelen, en daarbij de volgende uitgangspunten te hanteren:
2. het financiële eindresultaat van de ontwikkeling dient minimaal gelijk te zijn met het bij de jaarstukken 2017 genomen verwachte verlies van €181.000,--;
3. biZonder hoofdelijke stemming conform besloten.nnen het plangebied maximaal 45 woningen toe te staan.
4. Met inwoners en mogelijke kopers de kaders uitwerken tot een stedenbouwkundig plan.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.5 **Verklaring van geen bedenkingen Akker 10 Ingen, educatieve zorgboerderij**

Besluit

1. Een ontwerp verklaring van geen af te geven voor de uitbreiding van de educatieve zorgboerderij ‘Landelijk leven’ met een woongebouw met 14 zorgunits.

2. Deze verklaring van geen bedenkingen als definitieve verklaring van geen bedenkingen aan te merken als hiertegen geen zienswijze wordt ingediend.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.6 **Verklaring van geen bedenkingen Rijnbandijk 213-217 Rijswijk**

Besluit

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor het verplaatsen van het bouwrecht van twee woningen op de percelen tussen de Rijnbandijk 217 en de Rijnbandijk 213 in Rijswijk en deze te doen gelden voor één woning met hetzelfde oppervlak en inhoud.

2. Deze ontwerpverklaring als definitieve verklaring van geen bedenkingen aan te merken als hiertegen geen zienswijze wordt ingediend.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.7 **Bestemmingsplan Maurik, Kersentuin**

Besluit

1. Het bestemmingsplan ‘Maurik, Kersentuin’ gewijzigd vast te stellen in digitale en analoge vorm.

2. De ambtelijke aanpassingen die zijn opgenomen in de 'procesnota' vast te stellen.

Stemverklaring: de heer Bult onthoudt zich van stemming op grond van artikel 28 van de Gemeentewet.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

9 **B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)**

9.1 **Kunstgrasvelden voetbalvereniging B.Z.S.**

Besluit

1.a In te stemmen met het door het college van burgemeester en wethouders beëindigen van de inkoop- en aanbestedingsprocedure voor de renovatie van een kunstgrasveld in Beusichem door niet te gunnen.

1.b Het budget van € 200.000,-- voor de renovatie van het kunstgrasveld in Beusichem ter beschikking te stellen aan B.Z.S.

1.c Garant te staan voor een lening van B.Z.S. van maximaal € 300.000,-- voor de aanleg van een tweede kunstgrasveld onder de volgende voorwaarden:

- jaarlijks berekenen van gemeentelijke kosten aan B.Z.S.;

- nakomen aflossingsverplichting aan de geldverstrekker in 25 jaar indien B.Z.S. niet aan deze verplichting voldoet.

Stemverklaring CDA.

Met meerderheid van stemmen aangenomen (voor stemmen het CDA, PvdA, VVD en

Gemeentebelangen; tegen stemmen D66, PCG en PvdD).

9.2 Ambities implementatie Omgevingswet

Besluit

1. Bij de implementatie van de Omgevingswet in 2019 de volgende accenten aan te brengen:

a) het vergroten van de transparantie binnen ruimtelijke procedures als prioriteit binnen het klantgericht werken aan te wijzen.

b) Inwonersparticipatie te starten vanuit de behoefte in de samenleving.

c) Vernieuwing van beleid als uitgangspunt te nemen voor het opstellen van de omgevingsvisie.

d) Te starten met databeschikbaarheid voor de invulling van het digitaal stelsel.

En daarvoor:

2. Ambitienota implementatie Omgevingswet versie 0.0 dd. 29-11-2018 vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

9.3 Blijverslening

Geamendeerd besluit

1. De Verordening Blijverslening gemeente Buren 2019 vast te stellen.

2. Voor het verstrekken van blijversleningen een bedrag van € 250.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen.

3. De duurzaamheidsmaatregelen niet op te nemen in de lijst woningaanpassingen Blijverslening gemeente Buren 2019.

Amendement D66 en CDA over duurzaamheidsmaatregelen.

Amendement aangenomen (voor stemmen PvdD, D66, Gemeentebelangen, PCG, CDA en VVD; tegen stemt de PvdA).

Geamendeerd besloten (voor stemmen de PvdA, PCG, Gemeentebelangen, D66 en PvdD; tegen stemmen het CDA en de VVD).

Toezeggingen

evaluatie van de blijverslening na een jaar.

9.4 Startnotitie Klimaatvisie

Besluit

In te stemmen met de Startnotitie Klimaatvisie en voor de uitwerking van de klimaatvisie en het uitvoeringsprogramma te kiezen voor de speerpunten:

1) Energie,

2) Klimaatadaptatie, en

3) Voorbeeldfunctie.

Unaniem aangenomen.

Stemverklaring D66.

Motie PvdD: veeteelt als 4e speerpunt: in meerderheid verworpen (voor stemt de PvdD; de overige partijen stemmen tegen).
Motie PvdD: zonnevelden: in meerderheid verworpen (voor stemt de PvdD; de overige partijen stemmen tegen).
Motie PvdD: voorbeeldfunctie gemeente: in meerderheid verworpen (voor stemt de PvdD; de overige partijen stemmen tegen).

Toezeggingen
- in volgend raadsvoorstel over zonne-energie een concrete paragraaf burgerparticipatie opnemen
- conform het vermelde over de klimaattour in het raadsjournaal van 27 februari 2019 door tussenkomst van de agendacommissie een benen op tafel-sessie organiseren over o.a. zonne-energie.

9.5 Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland

Amendementen

Amendement VVD, Gemeentebelangen en PvdA: speerpunten

9.6 Nieuwe lokale omroep

Besluit

Aangehouden.

9.7 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de Partij voor de Dieren over glasvezel

Besluit

Aangehouden.

9.8 Motie over niet geagendeerd onderwerp van de Partij voor de Dieren, CDA en D66 over de tweemaandelijkse rapportage

Besluit

Motie van treurnis PvdD, CDA en D66 over tweemaandelijkse rapportage: verworpen (voor stemmen PvdD, CDA en D66; tegen stemmen Gemeentebelangen, PCG, PvdA en VVD).

Toezeggingen

duidelijke communicatie naar inwoners over het tekort sociaal domein en de rapportage hierover.

10 Sluiting

Besluit

De voorzitter sluit om 00.28 uur de vergadering.

Vastgesteld in de gemeenteraad van 16 april 2019,

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

D.023261

D026779

Amendement van de fractie D66 en CDA
ter zake van agendapunt 9.3 Blijverslening

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders d.d 5-maart 2019 nr.D.016742.

Overwegende dat:

- een blijverslening een financiële uitkomst kan bieden voor mensen die thuis willen blijven wonen, maar hun huis aanpassingen behoeft om dit mogelijk te maken.
- het aanbieden van deze blijverslening wordt gedaan vanuit een zorg-perspectief
- geld dat beschikbaar komt voor zorgdoeleinden, ook aan zorgdoeleinden besteed moeten worden
- duurzaamheidsmaatregelen niet vallen onder zorgdoeleinden
- voor 28 mei 2019 de Duurzaamheidslening *(inwoners kunnen van deze verordening gebruik maken als zij hun woning willen verduurzamen)* op de agenda van de gemeenteraad staat
- de gemeente er naar zou moeten streven om geen vermenging van gelden te willen

Besluit de duurzaamheidsmaatregelen niet op te nemen in de lijst woningaanpassingen Blijverslening gemeente Buren 2019.

En gaat over tot de orde van de dag

D66

CDA

D.026784

Motie van de fractie van de Partij voor de Dieren

ter zake van agendapunt 9.4 (Startnotitie Klimaatvisie)

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Buren

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van 27 november 2018;

Overwegende dat:

Klimaatverandering een steeds groter probleem begint te worden

Verdere opwarming van de aarde zoveel mogelijk moet worden beperkt

Veeteelt verantwoordelijk is voor een substantiële uitstoot van broeikasgassen

In een agrarische gemeente als Buren veel veehouders zijn die verantwoordelijk zijn voor een grote uitstoot van CO2

Roept het college daarom op:

Veeteelt als 4e speerpunt toe te voegen

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

D.026782

Motie van de fractie van de Partij voor de Dieren

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Buren

ter zake van agendapunt 9.4 (Startnotitie Klimaatvisie)

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van 27 november 2018;

Overwegende dat:

Klimaatverandering een steeds groter probleem begint te worden

Verdere opwarming van de aarde zoveel mogelijk moet worden beperkt

Duurzame energie daar een belangrijke bijdrage aan kan (en moet) leveren

Zonne energie daar een wezenlijk onderdeel van uitmaakt

Er op de Burense daken nog voldoende plaats is om zonnepanelen te plaatsen

Tientallen kilometers Burense dijken door hun op het zuiden gerichte dijktalud bijzonder geschikt zijn voor het plaatsen van zonnepanelen

Rijkswaterstaat momenteel proeven doet met zonnepanelen in geluidsschermen, in het wegdek van N wegen en in het wegdek van vluchtstroken langs autosnelwegen

Vruchtbare landbouwgrond beschikbaar moet blijven voor het verbouwen van voedsel en het planten van bomen en struiken

Roept het college daarom op om:

Zolang nog niet alle andere mogelijkheden volledig zijn benut geen medewerking te verlenen aan het plaatsen van zogenaamde zonnevelden op de grond

Te onderzoeken welke stimuleringsmaatregelen en subsidies mogelijk zijn om zonnepanelen op of aan bestaande bebouwing aan te brengen

Andere overheidsdiensten zoals Rijkswaterstaat, Provinciale Staten en Waterschap te benaderen om samen de mogelijkheden op of aan hun eigendommen te onderzoeken

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

D.026783

Motie van de fractie van de Partij voor de Dieren

ter zake van agendapunt 9.4 (Startnotitie Klimaatvisie)

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Bure

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van 27 november 2018;

Overwegende dat:

Klimaatverandering een steeds groter probleem begint te worden

Verdere opwarming van de aarde zoveel mogelijk moet worden beperkt

De gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven

De gemeente behalve het gemeentehuis nog diverse andere panden in eigendom heeft waar mogelijkheden zijn om te verduurzamen

Roept het college daarom op om:

De mogelijkheden te onderzoeken om de gemeentelijke eigendommen verder te verduurzamen door bijvoorbeeld:
– de temperatuur in het gemeentehuis in elke ruimte te begrenzen op maximaal 20 graden
– het dak van het gemeentehuis vol te leggen met zonnepanelen

Na te gaan welke maatregelen nog meer kunnen worden genomen voor het gemeentehuis

Na te gaan welke maatregelen mogelijk zijn voor andere gemeentelijke eigendommen

De raad hierover te informeren

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

D.022686

Amendement van de VVD, Gemeentebelangen en PvdA inzake van agendapunt 8.3. Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland.

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019;

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders inzake de Ruimtelijke Strategische Visie Regio, D.022574, Z.006711.

Is van oordeel dat:

- de verwerking van de zienswijzen door Regio Rivierenland en de toelichting daarop de raad onvoldoende gevoel geeft alleen gehouden te zijn aan de inleidende tekst (blauwe tekst);

- kan worden ingestemd met de hoofdlijnen (de blauwe lettertjes), maar niet met de details. Die zijn erg operationeel gemaakt;

- er elementen in de visie zitten die worden herkend en potentieel kunnen worden toegepast in de op te stellen Burense omgevingsvisie. Dat het visiedocument kan worden betrokken bij het Burense visie, maar dat de raad van Buren zich vrij voelt om keuzes te maken die in het belang van Buren zijn.

Besluit

Het concept-besluit te wijzigen in:

Het ontwerp van de Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland voor de drie speerpunten agribusiness, economie en logistiek en recreatie en toerisme voor kennisgeving aan te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag

D.026787

Motie van treurnis

van de fracties van de Partij voor de Dieren, CDA, D66, .. , ...

Ter zake onjuiste informatie in diverse tweemaandelijkse rapportages

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 5 maart 2019

Gelezen de brief aan de gemeenteraad van 28 februari 2019 inzake het tekort en transformatie Sociaal Domein met kenmerk Z.010766 / D.026179

Overwegende dat:

- De raad van de gemeente Buren een half jaar lang onjuist en onvolledig is geïnformeerd over de financiële positie, met name ter zake de uitgaven t.b.v. het sociaal domein
- Dat de raad hierdoor zijn controlerende taak niet naar behoren heeft kunnen uitoefenen
- Het college i.c. de verantwoordelijk wethouder zijn taak niet naar behoren heeft uitgeoefend
- Dat er veel meer geld is uitgegeven dan door de gemeenteraad middels de op 7 november 2017 vastgestelde begroting voor 2018 is toegestaan
- De budgetoverschrijding op 28 februari is opgelopen tot 16% oftewel ruim 1,3 miljoen euro
- Het definitieve tekort nog niet bekend is

Spreekt haar bezorgdheid uit en betreurt deze gang van zaken

Roept het college op om:

- Al het mogelijke te doen om bij de uitvoering van de opgedragen taken binnen de daarvoor gestelde kaders te blijven en bij afwijkingen direct de gemeenteraad te informeren
- In te staan voor de juistheid en volledigheid van (financiële) rapportages
- Een vergelijkbare situatie in de toekomst te voorkomen

En gaat over tot de orde van de dag.

PvdD D66 CDA

Overzicht raadsvoorstellen 2019 met begrotingswijziging **2-4-2019**

Nummer begr. wijz.	Datum raadsverg.	Wijziging concept = C verwerkt = V	Omschrijving	60110105 Mutatie begroting	60100105 Mutatie reserves[1]	Mutaties investering
			Primitieve begroting 2019	**14.639**	**997.312**	
1		V	Programmabegroting 2018		0	
2	18-12-2018	V	Tweede tweemaandelijkse rapportage sept. okt.	24.750		
2		V	structurele begr. wijzigingen 2018 na vaststelling begroting 2019		864.750	
2		V	Voetgangersvoorziening Verbrughweg in Lienden			
3	6-11-2018	V	Frictiekosten organisatieontwikkeling			
			Tot en met besluiten uit 2018	***39.389***	***1.862.062***	
4	5-3-2019	C	Onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0
5	16-4-2019	C	Privatisering voetbalverenigingen		109.964	
was 6	5-3-2019	**Vervalt**	Kunstgrasvelden BZS Beusichem (geen begr. wijz.) **Vervalt**			0
6	16-4-2019	C	Herziening grondexploitaties 2019	0	0	0
7	5-3-2019		Blijverslening (nog geen begrotingswijziging)			250.000
8	16-4-2019	C	Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein (geen begr.wijz)		82.640	
9						
10						
11						
12						
13						
			Verwacht rekeningresultaat 2019	**39.389**		
			Verwacht saldo storting/onttrekking 2019		**2.054.666**	

Nadere toelichting:

Mutatie begroting: in deze kolom vindt u het verloop van het saldo van de begroting. De stand per 01/01/2019 is € 39.389. Met de vaststelling van boven genoe verwachten we per 31/12/2019 een saldo van € 39.389 (een positief bedrag is ten gunste van het verwachte saldo, een negatief bedrag t.l.v.

Mutaties reserves: in deze kolom vindt u het saldo van de mutaties in 2019. De stand per 01/01/2019 geeft aan dat we per saldo € 1.862.062 onttrekken. Indien raadsvoorstellen dan verwachten we per 31/12/2019 per saldo € 2.054.666 te onttrekken. (Positief bedrag = onttrekking / Negatief bedrag =

Mutatie investering: in deze kolom vindt u het bedrag aan investeringskrediet(en) dat u beschikbaar stelt.

Overzicht verloop meerjarensaldo begroting 2019 - 2022

Nummer begroting wijziging	Datum raadsbesluit	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
P		**Beginstand primitieve meerjarenbegroting 2018 - 2021**	**14.639**	**8.263**	**92.099**	**4.048**
2	18-12-2018	Tweede tweemaandelijkse rapportage sept. okt.	24.750	24.750	24.750	3.750
		Verwachte eindstand meerjarensaldo 2018	**39.389**	**33.013**	**116.849**	**7.798**
Saldo meerjarenbegroting 2019 - 2022			**39.389**	**33.013**	**116.849**	**7.798**

+ = voordeel exploitatie / - = nadeel exploitatie

OVERZICHT RESERVES	Stand 1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-19	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-20	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-21	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-22
Algemene Reserve (AR)													
AR Algemene reserve	1.111.075	1.246.981	284.833	2.073.223	240.000	67.893	2.245.330	460.000		2.705.330			2.705.330
AR Alg. res. geblokkeerd (weerstandsvermogen)	2.749.500	44.500		2.794.000			2.794.000			2.794.000			2.794.000
Totaal algemene reserves	**3.860.575**	**1.291.481**	**284.833**	**4.867.223**	**240.000**	**67.893**	**5.039.330**	**460.000**	**-**	**5.499.330**	**-**	**-**	**5.499.330**
Overige bestemmingsreserves (OBR)													
OBR Omgevingsger.uitg.& bovenpl.verevening	525.723			525.723			525.723			525.723			525.723
OBR Egalisatie accres algemene uitkering	-			-			-			-			-
OBR Beheer oppervlaktewater	-			-			-			-			-
OBR Overlopende posten	1.666.486	20.000	822.000	864.486	20.000		884.486	20.000		904.486	20.000		924.486
OBR Ontwikkeling (regisserende) gem. Buren	-			-			-			-			-
OBR Maatschappelijke investeringen	109.964		109.964	-			-			-			-
OBR Risico's grondexploitaties	-			-			-			-			-
OBR Beheer en Onderhoud Tollewaard	1.346.981		1.286.981	60.000		30.000	30.000		20.000	10.000		10.000	-
OBR Deelfonds sociaal domein	2.581.333		520.140	2.061.193		329.191	1.732.002		75.000	1.657.002			1.657.002
OBR I & A plan 2017-2021	392.898		138.375	254.523		52.489	202.034		50.367	151.667		50.367	101.300
Totaal overige bestemmingsreserves	**6.623.385**	**20.000**	**2.877.460**	**3.765.925**	**20.000**	**411.680**	**3.374.245**	**20.000**	**145.367**	**3.248.878**	**20.000**	**60.367**	**3.208.511**
Overige bestemmingsres. besteed (OBRB)													
OBRB Gemeentehuis	190.675		30.674	160.001		16.000	144.001		16.000	128.001		16.000	112.001
OBRB Heractivering riolering	1.042.775		113.442	929.333		112.814	816.519		112.814	703.705		111.979	591.726
OBRB Afbouw verplichting sport en dorpshuizen	59.761		17.333	42.428		17.333	25.095		17.313	7.782		3.881	3.901
OBRB Kapitaallasten IHP 2007 - 2016	649.715		24.655	625.060		24.655	600.405		24.655	575.750		24.655	551.095
OBRB Onderdreef Buren	355.000		17.750	337.250		17.750	319.500		17.750	301.750		17.750	284.000
Totaal overige bestemmingsreserve besteed	**2.297.926**	**-**	**203.854**	**2.094.072**	**-**	**188.552**	**1.905.520**	**-**	**188.532**	**1.716.988**	**-**	**174.265**	**1.542.723**

saldo mutaties in 2019 (toevoegingen minus onttrekkingen) **2.054.666**

mutatie voor 2019 uit de totaallijst **2.054.666**

stand jaarrekening nog niet definitief kan nog wijzigen

Bestuurlijke jaarplanning 2018

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
16 april 2019						
16 Apr 2019		**Plussenbeleid**		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Lokaal plussenbeleid realiseren.			*Werkgroep ruimte 11 december 2018 besproken en 20 februari 2019 uitkomsten toegelicht.*	
16 Apr 2019		**Tweede wijziging Gemeenschappelijke Regeling ODR**		**Klein**		**Regie & projecten**
		Toelichting: Door één van de deelnemers, de provincie Gelderland, is een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Rivierenland gedaan.				
16 Apr 2019		**Herziening grondexploitaties**		**Klein**		**Regie & projecten**
		Toelichting: Er zijn drie grexen: *1. Teisterbant – separaat in de raad voor de kaders* *2. BT Doejenburg – er ligt een raadsbesluit voor de berekening van de grondprijs* *3. Hooghendijck – is uitvoering van de overeenkomst.*				
16 Apr 2019		**Verzelfstandiging buitensportaccommodaties**		**Russchen/ Keller**		**Beleid**
		Toelichting: de onderhandelingen over het onderhoud en de renovatie van de buitensportaccommodaties met de Burense Voetbalverenigingen (BVV) bevinden zich in de eindfase. In februari/maart ronden wij het af en kan het in besluitvorming naar de raad.				
16 Apr 2019		**Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein**		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: De transformatie binnen het Sociaal Domein is in Buren één van de vijf strategische opgaven in 2019. We schreven hiervoor een projectplan met de titel "Het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren. In dit plan staat in hoofdlijnen hoe we vorm en inhoud willen geven aan de inhoudelijke transformatie binnen het			*In oktober volgt de visie op het Sociaal Domein*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		Sociaal Domein.				
16 Apr 2019		**Herbenoeming lid rekenkamercommissie**		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				
16 Apr 2019		**Benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling**		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
28 mei 2019						
28 mei 2019		**VVGB voor uitbreiding bedrijfspand Hoolweg 1 Maurik**		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Uitbreiding van het bedrijfspand aan de Hoolweg 1 in Maurik (Woonland).			*Uit nadere onderzoeken zoals de flora en fauna moet blijken of de raad van april gehaald kan worden.*	
28 mei 2019		**Bibliotheekwerk / leesstimulering**		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: contract Karmac is verlengd tot 1 juni 2019.			*Stand van zaken: In januari 2019 start de evaluatie van het bibliotheekwerk in relatie tot aanpak laaggeletterdheid en leesstimulering. Nieuw en duurzaam beleid in mei/juni in de raad.*	
28 mei 2019		**Benoeming nieuwe accountant**		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
25 juni 2019						
25 juni 2019		**Beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen**		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: voor het financieel beheer van de begraafplaatsen wordt een reserve aangesproken. Er is sprake van een daling van de inkomsten waardoor het gereserveerde budget terugloopt. Daarom worden beleidsuitgangspunten inclusief financiële onderbouwing voorgelegd om te besluiten over het toekomstig onderhoud van de begraafplaatsen.			De raad wordt 19-2 eerst bijgepraat over de stavaza en ontwikkelingen. Hierna wordt het plan definitief gemaakt.	
25 juni 2019		**Algemene plaatselijke verordening**		**De Boer**		**Advies**
		Toelichting: actualiseren en vernieuwen van de Algemene plaatselijke verordening.				
25 juni 2019		**Controleprotocol 2019**		**Klein**		**Griffie**
		Toelichting: in combinatie met Normenkader				
25 juni 2019		**Jaarstukken 2018**		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
25 juni 2019		**Tweemaandelijkse rapportage 2019**		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
25 Juni 2019		**Spuitzonebeleid**		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: In onze gemeente komen veel boomgaarden voor. Om de burgers en de bedrijven duidelijkheid te geven hoe we omgaan met spuitzones stellen we beleid op.			*De concept nota wordt voorgelegd aan afgevaardigden van plaatselijke en regionale fruit- en laanboomtelers. Vervolgens leggen we het stuk voor aan de werkgroep ruimte. Ten slotte leggen we het stuk in concept voor aan regionale fruit- en boomtelers zoals LTO, fruitboompact en laanboompact.*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
9 juli 2019						
9 juli 2019		**Kadernota 2020**		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
9 juli 2019		**Erfgoedverordening**		**Keller**		**Beleid**
		Toelichting: actualisatie van de verordening inclusief archeologiebeleid				
9 juli 2019		**Startnotitie Visie op dienstverlening**		**De Boer**		**Front-office**
		Toelichting:				

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		Derde en vierde kwartaal 2019				
		Woonvisie		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: actualisatie van het woonbeleid van de gemeente.			*Verwachting: derde kwartaal*	
		Beleid huisvesting buitenlandse arbeidskrachten		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: We willen afspraken maken over de huisvesting van buitenlandse arbeidsmigranten (regionaal en/of lokaal). Dit is een pilot in het kader van de omgevingswet.				
		Bodembeheer en bodemkwaliteitskaart		**Klein**		**Regie en projecten**
		Toelichting: De wettelijke basis voor het hergebruik van grond en bagger is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Hierin is vastgelegd dat de geldigheid van een bodemkwaliteitskaart maximaal vijf jaar is. De huidige kaart is medio 2017 verlopen. De kaart is de basis voor de nota, waardoor ook de nota niet meer zou gelden. *Het actualiseren houdt in dat gekeken wordt of er genoeg nieuwe analyseresultaten beschikbaar zijn, en of die hetzelfde kwaliteitsbeeld per deelgebied geven.*			*Is verplaatst van oktober naar december.* *<u>Update 23-08-2018:</u>* *De bodemkwaliteitskaart is een regionaal product. Nog niet bekend is wanneer dit wordt opgeleverd.*	
		Vaststelling bestemmingsplan Het Binnen in Lienden		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Al lange tijd wordt er gesproken over de bouw van woningen in plan Het Binnen in Lienden. Het bestemmingsplan maakt de bouw van 20 woningen in het plangebied mogelijk.				
		Toelichting: Actualiseren van het integraal veiligheidsbeleid				
		Uitbreiding Supermarkt Coop		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Mark 20-20a in Beusichem.				
		Nota verbonden partijen		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		Begroting 2020		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
		Tweemaandelijkse rapportage 2019		**Klein**		**Advies**
		Visie op recreatie en toerisme		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Nog nader uit te werken.			*Formatie beschikbaar gesteld bij Begrotingsraad.*	
		Welstandsnota 2019		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: actualiseren van de nota in kader van de omgevingsvisie				
9 juli		**Kadernota 2020-2023**		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
		Tweemaandelijkse rapportage 2019		**Klein**		**Advies**
		Toelichting:				
		Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Rijndijk 19, 19a en 19b in Lienden		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: naar aanleiding van een mediation traject willen we de huidige recreatieve bestemming en de al aanwezig onzelfstandige verhuureenheden (voor permanente bewoning) vastleggen in een nieuw bestemmingsplan.			*Afhankelijk van het wel/niet inbrengen van zienswijzen is 1 oktober haalbaar*	
		Vaststelling bestemmingsplan Hooghendijck Beusichem		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: De ontwikkelende partij Vario Looye komt met een gewijzigd plan. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.				
		Vaststelling veegplan 2019		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Bij een veegplan worden meerdere kleinschalige verzoeken voor herziening van bestemmingsplannen tegelijk behandeld.				
		Herijking Regionale programmering bedrijfsterreinen		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: de vastgestelde RPB in 2016 wordt in 2019 geactualiseerd en moet door de gemeenteraden worden				

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		vastgesteld.				
12 nov. 2019		**Boardletter**		**Klein**		**Griffie**
		Toelichting: incl. voortgang aanbevelingen				
2019/2020		**Evaluatie hondenpoepbeleid**		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: evaluatie beleid				
		Visie op verkeer en wegen		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: *In het eerste kwartaal van 2019 worden gesprekken gevoerd met inwoners voor input voor de visie verkeer en vervoer. In het tweede kwartaal volgt hiervan een terugkoppeling naar de gemeenteraad.*				
		Integraal Beleid Openbare Ruimte		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: In 2019 brengen we in beeld hoe de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte kan bijdragen aan klimaat en duurzaamheidsdoelstellingen. Om de 4 jaar stellen we het beleid voor de openbare ruimte vast. Hierin nemen we het aspect duurzaamheid expliciet mee.				
		Verordening lijkbezorgingsrechten		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: de verordening lijkbezorgingsrechten volgt na de besluitvorming over het beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen			*Raadsvoorstel is afhankelijk van besluitvorming over beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen in december 2018 of januari 2019. Verordening volgt na vaststelling beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen.*	
		Beheerverordening begraafplaatsen		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: aangepaste verordeningen en uitvoeringsbesluiten worden ter besluitvorming aangeboden.			*Raadsvoorstel is afhankelijk van besluitvorming over beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen in december 2018 of januari 2019.*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
					Verordening volgt na vaststelling beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen.	
		Heroverweging speelruimtebeleid 'Ruimte om te spelen 2012-2016'.		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: *Ons speelruimtebeleid stamt uit 2012. Daarom evalueren we het huidige beleid en kijken we naar mogelijke aanpassingen.*				
		Accommodaties (Functiecirkel cluster 2)		**Keller**		**Beleid**
		Toelichting: We doen onderzoek naar het gebruik van de accommodaties in het cluster met de kernen Lienden, Ingen en Ommeren.				
		Dorpshuis het Klokhuis (Functiecirkel cluster 1)		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: We leggen aan de raad een voorstel voor waarin de herhuisvesting van huidige gebruikers van het Klokhuis geregeld wordt. Dit voorstel kent ook een financiële component.				
		Het vervolg van het Programma voor de Leefomgeving, IVOR en IBOR in het kader van Omgevingswet en Kerngericht werken		**Keller**		**Regie & projecten**
		Voorstel voor de aanpassing van de structuur van visies, beleid en uitvoering in de fysieke leefomgeving in het kader van de omgevingswet en Kerngericht Werken.			*De raad wordt hierover bijgepraat in de informatiebijeenkomst (14-5)*	
		Verordening leerlingenvervoer		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Actualisatie.				
		Duurzaamheidslening		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Voorstel voor het instellen van een duurzaamheidslening. *Inwoners kunnen van deze verordening gebruik maken als zij hun woning willen verduurzamen.*				
		Uitnodigingskader Zonnevelden		**Russchen**		**Beleid**

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		Toelichting: welke voorwaarden stelt de gemeente Buren aan te realiseren zonnevelden.			*In maart wordt de startnotitie duurzaamheid in de raad behandeld.*	
1 Okt 2019		**Visie op transformatie "Het Sociaal Domein"**		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Visie op transformatie "Het Sociaal Domein" van de toekomst in Buren.			*Volgt op het project Transformatie Sociaal Domein dat in april 2019 in de raad wordt behandeld.*	
1 Okt 2019		**Regionale Solidariteit Wmo/Jeugd**		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Gemeenten in de regio Rivierenland spraken af om voor een aantal zorgproducten de kosten onderling te verrekenen. Dat noemen we de solidariteitsafspraken. Na drie jaar hebben we een evaluatie. Op basis van die evaluatie leggen we een voorstel aan de raad voor of we nieuwe afspraken maken en zo ja, hoe die afspraken eruit moeten zien.			*Regio Rivierenland zorgt voor de voorbereiding van de solidariteitsafspraken en afstemming met de gemeenten.*	
		Duurzaamheidsvisie		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: De gemeente Buren wil inzetten op duurzaamheid. We willen de bewustwording van de samenleving vergroten en samen met inwoners en bedrijven zorgen dat de gemeente Buren een groene, gezonde gemeente is om in te wonen, werken en recreëren. *De duurzaamheidsvisie brengt in kaart welke kant de gemeente Buren op wil met duurzaamheid.*				
1 Okt 2019		**Informatiebeveiligingsbeleid**		**De Boer**		**Advies**
		Toelichting: Ter informatie naar de raad. Het beleid is niet meer actueel en moet gebaseerd worden op de nieuwe Baseline Informatie Veiligheid Overheidsnorm.				
1 Okt 2019		**Quick scan Nazorg RKC rapporten**		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				
		RKC Programmabegroting 2019-2020		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				
17 Dec 2019		**Rapport RKC Handhaving**		**De Boer**		**Griffie**
		Toelichting:				
		Integraal Veiligheidsplan		**De Boer**		**Regie**

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
						en Project en
		Nieuwe kaders inkoop		**De Boer**		**Advies**
		Toelichting:				
		Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2019		**De Boer**		**Advies**
		Toelichting: De geldende Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Buren, die dateert uit 2016, is op een aantal punten geactualiseerd.			*Verplaatst van oktober naar december.* 12 maart informatiebijeenkomst met de raad.	
		Burense visie op het kind		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Tussentijdse evaluatie			*Toezegging uit de voorbespreking van 06.02.2018*	
		Project Nieuwenhuizen-Rijswijk		**n.t.b.**		**Regie en Project en**
		Toelichting: vaststellen bestemmingsplan.			*Afhankelijk van aanlevering en instemming derden. We weten nog niet of en wanneer dit aangeleverd wordt.*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		KAN VAN DE AGENDA 2019				
		Lokale economische agenda		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Samen met de ondernemers(verenigingen) willen we in onze gemeente een lokale economische agenda bespreken			Kan van de raadsagenda af. Het betreft hier uitvoering en planning van data samen met de ondernemers. De raad wordt hiervoor uitgenodigd via de agendacommissie en/of het raadsjournaal. De raad kan ook zelf onderwerpen aandragen. De raad hoeft hierover geen besluit te nemen.	
		Visie wonen en zorg		**Klein/ Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Om in een gebied toch een sluitend aanbod wonen en zorg (en welzijn) te realiseren, is een gedeelde visie nodig. De wereld van wonen & zorg is erg in beweging. Mensen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen en voor wie dat niet (meer) kan worden steeds nieuwe vormen van wonen met zorg ontwikkeld. De gemeente Buren wil haar eigen rol, verantwoordelijkheden en ambities bepalen.			Kan van de raadsagenda af. Het wordt onderdeel van de woonvisie.	
		Informeren over de uitkomsten van het Woningbehoefteonderzoek		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: Onderzoek naar kwaliteit/kwantiteit. We koppelen het lokale onderzoek aan het regionale onderzoek en we stemmen af met de coöperaties (SWB en Kleurrijk Wonen).			Kan van de raadsagenda af. Het regionale en lokale woningbehoefteonderzoek nemen we mee bij het opstellen van de woonvisie en het bouwen voor behoefte 2019/2020.	
		Dierenwelzijnsnota		**Keller**		**Beleid**

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
		Toelichting: Inspanning om deze bestuursperiode tot een dierenwelzijnsnota te komen.			*Geen formatie beschikbaar om dit onderwerp op te pakken.*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
NADER TE BEPALEN 2020 en 2021						
1e kwartaal 2020		**Visie Kerngericht werken en inwonersparticipatie**		**Keller**		**Regie en projecten**
		Toelichting: *We ontwikkelen een visie op Kerngericht werken en inwonersparticipatie waarbij we het Kernenbeleid 2010-2013 heroverwegen en de resultaten van de pilots kerngericht werken verwerken. Dit past bij de ambities uit het coalitieakkoord en de programmabegroting.* *In 2019 gaan er ervaring opdoen waarna in 2020 de visie vastgesteld kan worden*				
1e kwartaal 2020		**Visie op verkeer en wegen**		**Keller**		**Beheer**
		Toelichting: een brede visie op wegen wordt ter besluitvorming voorgelegd. Raad wordt via raadsjournaal geïnformeerd wanneer wordt gestart met het maken van de visie.				
2020		**Woningbouwprogrammering**		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: uitwerking van de regionale afspraken woningbouw op basis van de woonvisie en het woningmarktonderzoek.				
2020		**Integraal Huisvestingsplan Scholen**		**Keller**		**Beleid**
		Toelichting: het Integraal Huisvestingsplan moet worden geactualiseerd. In samenwerking met de onderwijspartners bereiden we dit voor. *Dit plan is volgend op de visie op het kind (2019). Planning daarom in 2020.*			*Om een goed afgewogen besluit over het IHP te kunnen nemen, moet de raad goed geïnformeerd zijn. Het IHP heeft verstrekkende financiële gevolgen. In dit proces is voorzien in een tweetal informatiebijeenkomsten voor de raad.*	

Datum raad	Uiterlijk	Onderwerp/activiteit en Toelichting	Progr	Pfh	Procesopmerkingen	Afd
2021		**Herbenoeming leden van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit**		**Klein**		**Beleid**
		Toelichting: de commissie ruimtelijke kwaliteit bestaat uit medewerkers van het Gelders Genootschap en worden voor bepaalde tijd benoemd.			*Benoeming per 01.01.2021.*	
2020		**Integrale visie op sociaal domein**		**Russchen**		**Beleid**
		Toelichting: Er is een beleidsplan tot en met 2020 voor Wmo/Jeugd en Volksgezondheid. Er is nog geen beleidsplan Participatie. Dit moet één beleidsplan worden.			*Het aanpassen van het integrale beleidsplan is volgend op het project(plan) en de visie van de transformatie van het sociaal domein.*	

Raadsvergadering

Dossiernummer	746
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	6.1
Omschrijving	Herziening grondexploitatie 2019
Organisatieonderdeel	Team Regie en Projecten
Eigenaar	Hoogenes, L.
Portefeuillehouder	S.T. Klein- de Jong

Bijlagen
Bijlage bij D.023933
Raadsbesluit D.023937 Herziening grondexploitatie 2019
Raadsvoorstel D.023933 Herziening grondexploitatie 2019

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	12 maart 2019
Agendacommissie	21 maart 2019
Raadsvergadering	**16 april 2019**

Voorgesteld besluit

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2019 vast te stellen en een krediet van € 1.791.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.424.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.

2. Project Hooghendijck Beusichem per 31 december 2018 af te sluiten met een voordelig resultaat van € 127.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.

3. Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Hooghendijck van € 143.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.

4. € 83.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2018.

Besluit

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2019 vast te stellen en een krediet van € 1.791.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.424.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.

2. Project Hooghendijck Beusichem per 31 december 2018 af te sluiten met een voordelig resultaat van € 127.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.

3. Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Hooghendijck van € 143.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.

4. € 83.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2018.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.023933** **Z.008967**

Voorstel ingebracht door	H. Achterberg
Portefeuillehouder	S.T. Klein – de Jong
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte Grondexploitaties en fysieke bedrijfsinfrastructuur

Onderwerp **Herziening grondexploitatie 2019**

Voorgesteld besluit

1. **De herziene grondexploitaties per 1 januari 2019 vast te stellen en een krediet van € 1.791.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.424.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.**
2. **Project Hooghendijck Beusichem per 31 december 2018 af te sluiten met een voordelig resultaat van € 127.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.**
3. **Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Hooghendijck van € 143.000 en dit te verwerken in de jaarstukken 2018.**
4. **€ 83.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2018.**

Samenvatting van het voorstel
In dit voorstel staat de actualisatie van de grondexploitaties. De financiële gevolgen van de meest recente gegevens zijn verwerkt. Wij vragen de raad de exploitaties vast te stellen en krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoeringskosten.

HOOFDLIJNEN

1. **Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**
   In de raad van april 2018 stelde u de grondexploitatie per 1 januari 2018 vast. In deze herziening per 1 januari 2019 verwerkten wij recente informatie in de ramingen van kosten en opbrengsten.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   Voor projecten die meerjarig lopen en waar wij een grondpositie hebben is het financiële resultaat bekend aan het einde van de looptijd van het project. Een jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatieberekening geeft inzicht in de voortgang. In Buren kennen we drie grondexploitaties, te weten:
   - BT Doejenburg II
   - Teisterbant en
   - Hooghendijck.

3. **Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**
   Het voeren van een grondexploitatie brengt risico's met zich mee. In een grondexploitatie-berekening staan aannames gemaakt op basis van de meest recente informatie. Tijdens de uitvoering van een project worden de aannames aangepast op basis van de stand van zaken van dat moment. Aanpassingen kunnen zowel voordelige als nadelige gevolgen hebben.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Als de raad het voorstel niet overneemt wordt de meerjarenraming niet geactualiseerd en worden de risico's niet tijdig onderkend.

5. Is het een begrotingswijziging?
Ja, zie begrotingswijziging nummer 6. De geactualiseerde jaarschijven verwerken wij in de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 - 2022. Het beschikbaar stellen van het krediet voor de uitvoeringskosten heeft geen effect op het saldo van de meerjarenbegroting.

Voor het berekende verlies van het project BT Doejenburg II is een voorziening gevormd. Het berekende verlies neemt in 2018 met € 83.000 toe. Project Hooghendijck sluiten we af met een voordelig resultaat van € 127.000. Beide resultaten verwerken wij in de jaarstukken 2018.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
In de raad van april 2018, zie RV/18/00833, stelde u de herziening van de grondexploitatie per 1 januari 2018 vast. In dit raadsvoorstel staat dat wij de grondexploitaties jaarlijks actualiseren.

<u>Hooghendijck</u>
We kunnen de grex Hoogendijk per 1-1-2019 afsluiten want:
- De gemeente heeft geen grond meer in het plan. De laatste grond die in ons bezit was, was voor de huisartsenpraktijk Beusichem. In november 2018 heeft de huisartsenpraktijk de grond van ons gekocht.
- Voor de overige gronden is een overeenkomst is gesloten voor de verkoop. Overeengekomen is dat de grondoverdracht plaatsvindt tot en met 2022.

We stellen voor de grex af te sluiten aangezien we geen actieve grondpositie meer hebben. De uitvoering van het project is echter nog niet gereed en loopt naar verwachting tot en met 2022. In deze periode worden door ons nog kosten gemaakt en ontvangen wij nog termijnen van de grondoverdracht. De nog te maken kosten hebben vooral te maken met de inrichting van het openbaar gebied. Naast overleg over de afwikkeling van de overeenkomst zorgt de gemeente voor het bestek woonrijpmaken, houden we toezicht op het gebied en zijn we eerste aanspreekpunt voor klachten van bewoners.

Risico's
Het voeren van een grondexploitatie brengt risico's met zich mee. Een grondexploitatieberekening maakt deze risico's inzichtelijk. In de berekening staat een raming voor de toekomstige perioden. Dit zijn aannames gebaseerd op de meest recente informatie. Tijdens de uitvoering van het project worden de aannames aangepast op basis van de stand van zaken van dat moment. De aanpassingen kunnen zowel voordelige als nadelige gevolgen hebben .

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmarekening gaat in op het weerstandsvermogen van de gemeente. Bij het bepalen van de omvang van het weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met het risico van de grondexploitaties. Een van de risico's is of de grond voor de geraamde grondprijzen wordt verkocht. Een ander risico is een onvoorziene kostenstijging. De grondexploitatieberekeningen zijn doorgerekend met een kostenstijging van 2,4% voor algemene kosten en 2,5% voor de civiele werken.

Bij het actualiseren van alle risico's wordt berekend of een extra storting in het weerstandvermogen nodig is.

De accountant kan bij de controle van de jaarrekening opmerkingen maken die een correctie vragen. Als dit invloed heeft op het resultaat van de grondexploitaties dan verwerken wij dit direct in de jaarstukken 2018.

Hooghendijck
In de overeenkomst met de ontwikkelaar staat dat het project tot en met 2022 loopt. De kostenraming is hierop gebaseerd. Als de ontwikkelaar de woningen niet op tijd verkoopt loopt het project langer door en is de inrichting van het openbaar gebied later gereed. Voor die situatie is geen budget beschikbaar en dat betekent een extra last voor de begroting.
Voor de nog te ontvangen opbrengst grondverkopen heeft de ontwikkelaar een zekerheid gesteld. Bij niet nakomen van de verplichtingen kan de gemeente van de zekerheidstelling gebruik maken.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Wij actualiseren de grondexploitaties eenmaal per jaar. Als zich in de loop van het jaar relevante ontwikkelingen voordoen dan rapporteren wij daarover in de tweemaandsrapportage.

8. Financiën

De herziening van de grondexploitatie heeft gevolgen voor het jaarrekeningresultaat 2018 en voor de jaarschijven van de (meerjaren)begroting 2019-2022.

In een grondexploitatie zitten:
- de werkelijke uitgaven en inkomsten
- een raming van nog te maken kosten en te ontvangen opbrengsten.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het financieel resultaat. Het resultaat is € 163.000 nadeliger dan bij de vorige herziening.

1. BT Doejenburg € 83.000 nadeliger.
   In 2018 is een kavel van 13.000 m² verkocht binnen het beleid van de grondprijsdifferentiatie. De raming van de nog te maken kosten is gestegen. Een belangrijke oorzaak is het uurtarief. Het uurtarief van de interne uren is stijgt van € 109 naar € 121 per uur conform begroting 2019. Per saldo is het verwachte verlies € 83.000 hoger.

2. Hooghendijck € 80.000 nadeliger.
   Wij vragen een voorziening voor nog te maken kosten te vormen van € 143.000. Na verwerking hiervan sluit het plan met een voordelig resultaat van € 127.000. Bij de twee maandsrapportage van september-oktober 2018 meldden wij een voordelig resultaat van € 207.000. Daarom wordt nu een nadeel van € 80.000 meegenomen.

Bij de jaarrekening 2017 heeft u een voorziening voor verlies voor plan Teisterbant van € 181.000 gevormd. In de grex per 1-1-2019 zijn een aantal kostenposten nader gedetailleerd. Het geraamde tekort op het plan blijft € 181.000.

In de bijlage bij dit raadsvoorstel is per project een analyse van het verschil uitgewerkt.

		resultaat 2018
Project		**'-'= nadelig '+' = voordelig**
BT Doejenburg II	€	- 83.000
Teisterbant Kerk-Avezaath	€	0
Hooghendijck Beusichem	€	- 80.000
Saldo nadelig resultaat	€	**- 163.000**

Beschikbaar stellen van krediet:
Met het vaststellen van de grondexploitaties stelt de raad krediet beschikbaar voor de periode 2019 tot en met de einddatum van het project. Nadat de grondexploitaties zijn vastgesteld worden de jaarschijven in de (meerjaren)begroting 2019-2022 verwerkt. In de bijlage staat de raming per kostensoort per project per jaar.

In 2019 ramen wij € 1.791.000 uitgaven en € 3.424.000 inkomsten. In onderstaande tabel staat het totaal van de geraamde uitgaven en inkomsten per project.

raming van de uitgaven en inkomsten per project"
'-' = nadelig '+' = voordelig

Project	Raming	2019	2020	2021	2022
BT Doejenburg II Maurik	- uitgaven - inkomsten **- saldo**	€ - 924.000 € + 3.424.000 **€ + 2.500.000**	€ - 1.467.000 € + 2.526.000 **€ + 1.059.000**	€ 0 € 0 **€ 0**	€ 0 € 0 **€ 0**
Teisterbant Kerk Avezaath	- uitgaven - inkomsten **- saldo**	€ - 867.000 € 0 **€ - 867.000**	€ - 778.000 € 0 **€ - 778.000**	€ - 244.000 € + 1.920.000 **€ + 1.676.000**	€ - 888.000 € + 1.825.000 **€ + 937.000**
Totaal uitgaven Totaal inkomsten		€ - 1.791.000 € + 3.424.000	€ - 2.245.000 € + 2.526.000	€ - 244.000 € + 1.920.000	€ - 888.000 € +1.825.000
Totaal inkomsten -/- uitgaven		**€ + 1.633.000**	**€ + 281.000**	**€ + 1.676.000**	**€ + 937.000**

De kosten van de aanleg van de ontsluitingsweg op het bedrijventerrein zitten in bovenstaande raming. Het krediet wordt beschikbaar gesteld na een separaat raadsbesluit (zie amendement bij RV/17/00762).

9. Communicatie
Wij communiceren niet actief. Het voorstel heeft overwegend een intern karakter.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet van toepassing. Het voorstel gaat over de voortgang en de financiële stand van zaken van de onderhanden projecten.

11. Deregulering
Nieuwe regelgeving is niet van toepassing.

12. Achtergrondinformatie

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Grondexploitatieberekening per project

Inlichtingen bij:
Naam H. Achterberg
Team Regie & projecten

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019	**[nummer voorstel]**	**D.023937** **Z.008967**

Onderwerp **Herziening grondexploitatie 2019**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ;

besluit:

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2019 vast te stellen en een krediet van € 1.791.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.424.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.
2. Project Hooghendijck Beusichem per 31 december 2018 af te sluiten met een voordelig resultaat van € 127.000 en dit verwerken in de jaarstukken 2018..
3. Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Hooghendijck van € 143.000 en dit verwerken inde jaarstukken 2018..
4. € 83.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2018.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 april 2019

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Raadsvergadering

Dossiernummer	740
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	6.2
Omschrijving	Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland
Organisatieonderdeel	Team Regie en Projecten
Eigenaar	Ginneken, K. van
Portefeuillehouder	S.T. Klein- de Jong

Bijlagen
Raadsbesluit D.025685 Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018
Wijzigingsbesluit GR ODR
Toelichting bij wijzigingsbesluit GR ODR en extra toelichting op art. 14 GR ODR, deel 1
Toelichting bij wijzigingsbesluit GR ODR en extra toelichting op art. 14 GR ODR, deel 2
Geconsolideerde tekst GR ODR t/m 2e wijziging
Geconsolideerde tekst toelichting op de GR ODR t/m 2e wijziging
Memo bij de toelichting op de GR ODR t/m 2 wijziging
Raadsvoorstel D.025675 Wijziging gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Rivierenland 2018
Was wordt lijst 2e wijziging GR-ODR

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	21 maart 2019
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Collegevergadering	5 maart 2019
Voorbespreking I	2 april 2019

Voorgesteld besluit

Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland.

Besluit

Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.025675** **Z.010560**

Voorstel ingebracht door	K.M. van Ginneken
Portefeuillehouder	S.T. Klein-de Jong
Begrotingsprogramma en taakveld	Wonen en bouwen

Onderwerp **Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018**

Voorgesteld besluit

Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland

Samenvatting van het voorstel
Sinds 2013 worden VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) voor gemeenten en de provincie uitgevoerd door zeven Gelderse omgevingsdiensten. In 2016 is bij een evaluatie geconstateerd dat dit stelsel een goede basis vormt voor verdere ontwikkeling. De conclusies die volgen uit de evaluatie hebben aanleiding gegeven tot een wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling.

In het ontwerpbesluit tot wijziging van de GR ODR zijn, naast enkele tekstuele verbeteringen, de volgende aanpassingen verwerkt:
- Gewijzigde definitie van complexe taken en toevoeging van uitzonderingslijst op deze definitie;
- Centreren van de provinciale vergunningverlening bij de ODRN;
- Algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.

Door de fusie van gemeente Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal is het aantal deelnemers aan de gemeenschappelijk regeling gewijzigd. De wijzigingen die hieruit voortvloeien zijn ook meegenomen in deze wijziging.

HOOFDLIJNEN

1. **Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**
   Burgemeester en Wethouders zijn voornemens om de wijzigingen voor de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland vast te stellen. Voordat het college over kan gaan tot vaststelling moeten de voorgestelde wijzigingen ter toestemming voorgelegd worden aan de gemeenteraad. Sinds 2013 worden de taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voor gemeenten en provincie uitgevoerd door het stelsel van zeven Gelderse omgevingsdiensten. In 2016 is dit stelsel geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan zijn er twee verbetervoorstellen gekomen die hebben geleid tot deze wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Ten eerste is de definitie van complexe taken verduidelijkt en meer in overeenstemming gebracht met de werkwijze in de praktijk. Deze definitie is van belang voor de verdeling van taken binnen het Gelderse stelsel van omgevingsdiensten. Daarnaast heeft het college van Gedeputeerde Staten

van Gelderland in november 2017 besloten de provinciale vergunningverlening te centreren om de kwaliteit en efficiency te verbeteren. Vanwege het specialisme van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) is ervoor gekozen om daar deze taken neer te leggen. Daarnaast worden enkele andere aanpassingen doorgevoerd met het oog op actualisatie van de regeling. Onderdeel hiervan is het mogelijk maken dat de omgevingsdienst een rechtspersoon kan oprichten of hierin kan deelnemen. Een voorbeeld van een dergelijk rechtspersoon is omgevingsdienst.nl, de landelijke organisatie van omgevingsdiensten.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   Het effect is dat de gemeenschappelijke regeling up-to-date is en past bij de werkelijke uitvoering. Het samenwerken is gebaseerd op de wettelijke kaders van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarom moet die regeling nu worden aangepast. Een tweede effect is dat de GR tijdig is gewijzigd in verband met de naamswijziging van de samengevoegde gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen tot West Betuwe Op grond van art. 41 lid 4 Wet AHRI dient namelijk binnen zes maanden na de fusie van de GR-ODR te worden gewijzigd.

3. **Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**
   Het overnemen van dit voorstel brengt geen risico's met zich mee.

4. **Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?**
   Op grond van artikel 51, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen gaat het college van Burgemeester en Wethouders niet over tot het vaststellen van een gewijzigde gemeenschappelijke regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Deze toestemming kan slechts onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Daarvan is hier geen sprake.

5. **Is het een begrotingswijziging?**
   Het betreft hier geen begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. **Beleidskader**
   Het betreft hier een juridisch besluit.

7. **Effectmeting, planning en evaluatie**
   Nadat de raad deze wijziging heeft vast gesteld zal het ter besluitvorming aan het college worden voorgelegd.

8. **Financiën**
   Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

9. **Communicatie**
   Na verkregen toestemming van de raad kan de gewijzigde regeling met toelichting worden vastgesteld. Wij zullen de gemeentelijke besluiten rondom de wijziging van de GR bekendmaken. In de Gemeenschappelijke Regeling zijn de Gedeputeerde Staten aangewezen om zorg te dragen voor de bekendmaking vanuit de regeling zelf. Dit zal gebeuren door het publiceren van de wijzigingen in de Staatscourant. Na bekendmaking treedt de gewijzigde regeling in werking.

10. **Burgerparticipatie**
    Er is hier geen sprake van burgerparticipatie.

11. **Deregulering**
    Er is hier geen sprake van deregulering.

12. **Achtergrondinformatie**

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Wijzigingsbesluit GR ODR
- Toelichting bij wijzigingsbesluit GR ODR en extra toelichting op art. 14 GR ODR
- Geconsolideerde tekst GR ODR t/m 2e wijziging
- Geconsolideerde tekst toelichting op de GR ODR t/m 2e wijziging.
- Memo bij de toelichting op de GR ODR t/m 2 wijziging.

Inlichtingen bij:

Naam	K.M. van Ginneken
Team	Regie en Projecten

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019		**D.025685** **Z.010560**

Onderwerp **Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 maart 2019

Gelet op artikel 51 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

besluit:

toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 april 2019

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland 2018

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe (door fusie van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen) West Maas en Waal en Zaltbommel;

Gelet op het bepaalde in artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de verkregen toestemming van Provinciale Staten van de provincie Gelderland en van de Raden van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe (Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen na 31 december 2018) West Maas en Waal en Zaltbommel

BESLUITEN
vast te stellen de navolgende wijziging tot aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland.

Artikel I Wijziging regeling

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland wordt als volgt gewijzigd:

A.
Artikel 1, eerste lid, onder b, komt te luiden:
basistaken: taken bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht;

B.
Artikel 1, eerste lid, onder e, komt te luiden:
complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe bedrijven zijnde:

- vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009 of
- inrichtingen waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of
- overige inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag;

C.
Artikel 1, eerste lid, onder n, komt te luiden:
robuust: in overeenstemming met de kwaliteitscriteria KPMG, versie 2.1 dan wel de daarvoor inde plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving;

D.
Na het derde lid van artikel 1 wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:
4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:

- inrichtingen, die uitsluitend onder de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6 vallen;
- inrichtingen bestemd voor cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931. 1t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
- rangeerterreinen (SBI 491,492.2);
- trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 kV hoogspanningsnet;
- agrarische inrichtingen die mest verwerken als nevenactiviteit, waarbij de mest uitsluitend afkomstig van de eigen inrichting;
- inrichtingen met een helikopterlandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);

- betonmortel en –waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365, en 2369) de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen;
- rioolwaterzuiveringen (SBI 3700): de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen.

E.
Artikel 3, eerste lid, komt te luiden:
1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Rivierenland.

F.
Artikel 4, eerste lid, komt te luiden:
1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder a en b van het Besluit omgevingsrecht onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

G.
Artikel 9 onderdeel e komt te vervallen. Onderdeel f wordt geletterd e.

H.
In artikel 11, eerste lid, wordt ‘11’ vervangen door: 9.

I.
Artikel 14 komt te luiden:
1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet, maar in ieder geval met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.

J.
Artikel 38, eerste lid, komt te vervallen.

Artikel II Inwerkingtreding
A.
Deze wijziging treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.

B.
Indien bekendmaking door Gedeputeerde Staten na die datum plaatsvindt, treedt de wijziging in op de dag nadat deze is bekendgemaakt en werkt deze terug tot 1 januari 2019.

Aldus besloten door

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente *naam* op *datum*, met toestemming van de raad van de gemeente *naam* gegeven op *datum.*

TOELICHTING

Algemeen
Het Gelders stelsel van Omgevingsdiensten is in 2016 geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie is er een aantal aanbevelingen ter verbetering van het stelsel gedaan. Om de aanbevelingen te verankeren in de Gemeenschappelijke Regeling is een wijziging nodig. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om bij betrokken partijen te inventariseren welke andere wijzigingen nodig zijn, zodat deze mee kunnen worden genomen in hetzelfde besluit.

Definitie complex
Bij de evaluatie is geconstateerd dat de definitie van complexe taken vragen oproept en dat de praktijk niet (meer) overeenkomt met de formele vastlegging. Door de definitie in de GR en de toelichting bij de definitie te wijzigen wordt duidelijkheid en eenduidigheid over de complexe taken bereikt. In de praktijk leidt dit niet tot wijzigingen in het aantal en soort bedrijven die als complex worden aangemerkt.

Centralisering provinciale vergunningverlening Wabo
Uit de evaluatie is ook naar voren gekomen dat de kwaliteit en efficiency van de provinciale VTH-taak onder druk staat. Per 1 januari 2018 heeft provincie Gelderland de provinciale vergunningverlening centraal ondergebracht bij Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Met deze wijziging wordt de Gemeenschappelijke Regeling in overeenstemming gebracht met dit besluit en de werkwijze vanaf 1 januari 2018.

Deelname en oprichting rechtspersoon
Uit de inventarisatie, van de werkgroep voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling, is gebleken dat er behoefte is aan een uitbreiding van de bevoegdheden van het algemeen bestuur. Er is voor gekozen om het algemeen bestuur de bevoegdheid te geven om te besluiten tot deelneming in of oprichting van een rechtspersoon, voor zover dit relevant is voor de taakuitvoering of belangenbehartiging van de OD's. (Voorbeeld: omgevingsdiensten.nl, de landelijke vereniging voor omgevingsdiensten.)

Andere wijzigingen
Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele verbeteringen in de tekst toe te passen.

Artikelsgewijze toelichting
Artikel I
A.
De definitie van basistaken is in overeenstemming gebracht met de huidige wetgeving.

B.
De definitie voor complexe taken is van belang voor een aantal stelseltaken. Afspraak is dat wanneer een individuele omgevingsdienst een complexe taak niet kan uitvoeren in overeenstemming met de kwaliteitscriteria, deze taak wordt ondergebracht bij een andere Gelderse omgevingsdienst. Afgesproken is bijvoorbeeld dat de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, als gespecialiseerde omgevingsdienst, het milieudeel van de complexe vergunningverlening in dergelijke gevallen toelevert aan de lokale omgevingsdienst. Op deze manier wordt gezorgd dat er voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria.
In de kwaliteitscriteria is opgenomen dat vanuit de probleemanalyse aanwijzing van bedrijven als complex kan plaatsvinden. Binnen het Gelders stelsel wordt een generieke interpretatie ten aanzien van de technische complexiteit gehanteerd. Los daarvan kunnen bevoegde gezagen, aanvullend, vanuit overige aspecten een bepaald bedrijf als complex aanwijzen.

In het Gelders stelsel geldt dat alleen vergunningplichtige bedrijven (C-inrichtingen volgens Activiteitenbesluit) van categorie 4.2 en hoger als complex worden aangemerkt. Een aantal uitzonderingen zijn opgenomen van bedrijven, die vergunningplichtig zijn en in categorie 4.2 of hoger vallen, maar die technisch niet complex zijn (in VNGuitgave scoren deze bedrijven op geen van de aspecten een effectafstand van 100 meter of meer).
De definitie van complexe taken is met deze wijziging actueel en meer toegespitst op vergunningplichtige inrichtingen.
In de definitie is de categorie 'inrichtingen die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015' weggelaten ten opzichte van de vorige definitie: deze bedrijven worden namelijk al door een andere component in de definitie als complex aangemerkt.
Indien een categorie complex is, dan geldt dit voor zowel vergunningverlening als de handhaving. Bedrijven die onder de provinciale bevoegdheid vallen zijn per definitie complex. Dit om te voorkomen dat voor een enkel provinciaal bedrijf een andere werkwijze wordt gehanteerd. Op basis van de criteria is 99% van deze provinciale bedrijven complex. Daarnaast geldt dat indien één van de aspecten complex is, het gehele bedrijf wordt aangewezen als complex. De stelseltaak is van toepassing op het gehele bedrijf.

C.
De veranderde zinsnede maakt de formulering toekomstbestendig. Het is niet noodzakelijk om de GR te wijzigen wanneer de Kwaliteitscriteria 2.1 worden vervangen door een nieuwe versie of andere wet- en regelgeving.

D.
Voorheen waren er geen uitzonderingen opgenomen op het begrip complexe taken. In de praktijk werden echter wel uitzonderingen gehanteerd voor bedrijven die onder de definitie complex vallen, maar in de praktijk niet als zodanig technisch complex zijn. Hierover waren afspraken gemaakt in het overleg van de directeuren van de omgevingsdiensten. Er is nu voor gekozen om de uitzonderingen op de als complex vastgestelde taken formeel en geactualiseerd in deze regeling vast te stellen. Zo kon een deel van de uitzonderingen vervallen, omdat de definitie van complexe taken is toegespitst op vergunningplichtige inrichtingen. Voor de praktijk heeft dit geen consequenties.

E.
Artikel 3, eerste lid, bevat nu de juiste naam van het openbaar lichaam.

F.
Sinds 2013 voeren zeven Gelderse omgevingsdiensten de taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2016 is er een evaluatie uitgevoerd. Eén van de conclusies was dat voor bedrijven waarvoor de provincie het bevoegd gezag is, de kwaliteit en efficiency van de taakuitvoering onder druk staat. Deze bedrijven zijn technisch complex, hetgeen betekent dat verschillende omgevingsdiensten met elkaar moesten samenwerken aan de taakuitvoering. Dit zorgde voor een grote coördinatielast, met een aantal omgevingsdiensten moesten aanvullende afspraken worden gemaakt en er was onvoldoende overzicht op de actualiteit. Gedeputeerde Staten hebben er daarom voor gekozen om de vergunningverlening te centreren bij de ODRN, teneinde het proces efficiënter te laten verlopen en de verantwoordelijkheid voor kwaliteit en actualiteit centraal te beleggen. Met deze wijziging wordt die keuze formeel geregeld. Er wordt naar artikel 7.1 lid 1 onder a en b Bor verwezen om aan te geven dat het enkel om de taken m.b.t. vergunningverlening gaat.

G.
Bij deze wijziging krijgt het Algemeen Bestuur (in artikel 14) de bevoegdheid om te besluiten tot het oprichten van en deelnemen in een rechtspersoon. Daarvoor geldt de procedure die in artikel 55a van de Wet is vastgelegd. De benodigde instemming van de deelnemers komt (in artikel 9) voor deze

bevoegdheid te vervallen. De betrokkenheid van de deelnemers wordt gewaarborgd doordat het Algemeen Bestuur alvorens het besluit te nemen dit voorlegt aan de raden en staten, zodat zij in gelegenheid worden gesteld hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Bovendien zijn de deelnemers in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd.

H.
Door de fusie van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Wordt het aantal deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling 9 i.p.v. 11. Dit heeft gevolgen voor het aantal leden van het algemeen bestuur. Elke deelnemer is door één lid vertegenwoordigt.

I.
Zie toelichting onder G.

J.
De bijlage waarin de basistaken zijn beschreven vervalt. Er wordt in de regeling nu naar het Besluit omgevingsrecht verwezen.

Omgevingsdienst
Rivierenland

Mr. M.C. Slabbekoorn
13 december 2018

Extra toelichting op art. 14 lid 2 GR ODR

In het voorstel tot wijziging van de GR wordt de mogelijkheid gegeven dat de ODR een rechtspersoon mag oprichten of mag deelnemen in rechtspersoon (art. 14 GR ODR). Aan deze bevoegdheid zijn echter wel voorwaarden verbonden. In deze extra toelichting worden deze voorwaarden toegelicht.

De ODR kan niet zelfstandig een beslissing over nemen over het oprichten van of deelnemen in een rechtspersoon, maar dient de deelnemers hierbij te betrekken. De raad van de deelnemers dient het voorstel door de ODR toegezonden te krijgen, voordat door het algemeen bestuur een besluit hierover kan worden genomen (zie hierover art. 55a Wet gemeenschappelijke regelingen). De raad kan vervolgens zijn wensen en/of bedenkingen uitspreken, welke in de besluitvormingen dienen mee te worden genomen.

In het voorstel met betrekking tot de oprichtingen of het deelnemen in een rechtspersoon dient de ODR ook de reden waarom zij dit wil aan te geven. De ODR dient de reden aan te geven, omdat deelname uitsluitend is toegaan indien: "dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang" (zie art. 55a, tweede lid, Wet gemeenschappelijke regelingen). Dat houdt in dat de ODR moet aangeven dat deelname voor de behartiging van haar openbaar belang (lees: waarvoor zij is opgericht en welke taken zij uitoefent), daarvoor als de juiste weg wordt beschouwd. Denk in dit geval bijvoorbeeld aan: deelname aan de vereniging Omgevingsdienst.nl. Indien de ODR dat niet duidelijk en overtuigend aangeeft, is deelname aan een rechtspersoon niet toegestaan.

Daarnaast is elke gemeente vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de ODR. Dit AB-lid kan tevens de wensen en bedenkingen van de raad tijdens een vergadering inbrengen. Het algemeen bestuur beslist vervolgens, met inachtneming van alle ingebrachte wensen en bedenkingen, met het al dan niet oprichten van of deelnemen in een rechtspersoon.

Er zijn dus een aantal voorwaarden waaraan de ODR moet voldoen, voor er kan worden deelgenomen aan een rechtspersoon. Het algemeen bestuur van de ODR kan dit nimmer zelf besluiten!

Omgevingsdienst
Rivierenland

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland

Bijgewerkt tot en met de 2e wijziging

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

Overwogen hebbende dat:

- De deelnemers bevoegdheden uit oefenen op grond van onder andere de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.

- De minister van VROM aangedrongen heeft op de vorming van uitvoeringsdiensten op regionale schaal en de provincie verzocht een proces te organiseren waarin dat gestalte krijgt.

- Naar aanleiding daarvan de colleges van alle Gelderse gemeenten en het college van gedeputeerde staten op 3 november 2009 een intentieverklaring hebben ondertekend waarin als uitgangspunten zijn opgenomen:
    - dat de op te richten omgevingsdiensten de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen;
    - dat de omgevingsdiensten zelf geen beleidstaken uitvoeren en dat de bestuurlijke bevoegdheden door de bevoegde gezagen zelf moeten worden uitgevoerd;
    - dat voor wat de omvang van het werkterrein van de omgevingsdiensten betreft de samenwerking wordt gebaseerd op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden in Gelderland (de Gelderse maat);

- De deelnemers in het licht van de Intentieverklaring gezamenlijk besloten hebben tot oprichting van een omgevingsdienst (regionale uitvoeringsdienst) die de juridische vorm heeft van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen welke omgevingsdienst onderdeel is van een stelsel van uitvoeringsdiensten in de provincie Gelderland, waarbij bepaalde taken op bovenregionale schaal kunnen worden belegd.

Vastgesteld hebbende:
de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland welke regeling in werking is getreden op 24 oktober 2012 een dag nadat zij in de Provinciale registers is ingeschreven;

Gelet op
De evaluatie van het Gelderse stelsel van omgevingsdiensten waar verbetervoorstellen uit voort zijn gekomen voor de Gemeenschappelijke Regeling en het besluit van Gedeputeerde Staten om de provinciale vergunningverlening bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen neer te leggen.

Gelet op:
- de toestemming als bedoeld in artikel 51 lid 2 Wet gemeenschappelijke regelingen verleend door de raden van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel en Provinciale Staten van de provincie Gelderland;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Provinciewet en de Gemeentewet;

Besluiten:
De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland te wijzigen zodat hij komt te luiden als volgt:

Regeling op grond van artikel 51 lid 1 Wet gemeenschappelijke regelingen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen
1. In deze regeling wordt verstaan onder:
    a. actualisatie van de begroting: hiervan is sprake als het algemeen bestuur de aangepaste begroting vaststelt zonder dat er sprake is van nieuw beleid. Er mag wel sprake zijn van aanpassingen in de programma's en/of andere aanpassingen mits er niet sprake is van nieuw beleid c.q. ontwikkeling van nieuwe uitgangspunten die nog niet eerder onder de aandacht zijn gebracht van Raden en Staten.
    b. basistaken: taken bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht;
    c. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van deelnemers aan andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland worden verricht, met uitzondering van complexe taken;
    d. burgemeester en wethouders: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
    e. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe bedrijven zijnde:
        - vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009 of
        - inrichtingen waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of
        - overige inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag;
    f. directeur: directeur van het openbaar lichaam;
    g. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van Gelderland;
    h. gemeenteraden: de raden van de gemeenten waartoe de deelnemers behoren;
    i. openbaar lichaam: het openbaar lichaam Omgevingsdienst Rivierenland;
    j. deelnemers: de bestuursorganen die deze regeling hebben getroffen;
    k. provinciale staten: provinciale staten van Gelderland;
    l. minister: de minister van Binnenlandse Zaken;
    m. regeling: de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland;
    n. robuust: in overeenstemming met de kwaliteitscriteria KPMG, versie 2.1 dan wel de daarvoor in de plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving;
    o. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen;
    p. wijziging van de begroting: er is sprake van een wijziging van de begroting op het moment dat het algemeen bestuur nieuw beleid ontwikkelt en dit in de begroting gaat opnemen. Het moet gaan om items die niet eerder aan de orde zijn geweest in de begroting en om die

reden ook nog niet onder de aandacht zijn gebracht bij de gemeenteraden en Provinciale Staten.

2. Onder openbaar lichaam worden tevens de organen (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) en de medewerkers van het openbaar lichaam verstaan.
3. Onder deelnemers worden tevens begrepen de rechtspersonen waarvan deelnemers bestuursorgaan zijn.
4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:
    - inrichtingen, die uitsluitend onder de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6 vallen;
    - inrichtingen bestemd voor cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931. 1t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
    - rangeerterreinen (SBI 491,492.2);
    - trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 kV hoogspanningsnet;
    - agrarische inrichtingen die mest verwerken als nevenactiviteit, waarbij de mest uitsluitend afkomstig van de eigen inrichting;
    - inrichtingen met een helikopterlandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
    - betonmortel en –waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365, en 2369) de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen;
    - rioolwaterzuiveringen (SBI 3700): de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen.

Artikel 2. Belang en tijdsduur

1. De regeling is getroffen ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.
2. De regeling wordt voor onbepaalde tijd getroffen.

Artikel 3. Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Rivierenland.
2. Het openbaar lichaam is statutair gevestigd in Tiel.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk 2. Taken, bevoegdheden en bijdragen

Artikel 4. Basistaken

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder a en b van het Besluit omgevingsrecht onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
2. Tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die basistaken.
3. Over het uitvoeren van de basistaken worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 5. Overige taken

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen de deelnemers de uitvoering onderbrengen bij het openbaar lichaam van de overige taken in het omgevingsrecht, waaronder in ieder geval begrepen de overige milieutaken niet vallend onder het basistakenpakket, BRIKS-taken, taken betreffende de Huisvestingswet, Leegstandswet, Monumentenwet en Algemene plaatselijke verordening met betrekking tot de leefomgeving dan wel de daarvoor in de plaats getreden wet- en regelgeving.
2. Tot de taken bedoeld in het eerste lid kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die taken.
3. Het besluit van een deelnemer tot deelname aan de regeling bevat een opgave van de taken bedoeld in het eerste lid.
4. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in het eerste lid worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer die het aangaat en het openbaar lichaam.
5. Het algemeen bestuur is, na voorafgaande toestemming van de deelnemers, bevoegd om op verzoek van een deelnemer de uitvoering van taken als bedoeld in het eerste lid bij het openbaar lichaam onder te brengen. Het derde lid is niet van toepassing.
6. Na vijf jaar na inwerkingtreding van deze regeling is het algemeen bestuur, na voorafgaande toestemming van de deelnemers, bevoegd om op verzoek van een deelnemer de uitvoering van taken als bedoeld in het eerste of het vijfde lid terug te leggen bij de deelnemer.
7. Het algemeen bestuur bepaalt de voorwaarden waaronder de taken als bedoeld in het vijfde lid worden ingebracht respectievelijk van uitvoering van taken als bedoeld in het zesde lid wordt afgezien.

Artikel 6. Andere taken

1. Het algemeen bestuur kan besluiten dat het openbaar lichaam andere uitvoerende, coördinerende, adviserende en ondersteunende taken op het gebied van het omgevingsrecht voor een of meerdere deelnemers uitvoert.
2. Over de uitvoering van de andere taken worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 7. Bovenregionale taken en complexe taken

1. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam, te laten uitvoeren door andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland die de taken aan zich hebben getrokken.
2. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die het openbaar lichaam aan zich heeft getrokken, uit te voeren voor andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland overeen gekomen kosten.
4. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken kunnen overeenkomsten worden gesloten tussen het openbaar lichaam en andere uitvoeringsdiensten in Gelderland.
5. Over de uitvoering van complexe taken en bovenregionale taken kunnen in daarvoor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen de regionale uitvoeringsdienst en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 8. Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam.

Artikel 9. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het openbaar lichaam is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:

a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 10. Bijdragen

1. De deelnemers dragen bij aan de kosten van het openbaar lichaam naar rato van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken als bedoeld in artikel 4 en artikel 5, met dien verstande dat de bijdrage in de eerste vijf jaren na het aangaan van de regeling is gekoppeld aan een afname gelijk aan hun inspanning in het jaar voorafgaande aan het aangaan van de regeling.
2. Daarenboven vergoedt een deelnemer de kosten voor het uitvoeren van taken als bedoeld in artikel 6.
3. Het algemeen bestuur stelt regels vast over de wijze waarop de door de deelnemers verschuldigde bijdragen worden bepaald.
4. De deelnemers dragen er steeds zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.
5. De deelnemers betalen de door hen verschuldigde bijdragen per kwartaal vooruit, te weten vijfentwintig procent van de verschuldigde bijdrage.

Hoofdstuk 3. Algemeen bestuur

Artikel 11. Samenstelling en stemverhouding

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 9 personen, waaronder de voorzitter.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur aan.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan niet tevens medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband dan wel in dienst van de provincie Gelderland.
4. De leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de deelnemers en waarbij de deelnemers zowel de milieutaken als bouw- en RO-taken inbrengen hebben ieder twee stemmen, de overige leden hebben ieder een stem.

Artikel 12. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden algemeen bestuur

1. De deelnemers wijzen uit hun midden plaatsvervangend leden van het algemeen bestuur aan.
2. Als tussentijds een vacature in het algemeen bestuur ontstaat, wijst de deelnemer in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die hem heeft aangewezen ontslag worden verleend of worden geschorst als dit lid het vertrouwen van die deelnemer niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.
4. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter .
5. Een lid van het algemeen bestuur kan ontslag nemen. Hij stelt de voorzitter en de deelnemer die hem heeft aangewezen hiervan tijdig op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
6. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van het bestuursorgaan dat hem heeft aangewezen.
7. De leden 1 tot en met 6 zijn van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Artikel 13. Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert zo dikwijls als hij dat nodig oordeelt, alsmede indien het dagelijks bestuur of ten minste twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoekt, doch ten minste twee maal per jaar.
2. In de vergadering van het algemeen bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als ten minste de helft van de leden aanwezig is.
3. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop lid 2 niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
4. In een vergadering als bedoeld in lid 3 kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
5. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet, maar in ieder geval met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.

Hoofdstuk 4. Dagelijks bestuur

Artikel 15. Samenstelling en stemverhouding

1. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit drie andere leden, onverminderd het bepaalde in artikel 14, derde lid, van de wet.
2. De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder een stem. Ingeval van het staken van de uitgebrachte stemmen is de stem van de voorzitter beslissend.

Artikel 16. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden dagelijks bestuur

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan.
2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het dagelijks bestuur ingaat.
3. Als tussentijds een vacature in het dagelijks bestuur ontstaat, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of zo spoedig mogelijk daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
5. Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur, waaronder begrepen de voorzitter, ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 17. Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het dagelijks bestuur hierom verzoekt.
2. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen.
3. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als ten minste de helft van de leden aanwezig is.
4. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop lid 3 niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
5. In een vergadering als bedoeld in lid 4 kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien ten minste de helft van de leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.

Artikel 18. Bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het dagelijks bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
    a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
    b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
    c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het dagelijks bestuur van belang is;
    d. het beheer van activa en passiva van het openbaar lichaam;
    e. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom;
2. Het dagelijks bestuur benoemt en ontslaat het personeel, waaronder begrepen de directeur. Onder benoeming van personeel wordt tevens verstaan de tewerkstelling op grond van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.
3. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een regeling omtrent de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam, alsmede de rechtspositieregelingen voor de directeur en het overige personeel.
4. Het dagelijks bestuur stelt alle overige regelingen vast die noodzakelijk zijn
5. Het dagelijks bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
6. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een regeling omtrent de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam, alsmede de rechtspositieregelingen voor de directeur en het overige personeel.
7. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met uitzondering van privaatrechtelijke handelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet.
8. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het voeren van rechtsgedingen namens de regeling.

Hoofdstuk 5. Voorzitter

Artikel 19. Voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan.
2. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.

3. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
4. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of zo spoedig mogelijk daarna de nieuwe voorzitter aan.
5. De voorzitter is lid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Artikel 20. Bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

Artikel 21. Samenwerking tussen uitvoeringsdiensten

1. De voorzitter voert geregeld overleg met de voorzitters van de dagelijkse besturen van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland. Het overleg heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten.
2. De voorzitters wijzen uit hun midden een voorzitter van het overleg aan.
3. Het overleg doet zo nodig voorstellen aan de deelnemers voor de programmering van bovenregionale taken.

Hoofdstuk 6. Informatie en verantwoording

Artikel 22. Dagelijks bestuur en leden dagelijks bestuur ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven het algemeen bestuur alle inlichtingen die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur.
3. Zij geven tezamen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 23. Algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van de raden en Provinciale Staten

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden of Provinciale Staten worden verlangd.

Artikel 24. Leden algemeen bestuur ten opzichte van deelnemers

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer worden verlangd.

2. Alvorens de gevraagde inlichtingen zoals bedoeld in het eerste lid te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het dagelijks bestuur.
3. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Artikel 25. Openbaar lichaam ten opzichte van de deelnemers
Het openbaar lichaam zorgt er voor dat de deelnemers met ingang van 1 januari 2013, of zoveel later als het aanvangt zijn taken uit te voeren, op ieder moment kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk 2 van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.

Artikel 26. Openbaar lichaam ten opzichte van andere regionale uitvoeringsdiensten
Ten aanzien van de taken als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling geldt dat de wijze van benadering en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie door het openbaar lichaam is afgestemd met die van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland.

Hoofdstuk 7. Directeur

Artikel 27. Directeur
1. De directeur fungeert als ambtelijk secretaris voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en is als zodanig het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter behulpzaam in alles dat de hun opgedragen taak aangaat.
2. De directeur is in de vergadering van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
3. De directeur ondertekent mede de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
4. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.

Artikel 28. Samenwerking tussen uitvoeringsdiensten
1. De directeur voert geregeld overleg met de directeuren van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland. Het overleg heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.
2. De directeuren wijzen uit hun midden een voorzitter van het overleg aan.

Hoofdstuk 8. Financiële bepalingen

Artikel 29. Begroting
1. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 8 weken nadat deze aan de raden en staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur voor toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden en wel vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient.
3. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedrag opgenomen.

4. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door Provinciale Staten en de gemeenteraden opgestelde begrotingsrichtlijnen.
5. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Hiervan wordt openbaar kennis gegeven.
6. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Zij kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
7. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus aan de minister.
9. Bij wijzigingen van de begroting wordt de procedure voor vaststelling van de begroting gevolgd. Gemeenteraden en Provinciale Staten worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.
10. Bij een actualisatie van de begroting wordt de begroting door het algemeen bestuur vastgesteld. Actualisaties worden ter informatie verstuurd naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.
11. Conform artikel 59, vijfde lid, van de wet is het bepaalde in artikel 59, eerste, derde en vierde lid, van de wet, niet van toepassing op af- en overschrijvingen op de posten van de begroting, alsmede op andere ontwerpwijzigingen, voor zover daaruit geen verhoging van de gemeentelijke bijdragen voortvloeit.
12. Het dagelijks bestuur biedt een voorstel als in lid 10 bedoeld, uiterlijk drie weken voor de voorgenomen datum van vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan.

Artikel 30. Jaarrekening

1. De vaststelling van de jaarrekening, zoals bedoeld in artikel 58, derde lid, van de Wet geschiedt vóór 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor de toezending van de ontwerpjaarrekening vergezeld van een behoorlijke toelichting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden en wel vóór 1 april van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.
3. Provinciale Staten en de gemeenteraden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpjaarrekening naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpjaarrekening zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
5. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
6. Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de jaarrekening is verschuldigd anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de jaarrekening.
7. Terstond na de vaststelling van de jaarrekening zendt het algemeen bestuur de jaarrekening aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.

Artikel 31. Saldo

1. Een batig saldo van de jaarrekening kan door het algemeen bestuur worden toegevoegd aan de reserves tot een maximum van 2,5% van de jaarlijkse exploitatielasten of € 500.000 en wel de laagste van deze twee.
2. Het algemeen bestuur beslist of een nadelig saldo van de jaarrekening:
   a. geheel of gedeeltelijk ten laste van bestaande reserves zal worden gebracht; of
   b. geheel of gedeeltelijk ten laste van de deelnemers zal worden gebracht naar rato van de begroting.
3. Het besluit, zoals bedoeld in het tweede lid, sub b, van dit artikel, behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 32. Financieel beheer

Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van vermogenswaarden. Deze regels dienen te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid verantwoording en controle wordt voldaan.

Hoofdstuk 9. Archief

Artikel 33. Zorg en beheer archief

1. Het algemeen bestuur stelt een archiefverordening vast.
2. Voorts wijst het algemeen bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van de regeling.
4. Het dagelijks bestuur stelt een Besluit informatiebeheer vast. In dit besluit is geregeld hoe de vorming en het beheer van de dynamische archieven van het openbaar lichaam plaatsvinden.

Hoofdstuk 10. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 34. Toetreding

1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling. Het algemeen bestuur wordt in de gelegenheid gesteld hierover zijn zienswijze bekend te maken.
2. De deelnemers regelen de voorwaarden voor toetreding.

Artikel 35. Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer, doch niet eerder dan na vijf jaar na de eerste inwerkingtreding van de regeling.
2. Het uittredingsbesluit van een deelnemer wordt niet later genomen dan een jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk per 1 januari.
3. De gevolgen van de uittreding worden geregeld in een tussen het openbaar lichaam en de uittredende deelnemer te sluiten vaststellingsovereenkomst.
4. Het algemeen bestuur stelt regels vast ten aanzien van de wijze waarop de gevolgen van de uittreding worden bepaald en in de vaststellingsovereenkomst worden vastgelegd. Dit besluit behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
5. In de regels als bedoeld in lid 4 wordt in ieder geval opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de uittredingskosten een onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de uittredende deelnemer.

6. Over de vaststellingsovereenkomst als bedoeld in het derde lid wordt besloten door het algemeen bestuur. Het besluit tot vaststelling van de vaststellingsovereenkomst behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
7. De kosten van het opstellen van de vaststellingsovereenkomst komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
8. Nadat de vaststellingsovereenkomst is vastgesteld, is de uittredende deelnemer gehouden om binnen 6 maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan het openbaar lichaam te voldoen.
9. Het dagelijks bestuur ziet toe op de naleving van de op grond van de vaststellingsovereenkomst geldende verplichtingen.

Artikel 36. Wijziging en opheffing

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als tenminste tweederde van de deelnemers daartoe besluit.
2. Deelnemers en het algemeen bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de deelnemers.
3. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het algemeen bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de kosten van de opheffing zijn, op welke wijze een positief of negatief saldo wordt verrekend met de deelnemers, wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en op welke manier die gevolgen worden opgevangen.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
   Zo nodig blijven de organen van de regeling na het tijdstip van opheffing in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 11. Klachten

Artikel 37. Klachtenregeling

Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.

Hoofdstuk 12. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 38. Bijlagen

1. (VERVALLEN)
2. De beschrijving van de milieutaken en de bouw- en ruimtelijke ordeningstaken en de inbreng van de deelnemers als bedoeld in artikel 5, eerste lid, is als bijlage 2 bij deze regeling gevoegd en maakt daarvan deel uit.

Artikel 39. Inwerkingtreding

1. De regeling treedt in werking met ingang van de dag waarop die conform de geldende regelgeving bekendgemaakt is.
2. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de in artikel 53 van de Wet bedoelde toezending en bekendmaking.

Artikel 40. Vervallen

Artikel 41. Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland.

Bijlage 1: Vervallen.

Bijlage 2

Milieutaken: Alle verplicht in te brengen milieutaken aangevuld met alle overige wettelijke milieutaken van gemeenten en provincie.

B+ RO taken: Pakket 1: advisering door milieu ten behoeve van vergunningverlening

Pakket 2: advisering door milieu aan RO

Pakket 3: vergunningverlening Bouw + RO

Pakket 4: toezicht en handhaving Bouw + RO

Pakket 5: behandeling juridische aspecten

Pakket 6: ruimtelijke toetsing

Pakket 7: informatieverstrekking / ondersteuning van front office

Pakket 8: klachtafhandeling

Pakket 1: Advisering door milieu aan vergunningverlening, hierbij moet gedacht worden aan specifieke milieuadvisering op het gebied van onder meer bodem, geluid, externe veiligheid en archeologie tijdens procedures betreffende Wabo-vergunningverlening (Bouw, RO en milieu).

Pakket 2: Advisering door milieu aan RO. Doordat de grootte van de gemeenten in Rivierenland zodanig is dat taken op het gebied van milieu veelal worden uitgevoerd door één of twee medewerkers, waarbij de splitsing tussen advisering aan vergunningverlening of RO niet in persoon te maken is, is ook dit pakket geformuleerd. De ODR zal adviesdiensten op dit takenpakket aan de gemeente gaan leveren aangezien het specialisme niet meer robuust bij de gemeente te organiseren valt.

Pakket 3: Vergunningverlening Bouw + RO. Onder dit pakket, dat alle activiteiten die onder de Wabo vallen omvat zowel de inhoudelijke als de coördinerende werkzaamheden verstaan. Bij inhoudelijke werkzaamheden moet gedacht worden aan het uitvoeren van toetsen aan het Bouwbesluit, brandveiligheid, constructie, welstand etc.

Bij coördinerende werkzaamheden moet gedacht worden aan het uitvoeren van het casemanagement. Dit houdt in dat de vergunningaanvraag wordt begeleid en de voortgang wordt bewaakt. De juiste vragen worden door de casemanager op het juiste moment aan de specialisten uitgezet. De casemanager beoordeelt de juistheid en onderlinge samenhang tussen de verschillende adviezen. Op basis van dit alles stelt de casemanager vervolgens de beschikking op. Geconcludeerd is dat de coördinerende werkzaamheden onderdeel zijn van het pakket vergunningverlening en dat het

vanwege efficiency en kwaliteit zeer ongewenst is als gemeenten deze taak in eigen huis uit zouden willen blijven voeren en tegelijkertijd de inhoudelijke toetsen wel aan de ODR zouden willen overdragen. Aandachtspunt is het samenspel tussen ODR en brandweer op het gebied van advisering over brandveiligheid en het opstellen van de gebruiksvergunning. Dit is iets dat in de kwartiermakersfase verder wordt uitgewerkt.

Pakket 4: Toezicht en Handhaving RO. Onder dit pakket wordt verstaan het toezicht houden tijdens bouwwerkzaamheden, het constateren van onrechtmatige en illegale situaties op het gebied van Bouw + RO. De positie van de BOA-functionaris is bij dit pakket aan bod gekomen. Geconstateerd is dat de BOA-functionaris vaak een deeltijdfunctie is naast het zijn van toezichthouder milieu of toezichthouder Bouw + RO. Over de noodzaak van het hebben van BOA capaciteit binnen de ODR op het gebied van milieu is geen discussie. De vraag is of dat noodzakelijk is op het gebied van Bouw + RO. Voor veel gemeenten geldt dat met het overgaan van de hoofdwerkzaamheden van de BOA-functionarissen naar de ODR dat gemeenten niet robuust te organiseren zijn om BOA-taken achter te houden voor APV, DHW- en leefbaarheidszaken. Regionalisering lijkt een oplossing voor dit probleem. In de kwartiermakersfase wordt onderzocht op welke wijze deze specifieke BOA-taken het beste vormgegeven kunnen worden..

Pakket 5: De Juridische aspecten: dit betreft de juridische werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het Wabo-domein (omgevingsrecht). Het gaat daarbij om juridische advisering, het voorbereiden van besluiten (waaronder het behandelen van zienswijzen) en het afhandelen van daartegen ingediende bezwaren en beroepen (opstellen verweerschriften, pleitnotities, procesvertegenwoordiging). De gemeenten en de provincie houden als bevoegd gezag hun eigen bezwaarschriftencommissie. De bezwarencommissie adviseert het bestuursorgaan over de wijze waarop het bezwaar zou moeten worden afgehandeld. De bevoegdheid om op het bezwaarschrift te beslissen blijft een bevoegdheid van de bevoegde bestuursorganen en wordt niet gemandateerd aan de directeur van de ODR. Afhankelijk van de afspraken die daarover in het kader van de DVO zijn gemaakt, kan de besluitvorming in de colleges op basis van het commissieadvies worden voorbereid door de jurist van de ODR.

Pakket 6: Ruimtelijke toetsing. Onder dit pakket vallen het uitvoeren van de bestemmingsplantoets, de binnenplanse afwijking en de buitenplanse afwijking klein. Deze drie toetsen/procedures zijn binnen de ODR uit te voeren aangezien het toetsen/procedures zijn die plaatsvinden binnen bestaande kaders (bestemmingsplan en beleidskaders). Het betreft hier geen afwegingen waar politiek-bestuurlijke argumenten een rol kunnen spelen en daarbij is snelheid geboden in verband met de korte termijnen waarbinnen een omgevingsvergunning verstrekt dient te worden. Onder dit pakket vallen niet de buitenplanse afwijking groot, het afwijkingsbesluit en een bestemmingsplanherziening/wijziging. Aan deze procedures liggen beleidsmatige en ruimtelijke overwegingen ten grondslag. Vanwege de politiek bestuurlijke relevantie is ervoor gekozen deze taken bij de gemeenten achter te laten blijven en niet over te laten gaan naar de ODR.

Pakket 7: Bij het pakket van informatieverstrekking is onderscheid gemaakt tussen verschillende contactvormen (fysiek, telefoon, internet). Vanuit efficiencyoverwegingen en het beste bedienen van de klant is gekozen om deze taken door de ODR te laten uitvoeren. Echter, de uitvoering van het fysieke contact met de klant vindt plaats op de gemeentehuizen en bij het provincieloket. Afhankelijk van de keuze van de gemeente of provincie voert een medewerker van de ODR daar op de momenten dat dit noodzakelijk is, op afspraak, zijn of haar werkzaamheden uit.

Pakket 8: Klachtenafhandeling: het gaat hier om het afhandelen van klachten op het gebied van de fysieke leefomgeving (milieu, bouwen en ruimtelijke ordening). Dit is een onderdeel van de wettelijke handhavingstaak en deze gaat dus mee over naar de ODR. De gemeenten en de provincie hebben hiervoor na plaatsing van medewerkers bij de ODR geen eigen formatie meer.

Nu de pakketten gedefinieerd zijn,kan ook gekeken worden naar de verbondenheid tussen de pakketten. Het ROT heeft geconcludeerd dat de werkzaamheden tussen vergunningverlening, toezicht en handhaving, juridische zaken, ruimtelijke toetsing, informatieverstrekking en klachtenafhandeling zodanig verweven zijn, dat ze bij voorkeur allemaal worden overgedragen aan de ODR. Het maken van andere keuzes hierin leidt tot zodanige praktische consequenties, dat dit afbreuk doet aan de kwaliteit van het product en de efficiencydoelstellingen van de ODR. Bij de vormgeving van de DVO’s per gemeente is dit een onderwerp van gesprek.

Uitgangspunt voor het benoemen en definiëren van de takenpakketten zijn de keuzes die zijn gemaakt ten aanzien van het WABO-proces. Het WABO-proces bestaat uit de onderdelen Informatie verstrekken, Vergunningaanvraag behandelen, Toezicht en controle, Handhaving, en Bezwaar en Beroep. Met het vaststellen van dit WABO-proces is ook besloten om een aantal processen die hieraan gerelateerd zijn buiten de ODR te laten. De uitvoering hiervan blijft daarmee bij de gemeenten. De aansluiting van de processen van de ODR op die van de gemeenten en vice versa moeten in de kwartiermakersfase verder uitgewerkt worden. Afspraken over de uitvoering dienen in de te sluiten DVO’s vastgelegd te worden. De drie belangrijkste processen en taken die bij de gemeente blijven zijn:

De heffing van leges, de inning van leges en de behandeling van bezwaar en beroep tegen de leges.

De invordering van opgelegde dwangsommen en de behandeling van bezwaar en beroep tegen dwangsommen.

Alle werkprocessen en werkzaamheden die te maken hebben met de Basisadministratie Gebouwen (BAG).

Toelichting op de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland

Algemene toelichting

Aanleiding

Het Rijk, het IPO en de VNG hebben in 2009 afspraken gemaakt om de kwaliteit van milieuvergunningverlening en –handhaving te verbeteren. Onderdeel van deze afspraken is het oprichten van regionale omgevingsdiensten, waarin de uitvoering van een bepaald minimum takenpakket (het basistakenpakket voor milieutaken) wordt ondergebracht. Het onderbrengen van andere taken in het kader van het omgevingsrecht is daarbij als optie open gehouden. Afgesproken is dat de uitvoeringsdiensten de vorm zullen hebben van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna ook: Wgr).

Een van de belangrijkste redenen om over te gaan tot het oprichten van omgevingsdiensten is om de kwaliteit van vergunningverlening en handhaving te verbeteren. Om kwaliteit te objectiveren zijn er door KPMG kwaliteitscriteria ontwikkeld op basis waarvan beoordeeld wordt of een omgevingsdienst voldoende capaciteit en kennis heeft om de taken uit te voeren en of er een voldoende aantal bedrijven aanwezig is. Dit wordt aangeduid met de term robuust.

Gelderse maat

De provincie en de Gelderse gemeenten hebben in verband met de vorming van omgevingsdiensten in 2009 gekozen voor de Gelderse maat. Onderdeel daarvan is de vorming van zeven omgevingsdiensten, waardoor de uitvoering van taken zo dicht mogelijk bij het lokaal bestuur wordt gelegd. Binnen en tussen de zeven regio's is intensief overleg gevoerd over de inbreng van de taken, het al dan niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria, de gewenste bedrijfsvoering, de benodigde en beschikbare middelen en de wijze waarop gewerkt gaat worden in de omgevingsdiensten. De resultaten zijn vastgelegd in bedrijfsplannen, voor elke omgevingsdienst één. De bedrijfsplannen hebben gediend als onderlegger voor de gemeenschappelijke regelingen en zijn het vertrekpunt geweest voor de nadere uitwerking van de omgevingsdiensten in inrichtingsplannen.

Gelderse stelsel

De zeven regio's hebben onderling een taakverdeling afgesproken om enkele specialistische taken goed uit te kunnen voeren. Dit wordt het Gelderse stelsel genoemd. Het gaat om complexe taken en bovenregionale taken.

In de kwaliteitscriteria is vastgelegd bij welke bedrijven vergunningverlening en handhaving complex is. Geen enkele Gelderse omgevingsdienst is robuust voor vergunningverlening bij complexe bedrijven. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen gaat de complexe vergunningverlening uitvoeren voor alle omgevingsdiensten in Gelderland. De omgevingsdiensten in de regio's Vallei, Noord-Veluwe en Veluwe IJssel zijn niet robuust voor handhaving bij complexe bedrijven. De complexe handhaving voor regio's die hiervoor niet robuust zijn, inclusief de werkzaamheden van bureau milieumetingen, taken met betrekking tot vuurwerk en het toezicht op de bodemsaneringen, wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst regio Arnhem. Over de breedte van de uitvoering van deze taken worden nadere inhoudelijke en financiële afspraken tussen de regio's gemaakt. De beschrijving van de wijze waarop de bovenregionale handhaving en vergunningverlening van de complexe bedrijven wordt uitgevoerd, zal worden geïnitieerd door de Omgevingsdienst regio Arnhem en de Omgevingsdienst regio Nijmegen.
De gemeenten en de provincie hebben ervoor gekozen om aanvullend op het voorgaande nog een aantal bovenregionale taken in samenhang uit te voeren. Met deze onderlinge stelselafspraken wordt zowel tegemoet gekomen aan het principe van nabijheid en efficiency, als ook aan samenhang en kwaliteit van de omgevingsdiensten. Om het Gelders stelsel van zeven omgevingsdiensten blijvend, op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren is het van groot belang om duurzaam

met elkaar in gesprek te zijn. De omgevingsdienst in de Vallei zal daarover de regie voeren en de agenda ten behoeve van dat gesprek coördineren.

De Omgevingsdienst Veluwe IJssel is verantwoordelijk voor de opzet van een kennis- en portaalfunctie. De opzet zal in eerste aanleg bescheiden van karakter zijn. Voldoende dient geborgd te zijn dat externe kennis- en ketenpartners hun weg kunnen vinden in het Gelders Stelsel. Afgesproken is dat de Omgevingsdienst Veluwe IJssel initiatief neemt om, in overleg met de regio's, tot een beschrijving van de portaal- en kennisfunctie te komen. Daarbij dient helderheid te komen over de invulling van de functie, verschillende verwachtingen, rollen en afbakening met betrekking tot andere taken
De Omgevingsdienst Rivierenland zal een programmateam voor het ketentoezicht voor de handhaving inrichten. Dit programmateam is verantwoordelijk voor de analyses, de keuze van de ketens en de uitvoeringsplanning. De ketenprogramma's worden uitgevoerd in samenwerking met de overige omgevingsdiensten. De Omgevingsdienst Rivierenland zal bezien in hoeverre binnen de uitwerking van dit thema een deel van de bestaande toezichtinspanningen kan worden vervangen door deze vorm van toezicht. In het Gelders stelsel heeft ketentoezicht prioriteit.

Brzo-taken
Vanuit het Rijk is er extra aandacht voor de kwaliteit van Wabo-brede vergunningverlening, toezicht en handhaving van majeure risicobedrijven. In Gelderland werken de gemeenten en de provincie al vanaf 2007 samen bij de uitvoering van de handhaving van Brzo-taken. In 2009 is de samenwerking uitgebreid met Flevoland, Overijssel en Utrecht. De Brzo-taken bij majeure risicobedrijven worden uitgevoerd door de Brzo-inspectiepool Gelderland. Vanaf 2013 worden voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving landelijk 6 omgevingsdiensten aangewezen voor deze risicovolle bedrijven. Vanaf dat moment zal zowel de vergunningverlening als de handhaving worden uitgevoerd door één verantwoordelijke omgevingsdienst in de regio Oost. De verantwoordelijkheid voor uitvoerende taken wordt belegd bij de Omgevingsdienst regio Nijmegen.

Hieronder worden die artikelen die (mogelijk) toelichting behoeven toegelicht. De overige artikelen in de regeling behoeven geen toelichting.

Artikelsgewijze toelichting
Artikel 1
Vertaling naar robuustheid
Binnen het Gelders stelsel wordt op de hier beschreven wijze bepaald of een omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria en als 'robuust' voor de taakuitvoering wordt aangemerkt. Indien een OD voor een bepaalde categorie complexe bedrijven niet robuust is, wordt die taak conform de stelselafspraken door de specialistische OD uitgevoerd.

De complexe bedrijven worden in drie sectoren ingedeeld (op basis van categorie-indeling Richtlijn Industriële Emissies): Proces (categorie 1 t/m 4), Afval (categorie 5), Overig (categorie 6 en overige bedrijven niet eerder genoemd). Voor de vraag, of een omgevingsdienst robuust is voor de betreffende taak, is van belang hoeveel workload (uren van bepaalde werkzaamheden) binnen de omgevingsdienst uitgevoerd worden.

Voor vergunningverlening is er sprake van robuuste uitvoering indien:
- Voor de sector Proces: minimaal 900 uur/jaar workload
- Voor de sector Afval: minimaal 900 uur/jaar workload
- Voor de sector Overig: minimaal 1800 uur/jaar workload. Voor deze berekening mogen uren voor de sectoren Proces en Afval worden meegeteld, mits de OD voor dat onderdeel robuust is.

Bijvoorbeeld: In een omgevingsdienst bestaat de workload uit: 300 uur Proces, 950 uur Afval en 950 uur Overig. In dit voorbeeld is de OD niet robuust voor de sector Proces, wel voor de sector Afval en, omdat de sector Afval mag worden meegenomen in de berekening voor de sector Overig, ook voor de sector Overig. Deze OD kan wel de taak uitvoeren voor de complexe afval- en overige bedrijven, maar niet voor de complexe proces bedrijven.
Als er in dit voorbeeld bij de sector Afval een workload zou zijn van 700 uur mag de sector Afval niet worden meegenomen in de berekening voor de sector Overig en is de OD daarmee ook niet meer robuust voor de sector Overig. In die situatie kan de OD de taak in z'n geheel niet uitvoeren.

Voor toezicht en handhaving is er sprake van robuuste uitvoering indien:

- Voor de sector Proces: minimaal 10 bedrijven en 900 uur/jaar workload
- Voor de sector Afval: minimaal 10 bedrijven en 900 uur/jaar workload
- Voor de sector Overig: minimaal 40 bedrijven of 1800 uur/jaar workload. Voor deze berekening mogen uren voor de sectoren Proces en Afval worden meegeteld, mits de OD voor dat onderdeel robuust is.

Bijvoorbeeld: In een omgevingsdienst bestaat de workload uit: 5 bedrijven en 300 uur Proces, 12 bedrijven en 800 uur Afval en 30 bedrijven en 1500 uur Overig. Deze OD kan bij geen van de complexe bedrijven de taak uitvoeren.
Als er in dit voorbeeld bij de sector afvalbedrijven een workload zou zijn van 1000 uur (ipv 800 uur) dan zou deze OD voor de complexe afval- en overige bedrijven de taak kunnen uitvoeren, maar niet voor de complexe proces bedrijven.

Het minimaal aantal bedrijven van bepaalde categorie en de minimale uurbesteding, zoals opgenomen in deze rekenmethodiek, zijn gerelateerd aan kwaliteitscriteria 2.1. Als in een toekomstige versie van de vastgestelde kwaliteitscriteria een wijziging wordt doorgevoerd in het minimale percentage te besteden tijd aan specialistische taken, dan moeten de waarden in deze rekenmethodiek naar rato worden toegepast.

Eens in de vijf jaar wordt beoordeeld of een OD haar taken robuust kan uitvoeren. De beoordeling kan eerder plaatsvinden als hier reden toe is.

Artikel 2
Ter uitvoering van artikel 10, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt hier het belang vermeld ter behartiging waarvan de regeling is getroffen. Het begrip omgevingsrecht is in deze omschrijving ruim bedoeld en omvat op grond daarvan niet alleen het milieurecht, maar ook bouwrecht, ruimtelijke ordeningsrecht, natuurbeschermingsrecht en dergelijke. Vanwege het belang van alle deelnemers bij een goed werkend Gelders stelsel, in verband waarmee er relaties ontstaan tussen de omgevingsdienst en andere omgevingsdiensten bijvoorbeeld op het punt van complexe of bovenregionale taken, wordt onder de belangen van de deelnemers tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 3
In het eerste lid is met het oog op artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaald dat een openbaar lichaam wordt ingesteld. In het tweede lid is ter uitvoering van artikel 10, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen de vestigingsplaats vastgelegd. Het betreft hier de statutaire vestigingsplaats. Die moet worden onderscheiden van de feitelijke plaats waar het openbaar lichaam zijn taken uitvoert. Die plaats kan verschillen van de statutaire vestigingsplaats. De regeling verzet zich er bovendien niet tegen dat de taken op meerdere plaatsen worden uitgeoefend. Voor alle duidelijkheid wordt in het derde lid aangegeven dat het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Artikel 4
De bestuurlijke eis van het Rijk is dat de uitvoering van ten minste de taken zoals opgenomen in het basistakenpakket worden belegd bij een omgevingsdienst. Artikel 4 komt aan die eis tegemoet door te bepalen dat de ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 de uitvoering van de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam. Het tweede lid bepaalt dat tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de

basistaken. Daarbij kan worden gedacht aan, bijvoorbeeld, interne advisering en documentondersteuning. De omschrijving is zo gekozen dat een ruime categorie van werkzaamheden daaronder kunnen worden verstaan, waaronder bijvoorbeeld ook het heffen van leges. Door de formulering wordt bovendien duidelijk dat er geen verplichting bestaat om dergelijke ondersteunende taken onder te brengen. Er kunnen tussen de omgevingsdienst en een of meer deelnemers op basis van het derde lid overeenkomsten (dienstverleningsovereenkomsten) worden gesloten. Die bevatten nadere afspraken over de uitoefening van de taken die krachtens de regeling bij de omgevingsdienst is ondergebracht..

Artikel 5
Naast de basistaken als bedoeld in artikel 4 kunnen de deelnemers bij het treffen van de regeling de uitoefening van overige taken in het omgevingsrecht aan de omgevingsdienst overlaten. Het besluit van een deelnemer tot het treffen van de regeling bevat op grond van het derde lid een opgave van die taken. Zowel het toevoegen van taken als het terugnemen van taken kan met instemming van het algemeen bestuur. Dat heeft in ieder geval gevolgen voorn de bijdrage van de deelnemers (art 10 GR) en de stemverhoudingen (art 11.4 GR). Net als bij de basistaken als bedoeld in artikel 4 kunnen ten aanzien van de in artikel 5 bedoelde taken dienstverleningsovereenkomsten worden gesloten tussen de omgevingsdienst en een of meer deelnemers.

Artikel 6
Naast het uitvoeren van de basistaken en overige taken als bedoeld in de artikelen 4 en 5 is het voorstelbaar dat de omgevingsdienst andere taken uitvoert op verzoek van een deelnemer. Het gaat daarbij om niet-structurele taken. Ook over de taken als bedoeld in artikel 6 kunnen dienstverleningsovereenkomsten worden gesloten.

Artikel 7
Dit artikel geeft een regeling voor de complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd, alsmede de bovenregionale taken. Die begrippen zijn omschreven in artikel 1. Ten aanzien van deze taken is bestuurlijk de volgende verdeling tussen de diverse omgevingsdiensten afgesproken:

1. Ten aanzien van complexe vergunningverleningstaken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd, met inbegrip van de taken ter uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen, is de omgevingsdienst regio Nijmegen de uitvoerder.
2. Het toezicht in het kader van het Besluit Risico's Zware Ongevallen wordt uitgevoerd door de omgevingsdienst regio Nijmegen.
3. De complexe bestuursrechtelijke handhavingstaken worden uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio Arnhem, tenzij die taken in een regio robuust belegd kunnen worden. In dat geval worden die taken door de betreffende omgevingsdienst uitgevoerd.
4. De bestuursrechtelijke handhavingstaken in het kader van de Wet bodembescherming wordt uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio Arnhem.
5. De provinciale meetploeg wordt ondergebracht bij de uitvoeringsdienst regio Arnhem.
6. De coördinatie op de kwaliteit van de taakuitoefening en de coördinatie op de samenwerking tussen de omgevingsdiensten binnen het Gelderse stelsel worden uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio De Vallei.
7. Het portaal voor externe (kennis)partners wordt in combinatie met het kenniscentrum belegd bij de omgevingsdienst Veluwe IJssel.
8. Het gezamenlijke programma Ketentoezicht wordt belegd bij de omgevingsdienst Rivierenland.

Het uitgangspunt blijft dat de bevoegdheid deze taak uit te voeren bij de betreffende gemeente of bij de provincie blijft. Daarmee blijft de in het gebied werkzame uitvoeringsdienst het aanspreekpunt. Over de exacte uitvoering van de complexe en bovenregionale taken zullen nadere inhoudelijke en

financiële afspraken gemaakt moeten worden. De vergoeding voor de uitvoering van die taken wordt in overleg tussen alle Gelderse omgevingsdiensten vastgesteld. Er is enerzijds een verplichting van de betreffende uitvoeringsdienst om die taken uit te voeren, en anderzijds een verplichting van de ontvangende dienst om die taken te laten uitvoeren. Dat systeem geldt ten aanzien van alle complexe en bovenregionale taken, voor zover die bij de inwerkingtreding van de regeling niet robuust worden uitgevoerd. Het alsnog robuust worden van de omgevingsdienst op eerder niet robuuste taken leidt er derhalve toe dat de regelingen (van de vragende omgevingsdienst en van de leverende omgevingsdienst) mogelijk aangepast zal worden. Daarbij zullen ook de gevolgen voor het personeel en andere gevolgen worden betrokken. Het vijfde lid is opgenomen om de samenwerking in het kader van het Besluit risico's zware ongevallen te kunnen voortzetten die sinds enkele jaren bestaat tussen de bevoegde organen (van gemeenten en provincies) in Gelderland en Overijssel. De taken in het kader van het Besluit risico's en zware ongevallen behoren tot de complexe taken. Binnen de provincie Gelderland vindt de aansturing van de taakuitvoering dan ook plaats op reguliere wijze, zoals die ook voor andere complexe taken geldt. Op grond van het artikellid kan een samenwerkingsovereenkomst worden gesloten met bevoegde organen in Overijssel die het mogelijk maakt dat voor de taakuitvoering in Overijssel gebruik wordt gemaakt van kennis en capaciteit binnen de Gelderse uitvoeringsdiensten. Deze samenwerking laat de bevoegdheid van de organen in Overijssel voor de inrichtingen onverlet.

Er bestaan groepen vergunningplichtige inrichtingen onder categorie 4.2 of hoger, die alleen voor het aspect geluid als complex worden aangemerkt, bijvoorbeeld scheepswerven. Het geluidsaspect is een specialisme waarop alle omgevingsdiensten in Gelderland robuust zijn. Doel van dit artikel is borging van kwaliteit. Als een bedrijf alleen ten aanzien van het aspect geluid als complex is aangemerkt, kan ook de lokale omgevingsdienst die kwaliteit leveren. Zo'n bedrijf wordt weliswaar als complex aangemerkt, maar de vergunningverlening kan door een lokale omgevingsdienst plaatsvinden, omdat ook de lokale omgevingsdienst de taak kan uitvoeren in overeenstemming met de kwaliteitscriteria. In het geval dat een bedrijf vanwege andere of meerdere specialismen als complex wordt aangemerkt, dan blijft de stelselafspraak van toepassing en levert de omgevingsdienst regio Nijmegen voor het gehele milieudeel van een vergunningaanvraag bindend integraal advies (inclusief geluidsaspect).

Artikel 8
Artikel 10, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden aan het bestuur van het openbaar lichaam worden overgedragen. Het is een uitgangspunt van de deelnemers om aan de omgevingsdienst geen bevoegdheden over te dragen. Dat is vastgelegd in het eerste lid. Dat neemt niet weg dat het functioneel en doelmatig kan zijn om aan (een functionaris van) de omgevingsdienst vertegenwoordigingsbevoegdheid te verlenen met betrekking tot de bevoegdheden van de deelnemers. Daarbij kan het gaan om mandaat (voor publiekrechtelijke bevoegdheden), volmacht (voor privaatrechtelijke bevoegdheden) en machtiging (voor feitelijke handelingen). In het tweede lid is bepaald dat het aan de deelnemers is om daarover te beslissen. Het gaat daarbij voor de goede orde om vertegenwoordiging, niet om het overdragen van enige bevoegdheid. Een krachtens mandaat genomen besluit, als voorbeeld, geldt immers als een besluit van de mandaatgever.

Artikel 9
Het openbaar lichaam is krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen een rechtspersoon en uit dien hoofde bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 55 dat bij de regeling beperkingen kunnen worden aangebracht in de bevoegdheden die het openbaar lichaam van rechtswege bezit om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Artikel 9 bevat dergelijke beperkingen. Daarbij is ervoor gekozen om de deelnemers de mogelijkheid te geven toestemming te verlenen voor privaatrechtelijke rechtshandelingen die op grond van de regeling anders niet zijn toegestaan.

Artikel 10
De begroting wordt omgeslagen over de deelnemers in de verhouding waarin zij taken bij de omgevingsdienst hebben ondergebracht. Vanwege de relatie met de structurele taken van de omgevingsdienst, zoals die zijn bepaald met toepassing van de artikelen 4 en 5, wordt in het eerste lid naar die artikelen teruggegrepen. Indien sprake is van aanvullende, niet-structurele taken als bedoeld in artikel 6, worden de kosten daarvan bij de deelnemer in rekening gebracht met toepassing van het tweede lid. Het derde lid heeft als achtergrond dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht zijn een daarbij opgericht openbaar lichaam van middelen te voorzien waardoor het de taken waartoe het is opgericht naar behoren kan vervullen. Daartoe behoren ook de financiële verplichtingen die het openbaar lichaam ter uitvoering van die taken is aangegaan. Daarnaast behoren tot de verplichte uitgaven van een openbaar lichaam evenals voor waterschappen de aflossing van schulden en renten en andere opeisbare schulden. Dat is bevestigd in de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Circulaire van 8 juli 1999). Het derde lid geeft zodoende een algemeen geldende rechtsplicht weer voor deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling die de positie van derden jegens de omgevingsdienst beschermt. Het derde lid is bovendien noodzakelijk om in voorkomend geval tegen aanvaardbare tarieven geldleningen aan te kunnen gaan. Het lid heeft geen betekenis voor de verdeling van de kosten tussen de deelnemers. Daarvoor geldt de verhouding van het eerste lid.

Artikel 11
Met toepassing van artikel 13 van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden de leden van het algemeen bestuur door en uit de deelnemende colleges (van burgemeester en wethouders, en Gedeputeerde Staten) aangewezen. Verder schrijft artikel 13 van die wet voor dat de regeling het aantal leden van het algemeen bestuur bepaalt dat door de deelnemers wordt aangewezen. Het eerste en het tweede lid voorzien daarin door het aantal leden van het algemeen bestuur te vermelden, alsmede te bepalen dat elke deelnemer een lid in het algemeen bestuur benoemt. De aanwijzing van plaatsvervangende leden op grond van het derde lid voorziet in de behoefte van alle deelnemers, gezien de bevoegdheden van het algemeen bestuur, om vertegenwoordigd te zijn in het algemeen bestuur als het gewone lid verhinderd is. De stemverhouding als bedoeld in het vierde lid weerspiegelt de bestuurlijke afspraken die ter zake zijn gemaakt.

Artikel 12
Het algemeen bestuur is het hoogste orgaan van het openbaar lichaam. In het algemeen bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd. Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemers om te zorgen voor het aanwijzen van de leden van het algemeen bestuur volgens het eerste en het tweede lid. Op grond van artikel 18 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, in verbinding met artikel 16, vijfde lid, van die wet is in het derde lid van artikel 12 opgenomen dat een deelnemer een lid dat hij in het algemeen bestuur heeft aangewezen, kan ontslaan indien dat lid het vertrouwen van de deelnemer niet langer bezit. In het vijfde lid is bepaald dat een lid van het algemeen bestuur ontslag kan nemen. In dat geval is het aan de deelnemer om met toepassing van het tweede lid te voorzien in opvolging. Het zesde lid is overeenkomend met artikel 13, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 14
Dit artikel regelt de bevoegdheden van het algemeen bestuur. De belangrijkste bevoegdheden zijn benoemd, zoals het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. Ook is opgenomen welke bevoegdheden niet mogen worden overgedragen aan het Dagelijks Bestuur.
In het tweede lid is opgenomen dat het algemeen bestuur het besluit kan nemen tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon met in achtneming van artikel 55a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een dergelijk besluit mag alleen genomen worden ten behoeve van

de belangen die de omgevingsdienst behartigt. De bevoegdheid ligt conform de wet bij het algemeen bestuur. In dat bestuur zijn in beginsel alle deelnemers vertegenwoordigd. Zij zijn dan ook allen betrokken bij de besluitvorming. Het besluit mag niet eerder worden genomen dan nadat de raden en staten in gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen te uiten over het ontwerpbesluit.

Artikel 16
De Wet gemeenschappelijke regelingen kent als hoofdregel dat het dagelijks bestuur naast de voorzitter bestaat uit twee of meer andere leden die door en uit het algemeen bestuur worden aangewezen, met inachtneming van hetgeen in de regeling is bepaald. Het eerste lid voorziet in een spoedige aanwijzing van de leden na de inwerkingtreding van de regeling. Het algemeen bestuur kan daarbij met inachtneming van artikel 14, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen leden van buiten de kring van het algemeen bestuur aanwijzen als lid van het dagelijks bestuur.

Artikel 19
Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de voorzitter niet alleen voorzitter van het algemeen bestuur, maar ook van het dagelijks bestuur. De plaatsvervangend voorzitter die op grond van het tweede lid wordt aangewezen, is plaatsvervangend of waarnemend ten aanzien van alle bevoegdheden, dus ook ten aanzien van het voorzitterschap van het dagelijks bestuur en de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van het openbaar lichaam in en buiten rechte.

Artikel 21
Om op bestuurlijk niveau de samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten te waarborgen, is in de regeling (en alle andere gemeenschappelijke regelingen waarbij een omgevingsdienst in Gelderland is ingesteld) voorzien in een overleg tussen de voorzitters.

Artikel 22
Ter uitvoering van de artikelen 16 tot en met 19 van de Wet gemeenschappelijke regelingen houdt de regeling bepalingen in over informatie en verantwoording van het bestuur van het openbaar lichaam aan de deelnemers (met inbegrip van de gemeenteraden en Provinciale Staten).

Artikel 28
Om op ambtelijk niveau de samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten te waarborgen, is in de regeling (en alle andere gemeenschappelijke regelingen waarbij een omgevingsdienst in Gelderland is ingesteld) voorzien in een overleg tussen de directeuren.

Artikel 31
Er ligt op grond van het eerste lid een verplichting om een beperkte reserve op te bouwen en aan te houden voor het opvangen van financiële schommelingen. Indien er in de jaarrekening sprake is van een nadelig saldo, beslist het algemeen bestuur op grond van het tweede en het derde lid.

Artikel 33
Op grond van artikel 40 van de Archiefwet houdt een regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen een voorziening in omtrent de zorg voor de archiefbescheiden van bij die regeling ingestelde openbare lichamen. Hieraan wordt invulling gegeven door opneming in de regeling van artikel 33.

Artikel 35
Op grond van artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke regelingen houdt een regeling die voor onbepaalde tijd wordt getroffen bepalingen in over wijziging, opheffing, toetreding en uittreding. De regeling voorziet daarin in hoofdstuk 10. Voor de eerste fase in het bestaan van de omgevingsdienst is ervoor gekozen uittreding de eerste vijf jaren niet mogelijk te maken. Zou een deelnemer besluiten

uit te treden, dan zorgt het tweede lid ervoor dat er voldoende tijd is om de gevolgen van de uittreding te regelen. Dat gebeurt door middel van een vaststellingsovereenkomst. Het algemeen bestuur is bevoegd te besluiten tot een dergelijke overeenkomst, dat het besluit neemt met tweederde van de uitgebrachte stemmen. In de verdeling van taken tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur is het aan het dagelijks bestuur om de uittreding af te wikkelen.

Artikel 36
Het wijzigen van de regeling is mogelijk. Een deelnemer kan op grond van het tweede lid zelf daarom zelf verzoeken, dan wel kan dat in het algemeen bestuur worden besloten. Gaat het om opheffing van de regeling, dan zijn het vooral de personele en financiële gevolgen die geregeld moeten worden. Dat geschiedt op grond van het derde lid in een liquidatieplan. Afhankelijk van de specifieke situatie kan dat plan bepalingen inhouden over het overnemen van personeel door deelnemers.

Artikel 37
De behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht kent twee fasen: de interne fase en de externe fase. Artikel 34 houdt de verplichting in om voor de interne fase een verordening vast te stellen, waartoe het algemeen bestuur bevoegd is. Voor de tweede fase geldt dat de Nationale ombudsman bevoegd is, aangezien geen klachtadviesinstantie is aangewezen.

Artikel 39
De regeling wordt op grond van artikel 26, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen door alle deelnemers op de voor regelgeving gebruikelijke wijze bekend gemaakt. Voor gedeputeerde staten is dat door plaatsing in het Provinciaal Blad op grond van artikel 137, tweede lid, van de Provinciewet. Voor de colleges van burgemeester en wethouders is dat door plaatsing in het gemeenteblad, dan wel bij gebreke daaraan door opneming in een andere door de gemeente algemene verkrijgbaar gestelde uitgave op grond van artikel 139, tweede lid, van de Gemeentewet. Bovendien bepaalt de Wet gemeenschappelijke regelingen in artikel 52, eerste lid, aanhef en onder j, in samenhang met artikel 27 dat gedeputeerde staten de regeling opnemen in het register van gemeenschappelijke regelingen. Met toepassing van artikel 139 van de Provinciewet en artikel 142 van de Gemeentewet is in de regeling bepaald dat zij in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop gedeputeerde staten haar in het register hebben opgenomen. Gedeputeerde staten dragen vervolgens zorg voor de in artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bedoelde toezending aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 40
Het boekjaar voor de begroting van het openbaar lichaam is gelijk aan het kalenderjaar. De begroting beslaat daarom normaal gesproken een kalenderjaar. Ingeval van inwerkingtreding van de regeling midden in het jaar, kan daaraan niet worden voldaan. Artikel 39 bepaalt om die reden dat de begroting geldt vanaf de dag van inwerkingtreding van de regeling tot aan het einde van het kalenderjaar, of naar keuze van het algemeen bestuur tot het einde van het daaropvolgende kalenderjaar. De jaarrekening volgt in dat regime.

Memo betreffende Toelichting bij de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland

De toelichting bij de Gemeenschappelijke Regeling van ODR (GR ODR) is bij de oprichting van de ODR opgesteld. Toen is de toelichting niet vastgesteld en daarom ook niet gepubliceerd. De toelichting is van belang voor de uitleg van regels en geeft richting aan interpretatie van bepalingen. Om geen twijfel te laten bestaan over de status van de toelichting wordt de toelichting nu wel vastgesteld en ook gepubliceerd. Zo is deze voor iedereen in te zien en wordt de werkwijze en toepassing van regels transparanter voor burgers en bedrijven.

Ten opzichte van de eerste toelichting, die bij de eerste versie van de GR ODR is opgesteld, is er nu een aantal wijzigingen opgenomen die voor de volledigheid hieronder kort worden genoemd:

- Er is een algemene toelichting opgenomen.
- Het gaat om de toevoeging van een toelichting bij artikel 1, deze toelichting gaat in op welke wijze binnen het Gelderse stelsel bepaald wordt of een omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria en als 'robuust' voor haar taakuitvoering wordt aangemerkt.
- De toelichting onder artikel 4 is in overeenstemming gebracht met de nieuwe artikeltekst.
- Onder artikel 7 is een toelichting over het aspect geluid toegevoegd om de werkwijze te verduidelijken wanneer een bedrijf enkel voor dat aspect als robuust wordt aangeduid.
- De toelichting onder artikel 14 is in overeenstemming gebracht met de nieuwe artikelteksten.

Omdat de toelichting bij de GR ODR niet eerder is vastgesteld en gepubliceerd zijn de wijzigingen van de toelichting niet opgenomen in het wijzigingsbesluit, maar gelijk toegevoegd aan de toelichting. De toelichting wordt door GS en het college van B&W vastgesteld. Gedeputeerde Staten zal de toelichting publiceren.

Omgevingsdienst
Rivierenland

2e Wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland Was/wordt lijst			
Artikel uit GR-ODR	**Was**	**Wordt**	**Waarom**
Art. 1 lid 1 sub b GR-ODR	Basistaken: taken bedoeld in versie 2.3 van het Basistakenpakket regionale uitvoeringsorganisaties omgevingsrecht zoals vastgesteld door de minister van Infrastructuur en Milieu op 25 mei 2011;	Basistaken: taken bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht;	In de vorige versie leidde dit tot onduidelijkheden.
Art. 1 lid 1 sub e GR-ODR	Complexe taken: taken ten aanzien van o inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; o inrichtingen waartoe een gpbv-installatie behoort als bedoeld in artikel 1.1., derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; of o inrichtingen die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 1999.	Complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe bedrijven zijnde: o vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009 of o inrichtingen waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of o overige inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag;	Uit de evaluatie van het Gelders Stelsel in 2016 bleek dat hier onduidelijkheid over was. Met deze wijziging wordt dit opgelost.

Omgevingsdienst
Rivierenland

Art. 1 lid 1 onder n GR-ODR	Robuust: in overeenstemming met de kwaliteitscriteria KPMG, versie 2.1 en de toekomstige opvolgers daarvan;	Robuust: in overeenstemming met de kwaliteitscriteria KPMG, versie 2.1 dan wel de daarvoor inde plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving;	De verwijzing is hiermee juister weergegeven.
Art. 1 lid 4 GR-ODR	-	Na het derde lid van artikel 1 wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende: 4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009: inrichtingen, die uitsluitend onder de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6 vallen; • inrichtingen bestemd voor cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931. 1t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299); • rangeerterreinen (SBI 491,492.2); • trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 kV hoogspanningsnet; • agrarische inrichtingen die mest verwerken als	Verduidelijking. Zie art. 1 lid 1 sub e.

		nevenactiviteit, waarbij de mest uitsluitend afkomstig van de eigen inrichting; • inrichtingen met een helikopterlandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B); • betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365, en 2369) de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen; • rioolwaterzuiveringen (SBI 3700): de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen.	
Art. 3 lid 1 GR-ODR	Er is een openbaar lichaam, genaamd openbaar lichaam Omgevingsdienst Rivierenland.	Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Rivierenland.	Het gaat hier uitsluitend om lichamen die relevant zijn voor het werk van omgevingsdiensten. Zie ook bijlage 4b die hier speciaal aan gewijd is.
Art. 4 lid 1 GR-ODR	Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam.	Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder a en b van het Besluit omgevingsrecht onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.	Complexe taken zijn toegewezen aan de ODRN. In de praktijk gebeurt dit al. Hiermee wordt dit rechtgetrokken.
Art. 9 sub e GR-ODR	Het oprichten van en het deelnemen in een rechtspersoon;	Vervalt (sub f wordt sub e).	De ODR mocht alleen deelnemen aan een rechtspersoon na instemming van

Omgevingsdienst
Rivierenland

			alle deelnemers. In de nieuwe situatie kan de ODR deelnemen aan een rechtspersoon met instemming van het AB. Het gaat hier uitsluitend om rechtspersonen die betrekking hebben op het werkgebied van de ODR. Zie bijlage 4a van het voorstel.
Art. 11 lid 1 GR-ODR	Het algemeen bestuur bestaat uit 11 personen, waaronder de voorzitter.	Het algemeen bestuur bestaat uit 9 personen, waaronder de voorzitter.	Wegens fusie van drie gemeenten in Rivierenland.
Art. 14 GR-ODR	1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast. 2. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet, met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting alsmede de wijzigingen daarvan en het vaststellen van de jaarrekening. 3. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur. 4. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.	1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast. 2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet. 3. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet, maar in ieder geval met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen. 4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze	2. Zie artikel 9 sub e. Het gaat hier over het oprichten van een rechtspersoon. 3. is toegevoegd. Het gaat hier om delegatie mogelijk maken.

Omgevingsdienst
Rivierenland

		van het dagelijks bestuur. 5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.	
Art. 38 lid 1 GR-ODR	1. Het Basistakenpakket regionale uitvoeringsorganisaties omgevingsrecht, versie 2.3, zoals vastgesteld door de minister van Infrastructuur en Milieu op 25 mei 2011 is als bijlage 1 bij deze regeling gevoegd en maakt daarvan deel uit.	-	Deze verwijzing is verouderd.

Raadsvergadering

Dossiernummer	727
Extern Zaak ID	Z.010322
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	6.3
Omschrijving	Zienswijze Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenplan politie 2019-2022
Organisatieonderdeel	Team Regie en Projecten
Eigenaar	Grootenboer, M.
Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc

Bijlagen
Raadsvoorstel D.025588 Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
Raadsbesluit D.025589 Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
Concept Veiligheidsstrategie Oost Nederland 2019-2022
Ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022
Zienswijze Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 25621

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	5 maart 2019
Agendacommissie	21 maart 2019
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Voorbespreking II	2 april 2019

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2019-2022.

2. Akkoord te gaan met het indienen van bijgevoegde zienswijze.

Besluit

1. Kennis te nemen van de concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2019-2022.

2. Akkoord te gaan met het indienen van bijgevoegde zienswijze.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.025588** **Z.010322**

Voorstel ingebracht door	Mariet Grootenboer
Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc
Begrotingsprogramma en taakveld	Taakveld 12 Openbare Orde en Veiligheid

Onderwerp **Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022**

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2019-2022.
2. Akkoord te gaan met het indienen van bijgevoegde zienswijze.

Samenvatting van het voorstel

Eens per vier jaar wordt op het niveau van Oost-Nederland de Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan vastgesteld. De vorige plannen zijn in 2018 afgelopen en om die reden liggen de nieuwe plannen nu ter consultatie voor, conform artikel 38b, lid 2 Politiewet.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Vanuit de politie-eenheid Oost-Nederland ontving de gemeente Buren het ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 Oost-Nederland en de concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 Oost-Nederland met het verzoek de gemeenteraad hierop voor 17 april 2019 te consulteren.

Het huidige Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland is vastgesteld voor de periode 2015-2018. Dit geldt ook voor de huidige Veiligheidsstrategie Oost-Nederland. Om deze plannen te actualiseren is in 2018 gestart met het ophalen van de lokale beleidsprioriteiten bij de 76 gemeenten (in 2018 nog 78 gemeenten) binnen Oost-Nederland. Deze beleidsprioriteiten zijn geanalyseerd en geclusterd tot vier thema's die zijn opgenomen in de concept Veiligheidsstrategie voor de periode 2019-2022.

De thema's zijn:

- Kwetsbare personen;
- Ondermijning;
- Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit;
- Informatie gestuurd werken.

Deze thema's komen terug in het Meerjarenbeleidsplan politie voor de periode 2019-2022.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   Met de uiteindelijke vaststelling van deze plannen wordt de veiligheid in de 76 gemeenten van Oost-Nederland, en in breder verband Nederland, versterkt. De inhoud van de plannen draagt voor een belangrijk deel bij aan het lokale doel om de veiligheid op een gelijk en/of verbeterd niveau krijgen zodat alle inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen binnen de gemeente Buren.

   Met het indienen van de zienswijze benadrukt u de aandacht voor lokale prioritering en capaciteit.

3. **Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**
   N.v.t.

4. **Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?**
   Dan ontneemt u zichzelf de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.

5. **Is het een begrotingswijziging?**
   Nee.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. **Beleidskader**
   De Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 vallen binnen het beleidskader Openbare Orde en Veiligheid

7. **Effectmeting, planning en evaluatie**
   Er wordt gevraagd uiterlijk 17 april 2019 de zienswijze in te dienen. Na 17 april worden de reacties verzameld en op basis van de reacties wordt gekeken of aanpassingen van de genoemde beleidsstukken nodig is.

   Het voornemen is in het bestuurscollege van 24 april 2019 het Meerjarenbeleidsplan politie en de veiligheidsstrategie vast te stellen.

8. **Financiën**
   Het gevraagde besluit heeft geen financiële consequenties

9. **Communicatie**
   Communicatie over de inhoud van de plannen valt onder de verantwoordelijkheid van de politie-eenheid Oost-Nederland. Hierover zijn op voorhand geen afspraken gemaakt.

10. **Burgerparticipatie**
    Dit onderwerp leent zich niet voor burgerparticipatie omdat de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de politie-eenheid Oost-Nederland.

11. **Deregulering**
    Met dit voorstel worden er geen nieuwe regels gemaakt of afgeschaft.

12. **Achtergrondinformatie**
    Geen.

Bijlagen:
- Raadsbesluit D.025589 Z.010322
- Zienswijze Veiligheidsstrategie 2019-2022 en Meerjarenplan politie 2019-2022 Z.010322/D.025621
- Concept Veiligheidsstrategie 2019-2022
- Ontwerp meerjarenplan politie 2019-2022

Inlichtingen bij:

Naam	Mariet Grootenboer
Team	Regie en Projecten

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16-4-2019	**[nummer voorstel]**	**D.025589** **Z.010322**

Onderwerp **Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 maart 2019;

besluit:

1. Kennis te nemen van de concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2019-2022.
2. Akkoord te gaan met het indienen van bijgevoegde zienswijze.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Gemeente Nijmegen
t.a.v. de Regioburgemeester H.M.F. Bruls
Postbus 9106
6500 HG Nijmegen

uw brief van:	Maurik, 21 februari 2019
uw kenmerk:	
ons kenmerk:	Z.010322/D.025621
verzonden:	
behandeld door:	Mevr. M. Grootenboer
bijlage(n):	
onderwerp:	Zienswijze concept Veiligheidsstrategie 2019-2022 en ontwerp Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022

*Z.0067H.

Geachte burgemeester

Naar aanleiding van uw brief d.d. 7 februari 2019 heeft u de gemeente Buren verzocht om, voorafgaande aan de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan Politie 2019-2022 en de Veiligheidsstrategie Oost-Nederland 2019-2022, beide beleidsstukken te bespreken en, indien gewenst, een reactie te geven.

De inhoud van beide beleidsstukken sluit in onze ogen goed aan bij de ontwikkeling die op het gebied van veiligheid spelen en nog op ons af zullen komen. We zijn dan ook blij met het dynamische karakter van beide stukken.

De volgende punten willen we graag als reactie op de stukken meegeven:

Veiligheidsstrategie
Uit de terugblik op de Veiligheidsstrategie over de periode 2015-2018 blijkt dat er vele positieve resultaten zijn behaald. Dit laat eens te meer zien dat samenwerking en prioritering binnen de regio grote meerwaarde heeft. In de nieuwe veiligheidsstrategie worden opnieuw thema's geprioriteerd. Deze thema's sluiten aan bij de lokale speerpunten van onze gemeente en wij zullen waar mogelijk onze bijdrage leveren om deze thema's goed uit te kunnen werken binnen de regio.

Echter, wij vragen ons wel af of de benodigde expertise voor de invulling van de expertteams voldoende geborgd kan worden. Zowel de beperkte beschikbare capaciteit bij de politie als het feit dat vele (met name kleine) gemeenten beperkte capaciteit hebben op het gebied van openbare orde en veiligheid leidt tot de vraag of de gestelde ambities niet te hoog liggen. Dit plan vraagt daarom om een uitwerking van gevraagde uren per veiligheidspartner en een bijstelling van de ambities wanneer blijkt dat die gevraagde uren niet realiseerbaar zijn.

Meerjarenbeleidsplan politie
Het meerjarenbeleidsplan laat zien dat de politie op vele fronten een actieve rol vervult en/of gaat vervullen. Enerzijds in de beleidsvoorbereiding en uitvoering op de geprioriteerde thema's en anderzijds in de uitvoering op het gebied van preventie en repressie. Om alle politietaken daadwerkelijk uit te kunnen voeren is de verdeling van schaarste op lokaal niveau (zoals ook omschreven in het plan) een grote zorg. Herverdeling en extra capaciteit neemt deze zorgen niet weg.

Wij zouden graag zien dat in het meerjarenbeleidsplan met meer nadruk aandacht wordt besteed aan de volgorde van prioritering van de inzet van politiecapaciteit. Landelijke en regionale prioriteiten mogen niet ten koste gaan van de uitvoering en maatwerk op lokaal niveau. Het dient namelijk voorkomen te worden dat lokale prioriteiten niet of beperkt uitgevoerd kunnen worden en de ruimte tot flexibele inzet verdwijnt. De basis van het politiewerk ligt uiteindelijk in gemeenten op wijk- en/of buurtniveau. Daarom is bijvoorbeeld een stevige lokale verankering van de wijkagent (1 op 5.000 inwoners) nog altijd cruciaal. Dat geldt ook voor voldoende beschikbaarheid van recherchecapaciteit en een goede informatievoorziening.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie graag tegemoet.

De raad van de gemeente Buren,

de griffier,	de voorzitter,
G. van Droffelaar	J.A. de Boer MSc

CONCEPTVERSIE

BESTUURLIJKE NOTA

Veiligheidsstrategie 2019-2022 Oost-Nederland

Een veiliger Oost-Nederland door betrokken samenwerking

Inhoud

3 Inleiding

4 Korte terugblik - Veiligheidsstrategie 2015 - 2018

5 Veiligheidsstrategie 2019 - 2022 - De visie

6 Vier thema's voor 2019 - 2022

7 Veiligheidsnetwerk

8 Uitwerking strategische doelen

9 Kwetsbare personen

11 Ondermijning

14 Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

16 Informatie gestuurd werken

17 Rol en positie van veiligheidsnetwerk in oost-Nederland

Inleiding

De Veiligheidsstrategie Oost-Nederland 2019-2022 bouwt voort op de Bestuurlijke Nota Veiligheidsstrategie 2015-2018, voor een veiliger Oost-Nederland door betrokken samenwerking. De Veiligheidsstrategie en het Meerjaren Beleidsplan Politie Oost-Nederland hebben dezelfde looptijd en zijn nauw met elkaar verbonden. De Veiligheidsstrategie is één van de richtinggevende documenten voor dit meerjarenplan.

We merken dat een planperiode voor vier jaar te lang is in een snel veranderende omgeving. Daarom is de Veiligheidsstrategie 2019-2022 dynamisch. De strategische doelen liggen dan ook niet vast voor vier jaar en er is voldoende ruimte om in te spelen op ontwikkelingen en actualiteit. Werken met wisselende coalities, het delen van lokale initiatieven eenheidsbreed en partners die flexibel in en uit kunnen stappen op verschillende thema's zijn kenmerkend voor de samenwerking.

Deze Veiligheidsstrategie is ook dynamisch in haar vorm. Via links zijn onderliggende basisdocumenten toegankelijk. Het maakt de tekst kort en bondig, wat de daadkracht die het netwerk moet uitstralen benadrukt: aanpakken en doen!

HANDIGE LINKS

→ Bestuurlijke Nota Veiligheidsstrategie 2015-2018

Korte terugblik Veiligheidsstrategie 2015-2018

Veiligheidsstrategie 2019-2022 neemt de opbrengsten en ervaringen van de vorige periode mee. De Endterm-review bevat de resultaten en aanbevelingen van de vorige Veiligheidsstrategie, die input zijn voor de nieuwe Veiligheidsstrategie.

In de afgelopen vier jaar zijn belangrijke resultaten geboekt op de geprioriteerde thema's. Bijvoorbeeld met:

- ✓ een scala aan preventieve maatregelen woninginbraak die zijn ontwikkeld,
- ✓ gemeenten zijn ondersteund bij de implementatie van het 7-stappenmodel van de aanpak van jeugdgroepen,
- ✓ projecten 'mensen met verward gedrag' zijn geïnitieerd en subsidies zijn verworven en
- ✓ de samenwerking op het gebied van hennep is in de districten ondersteund en geïntensiveerd.

Ook is de kennis- en expertisedeling uitgebreid:

- ✓ er is een website met kennisbank,
- ✓ verschillende regionale themabijeenkomsten zijn georganiseerd en
- ✓ met grote regelmaat verschijnen er nieuwsbrieven.

Naast de resultaten op de inhoudelijke thema's is de cohesie tussen de partners versterkt en is de ambtelijke samenwerking (districtelijk en regionaal) hechter. Het Veiligheidsnetwerk verbindt en ondersteunt bestaande structuren en samenwerkingsverbanden in de regio.

Als Veiligheidsnetwerk sluiten wij ook aan bij vergelijkbare samenwerkingsverbanden in Nederland die zich bezighouden met veiligheidsthema's onder het motto: niet uitvinden in Oost-Nederland wat elders al succesvol wordt toegepast.
De geregistreerde criminaliteit is in de afgelopen vier jaar in Nederland gedaald. Deze dalende trend is ook in Oost-Nederland zichtbaar.
Op de geprioriteerde thema's woninginbraak en jeugdoverlast zijn belangrijke operationele resultaten behaald. Het aantal meldingen jeugdoverlast nam af met ruim 10% (2015-2018)[1].
Het aantal aangiften woninginbraak daalde over dezelfde periode met iets meer dan 40%.
Het terugdringen van overlast door mensen met verward gedrag in de periode 2015-2018 is niet gerealiseerd. Er was sprake van een stijging met 29%. Dit is een landelijk beeld. De sluitende aanpak kan en moet dus nog beter.

[1] *2018 geëxtrapoleerd o.b.v. de eerste 8 maanden 2018.*

HANDIGE LINKS

- → Endtermreview 2015-2018
- → Overzicht belangrijkste resultaten VNONL 2015-2018
- → Geprioriteerde thema's
- → Regionale themabijeenkomsten
- → Aantal meldingen jeugdoverlast
- → Aantal aangiften woninginbraak
- → Incidenten overlast Oost-Nederland 2013 t/m 2018

Veiligheidsstrategie 2019-2022

De visie

De 78 gemeenten[2], politie en het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland slaan op gezamenlijk geprioriteerde thema's de handen ineen met bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. De samenwerking heeft tot doel om criminaliteit en onveiligheid in Oost-Nederland tegen te gaan. De gezamenlijke aanpak heeft ook een functie om het het vertrouwen van de samenleving in de overheid te versterken. De samenwerking zorgt voor een sterkere aanpak, dan de aanpak van elke partner afzonderlijk. Daar waar sprake is van schaarste, leidt de samenwerking tot een efficiënte inzet van schaarse middelen.

"Samenwerken geeft energie, je maakt samen betere producten!"

[2] *Het aantal zal wijzigingen i.v.m. gemeentelijke herindelingen.*

Vier thema's voor 2019-2022

De Veiligheidsstrategie 2019-2022 is de uitwerking van de visie en daarmee de gezamenlijke koers van de netwerkpartners en de agenda voor het vergroten van de veiligheid in Oost-Nederland.

Er zijn vier thema's waarop de samenwerking zich de komende jaren vooral richt:

kwetsbare personen (zorg en veiligheid)

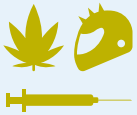

ondermijning

cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit

informatie gestuurd werken

Het thema Informatievoorziening is een randvoorwaarde voor een effectieve samenwerking en daarmee ook een geprioriteerd samenwerkingsthema.
Prioriteren betekent duidelijke keuzes maken.
Deze vier thema's zijn gebaseerd op de integrale veiligheidsplannen van 78 gemeenten en beleidsnota's van politie en Openbaar Ministerie (OM). In de vijf Districtelijk Veiligheids Overleggen (DVO) is ingestemd met de focus op deze vier thema's, op basis van vooraf vastgestelde criteria.
Op veiligheidsthema's waarvoor al een reguliere aanpak loopt (bijvoorbeeld woninginbraak, radicalisering / polarisatie) zal vanuit de Veiligheidsstrategie geen extra capaciteit ingezet worden.

HANDIGE LINKS

- Integrale veiligheidsplannen
- Gehanteerde criteria voor keuze huidige thema's

Veiligheidsnetwerk

Het Veiligheidsnetwerk omvat alle 78 gemeenten, het OM en de politie in Oost-Nederland. Daarbinnen zijn verschillende medewerkers actief met het ontwikkelen van producten, het delen en verspreiden van kennis en ervaringen en het stimuleren van bovenlokale samenwerking. Zijn vormen de groep van experts. Daarnaast is er een klein aanjaagteam waar de partners op terug kunnen vallen voor advies, ondersteuning en het stimuleren van processen, om de Veiligheidsstrategie in beweging te houden.

De samenwerking in Oost-Nederland op het gebied van veiligheid krijgt primair gestalte op lokaal (driehoeks) niveau. Er zijn thema's, die zich (boven)lokaal manifesteren en waarvoor een aanpak op districts- of regionaal niveau meer geëigend is.

Het Veiligheidsnetwerk faciliteert deze samenwerking door
- het delen van kennis, expertise en best practices,
- verbinden van partners en
- het stimuleren van nieuwe aanpakken.

Het Veiligheidsnetwerk is de motor voor de uitwerking van de Veiligheidsstrategie. We maken gebruik van bestaande structuren en nodigen partners uit te participeren. Coproductie met partners en de samenleving is het uitgangspunt.

Het Veiligheidsnetwerk bevordert een stevige samenwerking in Oost-Nederland. Daarmee heeft het netwerk een duidelijk toegevoegde waarde:

- gezamenlijke koers: de Veiligheidsstrategie 2019-2022;
- faciliteren van de samenwerking en opleveren concrete en innovatieve producten;
- herkenbaar aanspreekpunt en platform voor (regionale) partners in Oost-Nederland;
- door afstemming voorkomen van het waterbedeffect;
- specifieke problemen actief op bestuurlijke (landelijke) agenda's zetten;
- gezamenlijk belangen van partners behartigen (samen staan we sterk!)

De noodzaak effectief samen te werken is in Oost-Nederland groot omdat door de omvang van het gebied de afstemming niet vanzelf plaatsvindt. Veel verschillende partners moeten namelijk lokaal, districtelijk en/of regionaal betrokken en verbonden worden.

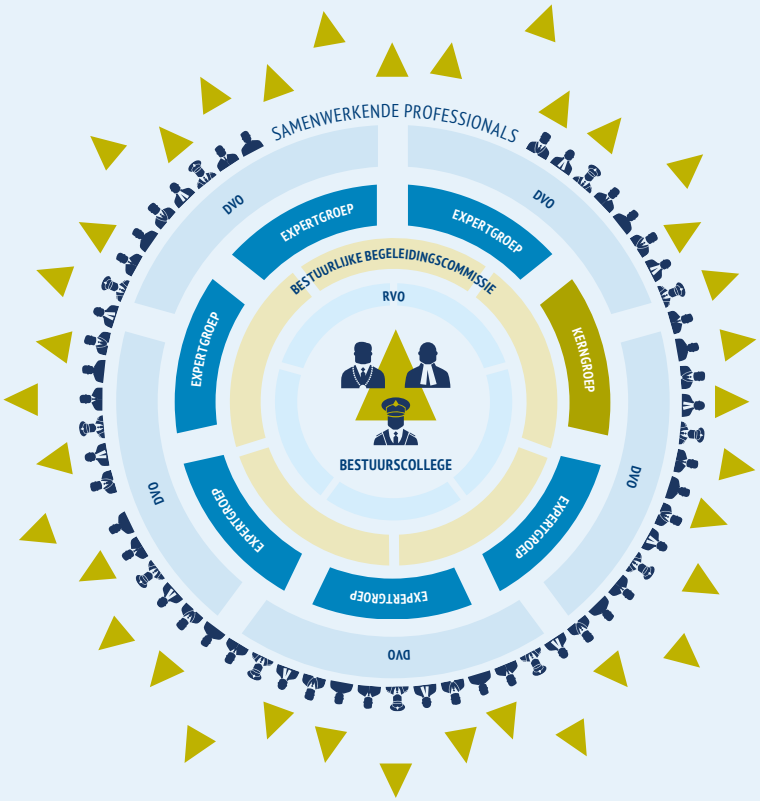

Uitwerking strategische doelen

De strategische doelen zijn richting gevend. De uitwerking naar tactische en operationele doelen gebeurt in multidisciplinaire expertteams.

Expertteams gaan deze doelen uitwerken in projectplannen, die zorgen voor:

- ✓ inzicht in de aard en de omvang van het probleem;
- ✓ concrete handelingsperspectieven;
- ✓ helderheid wat de verantwoordelijkheid van elke partner is;
- ✓ afstemming tussen wat op gemeentelijk, districtelijk en eenheidsniveau ontwikkeld en gedaan wordt;
- ✓ het genereren van extra geldstromen en (project) subsidies.

In de projectplannen is aandacht voor proactief-zijn, preventie, repressie en innovatie. Deze elementen zijn belangrijk voor een effectieve aanpak van veiligheidsproblemen.

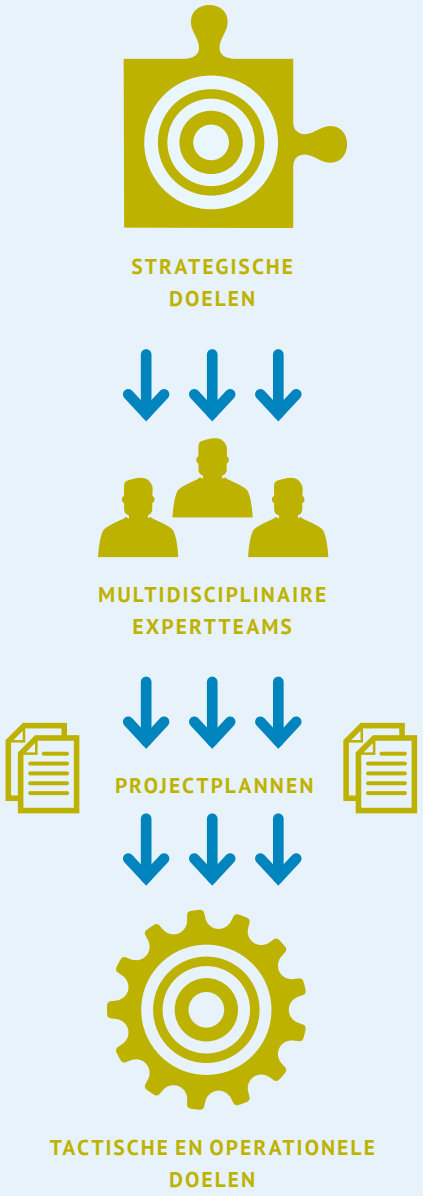

HANDIGE LINKS

→ Organisatiestructuur Veiligheidsnetwerk 2015-2018

De strategische doelen voor de vier thema's voor 2019-2022

1. Kwetsbare personen

Kwetsbare personen staan vanwege sociaal-economische en/of persoonlijke kenmerken minder weerbaar in de maatschappij. Zij kunnen vaker betrokken zijn bij overlast of criminele activiteiten, zowel in de rol van dader als slachtoffer. Soms worden kwetsbare personen door anderen aangezet strafbare feiten te plegen; zij zijn onvoldoende weerbaar om zich aan deze druk te onttrekken.

De veiligheidspartners in Oost-Nederland willen enkele specifieke groepen kwetsbare personen weerbaarder maken en uit de spiraal van overlast en criminaliteit houden of halen. Inzet van hulpverlening en maatschappelijke ondersteuning, waar nodig gecombineerd met dwang en drang, zijn de ingrediënten van de aanpak.

In 2019 en 2020 ligt de focus op 'mensen met verward gedrag' en 'jongeren die doorgroeien naar zware, bovenlokale criminele netwerken'. Twee expertgroepen gaan hiervoor handelingsperspectieven ontwikkelen.

1a. Doelen mensen met verward gedrag

Landelijk heeft het aanjaag- en schakelteam veel werk verzet om een sluitende aanpak op gemeentelijk niveau te ondersteunen. In Oost-Nederland zijn verschillende werkwijzen beproefd via pilots. Er is veel bereikt, zoals te lezen in de 'eindrapportage personen met verward gedrag ONL sept 2018'. De opgave is de samenwerkingsstructuur te behouden en enkele nog lopende trajecten zorgvuldig af te ronden. Het domein 'zorg' is bij dit thema primair aan zet om via proactieve en preventieve aanpak overlast en criminaliteit te voorkomen.

- de kennis en expertise van het Regionaal Forensisch Psychiatrisch Netwerk wordt in 2019 overgedragen aan de veiligheidshuizen, waarmee het RFPN ophoudt te bestaan;
- de invoering van de Wet Verplichte GGZ pakken we in 2019 zo veel mogelijk gezamenlijk aan. Het Veiligheidsnetwerk zal een gezamenlijke implementatie faciliteren.

HANDIGE LINKS

- Definitie 'mensen met verward gedrag'
- Definitie 'jongeren die doorgroeien naar zware, bovenlokale criminele netwerken'
- Eindrapportage personen met verward gedrag ONL sept 2018
- Regionaal Forensisch Psychiatrisch Netwerk

Waar zorg en veiligheid elkaar raken, kan het Veiligheidsnetwerk een faciliterende rol spelen mits er additionele middelen beschikbaar komen. In dat geval is het mogelijk:

- ✓ de samenwerkingsverbanden projecten 'mensen met verward gedrag' op districtelijk niveau vanuit de Veiligheidsstrategie met elkaar te verbinden zodat pilotprojecten en goede aanpakken over de hele eenheid gedeeld en verspreid worden;
- ✓ de nog niet geheel afgeronde trajecten binnen de Veiligheidsstrategie een vervolg te geven en ze zijn uiterlijk 1 januari 2020 afgerond.
  Dit zijn o.a. passend vervoer, (meldkamer)-triage, voldoende toegang tot hoog beveiligde zorg en beoordelingslocaties.

2b. Doelen jongeren die doorgroeien naar zware, bovenlokale criminele netwerken

Uit onderzoek van bureau Beke blijkt dat sommige jongeren, die een sleutelrol vervullen in jeugdgroepen maar weinig zichtbaar zijn en doorgroeien naar zware, bovenlokale criminele netwerken. Zij onttrekken zich aan het zicht van (lokale) partners maar houden hun macht en invloed in de wijk. De effecten hiervan zijn in de wijken merkbaar: rekrutering jeugdige aanwas, drugs gerelateerde criminaliteit en het ontstaan van een onderstroom die de maatschappij ondermijnt. De snelheid waarmee jongeren 'professionaliseren' is verontrustend. Deze ontwikkeling pakken we grondig aan.

- ◎ Een integrale analyse wordt in 2019 uitgevoerd voor meerdere gemeenten clusters van gemeenten, die bereid zijn hierin te investeren: wat weten de partners uit hun systemen en wat weten professionals over deze jongeren: wie zijn het? Wie rekruteert? Waar zitten de 'rising stars'? Wie hebben de sleutelposities binnen de criminele bedrijfsvoering?
- ◎ We ontwikkelen in 2020 een barrièremodel. Dit model bevat handreikingen om de voedingsbodem weg te halen en doorgroei naar een criminele carrière tegen te gaan (proactief en gericht op preventie). Daarnaast bevat het model interventiestrategieën om sleutelfiguren uit de netwerken aan te pakken met een mix van (innovatieve) bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en fiscale mogelijkheden.

HANDIGE LINKS

→ Onderzoek van bureau Beke:
'De onzichtbare invloed van bovenlokale criminele netwerken op de wijk'

- Het barrièremodel wordt ontwikkeld aan de hand van één of meerdere pilots op plaatsen waar de integrale analyse een helder beeld heeft opgeleverd over de jongeren in het netwerk en hun werkwijze. In deze pilots doen we ervaring op met interventies en samenwerkingsconstructies en –afspraken, die ook op andere plaatsen toegepast kunnen worden.

Het 7-stappenmodel van de groepsaanpak jeugd blijft een belangrijk instrument om jeugdproblematiek vroegtijdig te signaleren en samen aan te pakken. Gemeenten in Oost-Nederland borgen de regierol jeugd in 2018 en 2019 in hun eigen organisatie. Ook wordt geadviseerd dat zij de inzet van dit instrument monitoren en onderzoeken op de effecten. Vooralsnog speelt het Veiligheidsnetwerk hierin geen rol.

2. Ondermijning

Criminaliteit doorgaans gepleegd in georganiseerd verband wordt ondermijnend genoemd als deze verweven raakt met de samenleving, de legale democratische structuren aantast en de onderwereld met de bovenwereld verbindt.

Criminelen zijn afhankelijk van legale sectoren voor hun praktijken en verdiensten. Zoals bijvoorbeeld logistiek, vastgoed, technische dienstverleners, juridische adviseurs en de overheid als subsidie- en vergunningverlenende instantie.
Ondermijning in het hart raken betekent de elementaire schakels in het verdienmodel verstoren en de opbrengsten zoveel mogelijk ‘afpakken’. Verstoren en afpakken zijn de kernwoorden van de strategie die we de komende jaren inzetten. Sleutelfiguren, sleutelbranches en sleutellocaties aanpakken staat centraal.
Uit de ondermijningsbeelden in de regio Oost blijkt dat ongeveer 50% van de ondermijningssignalen vraagt om een actie van de gemeente, circa 30% is een signaal

“Netwerk-samenwerking is de enige oplossing om complexe veiligheids-vraagstukken succesvol aan te pakken.”

dat lokaal bilateraal/integraal kan worden aangepakt en circa 20% kan als RIEC-casus geclassificeerd worden (lokaal/bovenlokaal met een integrale aanpak onder het RIEC-convenant)[3]. Gemeenten moeten dus hun bestuursrechtelijk instrumentaria bruikbaar en beschikbaar maken voor de aanpak van deze 'nieuwe workload'. Ook moeten zij een volwaardige partner worden in de samenwerking bij RIEC-waardige casuïstiek.

De aanpak van ondermijning vraagt van gemeenten een nieuwe rol:

- ✓ alertheid ten aanzien van ondermijningssignalen (kan op gespannen voet staan met dienstverlening);
- ✓ bestuursrechtelijke handhaving inzetten als barrièremodel (en niet om onregelmatigheden te legaliseren);
- ✓ weerbaarheid creëren tegen een mogelijk intimiderende doelgroep;
- ✓ casuïstiek aanpakken met politie, openbaar ministerie en belastingdienst.

Doelen tegengaan ondermijning

- ◎ Iedere gemeente heeft een actueel beeld van de aard en omvang van ondermijning. Deze lokale beelden samen leveren een regionaal beeld voor Oost-Nederland op. We weten wie de sleutelposities innemen en het netwerk faciliteren. Waar nodig worden gemeenschappelijke doelen bepaald.
- ◎ Het Veiligheidsnetwerk bevordert en faciliteert het ontwikkelen, bundelen en verspreiden van succesvolle aanpakken, voorbeelden en kennis in Oost-Nederland;
- ◎ Het Veiligheidsnetwerk is het aanspreekpunt voor regionale partners en (cruciale) brancheorganisaties vanuit het bedrijfsleven om samen te werken bij de aanpak van ondermijning. Het Platform Veilig Ondernemen Oost-Nederland wordt actief betrokken.

De regionale focus van de aanpak van ondermijning ligt in 2019 en 2020 op de hennepteelt, de productie van synthetische drugs en de aanpak van Outlaw Motor Gangs (OMG). De teelt en handel in hennep en het vervaardigen van synthetische drugs zijn de grootste

“Ervaringen uitwisselen werkt inspirerend!”

[3] *Volgens het RIEC Oost-Nederland op basis van de ondermijningsbeelden.*

en meest dominante vorm van ondermijning in Oost-Nederland. De regionale focus van de aanpak ligt vooral op deze vormen van ondermijning. Dit betekent niet dat andere criminaliteitsvormen (bijvoorbeeld prostitutie/mensenhandel, zorgfraude, witwassen en het oneigenlijk gebruik van vakantieparken) buiten beeld raken. Op deze fenomenen zet het Veiligheidsnetwerk in 2019/2020 vooralsnog geen capaciteit in om nieuwe aanpakken te ontwikkelen. Het netwerk is uiteraard wel beschikbaar als kennisplatform waar partijen hun informatie kunnen delen.
In het Veiligheidsnetwerk vervult het RIEC Oost-Nederland een belangrijke rol op het gebied van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. In de groep experts en het aanjaagteam is het RIEC-Oost Nederland sterk vertegenwoordigd.

Doelen tegengaan hennepteelt

- In 2019 wordt het regionale hennepconvenant geactualiseerd;
- De districtelijke hennepwerkgroepen, die op basis van een protocol samenwerken, rapporteren vanaf 2019 in de DVO's hun jaarcijfers volgens een gezamenlijk ontwikkeld format. Op alle niveaus ontstaat zo een helder beeld welke partner welke bijdrage levert;
- Bij de aanpak van hennep komt de focus te liggen op facilitators, omdat dit de bedrijfsvoering van de illegale handel verstoort. Het credo is: zo effectief mogelijk verstoren;
- Brandgevaarlijke situaties voor omwonenden van hennepplantages zijn onacceptabel. Ontmantelen van hennepplantages blijft in de komende jaren prioriteit houden. Daarnaast geeft de aanpak van plantages een duidelijk signaal af van een overheid, die adequaat reageert op (ondermijnings)meldingen vanuit de bevolking. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn hennepplantages 'onbruikbaar' te maken zonder zelf capaciteit te steken in het opruimen daarvan;
- Om een waterbedeffect te voorkomen streven we ernaar zoveel mogelijk op dezelfde wijze bestuursrechtelijke interventies (Damoclesbeleid) in te zetten;

"Het Veiligheids-netwerk maakt het zo veel makkelijker om elkaar te vinden en zaken af te stemmen."

- De productie van hennep genereert een grote stroom ‘crimineel geld’, die terugvloeit naar de legale economie. Afpakken van criminele winsten (strafrechtelijk én met bestuurlijke interventies) is een belangrijk wapen in de strijd tegen ondermijning. Partners maken jaarlijks op eenheidsniveau afspraken hierover.

Doelen Outlaw Motor Gangs

Een succesvolle integrale aanpak van OMG’s vraagt om een stevige en eenduidige inzet van verschillende instrumenten in Oost-Nederland om een waterbedeffect te voorkomen. Er zijn inmiddels voldoende handelingsperspectieven voor de partners ontwikkeld.

- Het risicoclassificatie instrument gaan we in 2019 verder verfijnen en implementeren;
- De ervaringen met het civiele verbod worden met elkaar gedeeld en in de aanpak van de OMG’s meegenomen;
- We streven naar een basisniveau bestuurlijke aanpak OMG’s in alle gemeenten in Oost-Nederland.

3. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

De samenleving digitaliseert en het plegen van strafbare feiten met behulp van informatietechnologie (ICT) is een groeiend fenomeen. Hacking, phishing, cyberpesten, sexting en gedigitaliseerde criminaliteit zijn veelvoorkomende verschijnselen.

Cybercrime omvat strafbare feiten die worden gepleegd via een ICT middel én die gericht zijn op een ICT middel. Gedigitaliseerde criminaliteit zijn strafbare feiten waarbij gebruik gemaakt wordt van een ICT middel. In deze Veiligheidsstrategie ligt de focus op cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Er is zowel internationaal, nationaal als lokaal veel aandacht voor het onderwerp ‘cyber’. Tegelijkertijd is er nog geen pasklaar antwoord op wat het precies is, hoe en door wie deze criminaliteit het beste aangepakt kan worden. Daarnaast moeten burgers en bedrijfsleven nog wennen aan deze nieuwe vormen van criminaliteit: onwetendheid en digitale gemakzucht is koren op de molen van criminelen!
Als overheid moeten we de verantwoordelijkheid van

“Cybercriminaliteit is het verdien-model van de crimineel van de toekomst.”

→ Barrieremodel cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit

burgers en ondernemers niet overnemen. Uitgangspunt is dat zij zelf maatregelen nemen om geen slachtoffer te worden (vergroten weerbaarheid). Bewustwording creëren van risico's van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit bij iedereen die actief is in de digitale wereld is een rode draad in de strategie (proactief en preventie). Daarnaast is de aanpak van criminelen die zich op grote schaal bezighouden met cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit een belangrijke prioriteit (opsporen en aanpakken). Zicht krijgen op dit fenomeen in Oost-Nederland is een belangrijke stap in de richting van een aanpak, maar dat betekent niet dat we moeten wachten op onderzoeksresultaten voor we kunnen starten: learning by doing versnelt het proces van de aanpak.

Doelen cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

- Een verkenning naar mogelijk verschuivende criminaliteit, geëntameerd door politie Oost-Nederland, is in 2019 de basis voor een plan van aanpak gericht op interventies. De verkenning brengt in kaart of en hoe criminaliteit van de fysieke wereld naar de digitale wereld verschuift in Oost-Nederland: betreft het daders, die zich in het verleden vooral bezighielden met andere vormen van crimineel gedrag (bijvoorbeeld High Impact Crime feiten)? Is er ook een nieuwe dadergroep te duiden, die zich alleen met cybercriminele feiten bezighoudt? En zijn er 'experimenteer'-jongeren, die ongewild ernstige criminele feiten plegen?
- In 2019 wordt een overzicht van de brede keten (partners en kennis) opgesteld voorzien van mogelijke handelingsperspectieven, waarbij de drie fasen proactief–preventie-repressie duidelijk te onderscheiden zijn (barrièremodel cybercrime/ gedigitaliseerde criminaliteit). Per fase geven we aan of de overheid daarin een rol heeft.
- Het bedrijfsleven is een belangrijke bondgenoot in het ontwikkelen van innovatieve preventieve maatregelen en wordt uitgenodigd te participeren in de aanpak.
- Keten brede deskundigheidsbevordering en -samenwerking op het gebied van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit is een belangrijke focus in 2019 en 2020.

4. Informatie gestuurd werken

Goede informatievoorziening is randvoorwaardelijk voor de regierol van gemeenten op het gebied van integrale veiligheid.
Informatie gestuurd werken is een kritische randvoorwaarde voor een effectieve samenwerking en daarmee een geprioriteerd thema in deze Veiligheidsstrategie. Integrale samenwerking vraagt (meer) informatiedeling.
Tegelijkertijd wordt het delen van informatie begrensd door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de privacywetgeving voor de ketenpartners. Ontwikkelen van een effectieve informatiedeling binnen de grenzen van de privacywetgeving is onze opdracht.

Doelen voor informatie gestuurd werken

- Er is een gedeelde visie in Oost-Nederland op informatiedeling. Duidelijk is welke regionale afspraken nodig zijn om gezamenlijke informatieproducten beschikbaar en deelbaar te maken. Alle informatiedeling in Oost-Nederland is AVG-proof;
- Alle gemeenten hebben in 2019 een goede informatiepositie op het gebied van veiligheid om hun regierol op het gebied van openbare orde en veiligheid goed in te kunnen vullen;
- Kennis en ervaringen met de intelligenceprojecten in Oost-Nederland worden gedeeld en waar mogelijk en wenselijk worden deze functies bovenlokaal verder ontwikkeld.

“Informatie gestuurd werken is een kritische randvoorwaarde voor effectieve samenwerking.”

Rol en positie van het Veiligheidsnetwerk in Oost-Nederland

Het Veiligheidsnetwerk is een samenwerkingsverband waarin verschillende overleggremia bestaan.
De bestuurlijke inbedding van de Veiligheidsstrategie is geborgd in de Bestuurlijke Begeleidings Groep (BBG).
In de BBG zit, naast een bestuurlijk vertegenwoordiger van de politie en het OM, vanuit ieder district een burgemeester, die zorgt voor de verbinding met de DVO's. Iedere burgemeester is tevens portefeuillehouder voor één van de geprioriteerde thema's van de Veiligheidsstrategie. De voorzitter van de BBG is lid van het Regionaal Veiligheidsoverleg. Hierdoor heeft de Veiligheidsstrategie een plek binnen de bestaande afstemmingsstructuren.
Om de doelen van de Veiligheidsstrategie 2019-2022 te kunnen realiseren is de inzet van alle partners noodzakelijk. Van alle partners wordt een bijdrage verwacht als het gaat om informatiedeling, maken van werkafspraken, het participeren in expertteams en aan nieuwe projecten.

HANDIGE LINKS

→ Bestuurlijke Begeleidingsgroep

POLITIE OOST-NEDERLAND

Ontwerp meerjarenbeleidsplan
2019-2022

Januari 2019 versie 1.1

OOST

«waakzaam en dienstbaar»

POLITIE
Kwartiermaker Nationale Politie

Colofon

©

Samengesteld door:
Politie Oost-Nederland, Eenheidsstaf

Versie	Ten behoeve van	Datum
0.1	Intern eenheid: ELO, EMO en OR	januari 2019
1.0	RVO	31 januari 2019
1.1	DVO's	februari-maart
2.0	Bestuurscollege	
2.1	Publicatie	

Voorwoord

De eenheid Oost-Nederland werkt met zo'n zevenduizend medewerkers aan een veiliger leefomgeving en aan een steeds beter presterende politie. Dat doen we in nauwe samenwerking en in afstemming met het lokaal gezag – de burgemeesters van de 76 gemeenten en het openbaar ministerie – en met diverse veiligheidspartners. Gezamenlijk investeren we in een effectieve aanpak van onveiligheid in de samenleving en het creëren van een sterk veiligheidsgevoel en vertrouwen van de burger in de personen en instanties die verantwoordelijkheid dragen voor een veilige leefomgeving.

Focus
In dit plan zetten we in samenhang met de Veiligheidsstrategie 2019-2022, op een rij hoe we in Oost-Nederland de komende periode werken aan veiligheid en welke doelen we stellen. Daarbij staan de aanpak van de lokale veiligheidsproblemen zoals afgesproken in de lokale driehoeken, de nationale prioriteiten, de met het Openbaar Ministerie gemaakte afspraken en de thema's benoemd in de Veiligheidsstrategie 2019-2022 centraal. Door veranderingen in de maatschappij, verschuift de aard van deze veiligheidsproblemen en prioriteiten. Dit betekent dat we ons meer en meer moeten richten op andere vormen van criminaliteit, zoals cybercrime en ondermijning. En dat terwijl we ook de focus moeten houden op de meer 'traditionele' thema's zoals woninginbraken. Dit vraagt de komende periode om goed overleg met ons bevoegd gezag over wat we wel maar ook over wat we niet doen.

Buiten
Het vertrouwen in de politie wordt in hoge mate bepaald door de wijze waarop wij contact hebben met verdachten en slachtoffers. De meeste zaken die bij de politie binnenkomen hebben minimaal één slachtoffer. Het is van belang om die slachtoffers duidelijk en transparant te informeren over de behandeling en afhandeling van hun zaak. Daarnaast willen we als politie zoveel mogelijk verdachten in die zaken opsporen. Voor zowel dader als slachtoffer is het van belang dat wordt gestuurd op een snelle en betekenisvolle (strafrechtelijke) afdoening, waarbij maatwerk wordt geleverd ten aanzien van de specifieke omstandigheden. Hierover zijn afspraken gemaakt met het OM. De komende periode zullen we zo transparant mogelijk in beeld brengen welk effect we met een betekenisvolle afdoening of interventie buiten bereiken.

Innovatie
De komende periode zullen we ons als politie verder ontwikkelen om 'de politie van overmorgen' te kunnen zijn. Dit doen we aan de hand van de waarden die gelden voor de nationale politie: we willen een politie zijn die verbonden is met wijk, web en wereld, die samenwerkt in nieuwe veiligheidscoalities, die werkt met state of the art intelligence en technologie, die actief transparant is over wat ze wel of niet doet en die wendbaar is. Innovatie is voor Oost-Nederland een belangrijk middel om dit te bereiken. De uitdaging is om samen met medewerkers, gezagsdragers, partners en burgers constructieve ideeën tot stand te brengen, die ons helpen het operationeel vakmanschap in een snel veranderende wereld door te ontwikkelen en onze doelen voor de toekomst te bereiken.

Ook de komende periode kunt u erop rekenen dat wij ons maximaal inzetten voor een veilig Oost-Nederland. Wij vertrouwen erop dat dit beleidsplan de veiligheid in de 76 gemeenten van Oost-Nederland, en in breder verband Nederland, versterkt.

De driehoek van Oost-Nederland

Drs. H.M.F. Bruls	Mr. J.J. A. Lucas	Mr. O.R. Dros
Regioburgemeester	Hoofdofficier van Justitie	Politiechef

Inhoudsopgave

Voorwoord 1
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding 4
2. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten 5
2.1 Kwetsbare personen 5
2.2 Ondermijning 6
2.3 Aanpak cybercrime / -fraude 7
2.4 Informatievoorziening 8
3. Landelijke prioriteiten 10
3.1 Landelijke beleidsdoelstellingen 10
3.2 Veiligheidsthema's waar een intensivering loopt 12
3.3 Onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is 13
3.4 Organisatieontwikkeling 14
4. Afspraken met het openbaar ministerie 15
5. Interne organisatie 17
6. Organisatie- en innovatiestrategie 21
7. Politiesterkte 22
8. Bijlagen 26
Bijlage 1 Doelen 26
Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld 27
Bijlage 3 Sterkteverdeling 28
Bijlage 4 Samenvatting Veiligheidsagenda 31

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de eenheid Oost-Nederland. In dit plan wordt de bijdrage van de politie aan een veilig Oost-Nederland beschreven. Een onderdeel daarvan is onze bijdrage aan de Veiligheidsstrategie Oost-Nederland, het gezamenlijke plan van gemeenten, OM en Politie in Oost-Nederland voor de aanpak van vier geselecteerde thema's. In dit hoofdstuk geven we de samenhang weer en schetsen we de gezamenlijke basis.

Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland, partners in veiligheid

In de Veiligheidsstrategie 2019-2022 geven we als partners in veiligheid richting aan de aanpak van veiligheid in Oost-Nederland. Met de afspraken in de Veiligheidsstrategie ondersteunen we gezamenlijk de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente voor de veiligheid van inwoners en ondernemers in Oost-Nederland. Er zijn thema's, die zich (boven)lokaal manifesteren en waarvoor een aanpak op districts- of regionaal niveau meer geëigend is. De samenwerking is er op gericht regiobreed extra te investeren op enkele veiligheidsthema's, naast de reguliere opgave van elke partner. Binnen de gekozen thema's werken gemeenten, het openbaar ministerie en politie samen op basis van complementariteit en wederkerigheid. Elk van de vier thema's heeft ook onze aandacht in de reguliere taakstelling van de politie.

Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 politie Oost-Nederland

Naast de vier thema's uit de Veiligheidsstrategie, beschrijven we de overige opgaven voor de politie voor de periode 2019-2022. Het gaat dan om de bijdragen aan de landelijke prioriteiten zoals deze door de minister, in goed overleg met de regioburgemeesters en de procureurs-generaal zijn vastgesteld. Verder beschrijven we in dit plan de afspraken met het openbaar ministerie.

Gedeelde basis

De Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan hebben dezelfde ambities, strategische uitgangspunten en randvoorwaarden. Die gedeelde basis is een waarborg voor een samenhangend en effectief veiligheidsbeleid in Oost-Nederland. Met beide plannen hebben inwoners en het bevoegd gezag een beeld van de doelen voor het politiewerk in de periode 2019-2022, dat gecompleteerd kan worden in de lokale gezagsdriehoeken. Vanzelfsprekend is het zo dat veiligheid zich niet in alle opzichten laat plannen. Als politie anticiperen we op nieuw opkomende fenomenen, op acute lokale of nationale veiligheidskwesties en op wijzigende lokale of nationale prioriteiten. Waar dat aan de orde is, zal dat ook de plannen van onze basisteams beïnvloeden.

2. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten

Binnen de Veiligheidsstrategie zijn vier prioriteiten benoemd. Deze worden samen met het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland (VNON) uitgewerkt. De politie participeert in de werkgroepen die zijn ingesteld en zal een bijdrage leveren aan de gezamenlijk aanpak van het probleem. Aanvullend en aansluitend op die aanpak, zal binnen de politie de onderstaande aanpak worden uitgewerkt.

2.1 Kwetsbare personen

Mensen zijn (sociaal) kwetsbaar als de draaglast van de ervaren problemen en tegenslagen te groot is voor de beschikbare draagkracht, waardoor ze worden bedreigd met maatschappelijke uitval of sociale uitsluiting. Personen met verward gedrag behoren tot die groep personen die door omstandigheden dreigen af te glijden en van wie het gedrag veel invloed kan hebben op de omgeving. Het aantal meldingen bij de politie over personen met verward gedrag is de afgelopen jaren toegenomen van ruim 11.300 in 2015 tot bijna 15.000 in 2018. Dit is een zorgelijke trend en daarom verdient deze doelgroep ook de komende jaren onze aandacht. Daarnaast wordt in de periode 2019-2020 extra aandacht besteed aan de doelgroep 'Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag'. Voor de periode 2021/2022 zal op basis van de actuele situatie opnieuw bepaald worden welke groep kwetsbare personen extra aandacht vraagt, bijvoorbeeld kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling of ouderen.

Aanpak personen met verward gedrag

Om te voorkomen dat personen met verward gedrag overlast gaan plegen ten gevolge van het verschuiven van zorg in een kliniek naar de buurt[1], is het voor de politie van belang dat de preventie/wijkgerichte aanpak en vroeg signalering gerealiseerd wordt. Ook dient het vervoer van personen met verward gedrag te worden ingevuld. Een door het ministerie van VWS ingesteld 'Schakelteam personen met verward gedrag' is actief en heeft de opdracht regio's en gemeenten te ondersteunen bij het ontwikkelen en implementeren van een goed werkende aanpak voor personen met verward gedrag.

Per 1 oktober 2018 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om een sluitende aanpak te organiseren, zodat personen met verward gedrag niet meer terecht komen in een politieauto of een politiecel. De politie ondersteunt, ook na 1 oktober, de partners zodat zij de juiste professionele zorg kunnen bieden aan deze mensen.

Wet verplichte ggz

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) gaat in op 1 januari 2020. Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Een belangrijke verandering (tov de BOPZ) is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling opgelegd kan worden. De politie wil de komende jaren met de partners investeren in de sluitende aanpak en de implementatie van de Wet Verplichte GGZ.

Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag

Naar schatting komt 5 procent van alle jongeren met de politie in contact. Van deze kleine groep zal 3 tot 7 procent zich ontwikkelen tot 'beroepscrimineel'. Deze groep is verantwoordelijk voor 40 tot 60

[1] Uit meerjarenvisie GGZ Nederland periode 2013-2020:
Als antwoord op de grote druk op de sector om de zorgkosten te beheersen heeft GGZ Nederland, in aanvulling op de bestaande beleidsagenda, in 2010 het pamflet 'Zorg Werkt!' opgesteld. Hierin is verwoord dat de zorg aan patiënten met een psychische ziekte beter en efficiënter kan. Door zorgaanbod te verschuiven van de kliniek naar de buurt, van de tweedelijns specialist naar de eerstelijns ggz en de huisarts kan de groei in de ggz worden beheerst. Deze verandering is lokaal al jaren geleden in gang gezet en gaat uit van de gedachte dat zorg aan patiënten zoveel mogelijk dicht bij huis plaatsvindt. De zorg is gericht op het herstel en op deelname van mensen met een psychische ziekte aan de maatschappij. Hiermee verbetert de kwaliteit van zorg omdat mensen vaak beter herstellen in hun eigen omgeving.

procent van de jeugdcriminaliteit[2]. Op jonge leeftijd ingrijpen, als afwijkend gedrag nog geen patroon heeft gevormd, geeft de meeste kans op een succesvolle interventie. De informatiepositie van de politie (zo mogelijk aangevuld met die van gemeenten) op het gebied van jongeren met criminele activiteiten en contacten, kan hieraan een bijdrage leveren.

Doelen
- Door implementatie van plannen van de sluitende aanpak van elke gemeente en het landelijke meldpunt, zou het aantal meldingen over personen met verward gedrag moeten dalen.
- Met alle betrokken partners zal een escalatiemodel worden samengesteld onder leiding van een bestuurlijke regievoerder.
- Samen met partners zorgen dat de kleine groep jongeren met een hoog risico op het plegen van ernstige delicten onderscheiden wordt van de grote groep (met wie het na de adolescentie weer goed zal gaan) en het stoppen van de criminele carrière van deze groep.

Uitgangspunten voor de aanpak
- De politie investeert in de sluitende aanpak en de implementatie van de Wet Verplichte GGZ door voor de periode van twee jaar een projectleider vrij te maken.
- Zowel intern als extern maken we gebruik van de ambassadeursstrategie, om de doelen op het gebied van verwarde personen te bereiken. We gebruiken bestaande netwerken om het onderwerp onder de aandacht te brengen en maken gebruik van bestaande overleggen en bijeenkomsten om een podium te krijgen.
- De politie brengt binnen de regels van de AVG de hulpverlening in een goede uitgangspositie door vroegtijdig signalen door te geven over jongeren die dreigen te ontsporen.
- Een landelijk functionerend risico-taxatie instrument wordt ingezet, dat gebruik maakt van politiedata. Het instrument berekent de kans dat een jongere een ernstig delict pleegt.

2.2 Ondermijning

Ondermijning is een maatschappelijk probleem, dat op alle niveaus voorkomt, van wijk tot wereld en van normvervaging in de buurt tot zware criminaliteit. Het verzwakt en misbruikt onze maatschappij met alle ontwrichtende gevolgen van dien. Uiteindelijk tast dit het vertrouwen van inwoners aan in bijvoorbeeld de overheid, politie en justitie en dus in de rechtstaat. Het is een probleem dat alleen aangepakt kan worden door de gehele overheid, in samenwerking met bedrijven en burgers.

Aanpak van ondermijning

Als politie hebben we de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het vergroten van de awareness intern en bij bestuur, gezag, partners en burgers. Inmiddels zijn verantwoordelijkheden van partijen inzichtelijk en men is meer dan ooit bereid om de strijd tegen ondermijning aan te gaan. Gezamenlijk Oost-Nederland veiliger en weerbaarder maken tegen ondermijning is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Waarbij het frustreren van criminele ondermijnende netwerken, door het verstoren van hun business en verdienmodel, een belangrijk uitgangspunt is.

Samen preventief en repressief optreden tegen alle deelprocessen die ondermijning succesvol maken, is volgens diverse wetenschappelijke studies dé methode om ondermijning tegen te gaan.

Om de samenwerking op het gebied van criminele ondermijning verder te ontwikkelen, is een nieuwe aanpak nodig. Het profiel van deze aanpak is het tegengaan van ondermijning door integrale beeld- en visievorming, een integrale eenheidsbrede aanpak en de ontwikkeling van een nieuwe wijze van sturing (informatiegestuurd, dynamisch en wendbaar). In de eerste helft van 2019 zal deze nieuwe aanpak bestaansrecht hebben en verder worden doorontwikkeld. Daar staat tegenover dat

[2] Moffitt, T.E. (1993). Adolescence-Limited and Life-Course-Persistent Antisocial Behavior: a Developmental Taxonomy. *Pyschological Review,* 100, 4, p. 674-701

maatschappelijke effecten nodig zijn om de voedingsbodem van ondermijning weg te nemen en de maatschappij weerbaarder te maken tegen ondermijning.

Doel
De belangrijkste ambitie op het gebied van ondermijning is het fors terugdringen van het aantal 'criminele fluïde netwerken' dat zich bezighoudt met criminele ondermijnende activiteiten (hennepteelt, synthetische drugslabs, witwassen, wapens en geweldsmisdrijven).

Uitgangspunten voor de aanpak

- De aanpak vindt plaats vanuit een breed gedeeld en gedragen ondermijningsbeeld (Regionale Informatie Expertise Centrum Oost-Nederland) op alle niveaus (basisteam, districtsrecherche, Dienst Regionale Informatie Organisatie, Dienst Regionale Recherche en de Landelijke Eenheid), samen met partners en met behulp van een gecoördineerde informatiegestuurde aanpak.
- De bijdrage van de politie bestaat uit het opjagen van de criminele fluïde netwerken, het controleren van deze netwerken en het afpakken van op criminele wijze verworven vermogen, om daarmee hun 'business en verdienmodel' ernstig te verstoren.
- De politie richt zich daarbij op het verdienen van vermogen op illegale en/of criminele markten, de Nederlandse drugsindustrie (de drugsindustrie is de grootste illegale criminele markt van Nederland) en de digitalisering en technologisering binnen criminele ondermijning.

In Oost-Nederland zijn ondermijning en hennep onlosmakelijk met elkaar verbonden. De focus op hennep is logisch, aangezien veel georganiseerde criminele groepen zich hiermee bezighouden. Daarbij wordt niet uit het oog verloren dat criminelen over het algemeen actief zijn in meerdere criminele markten. Vanuit dit oogpunt is het zinvol de focus te richten op het netwerk van personen in plaats van op criminaliteitsthema's.

2.3 Aanpak cybercrime / -fraude

Cybercrime is een dreiging waar de politie op moet investeren. De opkomst van een criminele dienstensector, een trend die vaak wordt geduid met de Engelstalige term Criminality as a service (CAAS), houdt in het geval van cybercrime in dat steeds meer criminelen cyberdelicten kunnen plegen zonder technische kennis eigen te maken. Deze kennis kan immers ingekocht worden. Gekoppeld aan steeds bredere beschikbaarheid van de meest complexe technologie ontstaat een gevaarlijke mix voor de toekomst. Alle reden dus om te investeren in de aanpak van cybercrime.

Op het gebied van cybercrime komt overal in het land (en dus ook in Oost-Nederland) ongeveer dezelfde top 5 aan criminaliteits-vormen in beeld: hacken, digitale fraude, phishing, afpersing en cyberpesten en sexting.

Aanpak van cybercrime/-fraude
De bijdrage van de politie op het terrein van cybercrime richt zich op de belangrijkste uitdagingen in het domein:

- Het bijhouden van digitale innovaties en daar adequaat op kunnen reageren.
- Het hoofd bieden aan veelvoorkomende cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit waar burgers veel last van hebben.
- Het zicht krijgen op en de aanpak van complexe cybercrime.

Binnen de eenheid is een lid aan het eenheidsmanagementteam toegevoegd om de komende twee jaar het programma te leiden. De aanpak richt zich op de hierboven genoemde dilemma's. Het doel is om het politieoptreden en aanwezigheid in het digitale domein structureel en efficiënt te maken. Dit houdt onder andere in dat de burger erop kan vertrouwen dat de politie even goed in het digitale als in

het fysieke domein optreedt. Voor een efficiënte aanwezigheid en optreden is een combinatie nodig van brede digitalisering (de hele organisatie) en diepe deskundigheid (specialisten die een paar stappen verder kunnen).

Doelen
- De samenwerking met partners en de preventie verbeteren;
- De opsporing versterken, niet alleen door te zorgen voor voldoende capaciteit en specifieke kennis; maar ook door de invoering van de Wet Computercriminaliteit III;
- Het aangifteproces beter bereikbaar maken voor slachtoffers van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit; en voorkomen dat zaken met digitale component onterecht geen opvolging krijgen.
- Samenwerken met onderwijsinstituten en meewerken aan wetenschappelijk onderzoek.

Uitgangspunten voor de aanpak
- Veranderstrategie Digitaal Oost. Dit zorgt onder andere voor de doorontwikkeling van de platformorganisatie en voor betere ondersteuning en borging van initiatieven op het gebied van digitale innovatie en projectmatige samenwerking tussen digitale specialisten en collega's uit verschillende delen van de organisatie.
- We pakken niet alleen High Tech Crime aan, maar ook Semi Tech Crime. Bij simpele zaken wordt gezorgd voor een snelle, efficiënte en overal gelijke afhandeling, dit naar analogie van de VVC-werkwijze.
- De meer complexe vormen van cybercrime wordt aangepakt door een netwerk dat bestaat uit een kern van digitaal specialisten, analisten en OSINT-deskundigen (Open Source Intelligence, het onderzoeken van publiek toegankelijke bronnen op internet en social media) met daar omheen een flexibele schil van vertegenwoordigers van cyber security bedrijven, universiteiten en andere onderwijsinstellingen, ethical hackers en mogelijk andere relevante partners met wie samengewerkt kan worden.

Alle elementen van de aanpak leunen zwaar op samenwerking tussen verschillende specialisaties, teams en diensten. Alleen op die manier is cybercrime efficiënt aan te pakken. Binnen de eenheid is prioritering van cybercrime breed geaccepteerd maar deze prioritering moet nog vertaald worden naar de praktijk. Dit zal soms betekenen dat gekozen wordt om cybercrime aan te pakken boven andere meer traditionele delicten. Wat dat betreft werken wij aan draagvlak en brengen deskundigheid in daar waar dat nodig of gewenst is.

2.4 Informatievoorziening

Bij de aanpak van criminaliteit en onveiligheid werken verschillende partners steeds meer samen. In feite gaat deze bijdrage over samenwerken. Het streven is om uiteindelijk als één overheid op te treden, daar waar dat nodig en gewenst is. Daarvoor is een gedeelde informatiepositie belangrijk. Om dat te bereiken, stellen partijen over en weer informatie beschikbaar, om een strategie te bepalen hoe ze te werk willen gaan.

Met 'Informatievoorziening' bedoelen wij in deze context alles wat ten dienste staat van die informatiepositie om goed te kunnen samenwerken. Dat zijn dus de gegevens (data), de technologie om die te verwerken en het juridisch instrumentarium om er mee te werken.

Aanpak
Voor een effectieve integrale samenwerking is een goede informatievoorziening van cruciaal belang. Vanuit de politie worden op dit terrein de volgende stappen gezet:
- bijdragen aan de visie en ontwikkeling van de informatievoorziening en het gebruik daarvan (de intelligencefunctie van de verschillende partners);
- bijdragen aan het juridisch kader van het samenwerken met verschillende partners (wat kan en mag in het kader van het uitwisselen van gegevens);

- meewerken aan een gemeenschappelijk visie op het gebruik van data voor de doelen voor de Veiligheidsstrategie;
- verstrekken van gegevens conform de Wet Politiegegevens voor de operationele doelen van de Veiligheidsstrategie.
- op basis van wederkerigheid meewerken aan proeftuinen of pilots, met betrekking tot integrale dataverzamelingen ten behoeve van de Veiligheidsstrategie.
- bijdragen aan de (doorontwikkeling) van verschillende veiligheidsbeelden die worden geprioriteerd.

Doel
Om effectief samen te kunnen werken, is het gemeenschappelijke doel dat deelnemende partijen beschikken over een goed gezamenlijk beeld van de problematiek.

Uitgangspunten voor de aanpak
Bij de aanpak van ondermijning is het uitgangspunt dat alles wat integraal gedaan kan worden, ook daadwerkelijk integraal wordt aangepakt. Daarbij wordt onderzocht welke van de deelnemende partijen de beste kaarten heeft om een probleem aan te pakken en hoe partijen elkaar daarbij kunnen helpen. Bijvoorbeeld door bestuurlijke rapportages op te maken voor het bestuur. Naast de grotere veiligheidsproblemen, wordt ook integraal gewerkt aan casuïstiek op diverse casustafels.
De informatiepleinen in de districten beogen hierbij een min of meer vaste structuur aan te bieden waar kennis en expertise beschikbaar is, in een duurzaam verband waar informatie kan worden gedeeld en verwerkt voor de verdere aanpak.

Integrale projecten
De samenwerking zal alleen nog maar toenemen omdat veiligheidsproblemen vrijwel nooit alleen maar tot het domein van één van de partners gerekend kan worden. De financiële bijdrage van het kabinet bij de aanpak van ondermijning op lokaal niveau gaat er ook van uit dat integraal wordt samengewerkt. In de eenheid Oost-Nederland zijn al de nodige initiatieven genomen om op thema's integrale projecten op te zetten zoals de aanpak van 'problematische' vakantieparken en de aanpak van synthetische drugs en hennep.

Juridische basis
Hoewel er al veel wordt samengewerkt en er al een stevige lijn is ingezet om daarbij ook informatie te delen tussen de deelnemende partners, is er nog wel een uitdaging voor de toekomst. De (informatie)technologie stelt ons steeds beter en meer in staat informatie (data) te verwerken. Daarbij komen verschillende vragen aan de orde die te maken hebben met de juridische basis waarop we informatie verwerken en de rol die technologie daarin speelt. Ook moet goed worden nagedacht over de vraag met welk doel we informatie delen en verwerken en waar dat toe bij moet dragen. Binnen het RIEC-convenant is een bestendig werkproces gemaakt dat voldoet om casuïstiek te agenderen.

Dynamisch veiligheidsbeeld
Met het oog op de toekomst is er meer behoefte aan een dynamische manier van werken met een permanent dynamisch beeld van de werkelijkheid, op het terrein van criminaliteit en veiligheid. Dat vraagt om andere weergaven van informatieposities. Daar ligt nog een enorme uitdaging. Op landelijk niveau is dit thema ook onderwerp van gesprek, maar in de eenheid Oost-Nederland willen we hier ook een bijdrage aan leveren.

Uiteindelijk is informatiedeling geen doel op zich, maar dient het de mogelijkheid tot samenwerking. Dat gebeurt op het niveau waar mensen daadwerkelijk de geagendeerde problematiek aanpakken en dat doen wij op het niveau van de eenheid en verbanden binnen de eenheid.

3. Landelijke prioriteiten

Op basis van artikel 18 PW2012 stelt de Minister eens per vier jaar landelijke beleidsdoelstellingen vast voor de politie. Deze laten de wettelijke toedeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden onverlet. In lijn met de afspraken in het LOVP, hebben het OM en de Regioburgemeesters gezamenlijk een voorstel voor de nieuwe Veiligheidsagenda gedaan. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft een verkenning gedaan naar mogelijke thematiek voor de agenda.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen landelijke afspraken, hybride afspraken (landelijk/lokaal), onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is en organisatieontwikkelvraagstukken. Voor wat betreft het onder de aandacht brengen van de belangen van Oost-Nederland en de implementatie van de afspraken, zijn de EMT-portefeuillehouders de verbindende schakel tussen het landelijke niveau en het eenheidsniveau.

Hieronder treft u de thema's aan. Vaststelling van de veiligheidsagenda vindt plaats in het LOVP van februari, daarna zijn de doelen pas definitief.

3.1 Landelijke beleidsdoelstellingen

Het betreft hier de 'harde' landelijke beleidsdoelstellingen die de minister van Justitie en Veiligheid heeft afgesproken met de politie. Hieronder treft u een korte weergave van de thema's aan, een samenvatting van de afspraken is in bijlage 4 opgenomen.

Ondermijning
Bij ondermijnende criminaliteit gaat het om een breed scala aan criminele fenomenen en de ondermijnende werking die daarvan uitgaat op de samenleving. De verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. Dit leidt tot aantasting van het rechtsgevoel en van de rechtsstaat en zijn instituties. Uit alle beschikbare bronnen blijkt dat de drugsindustrie qua omvang de grootste illegale markt is. De ondermijnende effecten van de drugsindustrie strekken zich ver uit, van gevaren als drugslabs in woonwijken tot bedreiging van lokale bestuurders en andere overheidsdienaren. Een breed offensief is nodig van overheid en maatschappelijke sectoren. Om de gewenste versterking en versnelling van de aanpak van ondermijnende criminaliteit te realiseren, zijn landelijk op de volgende gebieden afspraken gemaakt:

1. prioritering en samenwerking;
2. het aan de voorkant versterken van de informatiepositie;
3. kwantificeerbaar maken van de (accenten binnen de) aanpak;
4. de financiële invalshoek van de aanpak.

Doel voor Oost-Nederland
In 2019 worden 91 criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) via strafrechtelijke weg aangepakt.

Mensenhandel
Mensenhandel is een vorm van criminaliteit die vaak onopgemerkt blijft als er geen gerichte aandacht voor is. Het is daarom van belang dat de kennis over dit fenomeen en de verschillende uitingsvormen verder toeneemt. Gevallen van (mogelijke) uitbuiting verschillen van aard (seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering) en context. De integrale aanpak van mensenhandel is vaak complex en arbeidsintensief.

Het uiteindelijke doel is dat de politie meer en beter strategisch gekozen interventies gaat plegen om slachtoffers uit uitbuitingssituaties te bevrijden, daders aan te pakken, en slachtofferschap en daderschap te voorkomen (repressie en preventie). De afspraak : meer interventies met een grotere

maatschappelijke impact, waarbij de interventies lokaal, bovenlokaal, nationaal als internationaal kunnen zijn. Dit doet de politie onder gezag van en samen met het Openbaar Ministerie en gemeenten en met andere relevante partijen. Hiertoe moet politie haar informatiegestuurde werkwijze doorontwikkelen zowel in de fysieke als digitale wereld op alle vormen van (mogelijke) mensenhandel.

Er zijn landelijk kwalitatieve afspraken gemaakt over de aanpak van mensenhandel, bijvoorbeeld op het terrein van de inzet van gecertificeerde mensenhandelrechercheurs, doorontwikkeling van het informatiebeeld en bovenlokale en eenheidsoverstijgende samenwerking.

Doel voor Oost-Nederland
Er worden in 2019 24 verdachten van mensenhandel aangeleverd aan het OM. In 2020 26 verdachten en in 2021 en 2022 respectievelijk 28 en 30 verdachten.

Cybercrime en online kindermisbruik
Cybercrime heeft vele gezichten. De gevolgen kunnen zeer ingrijpend zijn en er zijn veel slachtoffers . Criminelen richten zich onder meer op het inbreken in computers voor nieuwe vormen van diefstal en afpersing van burgers en bedrijven, op het platleggen van websites en op bedrijfsspionage. Een zo veelomvattend fenomeen vraagt om een integrale aanpak van preventie, het voorkomen van dader- en slachtofferschap, opsporing en vervolging tot het terugdringen van recidive. Er zijn afspraken gemaakt over het aantal uit te voeren onderzoeken en over de organisatie- ontwikkeling (de wijze waarop kennis over cyberfenomenen wordt verbeterd).

Ditzelfde geldt voor online kindermisbruik. Het aantal meldingen van online seksueel kindermisbruik is sinds 2014 exponentieel gestegen. Bij de toename spelen ontwikkelingen in de samenleving een belangrijke rol: technologische ontwikkelingen, de beschikbaarheid van apparaten en toenemend gebruik van internet/sociale media die het vervaardigen, delen en verkrijgen van kinderporno vergemakkelijken. De focus bij de aanpak ligt onverminderd op het identificeren van slachtoffers, misbruikers, vervaardigers en keyplayers binnen (online) netwerken. Tegelijkertijd is het van belang dat er voor downloaders en verspreiders geen vrijplaats ontstaat. Er zijn landelijk afspraken gemaakt over:
1. het jaarlijks afleggen van verantwoording over de categorieën plegers waar de inzet op gericht was, inclusief streefcijfers;
2. de resultaten van de inzet (aantallen daders en geïdentificeerde slachtoffers);
3. effectmeting en analyses, om inzicht te krijgen in sturing en gewenste resultaten.

Doel voor Oost-Nederland
In 2019 worden 46 reguliere onderzoeken uitgevoerd naar cybercrime.

Executie
Wie veroordeeld wordt, moet de straf ook ondergaan. Dat is belangrijk voor het slachtoffer, de samenleving en voor een geloofwaardig strafrechtsysteem. Op dit moment wordt 90% van de opgelegde vrijheidsstraffen binnen 24 maanden ten uitvoer gelegd. Van ongeveer 1% start de tenuitvoerlegging in het derde jaar na onherroepelijke veroordeling. Er resteert een groep, die niet via het reguliere opsporingsproces wordt aangehouden met als gevolg openstaande vrijheidsstraffen. De politie is in operationele zin belast met de opsporing van veroordeelden met een openstaande vrijheidsstraf en is daarmee één van de partners in de keten. Bij het realiseren van prestaties is de politie in belangrijke mate afhankelijk van het presteren van ketenpartners die een rol hebben voordat de politie een opdracht krijgt in een executiedossier (bijvoorbeeld v.w.b. de kwaliteit van het executiedossier en de beschikbaarheid van verblijfsadressen). De politie is partner in het landelijk programma ‘Onvindbare veroordeelden’ (CJIB/OM/J&V/NP), dat zich voornamelijk richt op de tenuitvoerlegging van vrijheidsgestraften die eerder niet vindbaar bleken.

Ten behoeve van de prioriteit executie zijn voor de komende periode kwantitatieve en kwalitatieve afspraken gemaakt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aantal dossiers dat doorlopend bij de politie in behandeling is (10 per eenheid) en om de afspraak dat 40% van de aangeleverde dossiers positief wordt afgedaan.

Doelen voor Oost-Nederland	
Het percentage positieve afdoening bedraagt:	
Principale vrijheidsstraffen	80%
Omgezette taakstraffen	80%
Geldboetes	70%
Schadevergoedingsmaatregelen	80%
Ontnemingsmaatregelen	70%

3.2 Veiligheidsthema's waar een intensivering loopt

Hierbij gaat het om onderwerpen die we allemaal belangrijk vinden maar er worden geen landelijk bindende kwantitatieve afspraken over gemaakt. Het gezag stuurt hier de politie op aan maar er is wel ruimte voor landelijke taskforces of anderszins en landelijke monitoring en bespreking in LOVP.

Bestrijding terrorisme en extremisme

De aanhoudende terroristische dreiging is complex en veranderlijk. De jihadistische dreiging vormt de meest bepalende terroristische dreiging voor Nederland. Ook in Nederland opereren jihadistische netwerken die de intentie hebben om aanslagen in Europa te plannen. De aanpak concentreert zich landelijk op het tijdig zicht krijgen op en duiden van (potentiële) dreigingen, het voorkomen en verstoren van extremisme en terrorisme en het verijdelen van aanslagen, het beschermen van personen, objecten en vitale processen tegen extremistische en terroristische dreigingen (ook online), het optimaal voorbereid zijn op extremistisch en terroristisch geweld en de gevolgen daarvan en het door vervolging handhaven van de democratische rechtsstaat tegen extremisme en terrorisme.

In Oost-Nederland hebben gemeenten, politie en OM de afgelopen jaren zowel een stevige integrale - als een strafrechtelijke aanpak van gewelddadig jihadisme neergezet, die de komende periode wordt voortgezet. Deze aanpak vindt plaats vanuit vijf districtelijke casustafels met alle relevante ketenpartners een bewustwordings- en professionaliseringsprogramma. Op de casustafels worden cases van mogelijk radicaliserende personen, uitreizigers en terugkeerders besproken, wat in de ideale situatie leidt tot een integraal plan van aanpak per subject. Ten behoeve van de strafrechtelijke aanpak, is een informatiecel en een apart rechercheteam in onze eenheid ingericht. Op basis van de ontwikkelingen in de maatschappij en de al ingezette koers, is een aantal bouwstenen voor de toekomstige aanpak geformuleerd. Deze bestaat uit:

- het verduurzamen van de aanpak, waaronder het aansluiten op bestaande structuren en behouden van districtelijke casustafels;
- verbreding van het thema, waarbij focus en sturing in de casustafels ligt op o.a. terugkeerders, uitreizigers, moeders en (minderjarige) kinderen maar ook op dreigingen rechts- en linksextremisme, gewelddadig jihadisme en op de verbinding tussen een lokale casus en nationale en internationale verbindingen en netwerken;
- Professionalisering door onder andere de doorontwikkeling van kennis en kunde op de casustafels ten aanzien van de doelgroepen en rechts- en linksextremisme en overige vormen van radicalisering,
- Extra training /oefening voor crisissituaties (zowel mono als multi).
- Implementatie Manhunt (een georganiseerde klopjacht op een persoon die op basis van politieonderzoek, –informatie of –observatie mogelijk een bedreiging vormt voor Nederland).

High Impact Crime / mobiel banditisme
Overvallen, straatroven, excessief geweld en woninginbraken zijn high impact crimes die een grote en soms blijvende impact hebben op slachtoffers, familie en andere betrokkenen. Aan deze beleidsdoelstelling zullen in tegenstelling tot de vorige Veiligheidsagenda (2015-2019) geen landelijke (kwalitatieve of kwantitatieve) afspraken meer worden verbonden. Publieke en private partners, waaronder de politie, zullen de taskforce Overvallen en straatroven continueren.

Mobiel Banditisme is niet te omvatten binnen één strafbaar feit. Het is de aanduiding voor een veelheid aan delicten (met name vermogensdelicten) gepleegd door rondreizende dadergroepen die op dit gebied stelselmatig en internationaal actief zijn. De taskforce mobiel banditisme wordt gecontinueerd met het streven verder te werken aan het samenbrengen van lopende initiatieven, het stimuleren van nieuwe preventieve maatregelen en het komen tot een integrale aanpak tussen de ketenpartners, waaronder politie.

Kindermishandeling en huiselijk geweld
Niet op school, niet op straat, maar thuis heb je de grootste kans om met geweld in aanraking te komen. Huiselijk geweld is in omvang (1/3 van alle geweldszaken) en impact één van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving. De aanpak vraagt om een optimaal samenspel tussen partners in de opsporing, zorg, strafrechtketen en binnen gemeenten met het oog op de veiligheid van het slachtoffer en het voorkomen van recidive. In het Interbestuurlijk Programma 2018-2021 en het programma huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021 van de ministeries van VWS en JenV en de VNG is de aanpak en de bijdrage door de politie beschreven. OM, Politie, 3RO, Raad voor de Kinderbescherming, Rechtspraak en Veilig Thuis hebben een ontwikkelagenda opgesteld ter versterking van de samenwerking bij meldingen van strafbare vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de komende jaren.

Personen met verward gedrag
Bij mensen met verward gedrag gaat het om mensen die (tijdelijk) de grip op hun leven (dreigen) te verliezen, waardoor de kans bestaat dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Gemeenten en lokale partijen zijn in eerste instantie verantwoordelijk om de zorg aan deze mensen goed te organiseren. In het Interbestuurlijk programma is afgesproken dat de problematiek rondom personen met verward gedrag één van de thema's is waarop Rijk en gemeenten zich de komende jaren gaan richten. Deze gemeenschappelijke ambitie sluit aan bij de verdere ontwikkeling en borging van het recent beëindigde schakelteam Personen met Verward gedrag. De politie is hierin een belangrijke partner. Het realiseren van preventie/wijkgerichte aanpak en vroegsignalering, waarbij 24/7 zorg in de wijk wordt gestimuleerd, zijn hierbij van belang.

3.3 Onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is

Naast de landelijk benoemde thema's waar het gezag lokaal ligt, kent de wet een beperkt aantal onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is. Om inzicht te geven in het totaal aan landelijke afspraken wordt hier in deze paragraaf op in gegaan. Landelijke gezag ligt op executie (separaat benoemd in paragraaf 3.1), bewaken en beveiligen in het centrale domein en op de migratietaak.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft het gezag over de politie met betrekking tot de migratietaak. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het toezichthouden op de naleving van de Vreemdelingenwet, het uitvoeren van identiteitsonderzoeken en het bestrijden van criminele activiteiten zoals mensenhandel. Het gezag bij de strafrechtelijke aanpak van criminele activiteiten ligt bij het OM. De uitvoering van de politiële migratietaak is belegd bij de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM). Daarnaast voert de Zeehavenpolitie (ZHP), onderdeel van de eenheid Rotterdam, grenscontroles en –bewaking uit in de Rotterdamse haven en op de

haventerreinen. Ten behoeve van migratietaken werkt de politie nauw samen met nationale partners en lokale partners om ook te faciliteren bij lokale veiligheidsvraagstukken.

Afspraken over de migratietaak worden separaat gemaakt tussen JenV en de AVIM/ZHP. Deze afspraken gaan over uitvoering van vreemdelingrechtelijke toezichts- en handhavingstaken, uitvoering van (grens)toezichttaken conform EU en nationale wetgeving, aanpak van migratiecriminaliteit en Identificatie & Registratie (I&R) in de asielprocedure.

3.4 Organisatieontwikkeling

De gezagen stellen de volgende onderwerpen voor, omdat zij die beschouwen als belangrijke onderdelen van de taakuitvoering of als randvoorwaardelijk voor het kunnen uitoefenen van hun gezagsrol:

1. Zorg ervoor dat de politie lokaal stevig verankerd is op een manier die past bij de lokale context.
2. Wees zichtbaar in de samenleving en maak verbinding met alle bevolkingsgroepen. Investeer in de gebiedsgebonden politiezorg (kwalitatief en kwantitatief), zorg voor diversiteit en zorg dat de burger er op kan vertrouwen dat de politie er staat wanneer nodig. Het aanpakken en voorkomen van discriminatie is hierbij een belangrijk element.
3. Zorg voor een kwalitatieve doorontwikkeling van de intelligence en de opsporing, zodat zowel de traditionele als de nieuwe criminaliteit aangepakt kan worden. Extra aandacht verdient de opsporing van de zgn. kleine of veelvoorkomende criminaliteit. De ontwikkeling daarvan zal, bijvoorbeeld aan de hand van de belangrijkste productiecijfers of kwalitatieve ontwikkelingen in dat domein, worden gemonitord en regelmatig besproken in het LOVP.
4. Zet de burger centraal, zowel in de vorm van burgerparticipatie als er zijn voor kwetsbare personen. Het op een hoger niveau krijgen van de dienstverlening van de politie aan de burgers heeft de prioriteit.
5. Integraal werken is het uitgangspunt: samen wordt gewerkt aan een veilig Nederland. De politie zal haar werk meer en meer moeten doen in verbinding met andere publieke en private organisaties. Daarmee realiseer je de samenhang in de aanpak tussen de verschillende domeinen (zorg, sociaal, ruimtelijk en veiligheid) en externe partners, die nodig is voor het versterken van de veiligheid in de leefomgeving van onze inwoners.
6. Preventie en zorg waar kan, repressie waar moet.

4. Afspraken met het openbaar ministerie

Prognoses van productievolumes
Het is belangrijk om slachtoffers duidelijk te informeren over de behandeling en afhandeling van hun zaak. Voor daders geldt, dat wordt gestuurd op een snelle en betekenisvolle (strafrechtelijke) afdoening, waarbij maatwerk wordt geleverd ten aanzien van de specifieke omstandigheden van slachtoffer(s) en dader. Een snelle betekenisvolle afdoening leidt tot een hogere herkenbaarheid van straffen in de maatschappij. Om hier goed invulling aan te kunnen geven, is het belangrijk om samen afspraken te maken en de werkprocessen van politie en OM goed op elkaar aan te laten sluiten.

Afspraken zijn gemaakt over de kwaliteit van de aangeleverde zaken en over de inspannings-verplichting. De focus van de politie is gericht op rijker verantwoorden en een kwalitatief goede afhandeling van zaken, omdat de overtuiging is dat hierdoor de kwantitatieve verwachtingen worden waargemaakt.

Er worden nog aanvullende gezagsafspraken gemaakt met het openbaar ministerie op inhoudelijke thema's / prioriteiten.

Kwalitatieve afspraken

Onderwerp	Afspraak
Selectieproces (Politie en OM)	Het selectieproces van te onderzoeken misdrijven wordt door politie en OM uitgevoerd conform de Aanwijzing voor de Opsporing en het Selectiviteitskader in VVC-zaken.
Oude voorraad OZD's (Politie)	Aantal (nog niet naar het OM ingestuurde) verdachten dat langer dan een halfjaar in BOSZ staat geregistreerd (nu 36%) terugbrengen naar 15% per 1-7-2019. - *een verschillende doorlooptijd per basisteam is mogelijk, afhankelijk van het aantal oude zaken op een basisteam* - *deze doelstelling draagt bij aan de landelijke doelstelling om de doorlooptijden in de keten verbeteren.*
Oude voorraad PD's (OM)	Aantal in BOSZ geregistreerde OM ZSM niet-vast voorraad ouder dan 60 dagen (nu 28%) terugbrengen naar 20% (10 of 15 %?) *De doelstelling gaat ook bijdragen aan de landelijke doelstelling om de doorlooptijden in de keten verbeteren.*
Het terugdringen van rework	Door implementatie van het ZSM-harmonisatieproces en de politiefunctionaris bij ZSM (nieuwe stijl) waarbij de SCC-kwaliteitsacties en de acties Retour OM als belangrijke prestatie-indicatoren zullen worden benut.
Tijdigheid inzenden procesdossier (Politie)	Aantal dossiers te laat (>20 dagen) ingezonden (nu 20%) terugbrengen naar 5% per 1-1-2019.
Technisch sepot (Politie en OM)	Percentage terugbrengen naar onder de 20%.
Vermijdbaar technisch sepot (Politie en OM)	Percentage (nu 3%) monitoren op elkaars werkproces (kwaliteit dossier Politie, beoordeling en registratie door OM).
Registratie van stuurploeg-besluiten (Politie en OM)	100% van alle besluiten in de stuurploegen (DR en DRR) worden geregistreerd in BOSZ.

Inspanningsverplichting

	Inspanningsverplichting
Politie / OM	21.000 parketnummers

Ketensamenwerking

Om het presterend vermogen van de strafrechtketen te verbeteren, trekken het OM en de politie in Oost-Nederland samen op in een (virtueel) Bureau Ketensamenwerking (BKS). Vanuit dit bureau wordt gewerkt aan verschillende initiatieven om het resultaat van de strafrechtketen en de kwaliteit van de opsporing te verbeteren. Voor 2019 zijn de volgende ambities geformuleerd:

- Het implementeren van het Selectiviteitskader met als doel bij te dragen aan een betere triage (oa. casescreening en vroegtijdig beëindigen) van potentiele opsporingszaken.
- Verzorgen workshops Kwaliteitsdashboard Opsporing en Vervolging en daarmee inzicht geven in kwantitatieve en kwalitatieve (BOSZ) data in de opsporing op eenheids-, districts- en teamniveau.
- Ontwikkelen van benchmarks en trends met als doel de lijnorganisatie “benchmarks en trends” aan te bieden op het gebied van opsporingsprestaties (maar ook rework en uitval), waardoor meer sturing en dus focus kan worden aangebracht op de te realiseren verbeteringen.
- Permanente analyse van knelpunten in de ketensamenwerking en het aanreiken van verbeterinitiatieven en gevraagd en ongevraagd advies geven over het verbeteren van de prestaties in de keten (opsporing & vervolging)
- Het implementeren van het project Zicht op Zaken (datakoppeling tussen de bronsystemen van politie [BVH] en het OM [GPS]) met als doel de uitstroom van de politie richting het OM gedigitaliseerd te synchroniseren met de instroom van het OM. Een goede controle op de juiste invoer van BVH-data.
- Het ondersteunen van de implementatie van het geharmoniseerde ZSM proces.
- Het verminderen van het rework in de BOB aanvragen, waarbij de eerste inzet gericht moet zijn op het beschikbaar komen van een meetinstrument.
- Optimalisatie van het beslagproces omdat beslagenen en rechthebbenden recht hebben op een snelle en eenduidige afwerking van het beslag.

5. Interne organisatie

In dit onderdeel van het meerjarenbeleidsplan komen de interne onderwerpen op het vlak van bedrijfsvoering aan de orde, zoals welzijn van medewerkers, mobiel werken, huisvesting, mobiliteit/vervoer en duurzaamheid.

Welzijn medewerkers

Inzetbaarheid en verzuim
Ondanks vele maatregelen is de gewenste daling van het ziekteverzuim onder politiemedewerkers nog niet bereikt. Het gemiddelde verzuim ligt sinds 2016 op 7%, waar het korps streeft naar 6% en lager. Hoewel met de stabilisatie een einde is gekomen aan de stijging van het verzuimpercentage vanaf 2014, is de landelijk vastgestelde gewenste daling naar 5,9% nog niet gerealiseerd. Op peildatum 31 augustus 2018 was het gemiddelde verzuim over de voorgaande twaalf maanden 6,8%. Er is inmiddels een programmamanager aangesteld om de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten en het ziekteverzuim (verder) terug te dringen . Voor de komende twee jaar is een uitdagende maar ook zeker realistische doelstelling geformuleerd, te weten 5,6%. Vanaf 2019 betekent dit per jaar een daling van 0,3%.

Wij kiezen voor een aanpak waarbij de focus wordt gelegd enerzijds op het verhogen van de inzetbaarheid - en het zijn van een vitale organisatie (de preventieve kant) - en anderzijds op het verlagen van het verzuim. De aanpak wordt vooral dicht bij de teams, met de teamleiding en ondersteuning en passend in de context georganiseerd. De lijn is verantwoordelijk en aan zet. Onderdeel van het plan is:

- onderzoeken wat binnen de eenheid Oost-Nederland en vooral per team nodig is, teams daarin prioriteren;
- gebruik maken van de landelijke interventies die bedacht worden;
- ‘best practices’ uit het land en uit Oost-Nederland uitbouwen en uitleren.

Medewerkersmonitor (MEMO)
De politie streeft naar gemotiveerde, gezonde, weerbare medewerkers, zodat zij hun taak goed kunnen uitoefenen en optimaal kunnen bijdragen aan de veiligheid in Nederland. Hoe gemotiveerd, gezond en weerbaar collega’s in alle onderdelen van de organisatie zijn, wordt mede onderzocht door de Medewerkersmonitor (MEMO). De MEMO/Risico Inventarisatie & Evaluatie Psycho Sociale Arbeidsbelasting geeft inzage in:

- De werkbeleving van medewerkers;
- De risico’s die medewerkers/teams lopen op inzetbaarheid;
- De prioriteiten in de ontwikkeling van de teams en het korps.

Het onderzoek is de afgelopen jaren uitgevoerd binnen de basisteams, alle rechercheonderdelen, de operationele diensten, het team capaciteitsmanagement en de eenheidsstaf. Op basis van de resultaten zijn medewerkers en leidinggevenden op teamniveau in gesprek gegaan en zij hebben gezamenlijk een plan van aanpak gemaakt. De activiteiten in deze plannen van aanpak hebben betrekking op een aantal jaren. De MEMO wordt periodiek (om de drie jaar) herhaald, zodat de uitkomsten steeds kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de teams en het korps.

Medewerkersparticipatie
Medewerkersparticipatie blijft een belangrijk onderdeel van het medezeggenschapsmodel. De kern van medewerkersparticipatie is medewerkers de professionele ruimte te geven om de goede dingen goed te doen. We zien medewerkersparticipatie als een organisatieontwikkeling.

Met de initiatieven in het verleden hebben we een eerste fundament gelegd, maar wij zijn ons ervan bewust dat, willen we dit echt laten werken, er de komende periode meer nodig is. Zo zien we ook nu mooie voorbeelden in teams, maar ook teams waarin dit nog niet echt handen en voeten krijgt. Samen met de ondernemingsraad gaan we bepalen op welke wijze we dit proces verder brengen.

Hierin past dat zowel de bestuurder als medezeggenschap een eensluidende opvatting over medewerkersparticipatie uitdragen en dat deze binnen de organisatie landt. We zullen op vaste momenten samen met de leden van de ondernemingsraad terugkijken op onze gezamenlijke aanpak.

Huisvesting
Het Huisvestingsplan 2017-2025 bevat de lange termijnstrategie voor huisvesting, met als doel dat huisvesting meer aansluit op en ondersteunend is aan de organisatiestrategie. De eenheid Oost-Nederland heeft in aanvulling op de algemene huisvestingsvisie van de politie, een aantal doelstellingen. Het overall doel is het faciliteren van de werkprocessen van de eenheid.
Bij de spreiding van de organisatie en daarmee ook van de huisvesting over het grondgebied van de eenheid, wordt uitgegaan van een effectieve en efficiënte verdeling volgens het principe van 'werken waar het werk is' en van een passende dienstverlening met voorzieningen, zowel in de steden als in het buitengebied. Ook wordt rekening gehouden met de verdeling en opbouw van de bevolking en de verdeling van criminaliteit (de sterkteverdeling van het HBVS wordt voor dit plan als gegeven beschouwd).

In 2017 is geconstateerd dat we in Oost-Nederland nog niet volledig voldoen aan de landelijke uitgangspunten voor de huisvesting van de Nationale Politie, zoals geformuleerd in het Strategisch Huisvestingplan en de door ons geformuleerde visie en doelstellingen. De volgende initiatieven zijn daarom genomen voor de huisvesting van de eenheid Oost-Nederland in 2025:

- realiseren van kleine steunpunten conform de LOVP-afspraken;
- aanpassen van teambureaus op de nieuwe functie (2e teambureau / 2e opkomstlocatie) qua omvang en voorzieningen, om de slagkracht en efficiëntie te vergroten;
- realiseren van de meldkamerlocatie op de door de minister van Veiligheid en Justitie aangewezen locatie in Apeldoorn;
- meer geconcentreerd huisvesten van DRR, DRIO en DROS op de districtsbureaus;
- realiseren van geconcentreerde en centraal gelegen locatie voor tweedelijns voorziening Forensische Opsporing en een toekomstbestendige centraal gelegen locatie voor het Regionaal Beslaghuis;
- meer centralisatie van cellencomplexen vanuit efficiency-oogpunt.
- verbeteren van de kwaliteit van de districtsbureaus van IJsselland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid (zowel technisch als functioneel).

Mobiliteit
De politie heeft in 2018 een aanzet tot nieuw mobiliteitsbeleid vastgesteld, waarin de eenheden taakstellend de opdracht hebben gekregen minder en duurzamer te reizen, zowel zakelijk als woon-werk, zowel persoonsvervoer als goederenvervoer. In 2018 is het woon-werkverkeer binnen de eenheid onderzocht. Opvallende uitkomst is dat 80% van de medewerkers met de auto reist. De reistijd is hiervoor de belangrijkste motivatie. In andere eenheden is het percentage lager. Verder wordt er op dit moment nog relatief weinig thuis gewerkt of gebruik gemaakt van video-conferencing. Ook is opvallend dat in onze eenheid de elektrische fiets relatief (ten opzichte van andere eenheden) veel wordt gebruikt in het woon-werkverkeer. De parkeerdruk bij de politiebureaus in ons gebied is groot. Daarom gaan we gaan we de komende jaren experimenteren met:

- het gebruik van (snelle) elektrische fietsen (onder meer speed pedelecs), waarbij de eenheidsbreed informatie wordt verstrekt, bewustwording wordt gecreëerd en medewerkers worden verleid tot ander reis- en rijgedrag;

- emissieloze voertuigen (pilot binnen het landelijk programma om de toepassingsmogelijkheden en bijbehorende meerwaarde van emissieloze vervoersmiddelen binnen het operationele politiewerk te onderzoeken).

Duurzaamheid
Naast het toegroeien naar meer duurzaam vervoer, werken we de komende jaren uit hoe we andere maatregelen kunnen nemen om bij te dragen aan de landelijke milieudoelstellingen.

Doorontwikkeling Bedrijfsvoering
De volgende omvangrijke landelijke ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering zullen de komende jaren ook in Oost-Nederland directe gevolgen hebben op de operatie.

Next Level Dienstverlening Politiedienstencentrum
Onderdeel van de Flexibiliseringsagenda (opgesteld naar aanleiding van het evaluatieonderzoek van de Commissie Kuijken naar de Evaluatie van de Politiewet) is de beweging om de bedrijfsvoering en operatie beter op elkaar te laten aansluiten en meer ruimte te creëren voor maatwerk. Het Politiedienstencentrum (PDC) wil in aansluiting hierop de dienstverlening naar een Next Level niveau tillen, met als doel:

- het vergroten van de zeggenschap en invloed van de operatie op de bedrijfsvoering;
- het optimaliseren van processen binnen het PDC;
- het verbeteren van de bedrijfsvoering ondersteuning aan de operatie.

Dit traject zal de komende jaren invulling krijgen en de verwachting is dat dit de operatie in staat stelt zich meer te concentreren op hun kerntaak; het stelt de operationele collega's in de gelegenheid om hun kostbare tijd zo min mogelijk te besteden aan interne procedures, trage processen en bureaucratie.

Vernieuwend registreren
De politie beschikt nu over een landelijk dekkende infrastructuur en is daarmee in staat informatie landelijk, op moderne manieren op te vragen en te verwerken. Politiemedewerkers delen meer dan ooit dezelfde systemen en dezelfde informatie. De huidige registratieve informatievoorziening is echter onvoldoende flexibel, aanpassingen kosten veel tijd, meervoudige invoer in systemen is vaak nog nodig en systemen zijn technisch verouderd, met als gevolg dat de gebruiksvriendelijkheid te wensen over laat. Landelijk wordt de doorstap gemaakt naar het vernieuwen van de voor het politiewerk noodzakelijke operationele registratieve systemen. Het vernieuwen van deze registratieve systemen is complex: het raakt vrijwel alle operationele werkprocessen, wet- en regelgeving (waaronder de Wpg), maar ook de business intelligence en de samenwerking met ketenpartners. Dit Programma "Vernieuwend Registreren" is dan ook een veelomvattend ambitieus programma waarin alle vernieuwing in het politiewerk, in de ondersteunende systemen en de toepassing van allerlei nieuwe informatietechnologie bij elkaar komen.

Mobiel werken
We groeien in de komende vier jaar van vaste werkplekken naar steeds meer mobiele werkplekken; de visie op werkplekken is verschoven van vaste apparatuur (tot 2016 het beleid) naar meer mobiele apparatuur. Op de bureaus zullen vaste werkplekken de uitzondering zijn. Deze zijn slechts aanwezig bij balies, meldkamers en specialistische afdelingen die specifieke randapparatuur of applicaties gebruiken die niet virtueel beschikbaar zijn. In deze categorie vallen ook de werkplekken waarmee hoger gerubriceerde systemen ontsloten worden. Ook op straat willen we nog meer mobiele apparatuur beschikbaar hebben, zodat het werk zo veel mogelijk op locatie kan worden uitgevoerd.

Dienstverlening
De wereld verandert exponentieel. Niet alleen op het gebied van criminaliteit maar ook economisch, demografisch en technologisch. Daarbij nemen wensen en verwachtingen van burgers ten aanzien

van dienstverlening toe. Uit verschillende bronnen blijkt, dat het huidige contact tussen samenleving en politie op gespannen voet staat met de eisen van vandaag, laat staan met die van morgen. Om te zorgen dat de politie van overmorgen nog steeds relevant is, is een redesign van onze dienstverlening noodzakelijk.

Deze ontwikkeling van dienstverlening betekent, dat de politie de komende jaren dient te investeren in niet alleen technologie maar ook in houding en gedrag, om aan te kunnen sluiten bij de behoefte van de samenleving. De wens van de burger die contact legt met de politie staat centraal. Dit betekent focus op het verlenen van de dienst en het doen van de interventie die zo goed mogelijk aansluit bij het oplossen van het probleem waarmee de burger bij ons komt.

In 2019 beginnen we hiermee door webcare voor de hele eenheid te implementeren. Dit betekent dat van 07.00 uur ’s tot 23.00 uur burgers via sociale mediakanalen in direct contact kunnen komen met een politiefunctionaris uit het webcareteam, die hun vraag of niet-spoed melding (de zogenoemde ‘later meldingen’) gelijk in behandeling neemt.

Daarnaast zijn we gestart met een pilot binnen het Regionaal Service Centrum (RSC). Hierin wordt gewerkt aan interventies om het servicelevel binnen het RSC naar de afgesproken normen te brengen en daarmee de kwaliteit van dienstverlening te verhogen.

Als laatste wordt de tweede fase van de individuele beoordeling geïmplementeerd. Naast de basisteams worden nu ook de recherche, RSC en het operationeel centrum opgeleid, om slachtoffers individueel te beoordelen om onder andere herhaald slachtofferschap te voorkomen.

Kracht van het Verschil
Centraal staat “wij zijn een politie van een ieder”. Het afgelopen jaar zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet om een meer diverse politieorganisatie te worden. Het moment is nu daar om nog concreter te investeren in meer diversiteit. Landelijk loopt er al geruime tijd een programma “De kracht van het verschil”. In dit kader is het uitvoeringsplan Kracht van het verschil ONL opgesteld. Dit plan kent zes pijlers: van buiten naar binnen, netwerken, inclusieve werkcultuur, leiderschap, recruitment en aanpak discriminatie. Een groot deel van de activiteiten al loopt, zoals de bondgenoten methodiek en diverse netwerken.

6. Organisatie- en innovatiestrategie

De eenheid Oost-Nederland bestaat inmiddels zes jaar. Er is in die periode een belangrijk fundament gelegd voor de toekomst. Dat is nodig, want de politie staat voor grote (operationele) opgaven. We leven in een snel veranderende samenleving die onder andere wordt gekenmerkt door globalisering, individualisering, polarisering en digitalisering. Zo zijn internationale ontwikkelingen steeds vaker verbonden met ontwikkelingen in wijken en buurten. Voorbeelden daarvan zijn de migratieproblematiek, de gevolgen van terroristische aanslagen in Europese steden en de verharding op lokale en internationale schaal. Internet en sociale media spelen hierin in toenemende mate een rol. Deze gebeurtenissen hebben invloed op wat van de politie wordt gevraagd en de wijze waarop zij in verbinding staat met de burgers in de wijken.

Welke politie past bij deze ontwikkelingen? We gaan samen met onze stakeholders, leidinggevenden en medewerkers activiteiten ondernemen om tot een strategische agenda voor de eenheid Oost-Nederland te komen. Daarbij sluiten we aan op de strategische thema's van 'de politie van overmorgen'.

De politie van overmorgen:

- is verbonden met wijk, web en wereld
- werkt samen in nieuwe veiligheidscoalities, met publieke en private partners, vanuit ieders
- grootste toegevoegde waarde
- werkt met state of the art intelligence en technologie
- is actief transparant over wat ze doet en wat niet
- is een wendbare organisatie mét wendbare medewerkers, die hun talenten en vaardigheden blijven ontwikkelen

Binnen de eenheid zijn verschillende stappen gezet, om deze 'politie van overmorgen' te kunnen zijn, bijvoorbeeld op het terrein van ondermijning en cybercrime. In de strategische agenda van de eenheid gaan we nadrukkelijk aandacht besteden aan samenwerking. Criminaliteit overstijgt de grenzen van basisteams, districten en eenheden. Om daadwerkelijk verbonden te zijn met wijk, web en wereld, is intensivering van de samenwerking binnen en buiten de eenheid nodig. Om goed in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen, is samenwerking met publieke en private partners bijvoorbeeld essentieel. Publiek private samenwerking is een effectieve manier om als overheid en bedrijfsleven gezamenlijk vorm te geven aan innovatieve ideeën op het terrein van veiligheid (bijvoorbeeld op het terrein van smart security en smart city, maar ook aan samenwerking met internet service providers in de aanpak van cybercrime en de samenwerking met banken in de aanpak van financieel economische criminaliteit). Het samen bedenken van deze innovatieve oplossingen en het bundelen van expertise is het antwoord op toekomstige vraagstukken en dilemma's.

Een andere uitdaging heeft betrekking op het streven om als politie een wendbare organisatie met wendbare medewerkers te zijn. Hiervoor is aandacht nodig voor de ontwikkeling van teams en medewerkers. De uitkomsten van de Medewerkersmonitor zullen bijvoorbeeld de komende periode gebruikt worden om richting te geven aan de ontwikkeling van teams en medewerkers.

Daarnaast zal de werk- en roosterdruk een belangrijk onderwerp van gesprek zijn en blijven in de doorontwikkeling van de organisatie. Ook de komende periode zal uitvoering worden gegeven aan de initiatieven om deze werk- en roosterdruk terug te dringen. Deze en andere thema's zullen bij het opstellen van de strategische agenda nader worden uitgewerkt.

7. Politiesterkte

De politiewet[3] schrijft voor dat in het regionaal meerjarenbeleidsplan de verdeling van de beschikbare politiesterkte, waaronder de wijkagenten, over de onderdelen van de regionale eenheid is opgenomen. Als kader geldt dat bij deze verdeling rekening wordt gehouden met het belang van een goede vervulling van de politietaak in alle betrokken gemeenten en de gestelde doelen.

Historie
De huidige verdeling van politiesterkte tussen de basisteams en districten binnen de eenheid Oost-Nederland is op verschillende verdeelsystemen gebaseerd. Ieder voormalig regiokorps maakte hierin haar eigen afweging. Bij de start van de Nationale Politie in 2013 is die oude sterkteverdeling per voormalig regiokorps als uitgangspunt gehanteerd voor de verdeling van de politiesterkte binnen de eenheid Oost-Nederland. Hierdoor was er vanaf het begin al sprake van een ongelijke verdeling van politiesterkte binnen de eenheid. Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals bevolkingsgroei, horecavestigingen en regionaal klantenpotentieel, maar ook ontwikkelingen in meldingendruk en misdrijven, versterkten de behoefte bij zowel politie als gezagsdragers dat de huidige sterkteverdeling moet worden herzien.

HBVS+
Om die reden is in opdracht van het Regionaal Veiligheidsoverleg Oost-Nederland (RVO) door adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) en de politie een onderzoek uitgevoerd naar de sterkteverdeling. Mede op advies van AEF en de politie is door het RVO besloten om het HBVS+ als verdeelsysteem te hanteren. Het HBVS+ is gebaseerd op het HBVS-verdeelsysteem dat ook landelijk wordt gehanteerd bij de verdeling van politiesterkte tussen de eenheden en is opgebouwd vanaf gemeenteniveau. Binnen het HBVS+ wordt naast omgevingskenmerken (zoals aantallen inwoners en horecagelegenheden, grens met het buitenland, oppervlakte water) ook werklast (zoals aantal prio 1-meldingen en aangiften) voor 20 procent meegewogen. De uitkomst van de HBVS+ verdeling per district is opgenomen in tabel 1. De HBVS+verdeelsleutel per basisteam is opgenomen in bijlage 3.

District	HBVS+ verdeelsleutel
District Gelderland-Midden	22,3%
District Gelderland-Zuid	17,5%
District IJsselland	15,8%
District Noord- en Oost-Gelderland	23,3%
District Twente	21,0%
Totaal	**100,0%**

Tabel 1 HBVS+ percentages per district

Schaarste
Een verdeelsysteem geeft geen indicatie van de capaciteit die nodig is voor het uitvoeren van alle politietaken. Het geeft slechts een uitkomst hoe schaarse politiecapaciteit het beste verdeeld kan worden. Al langer geven chefs signalen dat het piept en kraakt in teams als gevolg van rooster- en werkdruk. De herverdeling van politiesterkte zal dit niet veranderen. Er zal blijvend vraag zijn naar meer politiesterkte. De totaal beschikbare capaciteit voor de politie is een keuze van de landelijke politiek. De verdeling van deze capaciteit binnen de eenheid en de keuze waarop de schaarse politiesterkte wordt ingezet is een verantwoordelijkheid van het gezag. De politieleiding is aanspreekbaar op de kwaliteit van het politiewerk en het welzijn van haar medewerkers.

[3] Artikel 39 Politiewet 2012

Regeerakkoord
In het regeerakkoord van Rutte III zijn extra gelden beschikbaar gesteld voor meer politiesterkte. Afgesproken is dat deze sterkte-uitbreiding wordt gerealiseerd door in de sterkte van de eenheden een deel van de aspiranten te vervangen door volledig opgeleiden. De groep aspiranten die van de sterkte van de eenheden worden gehaald, worden formatief ondergebracht bij het politiedienstencentrum (PDC). Landelijk gezien gaat dat om 957 aspiranten. Er is afgesproken dat deze aspiranten op basis van vervangingsbehoefte (geprognosticeerde uitstroom en doorstroom) operationeel worden opgeleid en ingezet in de eenheden.

Voor Oost-Nederland betekent dit dat 225,6 fte aspiranten worden vervangen door 225,6 volledig opgeleiden. Een deel (23,2 fte) van de uitbreiding is door de minister gelabeld voor de versterking van de aanpak van ondermijning en wordt onder gebracht bij de Dienst Regionale Recherche. Het resterende aantal fte (202,4 fte) wordt conform de HBVS+ verdeling verdeeld over de districten en basisteams. Van deze extra capaciteit is 9,2 fte door de minister gelabeld voor digitale expertise in de wijk.

	2019	2020	2021	2022
Oost-Nederland	102,1	150,5	178,4	225,6
	45%	66%	79%	100%

Tabel 2 Fasering regeerakkoordgelden

Team cybercrime
Uit de loonsomberekening van de extra gelden die in het regeerakkoord aan de politie zijn toegekend blijkt dat er nog 16 fte operationele capaciteit resteert. In het RVO (29 november 2018) is het besluit genomen om deze capaciteit als collectief in te zetten op de aanpak van cybercrime. Op korte termijn wordt hiervoor op eenheidsniveau een tijdelijke werkorganisatie ingericht. De programmamanager cybercrime zal binnen twee jaar zorgdragen dat dit team wordt ingebed in de staande organisatie. Ook voor deze uitbreiding geldt dat er (16) aspirantenplaatsen worden omgezet naar (16) formatieplaatsen voor volledig opgeleiden. Voor deze uitbereiding is de aspirantenformatie van de DRR gekort.

Nieuwe verdeling
Politiesterkte
De berekening van de nieuwe politiesterkte is in meerdere stappen uitgevoerd. Allereerst is de nieuwe politiesterkte per district op basis van de HBVS+ verdeelsleutel vastgesteld, waarbij het aandeel van aspiranten voor alle districten is gefixeerd op 13 procent.

Vervolgens is de totale omvang van de vijf districtsrecherches vastgesteld op 450 fte van het totale volume van de districten, overeenkomstig het inrichtingsplan van de eenheid. De onderlinge verhouding tussen – en daarmee de omvang van – de vijf districtsrecherches wordt bepaald door de ‘HBVS+-opsporingscomponent’. In het inrichtingsplan is daarnaast afgesproken dat voor ieder district 15 fte flex-capaciteit en 2 fte leiding is gereserveerd. De resterende sterkte is bestemd voor de basisteams. Ook hiervoor is de HBVS+ verdeelsleutel toegepast.

Operationele capaciteit
Na vaststelling van de totale politiesterkte is deze vertaald naar operationele capaciteit. Bij de operationele capaciteit telt een volledig opgeleide agent voor 1 fte en een aspirant voor 0,24 fte. Bij de berekening van de operationele capaciteit is ook rekening gehouden met de extra vervangingsbehoefte van districten. Onze eenheid krijgt hiervoor 72 aspiranten toegewezen vanuit de pool van 957 PDC-aspiranten.

Voor de toedeling van deze aspiranten binnen de eenheid is naar de vervangingsbehoefte van de districten gekeken voor de komende vier jaar. Hieruit blijkt dat de districten Gelderland-Midden en

Gelderland-Zuid kunnen volstaan met de 13 procent aspiranten die ieder district in de nieuwe sterkteverdeling heeft. De drie andere districten hebben ook dan nog te weinig formatieplaatsen om in de vervanging van medewerkers die uitstromen of doorstromen te kunnen voorzien en worden daarom gecompenseerd met dit totaal van 72 aspiranten, wat overeenkomt met 17,2 fte operationele capaciteit.

Na de bestuurlijke consultatie is vervolgens in het bestuurscollege van 31 oktober 2018 een unaniem voorgenomen besluit genomen over de nieuwe politiesterkte en operationele capaciteit per basisteam.

De nieuwe politiesterkte en operationele sterkte van de districten is opgenomen in tabel 3.

District	Politie-sterkte	Operationele capaciteit 2022	Waarvan			
			Districts-recherche	PDC-aspiranten	Flex capaciteit	Leiding
Gelderland-Midden	958,0	865,2	103,3		15	2
Gelderland-Zuid	753,5	680,5	78,1		15	2
IJsselland	680,7	621,2	68,0	6,4	15	2
NO-Gelderland	1.003,9	913,6	97,4	7,0	15	2
Twente	904,7	820,8	95,5	3,8	15	2

Tabel 3 Operationele sterkte districten

Het overzicht van de nieuwe politiesterkte en operationele capaciteit per basisteam is opgenomen in de bijlage 3.

Diensten

Naast de politiesterkte van basisteams en districten stellen burgemeesters en de hoofdofficier van justitie ook de sterkte van de diensten vast. De diensten Regionale Recherche (DRR), Regionale Informatie Organisatie (DRIO), Regionaal Operationeel Centrum (DROC), Regionale Operationele Samenwerking (DROS) en de eenheidsstaf/bedrijfsvoering ondersteunen de basisteams en districten met specifieke expertise. Een overzicht met de sterkte van alle organisatieonderdelen is opgenomen in de bijlage. De volgende formatiewijzigingen zijn hierbij doorgevoerd (RVO besluit 7 december 2017).

- Versterken heterdaadkracht (inzet en ontwikkeling apparatuur) ondergebracht bij DRR: 4,5 fte ten laste van de DRR;
- VIDEX (uitlezen en bewerken van camerabeelden) ondergebracht bij DRR: 5,0 fte ten laste van de DRR;
- Beslaghuis ondergebracht bij DROS: 4,7 fte ten laste van de DRR, 4,6 fte ten laste van de DROS en 9,3 fte ten laste van de PDC;
- Gemeenschappelijke BOB Kamer ondergebracht bij DRR: 16 fte ten laste van de DRR.

De aangekondigde formatiewijziging ten behoeve van de inrichting van een PV-administratie dient nog eerst nader uitgewerkt te worden alvorens deze vertaald kan worden naar formatie. Tot slot wordt als gevolg van de uitbreiding van de operationele sterkte (regeerakkoord), ook de ondersteuning (bedrijfsvoering) volgens een gestandaardiseerde component uitgebreid. Voor de eenheid Oost-Nederland betekent dit dat er aan de eenheidsstaf 3 fte niet-operationele capaciteit wordt toegevoegd. In onderstaande tabel staat in aanvulling op tabel 3 de overige operationele sterkte van de eenheid weergegeven.

District	Politie-sterkte	Operationele capaciteit 2022
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	139,8	139,8
Dienst Regionale Recherche (ON)	1.016,9	1.009,4
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	451,2	447,4
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	775,4	756,4
Leiding Eenheid Oost-Nederland	4,0	4,0
Staf regionale eenheid (ON)	26,0	26,0

Tabel 4 Operationele sterkte diensten, eenheidsleiding en staf

Vervolg

Nadat de operationele capaciteit bestuurlijk is vastgesteld, wordt de vertaling gemaakt naar functies per team. Het overzicht laat op functieniveau de gewenste eindsituatie zien. De verwachting is dat dit overzicht medio 2019 gereed is. Tevens wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin is opgenomen op welke wijze de teams in 2022 de eindsituatie bereiken. Daarbij wordt zo veel als mogelijk geanticipeerd op de verwachte uit- en doorstroom. De belangrijkste instrumenten om de instroom te beïnvloeden zijn het gericht toewijzen van aspiranten en vacaturestelling.

8. Bijlagen

Bijlage 1 Doelen

In onderstaand overzicht staan de cijfermatige doelen op een rij. De landelijke afspraken uit de veiligheidsagenda zijn pas definitief na vaststelling in het LOVP van februari.

Onderwerp		2019
Telefonische bereikbaarheid	**Servicenummer politie (0900-8844)** • Beantwoorden < 20 seconden • Aanbieden aan meldkamer < 10 sec	 80% 90%
	Alarmnummer 112 • Beantwoorden < 10 seconden	 90%
Incidentafhandeling spoedeisend (prio 1)	• < 15 minuten ter plaatse	85%
Aantal misdrijven Prognose werkaanbod♦ / Doelstelling	**Alle misdrijven**	Geen afspraken op eenheidsniveau
	High Impact Crime • Overvallen • Straatroven • Woninginbraken (excl. schuur e.d.) (incl. poging) • Voltooide woninginbraken • Geweld	
Inspanningsverplichting *(Ketenbeheerafspraken)*		21.000 parketnummers *(kwalitatieve afspraken: zie pag. 15)*
High Impact Crime (HIC) **specifiek**	• Overvallen oplossingpercentage • Straatroven oplossingpercentage • Woninginbraken oplossingpercentage	Geen afspraken op eenheidsniveau
Kinderporno	• Prognose aantal onderzoekdossiers	Geen afspraak op eenheidsniveau
Mensenhandel	• OM verdachten	24
Ondermijning	• Aan te pakken CSV's	91
Criminele vreemdelingen	• % ID-onderzoeken voldoet aan kwaliteitseisen • % PV's voorzien van vreemdelingennummer	90% 100%
Cybercrime	• Reguliere zaken Politie	46
Executie Prestatieafspraken OM	**% positieve afdoening inzake:** • Principale vrijheidsstraffen • Omgezette taakstraffen • Geldboetes • Schadevergoedingsmaatregelen • Ontnemingmaatregelen	 80% 80% 70% 80% 70%
Afpakken Afspraken vanuit Programma	• Beslagwaarde • Bij minimaal 5% van de zaken t.a.v. vermogenscriminaliteit en t.a.v. Opiumwetzaken wordt door de politie beslag gelegd op (crimineel) vermogen.	*Nog niet bekend*

Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld

Organogram Regionale Eenheid Oost Nederland

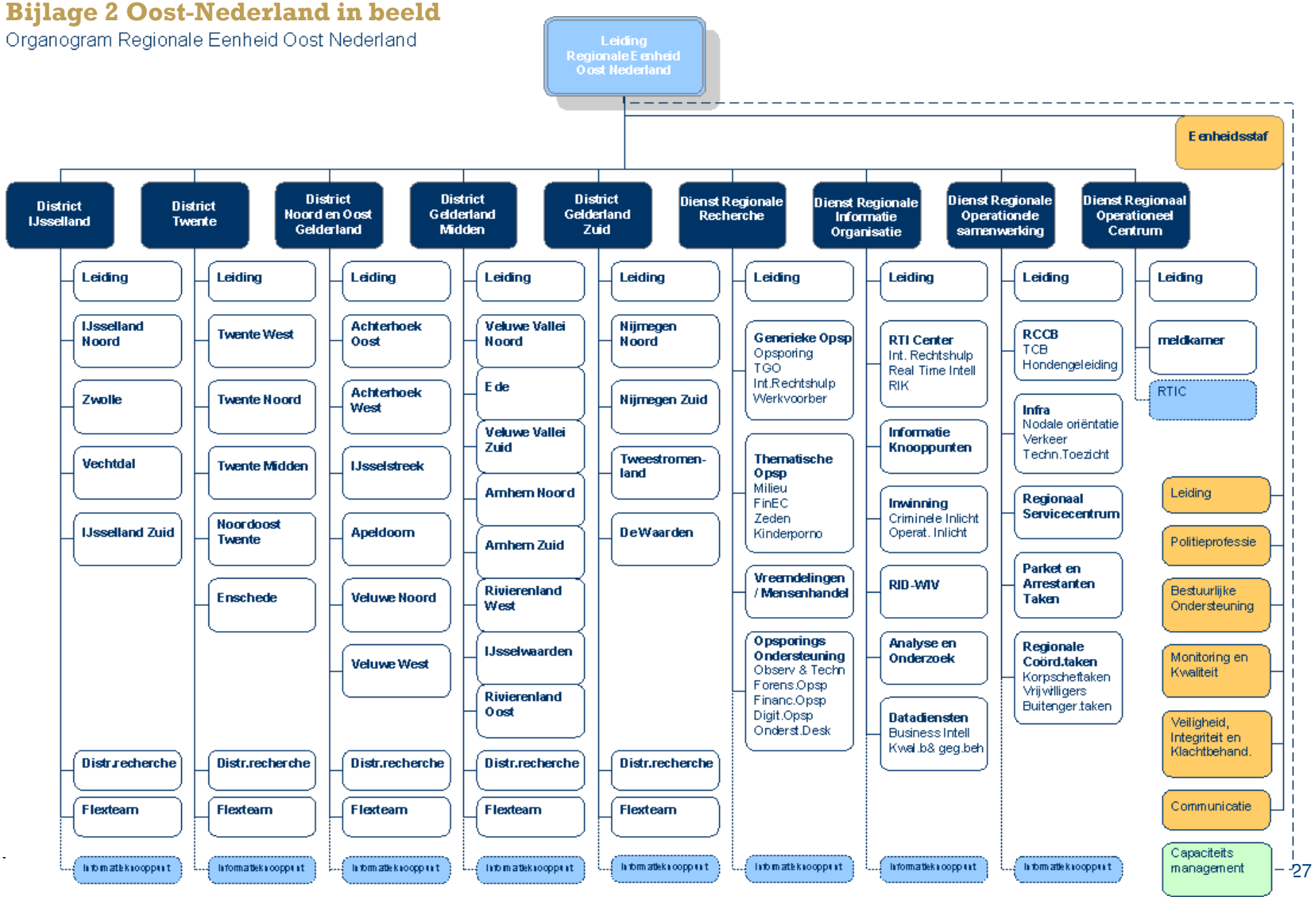

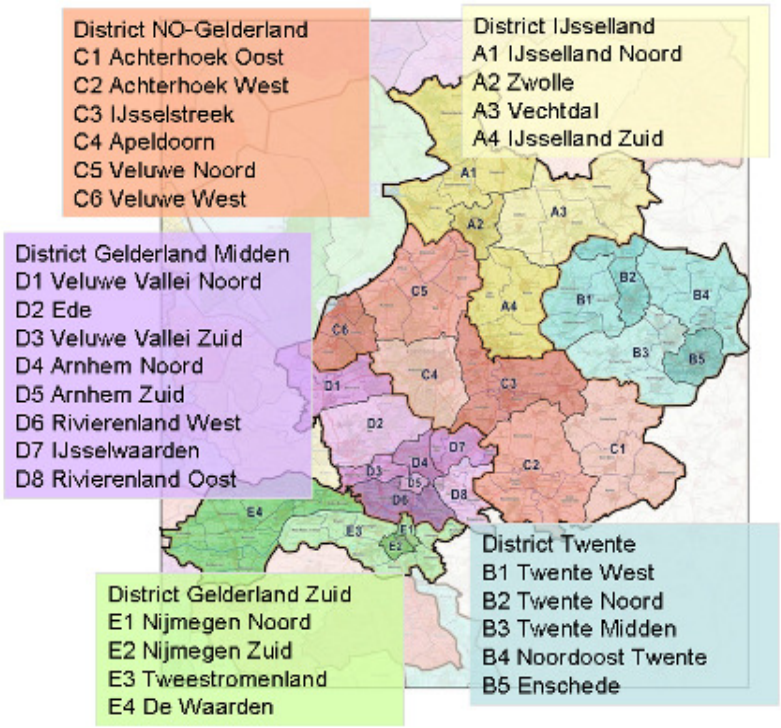
District NO-Gelderland
C1 Achterhoek Oost
C2 Achterhoek West
C3 IJsselstreek
C4 Apeldoorn
C5 Veluwe Noord
C6 Veluwe West
District IJsselland
A1 IJsselland Noord
A2 Zwolle
A3 Vechtdal
A4 IJsselland Zuid
District Gelderland Midden
D1 Veluwe Vallei Noord
D2 Ede
D3 Veluwe Vallei Zuid
D4 Arnhem Noord
D5 Arnhem Zuid
D6 Rivierenland West
D7 IJsselwaarden
D8 Rivierenland Oost
District Twente
B1 Twente West
B2 Twente Noord
B3 Twente Midden
B4 Noordoost Twente
B5 Enschede
District Gelderland Zuid
E1 Nijmegen Noord
E2 Nijmegen Zuid
E3 Tweestromenland
E4 De Waarden

Bijlage 3 Sterkteverdeling

Dienst / District	Verdeel-sleutel	HBVS+ Politie-sterkte	HBVS+ waarvan aspirant	nieuwe operationele capaciteit
Leiding Eenheid Oost-Nederland		4,0		4,0
Staf regionale eenheid (ON)		26,0		26,0
District IJsselland	15,83%	680,7	86,7	621,2
District Twente	21,04%	904,7	115,2	820,8
District Noord- en Oost-Gelderland	23,34%	1.003,9	127,8	913,6
District Gelderland-Midden	22,28%	958,0	122,0	865,2
District Gelderland-Zuid	17,52%	753,5	95,9	680,5
Team ZSM (ON)		26,7		26,7
Team Cybercrime (ON)		16,0		16,0
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)		139,8		139,8
Dienst Regionale Recherche (ON)		1.016,9	9,8	1.009,4
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)		451,2	5,0	447,4
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)		775,4	25,0	756,4
Dienst Bedrijfsvoering (ON)				
TOTAAL	**100%**	**6.756,8**	**587,3**	**6.327,0**

Dienst / District	Afdeling	Verdeel-sleutel	HBVS+ Politie-sterkte	HBVS+ waarvan aspirant	nieuwe operationele capaciteit
Leiding Eenheid Oost-Nederland	Leiding Eenheid Oost-Nederland		4,0		4,0
Staf regionale eenheid (ON)	Staf regionale eenheid (ON)		26,0		26,0
District IJsselland	Leiding District IJsselland		2,0		2,0
District IJsselland	Basisteam IJsselland-Noord	22,57%	134,1	19,1	126,4
District IJsselland	Basisteam Zwolle	28,47%	169,1	24,1	150,2
District IJsselland	Basisteam Vechtdal	16,87%	100,2	14,3	90,2
District IJsselland	Basisteam IJsselland-Zuid	32,09%	190,7	27,2	169,4
District IJsselland	Flexteam IJsselland		15,0		15,0
District IJsselland	Districtsrecherche IJsselland	15,46%	69,6	2,0	68,0
District IJsselland	Team ZSM (ON)		26,7		26,7
District Twente	Leiding District Twente		2,0		2,0
District Twente	Basisteam Twente-West	11,35%	89,7	12,8	80,0
District Twente	Basisteam Twente-Noord	17,26%	136,5	19,5	121,7
District Twente	Basisteam Twente-Midden	24,27%	191,9	27,5	171,1
District Twente	Basisteam Noordoost-Twente	12,73%	100,6	14,4	93,1
District Twente	Basisteam Enschede	34,39%	271,9	38,9	242,4
District Twente	Flexteam Twente		15,0		15,0
District Twente	Districtsrecherche Twente	21,56%	97,0	2,0	95,5
District Noord- en Oost-Gelderland	Leiding District Noord- en Oost-Gelderland		2,0		2,0
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Achterhoek-Oost	15,04%	133,6	18,9	125,8
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Achterhoek-West	19,82%	176,0	24,9	157,1
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam IJsselstreek	15,46%	137,3	19,5	122,6
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Apeldoorn	23,62%	209,7	29,7	187,2
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Veluwe-Noord	13,91%	123,5	17,5	110,3
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Veluwe-West	12,14%	107,8	15,3	96,2
District Noord- en Oost-Gelderland	Flexteam Noord- en Oost-Gelderland		15,0		15,0
District Noord- en Oost-Gelderland	Districtsrecherche Noord- en Oost-Gelderland	21,99%	99,0	2,0	97,4
District Gelderland-Midden	Leiding District Gelderland-Midden		2,0		2,0
District Gelderland-Midden	Basisteam Veluwe Vallei-Noord	11,29%	94,4	13,5	87,0
District Gelderland-Midden	Basisteam Ede	16,20%	135,5	19,4	114,6
District Gelderland-Midden	Basisteam Veluwe Vallei-Zuid	9,93%	83,1	11,9	78,4
District Gelderland-Midden	Basisteam Arnhem-Noord	35,73%	298,8	42,9	155,2
District Gelderland-Midden	Basisteam Arnhem-Zuid	35,73%			97,7
District Gelderland-Midden	Basisteam Rivierenland-West	9,08%	75,9	10,9	71,7
District Gelderland-Midden	Basisteam IJsselwaarden	7,81%	65,3	9,4	61,6
District Gelderland-Midden	Basisteam Rivierenland-Oost	9,97%	83,3	12,0	78,7
District Gelderland-Midden	Flexteam Gelderland-Midden		15,0		15,0
District Gelderland-Midden	Districtsrecherche Gelderland-Midden	23,30%	104,9	2,0	103,3
District Gelderland-Zuid	Leiding District Gelderland-Zuid		2,0		2,0
District Gelderland-Zuid	Basisteam Nijmegen-Noord	43,28%	284,3	40,7	114,7
District Gelderland-Zuid	Basisteam Nijmegen-Zuid	43,28%			138,7
District Gelderland-Zuid	Basisteam Tweestromenland	21,84%	143,5	20,5	127,8
District Gelderland-Zuid	Basisteam De Waarden	34,88%	229,1	32,8	204,2
District Gelderland-Zuid	Flexteam Gelderland-Zuid		15,0		15,0
District Gelderland-Zuid	Districtsrecherche Gelderland-Zuid	17,89%	79,6	2,0	78,1

Dienst / District	Afdeling	Verdeel-sleutel	HBVS+		nieuwe operationele capaciteit
			Politie-sterkte	waarvan aspirant	
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)		1,0		1,0
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	Afdeling Meldkamer (politiedeel) (ON)		138,8		138,8
Dienst Regionale Recherche (ON)	Leiding Dienst Regionale Recherche (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Generieke Opsporing (ON)		270,5	4,7	266,9
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Thematische Opsporing (ON)		195,2	0,6	194,7
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Vreemdelingenpolitie (ON)		129,6	2,7	127,6
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Specialistische Ondersteuning (ON)		419,6	1,9	418,2
Nog nader te bepalen	Team Cybercrime		16,0		16,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Leiding DRIO (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Regionale Informatie (ON)		101,6		101,6
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Informatieknooppunten (ON)		166,6		166,6
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Inwinning		77,0		77,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling RID		27,0		27,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Analyse en Onderzoek (ON)		74,0	5,0	70,2
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Business Intelligence en Kwaliteit (ON)		3,0		3,0
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Leiding DROS (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afd. Regionale Conflict- en Crisisbeheersing (ON)		29,5		29,5
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Infrastructuur (ON)		170,9	10,0	163,3
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Regionaal Service Centrum (ON)		117,8		117,8
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Arrestantentaken (ON)		287,5	15,0	276,1
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Regionale Coordinatietaken (ON)		77,3		77,3
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Hondenbrigade (ON)		90,4		90,4
Dienst Bedrijfsvoering (ON)	Afdeling Planning en Capaciteitsmanagement (ON)				

Bijlage 4 Samenvatting Landelijke beleidsdoelstellingen

Ondermijning
Het regeerakkoord bevat een structurele investering van €5 mln. in 2018, oplopend tot € 10 miljoen vanaf 2019 en een eenmalig anti- ondermijningsfonds van € 100 mln. Deze middelen worden toegedeeld aan de regionale en landelijke partners, op basis van de voorstellen die zij eind september 2018 hebben ingediend. Op landelijk niveau is het Strategisch beraad Ondermijning (SBO) ingericht waarin alle partners zijn vertegenwoordigd, onder onafhankelijk voorzitterschap. Ook is een aanjaagteam ingericht dat het land in gaat om de operationele partijen te faciliteren in het concreet verbeteren en versnellen van de aanpak.

Om de gewenste versterking en versnelling van de aanpak van ondermijnende criminaliteit te realiseren zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. Prioritering en samenwerking
a. als het criminaliteitsbeeld daar aanleiding toe geeft, werken eenheden samen aan de opsporing van ondermijnende en zware criminaliteit, zodat robuuste verbanden ontstaan en slagvaardiger onderzoek wordt gedaan naar regio-overstijgende CSV's..
b. er is aandacht voor regio- of landsgrensoverstijgende aspecten en als hier sprake van is, wordt hiermee rekening gehouden bij de keuze van de interventies.

2. Informatiepositie aan de voorkant wordt versterkt
De informatiepositie aan de voorkant van het proces wordt verbeterd, als basis voor interventies in de aanpak van ondermijnende criminaliteit (opwerken van signalen in de wijk, mutatie daarvan en organiseren van opvolging via opsporing of andere interventies) .
a. vanuit de basisteams wordt een inspanning geleverd om bewustzijn en signalering te vergroten.
b. binnen de eenheden worden afspraken gemaakt tussen de basisteams, informatieorganisatie en recherche over opvolging van ondermijningssignalen. Vanuit de recherche wordt de inspanning geleverd om meer aan de opvolging van de signalen uit de basisteams te doen. Ook wordt bezien of er in de districtsrecherche meer aan de aanpak van ondermijning moet worden gedaan.

3. Kwantificeerbaar maken van de (accenten binnen de) aanpak
Het doel is het beter kwantificeerbaar maken van de resultaten van de aanpak van ondermijning, in het bijzonder voor wat betreft de accenten in de aanpak te weten illegale wapens en drugs.
a. In 2019 worden met landelijke en regionale partners indicatoren ontwikkeld waarmee kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en maatschappelijk effecten van de aanpak worden uitgedrukt.
b. **t**ot die tijd wordt "het aantal via strafrechtelijke weg aangepakte csv's" en de bijdrage van de politie aan integrale handhavingsacties gemonitord, met het realisatiecijfer van 2018 als uitgangspunt (aantal onderzoeken per aandachtgebied, waaronder de accenten illegale wapens en drugs).

4. Financiële invalshoek aanpak
a. Elk preweegdocument bevat een financiële paragraaf met financieel-economische aspecten en onderzoeksmogelijkheden. De politie levert hier een bijdrage aan, inclusief advies over de inzet van financiële expertise. Met betrokken partners wordt op basis hiervan aangegeven wat de meest kansrijke wijze van afpakken is: strafrechtelijk, fiscaal of bestuurlijk, of een combinatie.
b. In alle ondermijningzaken wordt financieel onderzoek ingezet, tenzij uit de financiële paragraaf evident naar voren komt dat dit geen meerwaarde heeft. OM en politie bespreken op reguliere basis in de daarvoor geëigende gremia de voortgang en mogelijke verbeteringen op dit punt.
c. Partners ontwikkelen in 2019 een 'afpakmonitor' die inzicht geeft in de resultaten van het integraal afpakken, met gebruik van de beschikbare registraties. De aanname is dat deze afspraak en de

extra middelen die door het Kabinet zijn uitgetrokken voor versteviging van het afpakken leidt tot verhoging van het beslag en van afgepakte middelen zowel strafrechtelijk, fiscaal als bestuurlijk.

d. Partners ontwikkelen in 2019 kwantitatieve resultaat- en effectdoelstellingen met betrekking tot strafrechtelijk afpakken dan wel het leggen van beslag waar het de inzet van de politie betreft.

Tot slot is afgesproken dat ten minste een maal per jaar, na voorbereiding in het Strategisch Beraad Ondermijning, in LOVP-verband gesproken over de voortgang van de (integrale) aanpak van ondermijning, in het bijzonder waar het gaat om de inzet van de politie en de daarmee geboekte resultaten. Doel van dat gesprek is het identificeren en in gang zetten van verbeteringen binnen de aanpak door de politie.

Mensenhandel

Eerder zijn middelen beschikbaar gesteld aan het OM en de politie ten behoeve van de intensivering van de aanpak van mensenhandel (2 miljoen euro structureel). Met de middelen uit het Regeerakkoord worden bovendien politieliaisons aangesteld voor de aanpak van mensenhandel.

Voor de politie is de volgende beleidsdoelstelling afgesproken:
Meer interventies met een grotere maatschappelijke impact, waarbij de interventies lokaal, bovenlokaal, nationaal als internationaal kunnen zijn.

1. Beoogde kwalitatieve resultaten en inspanningen

Onder het gezag van het openbaar ministerie wordt de signalering en informatiegestuurde aanpak op alle vormen van mensenhandel in de fysieke en digitale wereld versterkt en geborgd door o.a.:

a. Optimaliseren van de inzet van gecertificeerde mensenhandelrechercheurs;
b. Een doorontwikkeling van het (landelijk; bovenlokaal en lokaal) (realtime) informatiebeeld door het veredelen van informatie. Hiertoe wordt onder meer een werkwijze ontwikkeld waarbij intelligence, opsporing (breder dan de AVIM teams migratiecriminaliteit en mensenhandel) en de gebiedsgebonden politiezorg nauwer met elkaar zijn verbonden en die zich uitstrekt tot zowel de fysieke als digitale wereld. Dit omvat ook een versterkte samenwerking met het landelijke samenwerkingsverband EMM en andere externe partners.
c. Het investeren in een politie-breed bewustzijn van het fenomeen, met oog voor het oppikken, registreren en verwerken van signalen die duiden op uitbuiting;
d. De bovenlokale samenwerking op mensenhandel bij complexe multiproblematiek of eenheids- / grens overstijgende problematiek wordt verstrekt. Dit vergt een intensivering van de samenwerking met het Openbaar Ministerie en andere relevante partners. De bijdrage van de politie aan deze samenwerking is in ieder geval het leveren van een goed informatiebeeld en het daarop organiseren van de beschikbare capaciteit.
e. Versterken van de bijdrage van politie aan het aanpakken van mensenhandelaren samen met en door andere landen door a. relevante informatie te delen met Europol, andere landen (onder andere in het kader van EMPACT THB) en andere relevante gremia; en
f. politieliaisons in bronlanden optimaal te benutten door hen met duidelijke opdrachten en goede lokale inbedding te plaatsen in relevante landen en te zorgen voor een goede verbinding met de eenheden gericht op het uitvoeren van betekenisvolle interventies.

2. Beoogde kwantitatieve resultaten

a. Toename aantal gemelde slachtoffers door de politie bij Comensha.
b. Streefcijfers aantal OM-verdachten van mensenhandel

2019	*2020*	*2021*	*2022*
190	*205*	*220*	*240*

Toelichting
Het aantal OM-verdachten van mensenhandel dat vanuit de politie instroomt is in de afgelopen jaren sterk gedaald; van 261 in 2012 naar 153 in 2017. Slachtoffers zijn voor daders makkelijk vervangbaar. het is daarom cruciaal om het aantal opgespoorde daders omhoog te brengen. Voor de komende jaar is afgesproken het aantal OM-verdachten aan te leveren dat gemiddeld is bereikt de afgelopen vijf jaar, waarna een jaarlijkse verdere groei volgt van 5%. Een substantieel deel van de aangiften leidt uiteindelijk niet tot het in beeld komen van een verdachte, terwijl er wel opsporingshandelingen zijn verricht. De politie zal deze inspanningen meenemen in de kwalitatieve bespreking van de voortgang.

3. Toename complexe onderzoeken en interventies met oog voor:

a) Criminele samenwerkingsverbanden;
b) Eenheidsoverstijgende onderzoeken;
c) Samenwerking met partners in het kader van het barrièremodel;
d) Versterking internationale samenwerking

Er wordt gestreefd naar een jaarlijkse toename van complexe onderzoeken en interventies (referentie-jaar 2019), hierop wordt. Het is mogelijk dat het aantal OM-verdachten niet wordt gehaald door:
- een toename van complexe onderzoeken
- het aantal opsporingshandelingen dat niet leidt tot een vervolging of sepotbeslissing
- wezenlijke bijdragen van politie aan andersoortige interventies zoals bestuurlijke rapportages.

De resultaten zullen dan ook in samenhang met elkaar moeten worden bekeken en geduid. Randvoorwaardelijk is dat de kennis van politie voor de aanpak van het fenomeen mensenhandel binnen en buiten de AVIM op peil wordt gebracht en op peil blijft (daarna), inclusief financieel, internationaal en opsporen en investeer (gedurende VA) extra in het vergroten van de actuele kennis van het fenomeen. De in 2018 af te spreken doorontwikkeling van het EMM moet tijdens de VA gerealiseerd worden. Daarnaast worden de mogelijkheden tot informatiedeling tussen partners verbeterd.

Cybercrime en online seksueel kindermisbruik

Met betrekking tot de bestrijding van cybercrime zijn afspraken gemaakt ten aanzien van het aantal uit te voeren onderzoeken en ten aanzien van organisatieontwikkeling.

Onderzoeken

De onderzoeken zijn verdeeld in:
a. reguliere onderzoeken uitgevoerd op regionaal niveau
b. fenomeenonderzoeken, die gericht zijn op de brede bestrijding van eenheidsoverstijgende cybercriminele fenomenen en dadergroepen
c. onderzoeken van het Team High Tech Crime, waar het gaat om onderzoeken met een high tech component.

Om een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te bereiken, worden de doelstellingen geduid in opsporingsonderzoeken en alternatieve interventies. De doelstellingen zijn als volgt:

		2019	2020	2021	2022
regulier	**onderzoeken**	**310**	**ntb**	**ntb**	**ntb**
	Waarvan 25% alternatieve of aanvullende interventies	77	**ntb**	**Ntb**	**ntb**
fenomeen	**onderzoeken**	**41**	**ntb**	**ntb**	**ntb**
	Waarvan 50% alternatieve of aanvullende interventies	20	**ntb**	**ntb**	**ntb**
THTC	**onderzoeken**	20	**ntb**	**ntb**	**ntb**
Totaal		371			

In de tweede helft van 2019 worden deze doelstellingen en onderliggende definities geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie, waaronder de inzichten in benodigde inzet voor fenomeenonderzoeken, en rekening houdend met de effectieve groei van capaciteit vanaf 2020 worden vervolgafspraken gemaakt over het aantal onderzoeken. Daarbij is het maatschappelijk effect het uitgangspunt. Voor de rest van de looptijd van de Veiligheidsagenda is de verwachting dat de ambitie verder kan groeien.

Organisatieontwikkeling
Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop in de intake en service onderdelen van de basisteams de kennis over deze cyberfenomenen zal worden verbeterd zodat ook op dit terrein een beter aangifteproces mogelijk is, en signalen eerder gezien worden. Het basiskennisniveau van de medewerkers binnen de basisteams en opsporing wordt verder verhoogd en actueel gehouden. Daarnaast is er speciale aandacht voor medewerkers van het Regionaal Service Centrum en Intake&Service ten behoeve van de kwaliteit van het aangifteproces en de dienstverlening. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan het jaarlijks uitbrengen van een cybercrime beeld per eenheid en het aanbieden van specifieke trainingen. De politie rapporteert 1 keer per jaar in het jaarverslag over de activiteiten die op dit vlak zijn uitgevoerd.

Online kindermisbruik
De aanpak van online seksueel kindermisbruik vraagt specifieke expertise binnen de politie. De opsporing wordt gedaan door 150 FTE netto capaciteit, verdeeld over 11 gespecialiseerde teams die centraal worden aangestuurd. Het maken van duidelijke keuzes bij de inzet van de capaciteit is een belangrijke voorwaarde voor een effectieve inzet van die capaciteit.
Er wordt steeds gestreefd naar een zo groot mogelijk maatschappelijk effect. De focus bij de aanpak van online seksueel kindermisbruik ligt daarom onverminderd op het identificeren van slachtoffers, misbruikers, vervaardigers en keyplayers binnen (online) netwerken. Tegelijkertijd is het van belang dat er voor downloaders en verspreiders geen vrijplaats ontstaat, ook hier dient capaciteit voor beschikbaar te blijven. Door en met JenV wordt daarnaast middels de Hernieuwde aanpak online seksueel kindermisbruik sinds 2018 ingezet op een brede maatschappelijke aanpak die tevens ziet op preventie en verstoring. Hierdoor kunnen politie en OM zich (blijven) richten op acuut misbruik.

Om deze aanpak effectief te laten zijn worden voor deze agenda ten aanzien van de politie de volgende resultaatsafspraken gemaakt:
1. De resultaatsafspraken weerspiegelen waar de inzet op gericht wordt. Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd over de categorieën plegers waar de inzet op gericht was (de keuze aan de voorkant), te weten: Misbruiker/vervaardiger, Keyplayer of facilitator binnen netwerk en Bezitter/verspreider.

2. De ambities zijn voor de volgende jaren hieraan gekoppeld:

Jaar:	2019	2020	2021	2022
A: Vervaardigers/ misbruikers	100	100	100	100
B: Keyplayers (/netwerken)	15	15	15	15
C: Bezitters/verspreiders	400	400	400	400
TOTAAL	515	515	515	515

Deze streefcijfers weerspiegelen de focus op onderzoeken ten aanzien van de verschillende categorieën plegers (verdachten/verdenkingen).Meer dan voorgaande jaren wordt het zwaartepunt daarbij gelegd op zwaardere (en arbeidsintensieve) onderzoeken in de categorieën A en B.

3. Tevens wordt gekeken naar de resultaten van de inzet. Daarom wordt in de jaarrapportage tevens gerapporteerd waar bovengenoemde gepleegde inzet toe geleid heeft (het resultaat aan de achterkant). Daarbij gaat het naast de aantallen daders bovenal om de hoeveelheid slachtoffers die door inzet van de 150 FTE zijn geïdentificeerd.
4. Door zowel de inzet (aan de voorkant) als het resultaat te meten (aan de achterkant) kan gekeken worden naar het effect. Dit biedt mogelijkheden tot analyses waaruit we kunnen leren of en wanneer onze sturing leidt tot de gewenste resultaten.

Executie

In de Veiligheidsagenda zijn ten behoeve van de prioriteit executie de volgende afspraken gemaakt.

Afspraken:
1. De politie ontvangt de dossiers die voldoen aan de definitie “er is sprake van een opsporingsindicatie binnen Nederland”. Aan die definitie zijn kwalitatieve randvoorwaarden verbonden die nader zijn omschreven.
2. De politie verricht vervolgens opsporingshandelingen binnen de huidige opsporingscapaciteit ten aanzien van deze dossiers om op die manier het dossier positief af te doen. Dit betekent uiteraard bij voorkeur dat de veroordeelde wordt aangehouden.
3. Voor de in behandeling genomen dossiers geldt vervolgens een inspanningsverplichting, die inhoudt dat een percentage van 40% van de aangeleverde dossiers positief wordt afgedaan. Over de definitie van ‘positief afdoen’ staat verderop in de tekst meer duiding.
4. Er zijn doorlopend 1008 dossiers bij de politie in behandeling waaraan actief wordt gewerkt. Dit betreft 10 per politie-eenheid.

Met deze afspraken wordt invulling gegeven aan de volgende doelstelling:
“*eenduidige kwalitatieve en kwantitatieve afspraken te maken met inachtneming van de daarbij behorende randvoorwaarden. Het gaat hier om de in het opsporingsregister opgenomen (oude voorraad van) veroordeelden met lagere straffen die niet primair binnen het aandachtsgebied van FASTvallen*”.
Door middel van de bovenstaande afspraken wordt invulling gegeven aan deze doelstelling. Daarbij wordt ook, aanvullend hierop, een (eerste) afspraak gemaakt over het voorkomen dat nieuwe zaken dreigen terecht te komen in de passieve signalering van E&S (voormalig Opsporingsregister).

Raadsvergadering

Dossiernummer	758
Extern Zaak ID	Z.011194
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	6.4
Omschrijving	Benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Droffelaar, G. van
Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc

Bijlagen
D.027333 Raadsvoorstel benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling
D.027334 Raadsbesluit benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Agendacommissie	21 maart 2019

Voorgesteld besluit

1. Mevrouw M. Bettink-Pierik te benoemen tot lid van de kwaliteitscommissie en lid van de regionale agendacommissie.
2. Mevrouw E. Schiks te benoemen tot lid van de werkgroep sociaal domein.

Besluit

1. Mevrouw M. Bettink-Pierik te benoemen tot lid van de kwaliteitscommissie en lid van de regionale agendacommissie.
2. Mevrouw E. Schiks te benoemen tot lid van de werkgroep sociaal domein.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.027333** **Z.011194**

Voorstel ingebracht door	G. van Droffelaar
Portefeuillehouder	
Begrotingsprogramma en taakveld	

Onderwerp **Benoeming commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling**

Voorgesteld besluit

1. **Mevrouw M. Bettink-Pierik te benoemen tot lid van de kwaliteitscommissie en lid van de regionale agendacommissie.**
2. **Mevrouw E. Schiks te benoemen tot lid van de werkgroep sociaal domein.**

Samenvatting van het voorstel
Voor het goed functioneren van het gemeentebestuur is het belangrijk personen af te vaardigen naar de verschillende samenwerkingspartners.Ook voor interne commissies/werkgroepen moeten personen worden aangewezen. Met dit voorstel wordt een en ander geregeld.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?
Door het vertrek van een raadslid/burgerlid en herverdeling van taken binnen een fractie vinden er personele wijzigingen plaats bij de gemeentelijke vertegenwoordigingen, in raadscommissies en een werkgroep. Met dit voorstel wordt in de ontstane vacatures voorzien.
Voorgesteld wordt mevrouw M. Bettink-Pierik (CDA) te benoemen tot lid van de kwaliteitscommissie en lid van de regionale agendacommissie. Voorgesteld wordt mevrouw E. Schiks (D66) te benoemen tot lid van de werkgroep sociaal domein.

De kwaliteitscommissie adviseert de gemeenteraad over de planning & control-documenten.
De agendacommissie stelt o.a. de agenda's voor de voorbesprekingen, informatiebijeenkomsten en de raadsvergadering (voorlopig) vast.
De regionale agendacommissie kijkt naar de wijze waarop de raden het beste betrokken kunnen worden bij bepaalde regionale dossiers.
De werkgroep sociaal domein fungeert als informatieklankbord op dit terrein.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?
Een goede vertegenwoordiging van Buren in verschillende gemeenschappelijke regelingen en raadscommissies en werkgroepen is belangrijk voor het functioneren van de lokale democratie.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Er zijn geen risico's als u dit voorstel aanneemt.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Voor de continuïteit van het bestuur is het gewenst om ervoor te zorgen dat zo spoedig mogelijk in de mutaties wordt voorzien en nieuwe vertegenwoordigers worden aangewezen.

5. Is het een begrotingswijziging?
Neen.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
De kwaliteitscommissie, regionale agendacommissie en werkgroepen zijn organen van de raad. De raad benoemt de leden.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
De besluiten hebben direct rechtskracht.

8. Financiën
Niet van toepassing.

9. Communicatie
De besluiten worden gecommuniceerd met het bestuur van Regio Rivierenland en de gemeentelijke organisatie. De mutaties worden op de gebruikelijk wijze gecommuniceerd op de gemeentelijke website.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet aan de orde bij bestuurlijke benoemingen.

11. Deregulering
Er wordt geen regelgeving aangepast.

12. Achtergrondinformatie
Niet van toepassing.

Bijlagen:
- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	G. van Droffelaar
Team	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019	**D.027333**	**D.027334** **Z.011194**

Onderwerp **Benoeming lid commissie, werkgroep en gemeenschappelijke regeling**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de agendacommissie van 21 maart 2019;

besluit:

1. mevrouw M. Bettink-Pierik te benoemen tot lid van de kwaliteitscommissie en lid van de regionale agendacommissie.
2. Mevrouw E. Schiks te benoemen tot lid van de werkgroep sociaal domein.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 april 2019

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Raadsvergadering

Dossiernummer	756
Extern Zaak ID	Z.010904
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	6.5
Omschrijving	Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Beem, W. van
Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc

Bijlagen
26468 Raadsvoorstel Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren
26469 Raadsbesluit Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Agendacommissie	21 maart 2019

Voorgesteld besluit

Te benoemen de heer drs. P.J.J. Bremmer als lid van de Rekenkamercommissie Buren voor een periode van 3 jaar.

Besluit

Te benoemen de heer drs. P.J.J. Bremmer als lid van de Rekenkamercommissie Buren voor een periode van 3 jaar.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.026468** **Z.010904**

Voorstel ingebracht door	W. van Beem
Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc
Begrotingsprogramma en taakveld	03. Bedrijfsvoering (PROG03) 01. Bestuur (TAAKV01)

Onderwerp **Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren**

Voorgesteld besluit
Te benoemen de heer drs. P.J.J. Bremmer als lid van de Rekenkamercommissie Buren voor een periode van 3 jaar.

Samenvatting van het voorstel
De benoemingsperiode van het lid van de rekenkamercommissie, de heer Bremmer, loopt tot 1 april 2019. In deze vacature moet worden voorzien. Voorgesteld wordt de heer Bremmer in zijn rol als lid van de RKC opnieuw te benoemen voor een periode van in beginsel 3 jaar.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

In de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie is geregeld dat de Rekenkamercommissie Buren (RKC) bestaat uit 3 externe leden.
De benoemingsperiode van de heer drs. P.J.J. Bremmer als extern lid van de RKC, loopt tot 1 april 2019. Dit blijkt uit onderstaand overzicht.

Samenstelling RKC per 01.01.2019	Benoemingsperiode
Dhr. H.J.F.L. Meeuwsen MBA AC (voorzitter)	tot 1 juni 2023
Dhr. Drs. P.J.J. Bremmer	tot 1 april 2019
Dhr. R.F.J. Spelier MSc	tot 1 oktober 2021

Dit betekent dat de gemeenteraad een besluit moet nemen hoe de vacature van de heer Bremmer na 1 april 2019 moet worden ingevuld.

Een selectiecommissie vanuit de Kwaliteitscommissie heeft zich gebogen over deze vacature. De selectiecommissie stelt de raad voor de werkrelatie met de heer Bremmer voort te zetten en hem te benoemen voor een nieuwe periode van 3 jaar als lid van de RKC.
Het is belangrijk hierbij het volgende in acht te nemen.
Minister Olongren van BZK werkt aan de afronding van een wetsvoorstel waarbij de onafhankelijkheid van de rekenkamerfunctie wordt geborgd door een rekenkamer. Het is nog niet bekend wanneer het formele besluitvormingstraject op rijksniveau is afgerond. Zodra deze wetswijziging van kracht wordt zal de raad een besluit moeten nemen over de toekomstige invulling van de rekenkamerfunctie.

.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   De RKC helpt de raad bij zijn kaderstellende en controlerende rol voor het lokale bestuur van de gemeente Buren. De RKC is een adviseur van de raad en dan is het belangrijk dat de RKC volledig toegerust is om deze adviesrol goed in te vullen.

3. **Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**
   De nadelen en/of mogelijke risico's zijn er niet.

4. **Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?**
   De raad heeft in de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie geregeld dat de RKC bestaat uit 3 externe leden. Als de raad dit voorstel niet overneemt dan wordt de vacature bij de RKC niet ingevuld. Dat is strijdig met het besluit van de raad.

5. **Is het een begrotingswijziging?**
   Nee. Dit voorstel past binnen het beschikbaar gestelde budget voor de werkzaamheden van de RKC.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. **Beleidskader**
   De wetgever heeft bepaald dat voor het besturen van een gemeente de gemeenteraad een kaderstellende en controlerende rol heeft. De gemeenteraad wordt in deze rol ondersteund door de gemeentelijke rekenkamercommissie. In de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie is geregeld dat de RKC bestaat uit 3 externe leden.

7. **Effectmeting, planning en evaluatie**
   Voor de werkzaamheden van de RKC is het belangrijk dat deze commissie bestaat uit 3 onafhankelijke leden. De RKC geeft in het Jaarplan aan welke onderzoeken in een planjaar worden gedaan. In het Jaarverslag legt de RKC verantwoording af over haar werkzaamheden in dat planjaar. De raad beoordeelt de kwaliteit van het werk van de RKC.

8. **Financiën**
   De RKC ontvangt jaarlijks een budget van € 39.000 van de raad voor haar onderzoekswerkzaamheden. De leden van de RKC ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden. Deze vergoeding wordt betaald uit het beschikbaar gestelde onderzoeksbudget.

9. **Communicatie**
   De RKC heeft een eigen pagina op de website van de gemeente Buren. Op die pagina is informatie te vinden over de heer Bremmer. De informatie over de heer Bremmer wordt indien nodig geactualiseerd.

10. **Burgerparticipatie**
    Dit voorstel is bedoeld om het aantal leden in de RKC weer in overeenstemming te brengen met het aantal van 3 zoals dat is bepaald in de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie. Burgerparticipatie is om die reden bij dit voorstel niet van toepassing.

11. **Deregulering**
    Er is geen sprake van nieuwe wet- en regelgeving

12. **Achtergrondinformatie**
    De Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie.

Bijlagen:
- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	W. van Beem
Team	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019	**D.026468**	**D.026469** **Z.010904**

Onderwerp **Herbenoeming lid Rekenkamercommissie Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de agendacommissie d.d. 21 maart 2019;

besluit:

te benoemen de heer drs. P.J.J. Bremmer als lid van de Rekenkamercommissie Buren voor een periode van 3 jaar.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Motie van de fractie van de Partij voor de Dieren

ter zake van een agendapunt 7.1 (Glasvezel)

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Buren

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 16 april 2019

Overwegende dat:

Het benodigde aantal inschrijvingen voor glasvezel in het buitengebied (50 %) inmiddels is gehaald zodat 'de digitale stad' tot aanleg over zal gaan

Niet alle huidige bewoners zich hebben ingeschreven

Toekomstige bewoners van niet aangesloten panden en ouderen die nu niet meedoen omdat ze geen computer hebben daardoor met hoge aansluitkosten te maken zullen krijgen als ze later alsnog een aansluiting willen (of moeten) hebben

Er gemeenten zijn waar wel alle huizen worden aangesloten, ook degenen die niet direct een abonnement afsluiten, zodat nieuwe bewoners later tegen een normaal tarief makkelijk kunnen worden aangesloten

Goed (en snel) internet steeds meer een soort nutsvoorziening lijkt te worden, bijvoorbeeld voor toekomstige ontwikkelingen zoals een vorm van 'zorg op afstand'

Het kabinet als doel stelt dat alle Nederlanders in 2023 over snel vast breedbandinternet (minimaal 100 Megabit per seconde) moeten beschikken

Later alsnog aansluiten € 1500 tot € 2000 per aansluiting zou gaan kosten

Roept het college op om:

Met de aanbieder van het glasvezelnetwerk (de digitale stad) in gesprek te gaan om zo de mogelijkheden te onderzoeken om ook de huizen in het buitengebied aan te sluiten die geen breedbandaansluiting hebben via coax en die zich ook (nog) niet hebben aangemeld voor glasvezel en de raad hierover te informeren

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

Raadsvergadering

Dossiernummer	706
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	7.2
Omschrijving	Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)
Organisatieonderdeel	Team Beheer
Eigenaar	Rutten, K.
Portefeuillehouder	D.J. Russchen

Bijlagen
Bijlage 1 -Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen
Bijlage 2 -Overzicht van de aantallen leden en teams van alle acht voetbalverenigingen in de gemeente
Bijlage 3 -Vitale sportverenigingen
Bijlage 4.1 -Notitie overleg Burense voetbalverenigingen (sept 2015)
Bijlage 4.2 -Model renovatieschema
Bijlage 4.3 -Concept onderhouds- en beheerrichtlijn 'norm'velden
Bijlage 4 Brief en notitie van BVV van 21 december 2017
Raadsbesluit D.026738 Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)
Raadsvoorstel D.026741 Verzelfstandiging Burense Voetbalverenigingen (BVV)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Collegevergadering	12 februari 2019
Voorbespreking I	2 april 2019
Agendacommissie	21 maart 2019
Collegevergadering	5 maart 2019
Collegevergadering	12 maart 2019

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de verzelfstandiging van de acht Burense voetbalverenigingen (BVV) op basis van het afsprakenkader op pagina 11 van de bij dit besluit als bijlage 1 gevoegde “Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen”.

2. Jaarlijks een bedrag van € 164.000,- beschikbaar te stellen aan de BVV voor renovaties en onderhoud van de sportvelden (€ 140.000) en structureel groenonderhoud (€ 24.000).

a. Voor € 140.000 is dekking aanwezig in de meerjarenbegroting 2019-2022. De dekking van € 24.000 te betrekken bij de kadernota 2020.

3. Incidenteel een bedrag van € 110.000, - beschikbaar te stellen aan de BVV voor opstartkosten van de koepel en KIWA-inspecties (€ 60.000) en wegwerken achterstallig onderhoud (€ 50.000).

a. de eenmalige kosten van € 110.000,- te dekken uit de reserve 'Maatschappelijke investeringen'. Na deze onttrekking de reserve op te heffen.

Besluit

1. In te stemmen met de verzelfstandiging van de acht Burense voetbalverenigingen (BVV) op basis van het afsprakenkader op pagina 11 van de bij dit besluit als bijlage 1 gevoegde "Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen".

2. Jaarlijks een bedrag van € 164.000,- beschikbaar te stellen aan de BVV voor renovaties en onderhoud van de sportvelden (€ 140.000) en structureel groenonderhoud (€ 24.000).

a. Voor € 140.000 is dekking aanwezig in de meerjarenbegroting 2019-2022. De dekking van € 24.000 te betrekken bij de kadernota 2020.

3. Incidenteel een bedrag van € 110.000, - beschikbaar te stellen aan de BVV voor opstartkosten van de koepel en KIWA-inspecties (€ 60.000) en wegwerken achterstallig onderhoud (€ 50.000).

a. de eenmalige kosten van € 110.000,- te dekken uit de reserve 'Maatschappelijke investeringen'. Na deze onttrekking de reserve op te heffen.

In meerderheid aangenomen (voor stemmen VVD, CDA, PvdA, Gemeentebelangen, D66 en PvdD; tegen stemt de PCG). De heer Lammers onthoudt zich van stemming.

Toelichting

Toezeggingen college:

- in overleg met de BVV een informatiebijeenkomst na het zomerreces inplannen, waarbij o.a. de volgende zaken aan de orde komen:

* uitwerking begrip vitaliteit in relatie tot bijlage 3

* uitwerking juridische dilemma's, zoals de situatie dat een van de verenigingen de BVV verlaat

* hoe om te gaan met voetbalvelden die niet onder de bestaande afspraken vallen

* toepassing wet Fido

* afspraken hoe en wanneer een tussentijdse evaluatie;

- intentie om te komen tot lokaal sportakkoord.

Stemverklaring CDA.

De heer Lammers (Gemeentebelangen) onthoudt zich van stemming op grond van artikel 28 van de Gemeentewet.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
16 april 2019	**D.026741** **Z.009115**

Voorstel ingebracht door		J. Marringa / H. Helderton
Portefeuillehouder		D.J. Russchen
Begrotingsprogramma taakveld	en	Inwonerszaken en Ruimte 'Sportbeleid en activering' en 'Sportaccommodaties'

Onderwerp **Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV)**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de verzelfstandiging van de acht Burense voetbalverenigingen (BVV) op basis van het afsprakenkader op pagina 11 van de bij dit besluit als bijlage 1 gevoegde "Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen".
2. Jaarlijks een bedrag van € 164.000,- beschikbaar te stellen aan de BVV voor renovaties en onderhoud van de sportvelden (€ 140.000) en structureel groenonderhoud (€ 24.000).
    a. Voor € 140.000 is dekking aanwezig in de meerjarenbegroting 2019-2022. De dekking van € 24.000 te betrekken bij de kadernota 2020.
3. Incidenteel een bedrag van € 110.000, - beschikbaar te stellen aan de BVV voor opstartkosten van de koepel en KIWA-inspecties (€ 60.000) en wegwerken achterstallig onderhoud (€ 50.000).
    a. de eenmalige kosten van € 110.000,- te dekken uit de reserve 'Maatschappelijke investeringen'. Na deze onttrekking de reserve op te heffen.

Samenvatting van het voorstel

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met het afsprakenkader om te komen tot verzelfstandiging van de acht Burense voetbalverenigingen. Het betreft niet alleen afspraken op het gebied van renovatie, beheer en onderhoud van alle voetbalvelden in de gemeente Buren maar ook afspraken met de koepel om te investeren in maatschappelijke activiteiten, het bevorderen van de vitaliteit en ontwikkeling naar open verenigingen. Zodra de raad heeft ingestemd met het afsprakenkader, zullen partijen dit contractueel met elkaar vastleggen voor de periode van 20 jaar.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

De voetbalvelden van de acht Burense voetbalverenigingen (BVV) zijn in eigendom van de gemeente. De gemeente is vanuit die rol verantwoordelijk voor het groot en klein onderhoud van de sportvelden. In 2010 is besloten om de subsidie voor het onderhoud van de velden gefaseerd af te bouwen en aan de voetbalverenigingen over te laten. Vanaf 2015 is jaarlijks een bedrag beschikbaar voor renovatie van één voetbalveld per jaar.

Eind 2017 leverde de BVV een rapport in bij de gemeente over de verzelfstandiging. Het rapport is een resultaat van intensieve samenwerking tussen de clubs en de gemeente en geeft een goed beeld van de vitaliteit van de verenigingen en de accommodaties. In het coalitieakkoord is tenslotte bevestigd dat de gemeente graag wil meewerken aan de oprichting van de BVV.

Het proces tot verzelfstandiging is in goed overleg met de voetbalverenigingen gegaan. De lange periode om tot dit besluit te komen kent z'n oorzaak in de tijd om met alle voetbalverenigingen en de

gemeente gezamenlijk tot een evenwichtig besluit te komen. Met het onderhavige raadsvoorstel kan dit langlopende proces, naar tevredenheid van alle betrokken partijen, worden afgerond.

In de bijgevoegde notitie wordt uitgebreid ingegaan op de argumenten voor de verzelfstandiging van de BVV.

De gemeente is grondeigenaar en volgens de wet betekent dat ook dat je eigenaar bent of wordt van zaken die aan de grond aard- en nagelvast worden verbonden. Daarmee zouden eigenaarsverplichtingen en de aansprakelijkheid bij de gemeente blijven, terwijl dat niet de bedoeling is. Bij de uitwerking van het afsprakenkader wordt juridisch geregeld dat er geen sprake zal zijn van situaties waarin de gemeente aansprakelijk is voor kosten en schade door natrekking.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Gemeentelijke doelstellingen zijn:
- verzelfstandigen van de acht Burense voetbalverenigingen;
- behalen van efficiencyvoordelen op ambtelijk en bestuurlijk niveau;
- bestuurlijke continuïteit (weg van incidentenpolitiek);
- bevorderen vitaliteit en maatschappelijke activiteiten;
- bevorderen van ‘open’ verenigingen waar alle inwoners van kunnen profiteren;
- bevorderen zelfredzaamheid van de betrokken verenigingen.

Beoogde effecten zijn:
- één contractpartij, zijnde de BVV in plaats van contracten met alle acht individuele voetbalverenigingen;
- vitale en open sportverenigingen;
- goed onderhouden sportcomplexen;
- goed onderhouden voetbalvelden.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico’s als de raad het voorstel overneemt?

In het contract dat tussen partijen wordt gesloten, zal uiteraard worden getracht de risico’s voor de gemeente tot een minimum te beperken. Als op enig moment in de praktijk blijkt dat de koepel niet goed functioneert, moet de gemeente de mogelijkheid hebben om bij te sturen. Indien een of meerdere individuele verenigingen zich op enig moment terugtrekken uit de koepel, hoeven ze niet meer op steun van de gemeente te rekenen.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Indien de raad besluit om niet in te stemmen met het bereikte onderhandelingsresultaat gaat de verzelfstandiging niet door. De gemeente krijgt dan weer te maken met acht verschillende voetbalverenigingen met wie op individuele basis afspraken gemaakt moeten worden. Dit zal mogelijk weer leiden tot verstoring van de bestuurlijke planning en individuele verzoeken tot onderhoud- en renovatiebijdragen aan de raad. Verder zal het vertrouwen bij alle direct en indirect betrokkenen worden geschaad.

5. Is het een begrotingswijziging?

Ja. Zie begrotingswijziging 2019, nummer 5

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Er is na een lang voorbereidingsproces uiteindelijk overeenstemming bereikt met de BVV over een afsprakenkader dat na uw raadsbesluit zal worden uitgewerkt in een contract. De BVV neemt een flink aantal verantwoordelijkheden, taken en (financiële) risico’s van de gemeente over. Naar verwachting zal dit ook leiden tot een meer planmatige uitvoering van gemeentelijke taken. Er was de afgelopen 10 jaar namelijk regelmatig discussie over het onderhoud en renovatie van de voetbalvelden in de gemeente. De Burense voetbalverenigingen zijn het unaniem eens over deze stap. De nieuwe manier van samenwerken tussen gemeente en BVV past bovendien geheel in de landelijke trend waarbij overheden ruimte geven aan inwoners en verenigingen voor initiatieven om gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren.
Nadere uitwerking en formalisering vindt plaats door middel van een contract tussen de gemeente en de koepel nadat de raad heeft ingestemd met het afsprakenkader in de bijgevoegde notitie.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Effectmeting

- één contractpartij, zijnde de koepel in plaats van contracten met alle acht individuele voetbalverenigingen;
- vitale en open sportverenigingen, een en ander te formaliseren in een contract;
- goed onderhouden sportcomplexen te controleren door 1-jaarlijkse schouwingen;
- goed onderhouden voetbalvelden te controleren door 4-jaarlijkse KIWA-keuringen.

Planning

- Oprichten koepel: na besluitvorming raad / 2e kwartaal 2019.
- Contractvorming tussen gemeente en de koepel: 2e kwartaal 2019.

Evaluatie
Iedere 4 jaar zal een KIWA-inspectie worden uitgevoerd van alle voetbalvelden en wordt de onderhoudstoestand vastgesteld. Zo nodig wordt de koepel gesommeerd het onderhoud beter uit te voeren en zo nodig wordt het renovatieschema en –bijdrage opnieuw vastgesteld.

8. Financiën

Beslispunt 2
In de meerjarenbegroting van de gemeente is binnen taakveld Sportaccommodaties jaarlijks € 140.000,-- geraamd voor renovaties van de sportvelden. Daarnaast is structureel € 24.000,- nodig voor groenonderhoud op de sportvelden.
We stellen voor deze kosten op te nemen in Kadernota 2020 en de dekking te betrekken bij het vaststellen van deze Kadernota in juli 2019.
N.b.: voor dit jaar (2019) proberen we het bedrag binnen de bestaande budgetten op te lossen. Mocht later dit jaar blijken dat dit niet lukt dan volgt een melding in een tweemaandsrapportage.

Beslispunt 3
Op grond van het voorgestelde kader zijn de navolgende extra financiële mutaties noodzakelijk:

- Incidenteel € 60.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van opstartkosten van de koepel en vergoeding voor KIWA-inspecties en daaruit voortvloeiende herstelacties;
- Incidenteel € 10.000,- de eerste 5 jaar na oprichting koepel voor wegwerken achterstallig onderhoud.

We stellen voor deze extra kosten te onttrekken uit de reserve Maatschappelijke investeringen (stand per 31-12-2018 € 110.000,-).

Overigens
In de meerjarenbegroting van de gemeente is binnen taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreaties jaarlijks € 16.500,-- geraamd voor onderhoud aan bomen op de sportcomplexen.

Thans betalen de voetbalverenigingen, met uitzondering van MEC'07[1], geen huur noch zijn huurinkomsten geraamd in de begroting. In de toekomst betalen de verenigingen/de koepel ook geen huur omdat daar tegenover staat dat zal worden voldaan aan –nader uit te werken- eisen van vitaliteit. Er is derhalve geen sprake van een nadelig of voordelig begrotingseffect.

Alle bedragen zijn inclusief eventuele kostprijsverhogende BTW, c.q. het fiscale en/of BTW-risico ligt bij de koepel.

9. Communicatie

- Rechtstreeks met de vertegenwoordiging van de koepel.
- Via de koepel met de acht individuele voetbalverenigingen.
- Via de gemeenterubriek en social media.

10. Burgerparticipatie

[1] Hier staat tegenover dat de gemeente, in tegenstelling tot de andere verenigingen, bepaalde onderhoudsverplichtingen heeft bij MEC'07. Per saldo neutraal.

Op initiatief van de acht individuele voetbalverenigingen en hun leden (inwoners van de gemeente) zijn we gezamenlijk dit traject gestart. Er is gedurende het proces voorafgaand aan de totstandkoming van dit raadsvoorstel zeer constructief samengewerkt tussen de gemeente en de vertegenwoordigers van de BVV en hun achterban. Er is reeds gedurende een lange periode en met name het afgelopen half jaar door partijen veel tijd en (positieve) energie gestoken in het traject van de verzelfstandiging.

11. Deregulering

Deregulering is niet aan de orde omdat geen sprake is van verhoging of verlaging van de regeldruk bij inwoners.

12. Achtergrondinformatie

Uitgebreide achtergrondinformatie is opgenomen in de Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (bijlage 1).

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Bijlage 1 -Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen
- Bijlage 2 -Overzicht van aantal leden en teams van alle acht voetbalverenigingen
- Bijlage 3 -Informatie over de ‘vitale sportvereniging’

Inlichtingen bij:

Naam J. Marringa / H. Helderton
Team Beleid / Beheer

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019	**[nummer voorstel]**	**D.026738** **Z.009115**

Onderwerp **Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 maart 2019;

besluit:

1. In te stemmen met de verzelfstandiging van de acht Burense voetbalverenigingen (BVV) op basis van het afsprakenkader op pagina 11 van de bij dit besluit als bijlage 1 gevoegde “Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen”.
2. Jaarlijks een bedrag van € 164.000,- beschikbaar te stellen aan de BVV voor renovaties en onderhoud van de sportvelden (€ 140.000) en structureel groenonderhoud (€ 24.000).
    a. Voor € 140.000 is dekking aanwezig in de meerjarenbegroting 2019-2022. De dekking van € 24.000 te betrekken bij de kadernota 2020.
3. Incidenteel een bedrag van € 110.000, - beschikbaar te stellen aan de BVV voor opstartkosten van de koepel en KIWA-inspecties (€ 60.000) en wegwerken achterstallig onderhoud (€ 50.000).
    a. de eenmalige kosten van € 110.000,- te dekken uit de reserve ‘Maatschappelijke investeringen’. Na deze onttrekking de reserve op te heffen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV)

Datum: maart 2019
Bijzonderheden: deze notitie is een coproductie van de BVV en de gemeente.

Inhoudsopgave

Doel notitie 3
Aanleiding en inleiding 3
Samenwerkingsvorm en overeengekomen afspraken 4
Behaalde resultaten 5
Belangrijke projecten 6
Besluitvormingsproces 7
Consequenties van het besluit tot verzelfstandiging BVV 8
Afsprakenkader 11
Financiële dekking 11

Doel notitie

Deze notitie is bedoeld om de raad mee te nemen in de ontwikkelingen die er zijn geweest bij de totstandkoming van de samenwerking tussen de gemeente en de koepel, de financiële en maatschappelijke effecten en de besluitvorming.

Aanleiding en inleiding

Ontstaan samenwerking acht Burense voetbalverenigingen (december 2010)
De gemeente heeft in november 2010 kenbaar gemaakt dat in het kader van de Toekomstbestendige begroting de onderhoudsbijdrage velden en subsidies met ingang van 01 januari 2012 zou worden geschrapt. Als gevolg hiervan hebben de acht Burense voetbalverenigingen vanaf december 2010 onderling en soms in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de gemeente frequent en regelmatig contact gehad, waarbij is onderzocht hoe door gezamenlijk optreden en uitwisseling van kennis en ervaring het effect van de voorgenomen bezuinigingen kon worden opgevangen.

Intentieverklaring tot samenwerking (eind 2011)
Nadat de eerste resultaten van het gezamenlijk optreden werden geboekt (in de raad van 12 april 2011 is bepaald dat een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 dient plaats te vinden), werd eind 2011 door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen een intentieverklaring tot samenwerking ondertekend. Middels deze verklaring onderschreven de acht Burense voetbalverenigingen de intentie om zich gezamenlijk in te zetten voor het realiseren van een structurele vorm van samenwerking met als doel om d.m.v. het realiseren van gezamenlijke kostenbesparingen en/of opbrengst verhogingen uiteindelijk het effect van de volledige afbouw van de onderhoudsbijdrage (na 1 januari 2015) op te kunnen vangen. Hierbij dient uitdrukkelijk te worden vermeld dat de intentieverklaring niet tot doel had om fusies met elkaar te onderzoeken en/of aan te gaan. Bij de het aangaan van de intentie tot samenwerking was het doel van de acht Burense voetbalverenigingen om deze vorm van samenwerking op termijn over te laten gaan in een meer geformaliseerde samenwerking. Als doelstelling werd destijds geformuleerd om de eerste fase te benutten om te komen tot het uitvoeren van nader te definiëren Quick wins zodat de eerste resultaten in de vorm van kostenbesparing en/of opbrengst verhoging zichtbaar zouden worden en daarna een meer bindende vorm van samenwerking overeen te komen. Denk hierbij aan een stichting of koepel.

Samenwerkingsovereenkomst (juni 2013)
Een tussentijds gehouden evaluatie heeft de acht voetbalverenigingen unaniem doen besluiten om een minder vrijblijvende samenwerkingsvorm met elkaar aan te gaan dan de afgelopen twee jaar het geval was. In juni 2013 werd door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen en de gemeente Buren, in de hoedanigheid van de wethouder van Sportzaken een samenwerkingsovereenkomst getekend. De belangrijkste argumenten om tot deze vorm van samenwerken over te gaan waren o.a. het tot stand brengen van een structurele kwaliteitsverbetering middels het bundelen van de krachten, taakverlichting binnen de eigen vereniging tot stand te brengen en het realiseren van kostenbesparingen waardoor het sportaanbod beter en meer gepromoot kan worden.

Met de gemeente werd overeengekomen dat de algehele verantwoordelijkheid voor het proces van structurele samenwerking Burense voetbalverenigingen bij de besturen van de acht voetbalverenigingen ligt en de gemeente Buren, in de persoon van de wethouder Sportzaken, die het gehele proces nauwgezet blijft volgen en bij besluitvorming rekening houdt met de belangen van de Burense voetbalverenigingen. Concreet werd overeengekomen dat de gemeente een nakoming inspanningsverbintenis jegens de Burense voetbalverenigingen heeft om de samenwerkingsdoelen te blijven ondersteunen.

Evaluatie samenwerking
In 2014 werd door de koepel het initiatief opgepakt om de geformaliseerde samenwerking tussen de Burense voetbalverenigingen te evalueren. Hierbij werden zowel het proces als de project doelstellingen tegen het licht gehouden. Daarnaast werden de acht Burense voetbalverenigingen kritisch bevraagd of de wijze van samenwerken, in het licht gezien van de met de gemeente Buren overeengekomen afbouwregeling onderhoudsbijdrage, heeft geresulteerd in een soepele overgang

naar sterke en zelfstandige voetbalverenigingen en/of de continuïteit van de verenigingen onnodig in gevaar wordt gebracht doordat de onderhoudsbijdrage miv januari 2015 definitief weg zou vallen.

Samenwerkingsvorm en overeengekomen afspraken

Het voorzittersoverleg
Vanaf december 2010 tot op heden hebben de acht Burense voetbalverenigingen structureel met elkaar overlegd in het zogeheten “voorzittersoverleg” Burense voetbalverenigingen (BVV/ de koepel). Het “voorzittersoverleg” heeft tot taak het bewaken van de intentie tot samenwerken en iedere vereniging is in het BVV minimaal met één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd. In eerste instantie werd met de gemeente Buren overeengekomen dat op verzoek/aanvraag de wethouder sportzaken en/of een (beleids)medewerker van de gemeente Buren bij het overleg zou aansluiten, na verloop van tijd werd de beleidsmedewerker een vaste vertegenwoordiger en sloot de wethouder Sportzaken op verzoek (of eigen initiatief) aan.
Van elk overleg zijn door een secretaris (door BVV aangewezen) notulen opgemaakt. Deze notulen worden door de verenigingsvertegenwoordigers van het BVV ter kennis van de verenigingsbesturen gebracht en aan de beleidsmedewerker en wethouder Sportzaken van de gemeente Buren ter hand gesteld.
Gesteld kan worden dat alle acht de Burense voetbalverenigingen tot op heden actief hebben geparticipeerd in het BVV en/of uit het BVV voortkomende projectgroepen / werkgroep(en). Er is door alle partijen zoveel mogelijk met een vaste samenstelling deelgenomen aan de besprekingen/vergaderingen op basis van gelijkwaardigheid, met respect voor elkaar en met oog voor elkaars belangen.

Overwegingen samenwerking
De Burense voetbalverenigingen hebben vanaf december 2010 niet alleen onderkend maar ook uitgesproken baat te hebben bij het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst omdat zij alleen op deze manier een structurele kwaliteitsverbetering tot stand kunnen brengen.

Afspraken voortkomend uit samenwerkingsovereenkomst
De acht Burense voetbalverenigingen hebben middels intentieverklaring (2011) en samenwerkingsovereenkomst (2013) besloten gezamenlijk een samenwerking aan te gaan op basis van gelijkwaardigheid en respect voor elkaar en met behoud van de eigen identiteit. Tijdens het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst is nogmaals door alle partijen (voetbalverenigingen en de gemeente) naar elkaar uitgesproken en in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen dat de continuïteit van de voetbalverenigingen door de afbouw van de onderhoudsbijdrage niet in gevaar mag komen. Het uitgangspunt (beleid) van de gemeente en de acht Burense voetbalverenigingen is dat de basis van de verenigingen in de dorpskernen ligt.
In de samenwerkingsovereenkomst is o.a. opgenomen dat:

1. door de verenigingen gezamenlijk activiteiten worden uitgevoerd met als doel versterking van de afzonderlijke exploitaties door daarvoor geschikt aanbod te combineren wat uiteindelijk dient te resulteren in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging;
2. het gezamenlijk onderzoek gedaan wordt naar samenwerking met andere externe partijen en kennis wordt uitgewisseld over de beoefening van de voetbalsport.

Meer specifiek zou worden samengewerkt op de onderwerpen:

1. gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (financieel beleid) en vrijwilligersbeleid (bijv. het gezamenlijk organiseren van scholingen);
2. gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine);
3. uitwisselen van informatie op allerlei gebieden waar verenigingen mee te maken hebben;
4. een collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)

Behaalde resultaten

Geleidelijke afbouwregeling
Het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen heeft, nadat duidelijk was dat de onderhoudsbijdrage velden met ingang van 1 januari 2012 zou worden geschrapt, geresulteerd in een raadsbesluit dat voor de voetbalverenigingen een afbouwperiode noodzakelijk was om een de overgang in goede banen te kunnen leiden. Als gevolg hiervan heeft een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 plaatsgevonden. Deze geleidelijke afbouw heeft de verenigingen meer ruimte gegeven om zich voor te bereiden op de toekomst.

Gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (Quick wins)
Door o.a. gebrek aan tijd en expertise, hetgeen leidt tot het ontbreken van inzicht, volume bundeling en een goede inkoopstrategie, kreeg het inkopen van artikelen en diensten voor de samenwerking niet de aandacht en focus, die noodzakelijk is om er het maximale uit te halen. Het samenwerkingsverband heeft de Burense voetbalverenigingen niet alleen inzicht gegeven in de mogelijkheden maar ook daadwerkelijk besparingen opgeleverd. Zo wordt nu door een aantal verenigingen collectief energie ingekocht, zijn vanuit het collectief of gebruik makend van het collectief nieuwe contracten afgesloten met leveranciers van dranken en overige kantine gerelateerde artikelen en leveranciers van onderhoudsmaterieel en voetbalmaterialen. Verder is door meerdere voetbalverenigingen een nieuw kostenbesparend meerjarig (klein) onderhoudscontract tot stand gekomen voor het onderhoud van de velden (wekelijks- en jaarlijks onderhoud).
Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door kwetsbaar aanbod te combineren voor alle acht Burense voetbalverenigingen heeft geresulteerd in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging.

Gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine),
De afgelopen jaren werden door het collectief Burense voetbalverenigingen diverse initiatieven ontplooid om gezamenlijk sport- en spel activiteiten te organiseren. Zo is voor de oudere voetballers een 35+ competitie opgezet, werd enkele malen het groot Burens toernooi voor 1e elftallen gehouden en vond afstemming plaats bij het houden van toernooien voor jeugdteams zodat een goede spreiding van deze toernooien over de meimaand plaatsvond. Daarnaast werden diverse door vooral de jeugdcommissies gezamenlijke cursussen en themabijeenkomsten georganiseerd, zoals het opleiden van jeugdtrainers, scheidsrechters en het uitwisselen van kennis over de beoefening van de voetbalsport, de manier van trainen en de organisatiestructuur waaronder het gezamenlijk opleiden van kader.
Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door het organiseren van sport- en spelactiviteiten niet alleen een gevoel van saamhorigheid is ontstaan maar heeft daarnaast voor de verenigingen extra inkomsten opgeleverd.

Uitwisselen van informatie en collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)
Op verschillende vlakken werd informatie uitgewisseld, zo werd het BVV-overleg gebruikt om kennis en ervaringen te delen zodat verengingen bij het besturen van hun eigen vereniging gebruik konden maken van de good- en bad practices van anderen. Daarnaast werden met regelmaat relevante partners in het BVV-overleg uitgenodigd om ontwikkelingen op het vakgebied (veiligheid, hoe bestuur je een vereniging, implementatie nieuw beleid etc. etc.) met elkaar af te stemmen.
Ook hebben alle verenigingen een actieve ondersteunende rol gespeeld bij de realisatie van de harmonisatie van de OZB aanslag. En de inspanningen van het BVV overleg hebben ertoe geleid dat over 2015 een deel van de OZB zal worden terugbetaald aan de verenigingen.

Er kan worden gesteld dat het delen van kennis, ervaring en informatie een sterke succesfactor is voor de acht Burense voetbalverenigingen. Niet alleen heeft het de efficiëntie en het vermogen tot verbeteren van iedere individuele vereniging vergroot, daarnaast heeft het bijgedragen bij het ontwikkelen van een gezamenlijke identiteit. De Burense verengingen treden daar waar nodig als collectief op, de krachten worden gebundeld en de belangen van zowel de individuele vereniging als het collectief BVV worden hierdoor beter behartigd. Verder kan worden gesteld dat oude vetes zijn begraven en de verenigingen op basis van gelijkwaardigheid met elkaar omgaan.

Voordelen van verzelfstandiging en de coöperatieve vereniging
Door de verdergaande verzelfstandiging van het beheer, onderhoud en de exploitatie staan de verenigingen voor een nieuwe, complexe uitdaging. De coöperatie ontzorgt de verenigingsbesturen door (een aantal van) deze processen voor en deels in samenwerking met de vereniging te organiseren. Daarbij maakt ze gebruik van de kennis die in alle verenigingen aanwezig is en zorgt ze voor behoud hiervan. Verder:

- participatie in de coöperatie leidt tot betere inkoopvoorwaarden en leveringscondities van producten en diensten aan de verenigingen/leden. Er vinden besparingen plaats bij de gemeenschappelijke inkoop van materialen en voorzieningen;
- de coöperatie zorgt voor een aanvullend dienstbetoon. Uiteindelijk moet dit leiden tot directe voordelen en kostenverlagingen c.q. uitstel/afstel van hogere kosten;
- samenwerking tussen verenigingen wordt in de coöperatie ook rechtsgeldig vorm gegeven. Zo wordt ook de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuurders en vrijwilligers in verenigingen beperkt;
- een belangrijke besparing kan de mate van vrijwillige werkzaamheden bij de verenigingen zijn. Dit is mede afhankelijk van de mate waarin de coöperatie de exploitatie, beheer en onderhoudswerkzaamheden regelt in plaats van de vereniging die dit niet zelf meer hoeft te doen en hiertoe ook niet de specifieke kennis in huis behoeft te hebben;
- op de inkoop- en dienstverlening realiseert de coöperatie een BTW-voordeel. De voordelen die de coöperatie hierdoor realiseert worden uiteindelijk weer uitgekeerd aan de leden, de verenigingen.

Belangrijke projecten

De afgelopen jaren zijn door de Burense verenigingen diverse vernieuwende projecten opgepakt. Onderstaand worden enkele projecten benoemd, die in samenspraak met de gemeente tot stand zijn gekomen.

- **Project School, Jeugd & Voetbal**

Om onze jeugd nog meer te verbinden met de voetbalvereniging is een programma opgesteld dat jongens en meisjes van de basisschool op een speelse manier laat kennismaken met de voetbalvereniging uit de buurt. Het fundament van onze Burense voetbalverenigingen is tenslotte de jeugd en door een goede samenwerking tussen de basisschool en de voetbalvereniging te ontwikkelen kunnen kinderen ervaren hoe leuk het is om te voetballen. Door het organiseren van genoemd project hebben de Burense verenigingen subsidie van de gemeente ontvangen. Naast het geldelijke gewin heeft het voor de meeste Burense verenigingen extra jeugdleden en een duurzame verbinding met de basisscholen opgeleverd.

- **4D boarding**

De energiekosten zijn voor de voetbalverenigingen een hoge post op de begroting. Met het doel om de energierekening van alle Burense voetbalverenigingen op termijn lager uit te laten vallen heeft het voorzittersoverleg BVV de ontwikkelingen van het bedrijf Cablean van meet af aan op de voet gevolgd. De onderneming Cablean uit Sliedrecht heeft 4-D borden ontwikkeld die op termijn bij iedere voetbalvereniging langs de velden geplaatst kunnen worden. De 4-D borden kunnen zelf groene energie opwekken en terug leveren aan de energiemaatschappijen, het bevordert de duurzaamheid, zorgt voor werkgelegenheid in de regio en levert ‘groene publiciteit’ op. In samenspraak met de BVV werd bij SCR in Rijswijk een pilot gestart om deze nieuwe technologie toe te passen. Langs het voetbalveld van SCR zijn 4-D boarden geplaatst die voorzien zijn van zonnepanelen. Deze zijn door het bedrijf Cablean uit Sliedrecht aan SCR geschonken. Met de plaatsing van 4-D boarding kan SCR volop inzetten op luchtzuivering, wateropvang, zonnepanelen, zonneboilers en reclame langs de lijn. De heeft destijds tienduizend euro aan dit project gelabeld.

Na het bestuderen van alle informatie over deze pilot is de BVV van mening dat deze techniek bij alle Burense voetbalverenigingen toegepast kan worden zeker nu een model is ontstaan waarin aan het plaatsen van de borden geen investeringskosten meer zijn verbonden maar alleen m² grond van de accommodatie voor plaatsing ter beschikking gesteld moet worden. Voor de voortgang zijn de voetbalverenigingen afhankelijk van de gemeente om reden dat zij als eigenaar van de gronden hiervoor goedkeuring moeten verlenen.

- **Walking Football**

Deze nieuwe voetbalvorm is inmiddels bij 3 clubs in de gemeente succesvol en met enthousiasme uitgerold. Walking Football is een sportieve, sociale activiteit voor 60-plussers. Het sociale aspect en bewegen staat voorop. Voetbal is hierbij het middel dat op de derde plaats staat. Ouderen worden bij elkaar gebracht (zelfs uit hun isolement gehaald), gaan bewegen en sporten. Deelnemers worden actiever, leefstijl verbetert en gezondheid wordt bevorderd. Walking Football creëert een gemeenschap waar ouderen zich thuis voelen. Walking Football draagt bij aan het gebruik overdag (doordeweeks) van de sportaccommodaties. Voor de clubs vormen deelnemers aan het walking football een nieuwe doelgroep wat betreft betrokkenheid bij het verenigingsleven en het werven van nieuwe vrijwilligers en kaderleden.

- **Meerjarig onderhoudsprogramma / Kiwa**

Door de Burense voetbalverenigingen is in 2013 een meerjarig grootonderhoudsplan opgemaakt. Opzet van de BVV is dat de zorg voor alle onderhoudswerkzaamheden aan de velden (inclusief vervanging) wordt ondergebracht bij de koepel. De koepel verplicht zich de sportterreinen gedurende de looptijd van de overeenkomst te beheren en onderhouden volgens de gangbare normen van NOC*NSF en/of K.N.V.B. Voordelen van de constructie zijn dat het collectief BVV zich verder doorontwikkeld (oprichten van een coöperatie), verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van alle voetbalvelden en hierdoor ook gedwongen wordt om als collectief keuzes te maken bij het doen van uitgaven. De individuele vereniging hoeft hierdoor niet meer de gang naar de gemeente te maken en de gemeente draagt voor de periode van 20 jaar alle onderhoudswerkzaamheden tegen een vast jaarlijks bedrag over aan de koepel en op kan op afstand als eigenaar van de gronden de kwaliteitsnorm bewaken.

Vooruitlopend op deze nieuwe constructie zijn in de jaren 2013 en 2014 met de gemeente enkele acties uitgevoerd. Zo is, mede omdat renovatie van enkele velden niet langer kon worden uitgesteld, in de kadernota 2014 structureel € 40.000 opgenomen voor renovatie van de voetbalvelden*. Verder is door de gemeente aan Kiwa ISA Sport opdracht gegeven om alle voetbalvelden in de gemeente te onderzoeken en een renovatieschema op te stellen (renovatie korte termijn, binnen 2 tot 5 jaar, termijn van 5 tot 10 jaar en niet noodzakelijk de komende 10 jaar) inclusief een kostenindicatie. Om reden dat besluitvorming rondom het meerjarig onderhoudsplan uitbleef, is in overleg met de gemeente afgesproken om de uitslagen van de rapportage ISA Sport te gebruiken.

* In de praktijk blijken deze middelen ruim onvoldoende. Oorzaken:
- de renovatiekosten zijn sinds 2014 fors gestegen;
- op basis van een geactualiseerd renovatieschema is gebleken dat gemiddeld veel meer dan één veld per jaar moet worden gerenoveerd;
- de renovaties van de kunstgrasvelden zijn opgenomen in een geactualiseerd renovatieschema en deze zijn veel duurder dan de renovaties van natuurgrasvelden.

Besluitvormingsproces

Geconstateerd wordt dat het samenwerkingsproces van de gemeente en de koepel tussen 2014 en 2017 enigszins gestokt is. In januari 2017 wordt weer energie gezet op het samenwerkingsproces en verzoekt de gemeente aan de koepel (de Burense voetbalverenigingen) met een voorstel te komen. Op verzoek van de koepel begeleidde een extern adviseur dit proces.

In 2017 is voortvarend gewerkt aan de verzelfstandiging. Om tot verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties te komen moesten verschillende elementen worden uitgewerkt. Dat kon niet anders dan in onderlinge samenhang. Daarbij gingen overeenstemming, draagvlak en kwaliteit voor op snelheid. Het proces is dan ook niet in 2017 helemaal afgerond, zoals de verwachting was. Wel zetten de acht voetbalverenigingen in 2017 belangrijke stappen. Zij beseffen dat de verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties belangrijk is voor de toekomst van de clubs.

Per brief van 21 december 2017 heeft de koepel een voorstel naar de gemeente gezonden in de vorm van een notitie met betrekking tot het onderwerp verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties.

Het voorstel van de koepel voorziet in een structurele, duurzame en werkbare oplossing c.q. samenwerking met betrekking tot de voetbalvelden van het sportpark van de betreffende voetbalverenigingen, de vraagstelling van de gemeente en het hieraan ten grondslag liggende beleid. Wel vragen de clubs nadrukkelijk aandacht voor hun rol en positie binnen de lokale gemeenschap. In maatschappelijk opzicht, in het kader van sport en bewegen, en wat de sociale aspecten betreft. De clubs tonen betrokkenheid en actieve participatie. Met bijna 2.300 leden (ofwel 8,6% van de Burense bevolking) en meer dan in totaal 500 vrijwilligers (die gezamenlijk jaarlijks ruim meer dan 100.000 uur vrijwilligerswerk doen) zetten de acht clubs zich in voor de lokale gemeenschap en willen de clubs zich verder ontwikkelen tot financieel gezonde en toekomstbestendige open, maatschappelijk betrokken clubs die ruimte biedt voor sporten, bewegen en in sociaal opzicht een 'ontmoetingsplaats' bieden.

Met het voorstel komen meer taken en verantwoordelijkheden richting de vereniging waarop door de clubs op verantwoorde wijze moet worden geanticipeerd.

Uit het voorstel komt in ieder geval naar voren dat:

- clubs verantwoordelijkheid nemen en bereidheid tonen tot eigen bijdrage/inzet (al dan niet via zelfwerkzaamheid) wat betreft beheer, onderhoud accommodaties;
- clubs meewerken waar het gaat om de wens van de gemeente om meer op afstand te acteren;
- clubs hechten aan goede, langdurige afspraken (in de vorm van nieuwe overeenkomsten) wat betreft gebruik, beheer en onderhoud van de accommodaties;
- clubs bereid zijn 13% van de beschikbare speelvelden in te leveren om in lijn te komen met normering die geldt op grond van ledenaantallen (verantwoorde omgang gemeenschapsgeld);
- clubs bereid zijn 'inspanningsverplichtingen' te leveren met betrekking tot het zijn van een vitale vereniging, maatschappelijk actief betrokken, en onderdeel zijn van de lokale samenleving;
- clubs bereid zijn periodieke verantwoording af te leggen wat betreft hun reilen en zeilen;
- clubs open staan voor een samenwerkingsmodel waarbij periodiek de behoefte aan speel- en trainingsruimte afgestemd wordt aan de actuele situatie;
- sprake wordt van:
    a. verantwoord beheer van aan de gemeente toebehorende velden
    b. b/ beheersbaar financieel gemeentelijk beleid (in plaats van verrassingen c.q. ad hoc beslissingen) door tijdig/jaarlijks de voor langere tijd vastgestelde nodige voorzieningen te treffen en juiste middelen vrij te maken.

In 2018 zijn de onderhandelingen gevoerd tussen gemeente en de koepel. Dit heeft eind 2018 geleid tot overeenstemming over een afsprakenkader. Alle acht Burense voetbalverenigingen zijn het unaniem eens over dit afsprakenkader. Nadere uitwerking en formalisering vindt plaats door middel van een contract tussen de gemeente en de koepel nadat de raad heeft ingestemd met het afsprakenkader.

Consequenties van het besluit tot verzelfstandiging BVV

Het bomenonderhoud blijft bij de gemeente.
Dagelijks beheer en onderhoud (bijvoorbeeld schoonmaken van de gebouwen, opruimen en onderhoud van de sportterreinen, velden, dugouts, hekwerken, veldafrastering en omliggend terrein, vervangen van veldverlichting, materiaalbeheer, sportparkverharding e.d.), renovaties en groenonderhoud zijn straks voor rekening en verantwoording van de koepel. Er is één uitzondering gemaakt, namelijk met betrekking tot het onderhoud van de bomen. Vanwege de verantwoordelijkheid en risico's op aansprakelijkheid bij nalatig onderhoud en de specialistische kennis en ervaring die nodig is voor deze werkzaamheden, blijft dit bij de gemeente.
Wellicht ten overvloede: het beheer en onderhoud van de watergangen blijft uiteraard ook een verantwoordelijkheid van de gemeente of het Waterschap, afhankelijk van de soort/type watergang.

In het eerste jaar éénmalig extra financiële bijdrage noodzakelijk.
In het eerste jaar is een incidentele gemeentelijke bijdrage nodig van € 60.000,- ten behoeve van opstartkosten van de koepel (€ 10.000,-) en vergoeding voor KIWA-inspecties en daaruit voortvloeiende herstelacties (€ 50.000,-). In het laatste geval betreft het een afkoopsom van alle verplichte 4-jaarlijkse KIWA-keuringen en –rapportages, inclusief de kosten van de daaruit

voortvloeiende (herstel)kosten. Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

Gedurende de eerste 5 jaar zal een extra bijdrage nodig zijn voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud bij de voetbalverenigingen.
De gemeente en de koepel hebben van iedere voetbalvereniging een inventarisatie opgesteld waarin de aanwezige voorzieningen op de voetbalvereniging zijn opgenomen, alsmede het achterstallig onderhoud en de gebreken. Op basis van deze inventarisatie zijn partijen overeengekomen dat de koepel gedurende een periode van 5 jaar een bijdrage van de gemeente zal ontvangen van € 10.000,- per jaar. De koepel heeft hiermee de mogelijkheid om gefaseerd het achterstallige onderhoud weg te werken. Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

De gemeente levert structureel een financiële bijdrage voor het groenonderhoud (excl. de bomen) op de sportparken.
De koepel wordt verantwoordelijk voor het groenonderhoud op de sportcomplexen. Denk aan onderhoud en beheer van de bosplantsoenen, de hagen, de overtollige velden, etc. Het bomenonderhoud blijft, zoals hiervoor vermeld, een verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor het groenonderhoud is een structurele gemeentelijke bijdrage nodig van maximaal € 24.000,-. Deze bijdrage wordt vanaf 2020 jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI.
Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

Partijen zijn het op ambtelijk niveau eens over het afsprakenkader; daarmee kan de lang gekoesterde wens voor verzelfstandiging definitief worden afgerond.
De verenigingen willen graag zeggenschap over hun eigen accommodaties. De verenigingen worden vertegenwoordigd door de koepel. Na het raadsbesluit kan de koepel formeel worden opgericht en kan een contract worden gesloten met de gemeente op basis van het afsprakenkader. De koepel zal bij de formalisering opteren voor een coöperatieve vereniging met of zonder winstoogmerk. Een en ander is afhankelijk van de fiscaal meest gunstige condities. Afgesproken is dat het fiscale, c.q. het BTW-risico bij de koepel ligt.

Samenwerking van de individuele verenigingen in een coöperatie betekent een versteviging van de positie van de Burense voetbalverenigingen.
De acht voetbalverenigingen in de gemeente verschillen in cultuur, bestuurskracht en aantal leden. Door samen te werken is de toekomst van het voetbal in de gemeente Buren beter gewaarborgd. Ook heeft de gemeente door de komst van de coöperatie één aanspreekpunt in plaats van acht verschillende aanspreekpunten bij de individuele voetbalverenigingen.

De gemeente Buren blijft eigenaar van de voetbalvelden maar de zeggenschap en de verantwoordelijkheid over het beheer en onderhoud van de voetbalvelden komt bij de koepel te liggen.
De gemeente is volledig (zowel juridisch als economisch) eigenaar van de grond van de sportparken behoudens de clubgebouwen waarvoor een recht van opstal gevestigd is. Als zodanig is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en gebruik, evenals aansprakelijk voor schade aan/van derden bij gebreken. De verantwoordelijkheid voor het beheer (incl. renovatie en onderhoud) en gebruik verlegt de gemeente naar de koepel en indirect naar de individuele verenigingen. Alle acht Burense voetbalverenigingen doen mee. De koepel zal een gebruiksovereenkomst met iedere individuele voetbalvereniging sluiten waarin per sportpark het gebruik, beheer en onderhoud van de velden is geregeld.

Het fiscale-/ BTW-risico ligt bij de koepel.
Met de verzelfstandiging komen er meer taken op de verenigingen af dan tot dusver. Indien er geen coöperatie komt staan alle verenigingen voor de uitdaging om deze processen betreffende het gebruik, beheer en onderhoud alleen te organiseren. Een proces waarop menig vereniging niet berekend is door te weinig capaciteit (vrijwilligersinzet) dan wel geen c.q. onvoldoende deskundigheid en kwaliteit bij de vereniging. Daarnaast kunnen de verenigingen dan geen gebruikmaken van het BTW-voordeel en eventueel te genereren inkoopvoordeel dat de coöperatie genereert c.q. biedt. Het is de bedoeling dat de koepel na het raadsbesluit formeel overgaat in een coöperatieve vereniging met winstoogmerk zodat maximaal geprofiteerd kan worden van BTW-voordelen. Alle bijdragen van de gemeente, zoals vermeld in onderhavig voorstel zijn inclusief eventuele kostprijsverhogende BTW, c.q. het fiscale-/BTW-risico ligt bij de koepel.

Het gemeentelijk beleid is erop gericht voetbalverenigingen c.q. sportparken te steunen die vitaal zijn en een maatschappelijke functie vervullen.
De voetbalverenigingen tonen betrokkenheid en actieve participatie. Alle acht clubs zetten zich in voor de lokale gemeenschap en willen zich verder ontwikkelen tot financieel gezonde en toekomstbestendige, open en maatschappelijk betrokken clubs die ruimte bieden voor sporten, bewegen en in sociaal opzicht een 'ontmoetingsplaats' bieden.
Bijgevoegd is een actueel overzicht van de aantallen leden en teams van alle acht voetbalverenigingen (bijlage 2).

De koepel en de gemeente zullen een intentieovereenkomst sluiten met betrekking tot de 'vitale sportvereniging'. De 'vitale sportvereniging' is een concept waarmee sportverenigingen een nieuw beweeg- en activiteitenaanbod ontwikkelen dat bijdraagt aan het welzijn, de gezondheid en participatie van burgers uit de wijk. Meer informatie over de 'vitale sportvereniging' is bijgevoegd (bijlage 3). De sportvereniging zet haar kernkwaliteiten niet alleen in voor eigen (sport-)leden, maar ook voor de samenleving. De intentieovereenkomst beoogt ook om afspraken te maken over het duurzaam omgaan met de fysieke leefomgeving. Jaarlijks zal door de koepel verantwoording worden afgelegd aan de gemeente over de wijze waarop aan de doelstellingen omtrent de 'vitale sportvereniging' is voldaan.

De koepel kan gecompenseerd worden voor de verschuldigde huur van de sportvelden als zij voldoet aan de nader uit te werken eisen van vitaliteit. Het totale huurbedrag waarvoor compensatie kan worden verleend bedraagt € 52.000,- per jaar. Dit bedrag is als volgt berekend:

- 18 normvelden natuurgras x € 2.000,-/huur per jaar = € 36.000,- per jaar;
- 2 normvelden kunstgras x € 8.000,-/huur per jaar = € 16.000,- per jaar.

De gemeente stelt jaarlijks een bijdrage aan de koepel ter beschikking en verwacht daartegenover volledige zelfredzaamheid van de voetbalverenigingen.
Jaarlijks stelt de gemeente een financiële bijdrage aan de koepel ter beschikking zodat zij volledig zelfstandig kan opereren. Deze bijdrage wordt vanaf 2020 jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI. De koepel legt over de aanwending van deze bijdrage jaarlijks verantwoording af aan de gemeente. De financiële bijdrage wordt iedere vier jaar herzien op basis van kwaliteitsinspecties, inflatie- en prijsontwikkelingen alsmede ontwikkelingen bij de aangesloten clubs (onder meer op het gebied van aantal leden, teams, vitaliteit), mate en wijze gebruik velden en wijze en kwaliteit van uitvoering van het regulier onderhoud. Het eerste herijkmoment is gelegen in het jaar 2023.

Finale kwijting over onderhoud en eigendom van zaken
Partijen spreken af dat alle zaken die zich bevinden op de sportvelden* in eigendom overgaan naar de verenigingen/de koepel, exclusief de gronden en gebouwen, in de staat waarin deze zich thans bevinden. Dit betekent dat, indien sprake is van ondeugdelijke materialen of achterstallig onderhoud, dit voor rekening en risico komt van de koepel.

* Te denken valt aan: de doelen, de ballenvangers, de dugouts, de hekwerken, de afrasteringen, etc.

Verenigingen leveren overtollige velden in.
De gemeentelijke bijdrage geldt alleen voor de aangewezen 'normvelden' (wedstrijdvelden en trainingsvelden) en de veldinrichting (dugouts, doelen etc.). In totaal is er sprake van 20 normvelden. Indien een voetbalveld niet als 'normveld' is aangewezen dan blijft dit veld gedurende vijf jaar beschikbaar voor gebruik door de koepel voor maatschappelijke activiteiten. Alle verantwoordelijkheden, aansprakelijkheden, risico's, beheer en onderhoud die verbonden zijn aan het gebruik van het niet-normveld komen in dit geval voor de koepel. Als na de periode van vijf jaar blijkt dat het veld nog steeds niet nodig is als normveld, valt dit veld/de grond terug aan de gemeente. Thans is sprake van 3 overtollige velden, namelijk bij de voetbalverenigingen in Buren, Ingen (ISC) en Zoelen (SCZ).

In de begroting 2019 is eenmalig € 25.000 beschikbaar gesteld voor 'Sportverenigingen ontwikkelen naar open clubs'.
Samen met de Gelderse Sportfederatie (GSF) werken we met de sportverenigingen aan de gewenste ontwikkeling. De gemeente faciliteert de komende vier jaar de ondersteuning door de GSF. Als de gemeente hierin actief is, zijn er mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de provincie. In de

begroting 2019 is een bedrag van € 25.000 beschikbaar. Bij de opstelling van de kadernota 2020 wordt overwogen om dit bedrag structureel op te nemen.

De reserve Maatschappelijke investeringen is in 2013 gevormd voor investeringen met een maatschappelijk doel.
Hoewel de kosten (opstartkosten, vergoeding KIWA-inspecties en wegwerken achterstallig onderhoud) die we met deze onttrekking financieren geen directe relatie hebben met een concreet maatschappelijke doel, bereiken we indirect met dit voorstel wel een groot maatschappelijk doel namelijk het bevorderen van beleid dat erop gericht is om voetbalverenigingen/sportparken te steunen die vitaal zijn en een brede maatschappelijke functie vervullen.

De reserve is nihil.
Na onttrekking van € 110.000 is de reserve nihil en kan de reserve worden opgeheven.

Afsprakenkader

De navolgende afspraken gelden als kader voor het af te sluiten contract tussen gemeente en BVV:

a. een contractperiode van 20 jaar;
b. een verplichting voor de koepel om te investeren in maatschappelijke activiteiten, bevorderen vitaliteit en ontwikkeling naar open verenigingen;
c. de koepel kan gecompenseerd worden voor de verschuldigde huur van de sportvelden als zij voldoet aan –nader uit te werken- eisen van vitaliteit;
d. een geïndexeerde gemeentelijke bijdrage voor renovaties en onderhoud van de velden en alle toebehoren van € 140.000,- per jaar;
e. het bomenonderhoud op de sportparken blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente;
f. een incidentele gemeentelijke bijdrage in het startjaar (2019) van € 60.000,- ten behoeve van opstartkosten van de koepel en vergoeding voor KIWA-inspecties en daaruit voortvloeiende herstelacties;
g. vanaf 2019 t/m 2023 een gemeentelijke bijdrage van € 10.000,- per jaar te verstrekken aan de koepel voor het gefaseerd wegwerken van achterstallig onderhoud;
h. gedurende de contractperiode het groenonderhoud op de acht sportcomplexen over te laten aan de koepel en hieraan een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage te koppelen van maximaal € 24.000,-;
i. naast de afspraken met de koepel zijn aanvullende maatwerkafspraken nodig met FC Lienden (over eigendomssituatie kunstgrasveld) en MEC'07 (vanwege de afwijkende bestaande overeenkomst ten opzichte van de andere verenigingen).

Financiële dekking

De eenmalige kosten genoemd bij de afspraken 1f en 1g van € 110.000,- kunnen worden gedekt uit de reserve 'Maatschappelijke investeringen'. Na deze onttrekking kan de reserve worden opgeheven.

De structurele kosten genoemd bij afspraak 1h voor groenonderhoud op de sportvelden kunnen worden opgenomen in de Kadernota 2020. De financiële dekking kan in dit geval worden betrokken bij het vaststellen van deze Kadernota in de raad van juli 2019.
Voor dit jaar (2019) proberen we het bedrag binnen de bestaande budgetten op te lossen. Mocht later dit jaar blijken dat dit niet lukt dan volgt een melding in een tweemaandsrapportage.

Vereniging	**s.v. Buren**	**B.Z.S.**	**I.S.C.**	**F.C. Lienden**	**M.E.C.'07**	**S.C.R.**	**S.C.Z.**	**Teisterbanders**
Ledenaantal	278	419	125	405	368	135	133	316
Niet actief	99	80	48	102	44	64	34	59
Actief	179	339	77	303	324	71	99	257
Senioren	80	105	37	143	168	60	56	127
Jeugd	99	234	40	160	154	11	43	130
Aantal teams	12	26	9	21	21	4	6	16
Senioren	4	5	1	6	6	3	3	5
35+ team	1	1	2	1	1		0	1
Walking Football		1		1	1		0	
O-19		1		1			1	
O-18		1						
O-17	2	2			2			2
O-16		1						
O-15	1	2		1	1			1
O-14		1		1				
O-13	2	3		2	3			2
O-12		1	1				1	1
O-11		2		3	2			2
O-10	2	1		1	1			1
O-9		2	1	2	2			1
O-8		1	1	1			1	
O-7		1	2	1	2	1		
O-6			1					
O-5							1	

Januari 2019 (opgave clubs)

Bijlage 3 –Vitale sportverenigingen

Met vitale sportverenigingen wordt onder meer beoogd dat:

- sportparken en voetbalverenigingen een duidelijke binding hebben met de samenleving, inwoners van het dorp of omliggende dorpen in de gemeente Buren (buurtgericht);
- de Burense voetbalverenigingen naar buiten gericht zijn en open staan voor participatie en nieuwe (maatschappelijke) activiteiten op het sportpark voor en door de inwoners van het dorp of omliggende dorpen (vraaggericht);
- de (maatschappelijke) activiteiten bijdragen aan het welzijn, de gezondheid en de participatie van de inwoners van het dorp of omliggende dorpen. De sportvereniging is daarbij een ontmoetingsplek en fysiek knooppunt voor onder meer kinderen, jongeren, ouderen, gehandicapten en werkzoekenden in de wijk;
- de Burense voetbalverenigingen nauw met elkaar samenwerken en met andere relevante partijen in het dorp of omliggende dorpen;
- de sportparken opengesteld worden wanneer de verenigingen geen gebruik maken van de sportparken.

Vitaliteit van een vereniging kan worden bepaald (getoetst) aan de hand van de navolgende criteria:

1. Kader (voldoende vrijwillig kader, kaderontwikkeling, vrijwilligersbeleid)
2. Leden (ontwikkeling ledenbestand)
3. Financiën (financiële positie)
4. Accommodatie (kwalitatief, voldoend aan de eisen van de vereniging en haar leden, openstelling)
5. Organisatie en structuur (bestuurlijk, beleidsmatig)
6. Communicatie (informatievoorziening intern en extern)
7. Sport- , activiteiten-, faciliteitenaanbod (incl. accommodatie)
8. Maatschappelijke rol (maatschappelijke betrokkenheid, rol in de lokale samenleving)

Op basis van een te ontwikkelen matrix kan periodiek toetsing plaats vinden.

De koepel kan op basis van de hierboven beschreven ambitie beleid en doelstellingen formuleren voor de komende periode. Ondersteuning van de beleidsmedewerker sport van de gemeente is gewenst.

21 december 2017.

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Uw kenmerk: UIT/1756374/Z17-46368
Onderwerp: Verzelfstandiging buitensportaccommodaties

Geacht College,

Als gevolg van uw verzoek van 27 januari 2017 doen wij u bijgaand toekomen een voorstel in de vorm van een notitie met betrekking tot het onderwerp verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties gemeente Buren.

Deze notitie is opgesteld door de BVV in nauwe samenspraak en in goed overleg met de acht bij de BVV aangesloten voetbalverenigingen, en die allen ingestemd hebben met de notitie.

Bij de uitwerking van het voorstel is meerdere malen contact geweest en hebben er besprekingen plaats gevonden met wethouder S. Klein – de Jong en de medewerkers J. Marringa en S. Janssen van de gemeente Buren.

Het voorliggende voorstel komt tegemoet aan de gestelde uitgangspunten en voorziet in een structurele, duurzame en werkbare oplossing c.q. samenwerking met betrekking tot de voetbalvelden van het sportpark van de betreffende voetbalverenigingen. De vraagstelling van de gemeente en het hieraan ten grondslag liggende beleid wordt begrepen. Wel vragen de clubs nadrukkelijk aandacht voor hun rol en positie binnen de locale gemeenschap. In maatschappelijk opzicht, in het kader van sport en bewegen, en wat de sociale aspecten betreft. De clubs tonen betrokkenheid en actieve participatie. Met bijna 2.300 leden (ofwel 8,6% van de Burense bevolking) en meer dan in totaal 500 vrijwilligers (die gezamenlijk jaarlijks ruim meer dan 100.000 uur vrijwilligerswerk doen) zetten de acht clubs zich in voor de locale gemeenschap en willen de clubs zich verder ontwikkelen tot financieel gezonde en toekomstbestendige open, maatschappelijk betrokken clubs die ruimte biedt voor sporten, bewegen en in sociaal opzicht een 'ontmoetingsplaats' bieden. Met het voorliggende voorstel komen meer taken en verantwoordelijkheden richting de vereniging waarop door de clubs op verantwoorde wijze moet worden geanticipeerd.

De samenwerking met de gemeente, zoals beschreven in dit voorstel, kan een eerste stap zijn in de hierboven beschreven ambitie. Uit dit voorstel komt in ieder geval naar voren dat:

- Clubs verantwoordelijkheid nemen en bereidheid tonen tot eigen bijdrage/inzet (al dan niet via zelfwerkzaamheid) wat betreft beheer, onderhoud accommodaties;
- Clubs meewerken waar het gaat om de wens van de gemeente om meer op afstand te acteren;
- Clubs hechten aan goede, langdurige afspraken (in de vorm van nieuwe overeenkomsten) wat betreft gebruik, beheer en onderhoud van de accommodaties;
- Clubs bereid zijn 13% van de beschikbare speelvelden in te leveren om in lijn te komen met normering die geldt op grond van ledenaantallen (verantwoorde omgang gemeenschapsgeld);
- Clubs bereid zijn 'inspanningsverplichtingen' te leveren met betrekking tot het zijn van een vitale vereniging, maatschappelijk actief betrokken, en onderdeel zijnd van de locale samenleving;
- Clubs bereid zijn periodieke verantwoording af te leggen wat betreft hun reilen en zeilen;
- Clubs open staan voor een samenwerkingsmodel waarbij periodiek de behoefte aan speel- en trainingsruimte afgestemd wordt aan de actuele situatie;
- Sprake wordt van a/ verantwoord beheer van aan de gemeente toebehorende velden en b/ beheersbaar financieel gemeentelijk beleid (in plaats van verrassingen c.q. ad hoc beslissingen) door tijdig (jaarlijks) de voor langere tijd vastgestelde nodige voorzieningen te treffen en juiste middelen vrij te maken.

Wij hopen dat deze met de nodige energie en toewijding opgestelde notitie snel omgezet kan worden in beleid zodat tijdig geanticipeerd kan worden op de veranderingen en toekomstige situatie.

Namens de BVV,

G.J. Keller, voorzitter

B. van Duren, secretaris

Bijlage: Notitie met bijlagen

NOTITIE

ten behoeve van

GEMEENTE BUREN

VERZELFSTANDIGING ONDERHOUD VOETBALVELDEN

Project BVV in opdracht van gemeente Buren

De BVV bestaat uit de navolgende voetbalverenigingen:

s.v. Buren, Buren
v.v. B.Z.S., Beusichem
v.v. I.S.C., Ingen
v.v. F.C. Lienden, Lienden
s.v. M.E.C.'07, Maurik
v.v. S.C.R., Rijswijk
v.v. S.C.Z., Zoelen
v.v. Teisterbanders, Kerk-Avezaath

Inhoudsopgave

1. Opdracht
2. Inleiding
3. Uitgangspunten gemeente
4. Uitgangspunten BVV
5. BVV
6. Uitwerking
    1. Vooraf
    2. Beoogde samenwerking
    3. Entiteit
    4. Inhoud samenwerking
    5. Clubs
    6. Normvelden en aanvullende informatie
    7. Beheer, gebruik en onderhoud
    8. 2018 overbruggingsjaar
    9. Renovatievergoeding
    10. 0-meting en inhaaleffect
    11. Planning en periodieke toetsing
    12. Overig
    13. Juridische vorm entiteit
7. Uitstaande BVV acties

Bijlagen:

- **Notitie overleg BVV van september 2015**
- **Model financiële uitwerking renovatieschema komende jaren**
- **Concept onderhouds- en beheerrichtlijnen 'norm' velden voetbalclubs gemeente Buren**

1. Opdracht

De Burense voetbalverenigingen (verenigd in de BVV) vormen gezamenlijk een zelfstandige, juridische entiteit die namens deze voetbalverenigingen met de gemeente Buren afspraken maakt en een overeenkomst aangaat voor een langere periode (ten minste 20 jaar) op het gebied van beheer en onderhoud van de (voetbalvelden van de) accommodaties ten behoeve van de voetbalsport binnen de gemeente Buren.

2. Inleiding

In november 2010 heeft de gemeente besloten de onderhoudsbijdrage voor de sportvelden in het kader van een toekomstbestendige begroting vanaf 1 januari 2012 te schrappen. Om deze overgang in goede banen te leiden is toen besloten tot een afbouwperiode zodat verenigingen tijd kregen om op de nieuwe situatie te anticiperen. Voor de afbouw van deze heroverwegingsmaatregelen heeft de gemeente een bestemmingsreserve gecreëerd van 1,375 mio. Euro gebaseerd op een evenredige afbouw van de vergoeding van de kosten van onderhoud van de voetbalvelden over de jaren 2012 t/m 2014 (80% in 2012, 60% in 2013 en 40% in 2014) met volledige afbouw per 1 januari 2015. De afspraken zijn op 9 november 2011 in een overeenkomst tussen de gemeente Buren en de 8 Burense voetbalverenigingen vastgelegd met o.a. daarin opgenomen de bepaling dat de voetbalverenigingen een inspanningsverplichting hebben om financieel gezond te blijven en dat het de intentie van de gemeente Buren is om alle 8 voetbalverenigingen te laten voortbestaan.
Over de jaren 2015 t/m 2018 heeft de gemeente vervolgens jaarlijks een (willekeurig bepaald) bedrag van € 40 k. (incl. BTW en kosten voorbereiding en regie) beschikbaar gesteld als bijdrage in de kosten van renovatie en (groot) onderhoud van de voetbalvelden van de Burense voetbalverenigingen. Een bedrag ontoereikend voor het doen van renovaties van voetbalvelden volgens geldende normen en waarbij geen rekening is gehouden met de noodzaak van renovatie c.q. vervanging van de aanwezige kunstgrasvelden.
Voor de aanwending van deze vastgestelde jaarlijkse bijdrage hebben de 8 voetbalverenigingen, verenigd in de BVV, mede op basis van een in 2014 door KIWA ISA Sport opgesteld inspectierapport, een renovatieschema (planning) opgesteld.
Op 27 januari 2017 heeft de gemeente Buren de locale voetbalverenigingen (verenigd in de BVV) uitgenodigd met een voorstel te komen tot (verdere) verzelfstandiging van het (groot) onderhoud van de voetbalaccommodaties.
De gemeente is volledig (zowel juridisch als economisch) eigenaar van de sportparken. Als zodanig is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en gebruik, evenals aansprakelijk voor schade aan/van derden bij gebreken. De verantwoordelijkheid voor het beheer (incl. onderhoud) en gebruik verlegt de gemeente middels gebruiksovereenkomsten (direct dan wel indirect) aan de verenigingen (c.q. gebruikers).

3. Uitgangspunten gemeente

In de opdrachtverstrekking heeft de gemeente de navolgende uitgangspunten geformuleerd.

1. Het voorstel wordt getoetst aan de in de gemeenteraad van Buren in juli 2016 vastgestelde uitgangspunten project 'Maatschappelijke functies en accommodatiebeleid' waarbij bepaald is dat de gemeente accommodaties ondersteunt die:
    a. Een groot bereik hebben;
    b. Een belangrijke maatschappelijke functie vervullen
    c. Liggen in kernen met een relatief grote vraag / behoefte
    d. Kwalitatief goed zijn
    e. Een hoge bezettingsgraad kennen
    f. Goed worden beheerd en geëxploiteerd
2. Door de verzelfstandiging mogen de bestaande voetbalverenigingen niet in gevaar komen. Het voetballen staat centraal, de locale voetbalverenigingen staan niet te discussie.
3. De accommodaties worden duurzaam en toekomstbestendig georganiseerd, beheerd en geëxploiteerd.
4. De entiteit bepaalt zelf het niveau van de samenwerking.
5. Alle voetbalclubs doen mee en confirmeren zich aan de entiteit. Uitsluitend de entiteit fungeert voor de gemeente zowel als aanspreekpunt als contractpartner.
6. Er wordt een duurzame en betaalbare uitwerking, invulling en oplossing nagestreefd.
7. Voorwaarden en onderwerpen die in de uitwerking aan de orde komen zijn:
    a. Beschrijving, doelstelling, taken en verantwoordelijkheden van partijen (entiteit en gemeente);
    b. Het aantal velden waarover beschikt moet worden. Hierbij rekening houdend met aantal teams, aantal leden en getoetst aan hiervoor hanteerbare normen;
    c. Afspraken op het gebied van renovatie, groot onderhoud, vervanging voetbalvelden, inclusief de kunstgrasvelden waarbij het in 2017 geactualiseerd rapport van KIWA als basis dient;

d. Het jaarlijks benodigde gemeentelijk budget voor renovatie, groot onderhoud en vervanging velden, inclusief de kunstgrasvelden waarbij (wat de gemeente betreft) de basis is de bijdrage die in de laatste jaren in de gemeentelijke begroting staat plus een verhoging in verband met reserveringen voor de kunstgrasvelden;
e. Beschrijving eigendomspositie van de betreffende accommodaties inclusief de begrenzing ervan (terreinen incl. hekwerken) en van wat hiervan onder het beheer en onderhoud van de entiteit valt;
f. Een beschrijving van de doelstelling en de activiteiten van de entiteit (mate van samenwerking tussen de aangesloten clubs);
g. Juridische structuur van de entiteit en wijze waarop binnen de entiteit de samenwerking, uitvoering en besluitvorming vorm wordt gegeven.

8. Te komen tot een raadsvoorstel dat in de raadsvergadering behandeld wordt.

4. Uitgangspunten BVV

De BVV heeft op basis van de opdracht van de gemeente en de door de gemeente geformuleerde uitgangspunten de navolgende kaders bepaald.

1. De door de gemeente aangegeven uitgangspunten worden, zo veel als mogelijk, in acht genomen.
2. Deelname aan de te vormen entiteit door alle voetbalclubs of sportverenigingen, die als zodanig zijn ingeschreven bij en erkend door de KNVB, en die beschikken over een eigen accommodatie.
3. De deelnemende clubs zijn en blijven zelfstandige verenigingen en zijn volwaardige, levensvatbare verenigingen; vervullen een maatschappelijke, sociale functie in de locale gemeenschap; spelen in op maatschappelijke ontwikkelingen; en beoefenen c.q. faciliteren amateurvoetbal en/of recreatief voetbal in georganiseerd verband. Voetbal is leidend dan wel een belangrijke (al dan niet zelfstandige) activiteit binnen de vereniging.
4. Het in de kernen (dorpen) aanwezige voetbal met de bijbehorende accommodatie blijft in stand. Behoud van voetbal en de accommodatie is het uitgangspunt waarbij de omvang (aantal velden) van een accommodatie op grond van nader vast te stellen criteria, al dan niet aan de hand van periodiek uit te voeren toetsing, wel aan wijziging onderhevig kan zijn.
5. Een accommodatie bestaat minimaal uit één voetbalveld (wedstrijdveld) en één veld (ruimte) voor training.
6. Het aantal velden dat op een accommodatie in aanmerking komt voor groot onderhoud, renovatie, vernieuwing in het kader van deze opdracht wordt bepaald door toepassing van de KNVB / NOC*NSF norm waarbij het aantal teams en het soort teams (jeugd, senioren, 35+) leidend is.
7. De te vormen entiteit ontvangt, beheert en verdeelt de door de gemeente beschikbaar gestelde financiële middelen voor groot onderhoud, renovatie en richt zich in eerste instantie (voornamelijk c.q. uitsluitend) op een verantwoord beheer (incl. onderhoud) en gebruik van de velden en op het organiseren, regelen en faciliteren van groot onderhoud, renovatie en vernieuwing van de aanwezig en, op grond van de norm, nodige velden (wedstrijd en training), zowel natuurgras als kunstgras. Aanleg, uitbreiding, verplaatsing van accommodaties betreft nieuw beleid en wordt gezien als investering.
   Hieronder valt niet c.q. uitgesloten hiervan is o.a.:
   a. regulier en periodiek onderhoud van de aanwezige velden (ligt bij de verenigingen);
   b. velden die overtollig c.q. overbodig zijn op basis van de norm;
   c. nieuwe aanleg, uitbreiding en/of verplaatsing van velden of van een sportpark;
   d. opstallen (incl. kleedkamers, clubhuis/kantine, opslag- en andere ruimten), terreininrichting, terreinafscheiding, parkeervoorzieningen, veldverlichting, dug-outs, e.d.; ongeacht wiens eigendom dit is c.q. onder wiens verantwoordelijkheid dit valt.
8. De aangesloten clubs beheren en zijn verantwoordelijk voor hun eigen accommodatie (incl. opstallen, terrein- en veldinrichting, verlichting) en verplichten zich de accommodatie (incl. de velden) verantwoord te beheren en te gebruiken. Terreinafscheidingen en erfgrenzen (afrastering, hekwerk, bomen, sloten, groenstrook) blijven in beheer (incl. het onderhoud) bij de gemeente en deze houdt hiervoor de verantwoordelijkheid.
   Het reguliere, periodieke onderhoud van de velden is de verantwoordelijkheid van de clubs en de clubs verplichten zich dit onderhoud uit te voeren in overeenstemming met de door de entiteit, en al dan niet met de gemeente, vastgestelde onderhouds- en beheersrichtlijnen en op een door de entiteit bepaalde wijze (al dan niet inclusief het bijhouden van een logboek). Collectieve inkoop c.q. uitbesteding van het regulier onderhoud of delen daarvan kan aan de orde zijn. Er zal periodiek objectieve, onafhankelijke toetsing zijn van de wijze waarop het regulier onderhoud wordt uitgevoerd en van wat de kwaliteit hiervan is.
9. Multifunctioneel gebruik van de accommodatie wordt gestimuleerd waarbij wel als uitgangspunt geldt dat dit gebruik niet mag leiden tot 'oneigenlijk' gebruik van de middelen beschikbaar voor groot onderhoud, renovatie, vernieuwing van de voetbalvelden.
10. Onzorgvuldig beheer, geen of onvoldoende uitvoering van regulier onderhoud, schade als gevolg van gebruik van de op grond van de norm aangewezen velden voor andere activiteiten en doeleinden dan het

beoefenen van de voetbalsport is voor rekening en risico van de betreffende club en kan niet leiden tot extra kosten of hierdoor vervroegd noodzakelijk groot onderhoud of renovatie.

11. De gronden waarop de velden aangelegd zijn eigendom van de gemeente, de velden als zodanig blijven eigendom van de gemeente. De clubs betalen voor het gebruik van de velden (waarvoor gebruiksovereenkomsten worden afgesloten) geen huur en andere gemeentelijke belastingen of heffingen. Dit o.a. ter compensatie van het door de clubs zelf uit te voeren beheer en het zelf of in opdracht van de clubs door derden uit te voeren regulier onderhoud. De kosten van nutsvoorzieningen zijn voor de clubs.
12. Bij de bepaling van keuzes en/of prioriteitsstelling voor uit te voeren renovatie en/of groot onderhoudswerkzaamheden wegen naast ouderdom en onderhoudsstaat van een veld aspecten als mate, wijze en doel gebruik, kwaliteit en wijze van regulier onderhoud, en bespelingsintensiteit.
13. De actuele onderhoudsstaat (op basis van het KIWA inspectierapport) van de op grond van de norm nodige velden wordt door de gemeente op orde gebracht c.q. financieel 'gecompenseerd' c.q. verwerkt in de uitwerking en bij de met de gemeente af te sluiten overeenkomst. Dit kan onderdeel zijn van de berekening c.q. vaststelling van de noodzakelijke c.q. gewenste jaarlijkse gemeentelijke bijdrage c.q. te treffen voorziening.
14. Bij de berekening van de jaarlijkse benodigde gelden wordt ervan uitgegaan dat bij uitvoering groot onderhoud, renovatie, vernieuwing geen sprake is van een eigen bijdrage door de club en er wordt niet van uitgegaan dat bestaande natuurgrasvelden worden vervangen door kunstgrasvelden.
15. De financiële afspraken met de gemeente (incl. de hoogte van de door de gemeente te treffen voorzieningen) evenals een opgesteld groot onderhoudsschema met de bijbehorende prioriteitsstelling worden periodiek herijkt. Hierbij wordt gedacht aan een periode van 4 jaar met als eerste ijkmoment 2023. Naast kwaliteitsinspectie, inflatie- en prijsontwikkelingen en toetsing wordt gekeken naar ontwikkelingen bij de aangesloten clubs (o.a. op gebied van aantal leden, teams, vitaliteit), mate en wijze gebruik velden, en wijze en kwaliteit van uitvoering van het regulier onderhoud velden.
16. Alle voetbalclubs binnen de gemeente Buren sluiten zich aan en zijn vertegenwoordigd in de entiteit.
17. Tussen gemeente, entiteit en clubs worden nieuw op te stellen meerjarige gebruikscontracten c.q. beheersovereenkomsten gesloten waarin per sportpark gespecificeerd (per element en per activiteit) is vastgelegd wie verantwoordelijk is voor beheer en regulier onderhoud, groot onderhoud/renovatie en vervanging (herinvestering). Zodat van iedere partij duidelijk is wat de rollen, taken, risico's en verantwoordelijkheden zijn met betrekking tot zowel beheer en onderhoud als financiële inspanningen.
18. Voor de te vormen entiteit is een goede beschrijving nodig van de missie en doelstelling en van de wijze waarop de zeggenschap is geregeld en de dagelijkse leiding (bestuur) wordt ingevuld.
19. Bij de uitwerking van de structuur en vorm wordt gekeken naar juridische en fiscale aspecten, naar zaken als aansprakelijkheid en governance, en het hebben van een bezwarenprocedure.

5. BVV

In november 2010 maakte de gemeente Buren kenbaar dat de bijdrage voor onderhoudskosten voetbalvelden (niet zijnde renovatie) met ingang van 01 januari 2012 zou worden geschrapt. Dit was voor de Burense voetbalverenigingen aanleiding de krachten te bundelen met o.a. het doel om door gezamenlijk optreden het nadelig effect van de voorgenomen bezuinigingen op te vangen. Dit mede omdat toen onmiddellijk duidelijk werd dat het abrupt stoppen van de onderhoudsbijdrage het voortbestaan van enkele Burense voetbalverenigingen in gevaar zou brengen. Na overleg met de gemeente (en goedkeuring van de gemeenteraad) is vervolgens besloten tot het instellen van een afbouwperiode om de genoemde overgang (van alles naar niets) zo goed mogelijk op te vangen. Op dat moment zijn de acht Burense voetbalverenigingen daardoor een structurele vorm van samenwerking aangegaan, uiteindelijk met als doel het doorvoeren van gezamenlijke kostenbesparende en/of opbrengstverhogende maatregelen om zodoende de volledige afbouw van de onderhoudsbijdrage zo goed als mogelijk op te vangen.
Vanaf december 2010 tot op heden hebben de acht Burense voetbalverenigingen structureel met elkaar overlegd in het zgn. "voorzittersoverleg" Burense voetbalverenigingen (BVV). Het "voorzittersoverleg" heeft tot taak het bewaken van de intentie tot samenwerken en iedere vereniging is in het BVV minimaal met één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd. In eerste instantie werd met de gemeente Buren overeengekomen dat op verzoek/aanvraag de wethouder sportzaken en/of een (beleids)medewerker van de gemeente Buren bij het overleg zou aansluiten, na verloop van tijd werd de beleidsmedewerker een vaste vertegenwoordiger en sloot de wethouder Sportzaken op verzoek (of eigen initiatief) aan.
Gesteld kan worden dat alle acht Burense voetbalverenigingen tot nu toe actief hebben geparticipeerd in de BVV en/of in uit de BVV voortkomende projectgroepen/werkgroepen. Er is door alle partijen zoveel mogelijk met een vaste samenstelling deelgenomen aan de besprekingen/vergaderingen op basis van gelijkwaardigheid, met respect en begrip voor elkaar en met oog voor elkaars belangen.
Door de Burense voetbalverenigingen is de afgelopen jaren op de onderwerpen 1) gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (financieel beleid), 2) gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten, 3) uitwisselen van informatie op allerlei gebieden en 4) collectieve vertegenwoordiging richting externe

partners/leveranciers intensief samengewerkt om het ontstane financiële gat van globaal ongeveer € 6.500,= per veld per jaar op te kunnen vangen.

Ondanks alle tijd en energie die hierin gestoken is en alle initiatieven die ondernomen zijn kan geconstateerd worden dat de BVV als collectief niet in staat is gebleken het financiële gat wat is ontstaan door de (geleidelijke) afbouw van de onderhoudsbijdrage geheel op te vangen. Dit mede om de reden dat forse uitgaven (kosten) als onderhoud voetbalvelden en energiekosten NIET worden gecompenseerd door nieuwe inkomsten verkregen uit de samenwerkingsvorm. Daarnaast is, in lijn met de landelijke trends, geconstateerd dat ook bij de Burense voetbalverenigingen de financiële status de afgelopen jaren is verslechterd. Inkomsten staan onder druk. Opbrengsten uit sponsoring en kantine dalen. De kosten nemen toe, de overheid maakt een terugtrekkende beweging, en er wordt steeds meer een beroep gedaan op de vrijwilligers. De voetbalverenigingen kunnen dit onmogelijk opvangen door alleen het verhogen van de contributies waardoor het steeds moeilijker wordt financieel het hoofd boven water te houden. Met als gevolg dat er niet of nauwelijks liquiditeiten zijn om toekomstige c.q. noodzakelijke investeringen te financieren. De vermogenspositie van veel verenigingen is van beperkte omvang of als negatief aan te merken. Opgebouwde reserves moeten veelal worden benut om de vereniging draaiende te houden.

In 2013 is door de Burense voetbalverenigingen een meerjarig groot onderhoudsplan gemaakt omdat werd vastgesteld dat het groot onderhoud (renovatie/vervanging) van voetbalvelden niet was opgenomen in de gemeentelijke begroting. Mede vanuit het gegeven dat de voetbalverenigingen nu al moeite hebben om het reguliere onderhoud uit te voeren en niet beschikken over de expertise en (financiële) middelen om echte veldrenovatie uit te (laten) voeren werd de gemeente Buren verzocht om het groot onderhoud in te passen in de begroting. Dit met als uiteindelijk doel dat de voetbalverenigingen in het kader van zelfredzaamheid de gelegenheid hebben zelf zorg te dragen voor het complete onderhoud (regulier en renovatie) van de voetbalvelden en hiervoor een overeenkomst met de gemeente Buren voor de duur van minimaal 20 jaar af te sluiten.

De BVV ontwikkelt zich op deze manier tot een soort van coöperatie en verplicht zich de voetbalvelden gedurende de looptijd van de overeenkomst te beheren en te onderhouden volgens de gangbare normen van NOC*NSF en/of KNVB. Voordelen van de constructie zijn dat het collectief BVV zich verder doorontwikkelt, verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van alle voetbalvelden en hierdoor ook gedwongen wordt om als collectief keuzes te maken binnen het beschikbare budget. De individuele vereniging hoeft hierdoor niet meer de gang naar de gemeente te maken en de gemeente Buren draagt voor een langere periode (minimaal 20 jaar) alle onderhoudsverplichtingen en taken tegen een vast jaarlijks bedrag over aan de "coöperatie". De gemeente wordt hiermee ontzorgd en bewaakt op afstand als eigenaar van de gronden de kwaliteitsnorm.
Vanuit dit gegeven heeft de gemeente Buren in januari 2017 de BVV verzocht om te komen tot een voorstel verdere verzelfstandiging van het groot onderhoud van de voetbalvelden.

In dit kader wordt eveneens verwezen naar de bijlage Notitie overleg BVV van september 2015.

6. Uitwerking

1. **Vooraf**
   De acht bij de BVV aangesloten clubs hebben unaniem mandaat gegeven om het traject en de verdere uitwerking met de gemeente, op basis van deze notitie, te vervolgen en om binnen het beschreven raamwerk tot concrete afspraken te komen. Hierbij in aanmerking nemend dat een aantal punten en zaken verdieping, opheldering, nadere uitwerking en/of verdere formulering behoeven. Ervan uitgaande dat de uitwerking en verdieping in de geest van de notitie en het besprokene tijdens de BVV vergaderingen is.

2. **Beoogde samenwerking**
   De Gemeente Buren ("gemeente), als eigenaar van de sportparken, en een door de BVV nieuw op te richten entiteit ("entiteit") sluiten een beheers- en gebruiksovereenkomst voor een langdurige periode (bv. 25 jaar) waarin duurzame afspraken worden gemaakt met betrekking tot gebruik, beheer en onderhoud van een op grond van normering bepaald aantal velden(natuurgras en kunstgras) voor wedstrijden en/of trainingen ("normvelden") op de sportparken van de acht Burense voetbalverenigingen ("clubs").
   In deze overeenkomst worden de rollen, taken, verantwoordelijkheden en risico's van beide partijen, waar nodig gedetailleerd per sportpark, beschreven. Uitgangspunten hierbij zijn dat de gemeente volledig eigenaar is en blijft van de sportparken; dat de entiteit en/of de clubs aan de gemeente geen kosten (gebruiksvergoeding en verdere eigenaars- c.q. gebruikerslasten) verschuldigd zijn met betrekking tot de normvelden; dat de gemeente jaarlijks een nader te bepalen bedrag aan middelen ("renovatievergoeding") ter beschikking stelt aan de entiteit voor het tijdig (laten) uitvoeren van renovatie (groot onderhoud) van de normvelden; en dat de normvelden op een verantwoorde wijze door de clubs worden gebruikt, beheerd en onderhouden.

3. **Entiteit**
De entiteit sluit vervolgens een gebruiksovereenkomst met iedere club waarin o.a. per sportpark het gebruik, beheer en onderhoud van de normvelden duurzaam voor een langere periode is geregeld.
In deze overeenkomst worden de rollen, taken, verantwoordelijkheden en risico's van beide partijen gedetailleerd beschreven. Uitgangspunten hierbij zijn dat de club zelf verantwoordelijk is en zorg draagt voor het dagelijks beheer, gebruik en (regulier) onderhoud van de normvelden; dat de club geen gebruiksvergoeding (huur) aan de entiteit verschuldigd is; en dat de entiteit, op grond van vastgestelde criteria en planning, zorgt voor tijdige uitvoering van renovatie van de normvelden.

4. **Inhoud samenwerking**
De onder 1. en 2. beschreven samenwerking en overeenkomst betreft specifiek aspecten als beheer, gebruik, renovatie van de normvelden en heeft geen betrekking op zaken die o.a. als nieuw beleid en/of investering kunnen worden gezien zoals:
   a. niet als normveld aangemerkte velden ('overtollige' velden);
   b. nieuwe aanleg veld(en), uitbreiding en/of verplaatsing velden of van een sportpark;
   c. sportparkopstallen (incl. kleed- en bergruimtes, clubgebouw);
   d. sportpark-, terrein- en veldinrichting (incl. parkeervoorzieningen, terreinverharding, terreinverlichting, veldverlichting, veldafrastering, dug-outs, doelen, vanghekken);
   e. sportparkgrenzen en terreinafscheidingen (incl. hekwerken, afrastering, bomen, beplanting, sloten, groenstroken).

Op een sportpark aanwezige velden die niet als 'normveld' zijn aangemerkt (en in feite 'overbodig' zijn) blijven voor een periode van minimaal 5 (vijf) jaar beschikbaar voor gebruik voor de club die het sportpark gebruikt (bespeelt). Alle verantwoordelijkheden en risico's verbonden aan het gebruik van dit veld zijn in deze periode voor de betreffende club. Dit geldt eveneens voor het beheer en onderhoud. De gemeente zal op geen enkele wijze enige aansprakelijkheid hebben in dit kader. Wordt vastgesteld dat het veld zo speelgevaarlijk is of dat het veld onverantwoord wordt beheerd c.q. gebruikt dan kan de gemeente een speel- of gebruiksverbod uitvaardigen en in het uiterste geval het betreffende veld onttrekken aan het sportpark.
Is een veld 5 (vijf) jaar of langer niet aangemerkt als 'normveld' (en in feite 'overbodig') dan kan de gemeente dit veld opeisen en er een andere bestemming aan geven.
Komt een 'overtollig, overbodig' veld weer in aanmerking om als 'normveld' aangemerkt te worden dan dient dit veld eerst speel-/gebruiksklaar gemaakt te worden en in goede staat gebracht te worden. De zorg en verantwoordelijkheid hiervoor liggen niet bij de entiteit en de hieraan verbonden kosten worden niet onttrokken aan de overeengekomen gemeentelijke renovatiebijdragen die de entiteit beheert.

De verantwoordelijkheid voor en het beheer (incl. onderhoud) van sportparkgrenzen, terreinafscheidingen, zoals geformuleerd onder 4.e. (hiervoor), ligt bij de afdeling Ruimte van de gemeente. Contacten hierover lopen rechtstreeks tussen de club (als gebruiker/huurder) en de gemeente. In dit kader is afgesproken dat de gemeente intern eerst een inventarisatie doet en schouw uitvoert van alle begrenzingen van de sportparken van de acht BVV verenigingen. In kaart wordt gebracht hoe deze begrenzing bepaald is, wat dit inhoudt en hoe dit eruit ziet. Aan de hand van de uitkomsten van deze inventarisatie worden nadere, definitieve, afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud in dit kader. Uitgangspunt kan zijn dat de gemeente bv. zorgt voor het onderhoud van bomen, sloten en watergangen en de clubs voor het resterende. Vorenstaande houdt in dat per sportpark 'maatwerk' afspraken worden gemaakt die worden opgenomen in de aan te gane meerjarige huur- en gebruiksovereenkomsten.
De uitkomsten worden, waar nodig, verwerkt in de gemeentelijke bijdrage (renovatievergoeding) en afhankelijk van de uiteindelijke afspraken wordt de renovatievergoeding dienovereenkomstig aangepast.

In de te sluiten overeenkomsten wordt in een bijlage per sportpark (club) in detail beschreven en gespecificeerd de indeling en inrichting van het sportpark, de daar aanwezige zaken en toebehoren, inclusief per onderdeel de zorgplicht en verantwoordelijkheid van iedere partij.

5. **Clubs**
Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat de gemeente clubs en accommodaties steunen die vitaal zijn en een maatschappelijke functie vervullen. Dit in samenspraak met het geformuleerde gemeentelijk uitgangspunt dat bestaande voetbalverenigingen bestaansrecht hebben en niet ter discussie staan.
Clubs hebben in dit kader een inspanningsverplichting en het navolgende kan als uitgangspunt c.q. voorwaarde dienen voor de aangesloten clubs:
Een vitale club is een open club met hart voor het dorp of de wijk en zet haar kernkwaliteiten niet alleen voor eigen leden in maar ook voor de samenleving. De club kenmerkt zich door een open opstelling en houding van de bestuurders, de leden en de club, is sociaal/maatschappelijk betrokken en biedt een ontmoetingsplek

voor eigen leden, andere regelmatige bezoekers en bewoners om te sporten en om bij de vereniging betrokken te zijn.
Er worden (sport)activiteiten georganiseerd waarbij deelname openstaat voor niet-leden, er wordt samengewerkt met andere verenigingen en organisaties. De club biedt gelegenheid voor andere activiteiten dan één sport en biedt faciliteiten naast sportaanbod (kinderopvang, schoolsport, bewegen voor ouderen). Er is aandacht voor behoud leden en behoud, ontwikkeling van kader. De club heeft beleid op het gebied van normen en waarden, sportiviteit en respect.

De vitaliteit van een club wordt bepaald aan de hand van de navolgende toetsingscriteria:

a. Aangesloten bij de KNVB en beschikkend over minimaal 50 leden en ten minste 3 teams, waarvan 1 seniorenteam;
b. Kader (voldoende vrijwillig kader, kaderontwikkeling, vrijwilligersbeleid);
c. Leden (ontwikkeling ledenbestand);
d. Financiën (financiële positie);
e. Accommodatie (kwalitatief, voldoend aan de eisen van de vereniging en haar leden, openstelling);
f. Beleid, organisatie en structuur (bestuurlijk, beleidsmatig);
g. Communicatie (informatievoorziening intern en extern);
h. Sport- , activiteiten-, faciliteitenaanbod (incl. accommodatie);
i. Maatschappelijke rol (maatschappelijke betrokkenheid, rol in de locale samenleving).

Op basis van een te ontwikkelen model met toetsingscriteria en beoordelingsaspecten (in de vorm van een matrix) vindt periodiek (als onderdeel van de periodieke herijking) toetsing en rapportage aan de gemeente plaats middels een vitaliteitsscan.
Het door te BVV c.q. de entiteit in dit kader te ontwikkelen en te hanteren model wordt, na vaststelling door de BVV c.q. de entiteit, aan de Gemeente ter beoordeling voorgelegd.

6. Normvelden en verdere informatie

Als basisuitgangspunt geldt dat iedere club recht heeft op minimaal 1 veld en 1 trainingsveld (of hoek).
Voor de bepaling van het aantal normvelden per club (en sportaccommodatie) is verder de norm (behoeftebepaling) VNG/KNVB gevolgd.

a) Speeltijd = netto speeltijd + pauze + wisseltijd (inloop / uitloop)
b) Gelijktijdig 2 pupillenwedstrijden op alle velden + 4 pupillendoelen per veld
c) Evenwichtige wedstrijdplanning (50% thuis, 50% uit)
d) Speluren norm:

Traditioneel natuurgrasveld	250 – 300 uur
WeTra veld	400 – 600 uur
Trainingsveld	700 uur
Kunstgrasveld	1.000 – 1.200 uur

Deze kengetallen zijn mede afhankelijk van mate en kwaliteit onderhoud, wijze gebruik veld (volledig gebruik), weersomstandigheden, liggen, e.d.

e) Gemiddelde duur wedstrijdseizoen van 36 weken
f) Geen onderscheid tussen hoofdveld en andere wedstrijdvelden in gebruik
g) Bij 1 – 3 speelvelden minimaal 1 trainingsveld

Volgens de KNVB is het effect van de aangepaste jeugdvoetbalvormen op de behoeftebepaling wat velden betreft gering. Meerdere veldjes kunnen op een volledig speelveld worden uitgezet.

Overzicht en berekening per club (peildatum: aanvang seizoen 2017/2018)

Naam vereniging	Leden	Teams	Speelvelden	Trainingsveld	Opmerking
sv Buren	320	14	2	1	1 veld boven norm
B.Z.S.	426	28	2	1	1 kunstgrasveld
I.S.C.	119	7	2	1	1 veld boven norm
FC Lienden	402	22	2	1	1 kunstgrasveld
M.E.C. '07	330	22	2	1	
S.C.R.	146	7	1	1	
S.C.Z.	150	8	2	1	1 veld boven norm
Teisterbanders	380	18	2	1	
TOTAAL	**2.273**	**126**	**23**	**8**	

Uit vorenstaande tabel blijkt dat er op dit moment in totaal 23 velden (inclusief 2 kunstgrasvelden) in gebruik zijn bij de clubs. Op grond van toepassing van de norm is er recht op 20 velden (18 natuurgras en 2 kunstgras). Bij de clubs sv Buren, I.S.C. en S.C.Z. is sprake van een 'overtollig' veld. Dit betekent dat de Burense voetbalverenigingen in het kader van deze afspraken 13% veldencapaciteit inleveren.

Aandachtspunten:

1. Bij M.E.C. '07 is bij één veld een onderlaag aangebracht die het veld geschikt maakt om 'omgevormd' te worden tot kunstgrasveld.
2. Bij FC Lienden ligt een in 2007 op eigen kosten aangelegd kunstgrasveld. De bovenlaag van dit kunstgrasveld is in 2017 vervangen waarbij de gemeente voornemens is 75% van de kosten voor haar rekening te nemen.

Aantal teams (peildatum: aanvang seizoen 2017/2018)

In onderstaande grafiek wordt het aantal teams getoond. Het totaal aantal is ongewijzigd ten opzichte van een in 2014 gedane inventarisatie. Er is wel een onderling verloop te zien in de verschillende leeftijdsgroepen. Jongste jeugd stagneert enigszins, jongens junioren loopt wat terug, meisjesjunioren stijgt. Bij de senioren is het totaal aantal teams praktisch gelijk met een toename van 35+ voetbal.
Doordat 30 teams op zondag hun wedstrijden spelen is er per saldo een lagere behoefte aan velden op grond van de norm dan indien alle teams uitsluitend op zaterdag hun wedstrijden zouden spelen.

Aantal teams: Vergelijking 2017 ten opzichte van 2014

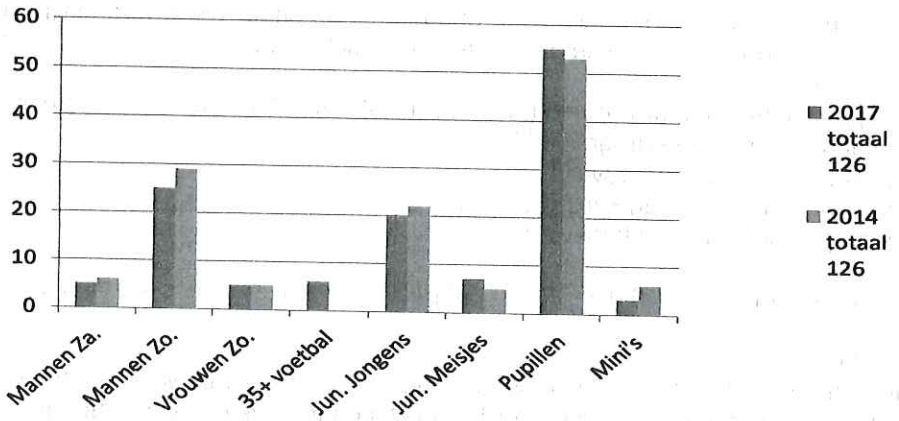

Nieuwbouwontwikkeling gemeente Buren (als aanvullende informatie op ledentalontwikkeling)
(bron: Bouwen voor Behoefte Gemeente Buren, mei 2017)

Gemeente deelgebied	kern	oplevering 2015	oplevering 2016	restcapaciteit tot 2025	totaal 2015 - 2025
buitengebied	nvt	3	5	75	83
Beusichem	Beusichem	4	17	114	135
	Zoelmond	0	3	5	8
	Ravenswaay	2	0	45	47
Buren	Buren	0	0	22	22
	Asch	0	0	0	0
	KerkAvezaath	1	0	70	71
	Zoelen	0	30	39	69
	Erichem	0	0	0	0
Maurik	Maurik	0	27	288	315
	Doejenburg	0	0	15	15
	Rijswijk	0	0	8	8
	Eck en Wiel	2	1	5	8
Lienden	Lienden	12	-11	101	102
	Ommeren	0	0	22	22
	Ingen	14	0	8	22
TOTAAL		**38**	**72**	**819**	**929**

Prognose bevolkingsontwikkeling gemeente Buren (als aanvullende informatie op ledentalontwikkeling)
(bron: CBS regionale prognose 2017-2040; x 1.000)

Jaar	Totaal	0 tot 20 jaar	20 tot 65 jaar	65 jaar of ouder
2017	26,2	6,0	15,2	4,9
2020	26,3	5,8	15,0	5,5
2025	26,1	5,4	14,4	6,3
2030	25,7	5,3	13,3	7,1
2035	25,3	5,3	12,3	7,8
2040	24,8	5,2	11,5	8,1

7. Beheer, gebruik en onderhoud (incl. renovatie)

De verantwoordelijkheden betreffende beheer, gebruik en onderhoud van de normvelden worden gedetailleerd beschreven en vastgesteld. De te hanteren uitgangspunten en richtlijnen (al dan niet opgesteld aan de hand van een deskundige toetsing) worden na opstelling en vaststelling door de BVV c.q. entiteit aan de gemeente ter accordering voorgelegd. Een eerste concept uitwerking van de onderhouds- en beheerrichtlijnen is ter informatie als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Renovatie van de normvelden vindt plaats door (of namens) en onder verantwoordelijkheid van de entiteit op grond van de hiervoor door de gemeente aan de entiteit beschikbaar gestelde financiele middelen.
Onder renovatie wordt verstaan:

a. Vervanging toplaag natuurgrasveld (incl. eventuele aanpassing drainagesysteem);
b. Vervanging onderlaag natuurgrasveld;
c. Vervanging toplaag kunstgrasveld;
d. Vervanging technische laag kunstgrasveld;
e. Vervanging onderlaag kunstgrasveld.

Vervanging van een natuurgrasveld door een kunstgrasveld wordt niet beschouwd als renovatie.

Bepaling renovatie
Renovatie van een normveld vindt plaats in opdracht van en onder verantwoordelijkheid van de entiteit uit de hiervoor door de gemeente aan de entiteit jaarlijks beschikbaar te stellen financiële middelen. Dit op basis van een overeengekomen meerjarenberekening. De entiteit legt over de aanwending van deze middelen rekenschap en verantwoording af aan de gemeente. Uitgangspunt is hierbij dat de club geen eigen bijdrage verschuldigd is bij renovatie van een normveld.

De uitvoering van de renovatie wordt ter hand genomen volgens een opgesteld meerjarig renovatieschema.
De volgorde en prioriteitstelling bij een dergelijk op te stellen schema wordt mede bepaald op grond van:

a. Aanbevelingen meest recente KIWA ISA Sport inspectierapport;
b. Ouderdom en tijdstip van aanleg c.q. vorige renovatie(s);
c. Kwaliteit beheer, kwaliteit en wijze onderhoud en staat normveld;
d. Doel, wijze en mate van gebruik normveld (incl. bespelingsintensiteit)
e. Beschikbare middelen.

De club beheert, gebruikt en onderhoudt de normvelden op een verantwoorde wijze. Het onderhoud wordt uitgevoerd in overeenstemming met hiervoor opgestelde en overeengekomen richtlijnen. Een logboek wordt bijgehouden van de onderhoudswerkzaamheden. Periodiek vindt toetsing plaats van de wijze waarop het onderhoud uitgevoerd wordt en wordt de kwaliteit van de normvelden beoordeeld.
De clubs zijn vrij de accommodaties voor andere (sport)doeleinden en brede maatschappelijke activiteiten te gebruiken. Multifunctioneel gebruik en openstelling van de sportaccommodaties wordt gestimuleerd. Voorwaarde hierbij is dat regelgeving en gebruiksvoorschriften van overheidswege in acht wordt genomen. Stelregel is verder dat multifunctioneel gebruik c.q. niet-voetbal gerelateerd gebruik niet mag leiden tot 'oneigenlijk' gebruik van de door de gemeente beschikbaar gestelde financiële middelen voor renovatie.

De club is wat de normvelden betreft zelf verantwoordelijk voor de gevolgen van:

a. Onzorgvuldig, onvoldoende en nalatig beheer en gebruik;
b. Geen, onvoldoende of onzorgvuldige uitvoering van onderhoud;
c. Schade als gevolg van ander gebruik van een normveld dan voor de voetbalsport.

Vorenstaande kan niet leiden tot extra kosten voor de entiteit c.q. de gemeente en/of tot noodzakelijke vervroegde renovatie tenzij met de club een in overleg te bepalen eigen bijdrage wordt overeengekomen. De gemeente kan het gebruik van een normveld verbieden indien het veld in een dusdanige staat is dat dit risico's met zich meebrengt op grond waarvan de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden.

8. 2018 overbruggingsjaar

Aangenomen wordt dat de gemeente eerst bij de programmabegroting 2019 rekening kan houden met de uitkomsten van een af te sluiten overeenkomst in het kader van verzelfstandiging (groot) onderhoud voetbalvelden.

Samenvattend betekent dit voor het jaar 2018 het volgende wat veldonderhoud betreft:

a. Uitvoering renovatie trainingsveld ISC van de voor groot onderhoud 2017 gereserveerde middelen (zoals besloten in BVV vergadering);
b. € 40.000,= beschikbaar voor renovatie 2018 (door BVV nader te bepalen hoe en waar deze middelen besteed worden);
c. Vrijgave gereserveerde € 175.000,= voor (inmiddels uitgevoerde) renovatie kunstgrasveld FC Lienden;
d. Aanwending gereserveerde € 200.000,= voor renovatie kunstgrasveld BZS.

Uitgangspunt hierbij is dat de programmabegroting 2018 in bovenstaande voorziet.

9. Renovatievergoeding gemeente

De gemeente stelt jaarlijks (ingaande 2019) een renovatievergoeding beschikbaar aan de entiteit. De hoogte van deze vergoeding is bepaald aan de hand van een uitgewerkt model waarbij rekening wordt gehouden van de kosten (normbedragen) van uit te voeren renovatiewerkzaamheden, het aantal normvelden en de planning van de renovatiewerkzaamheden (renovatieschema).
De entiteit legt over de besteding van de ontvangen renovatievergoedingen rekening en verantwoording af aan de gemeente.

In onderstaand overzicht staan de te hanteren normbedragen voor renovatiewerkzaamheden vermeld.

Schema levensduur, vervangingswaarde en normbedragen onderhoud voetbalvelden
(bron: Patrick Balemans, beleidsmedewerker accommodatiezaken KNVB/adviseur accommodatiezaken NOC*NSF)

Soort veld	Investering	Afschrijving/onderhoud		Jaarlasten	Totaal per jaar
Natuurgras	€ 60.000	Toplaag	€ 30.000 (15 jaar)	€ 2.000	
		Onderlaag	€ 30.000 (30 jaar)	€ 1.000	
		Onderhoud		€ 9.000	€ 12.000
Kunstgras Rubber Infill	€ 400.000	Toplaag	€ 200.000 (10 jaar)	€ 20.000	
		Technische laag	€ 100.000 (20 jaar)	€ 5.000	
		Onderlaag	€ 100.000 (40 jaar)	€ 2.500	
		Onderhoud		€ 6.000	€ 33.500

Jaarlijks onderhoud betreft regulier en groot onderhoud.
In bovenstaand overzicht is geen rekening gehouden met kapitaallasten en BTW.
Bij voornoemde bedragen is geen rekening gehouden met eventuele voorbereidingskosten, regie- en begeleidingskosten, advieskosten, etc.

Berekening jaarlijkse renovatiebijdrage

Initieel door gemeente, vanaf 2019, jaarlijks te voorzien en aan de te vormen entiteit beschikbaar te stellen middelen in het kader van de aan te gane meerjarige overeenkomst met betrekking tot renovatie van de hiervoor in aanmerking komen normvelden binnen de gemeente:

18 natuurgrasvelden ad € 3.000 per veld	€ 54.000
2 kunstgrasvelden ad € 26.667 per veld	€ 53.334
	€ 107.334
Reservering 4 jaarlijkse KIWA inspectie	€ 1.500 (gebaseerd op € 6.000 per inspectie)
Beheers- en andere kosten entiteit	€ 2.000 (indicatief)
Aanpassing i.v.m. afscheiding/sportparkgrenzen	€ PM
Subtotaal	€ 111.834
BTW 21%	€ 23.485
Totale jaarlijkse vergoeding incl. BTW	€ 135.319

Bij bovenstaande berekening is het veld van M.E.C.'07, dat een onderlaag heeft wat het veld geschikt maakt 'omgevormd' te worden tot kunstgrasveld, meegenomen als zijnde een natuurgrasveld. Eventuele vervanging van dit veld door een kunstgrasveld is onderdeel van nieuw beleid en wordt gezien als investering.

In de berekening van de jaarlijkse vergoeding is (nog) geen rekening gehouden met eventuele correcties voor in het verleden niet getroffen voorzieningen c.q. een inhaaleffect in verband met de ouderdom (en staat) van de normvelden op het moment van invoeren van de verzelfstandiging van het beheer en onderhoud van de normvelden.

Een door de BVV op te stellen en aan te leveren inventarisatie (waaraan momenteel door de BVV gewerkt wordt) zal, samen met het definitieve inspectierapport 2017 van KIWA ISA Sport, als brondocument dienen voor de bepaling van nalatig onderhoud c.q. aanwezige gebreken. Dit mede in het kader van een door de gemeente beoogde 'zachte' overdracht.

De door KIWA ISA Sport op 21 september 2017 gerapporteerde kwaliteitsbeoordeling heeft geleid tot op-/aanmerkingen bij 2 (twee) clubs (B.Z.S. en Teisterbanders). Dit dient eerst tot tevredenheid opgelost c.q. aangepast te worden voordat wat de BVV betreft sprake kan zijn van een definitieve (actuele) status van het 2017 KIWA ISA Sport inspectierapport.

Wat de jaarlijkse renovatievergoeding betreft wordt ervan uitgegaan dat deze jaarlijks wordt aangepast aan prijs- en loonkostenontwikkelingen op grond van een nader (in overleg te bepalen) te hanteren indexering.

10. 0-meting en inhaaleffect verleden

Uitgangspunt is dat de gemeente zorgt voor een warme overdracht bij de verdere verzelfstandiging van beheer en onderhoud van de normvelden. Hierbij rekening houdend met de nog op kosten van de gemeente uit te voeren onderhoudswerkzaamheden van de jaren 2017 en 2018 op basis van in de begroting van genoemde jaren hiervoor gereserveerde bedragen (€ 40.000 per jaar).
Aan de hand van een inventarisatie per sportpark (club) wordt bepaald of er bepaalde tekortkomingen, gebreken zijn en zo ja welke. Het definitieve 2017 KIWA ISA Sport inspectierapport dient hierbij als brondocument. De gemeente zal voor haar rekening de geconstateerde gebreken verhelpen of het vastgesteld nalatig onderhoud herstellen. Is dit niet het geval dan zal hiervoor een passende financiële compensatie plaats vinden.

In een overeenkomst van 9 november 2011 tussen gemeente Buren en de Burense voetbalverenigingen was bepaald dat de gemeentelijke bijdrage in het onderhoud van de sportvelden gefaseerd over de periode van 2012 t/m 2014 wordt afgebouwd. In de toen overeengekomen afspraken was opgenomen de intentie van de gemeente om alle 8 voetbalverenigingen te handhaven. Vervolgens heeft de gemeente over de jaren 2015 t/m 2018 jaarlijks een bedrag van € 40 k. beschikbaar gesteld als bijdrage in het (groot) onderhoud van de voetbalvelden van de Burense voetbalverenigingen.
Vorenstaande houdt in dat er (de laatste jaren in ieder geval) niet gereserveerd is voor vervanging, renovatie van de aanwezige kunstgrasvelden en onvoldoende gereserveerd is voor vervanging, renovatie van de aanwezige natuurgrasvelden.
In het kader van een verzelfstandiging c.q. volledige overdracht van het (groot) onderhoud dienen dan ook een aantal zaken gewaardeerd en hierbij nader betrokken te worden. Dit kan zijn via financiële compensatie door de gemeente dan wel het op orde en in goede staat brengen van de betreffende velden voor het moment van 'overdracht'.

Concreet gaat het om:

a) Niet c.q. onvoldoende getroffen vervangingsvoorzieningen tot 1.1.2019;
b) Aanwezige tekortkomingen, gebreken en/of noodzakelijke herstelwerkzaamheden zoals vastgesteld (o.a. op grond van een door BVV clubs gedane inventarisatie en aan de hand van de door KIWA ISA Sport opgestelde inspectierapportage 2017);
c) Kunstgrasveld FC Lienden. In 2007 heeft FC Lienden zelf voor eigen rekening een kunstgrasveld aangelegd waarvan in 2017 de toplaag vernieuwd is. Deze renovatie is gepland voor 75% plaats te vinden op kosten van de gemeente. Aangezien de gemeente eigenaar is van het kunstgrasveld is hier sprake van een onderlaag en technische deel van een kunstgrasveld dat betaald is door en in feite 'toebehoort' aan een vereniging.

Op basis van het eerder gehanteerde rekenmodel voor de bepaling van de jaarlijkse renovatievergoeding laat een geschatte berekening van de hoogte van de achterwege gebleven c.q. achterstallige reservering voor renovatie en vervanging een bedrag van € 961 k. zien.

In het, in overleg met de gemeente, opgestelde rekenmodel renovatieschema toekomstige jaren (zie bijlage) is voor het eerste jaar (2019) een initiële renovatievergoeding (als additionele, eenmalige bijdrage) opgenomen van € 150.000 (excl. BTW). Deze eerste inleg is nodig om de entiteit de noodzakelijke middelen te geven om de voor de komende jaren noodzakelijke renovaties en groot onderhoudswerkzaamheden te kunnen uitvoeren en om vervolgens schematisch onderhoud te kunnen blijven plegen zonder over de hiervoor noodzakelijke financiële middelen te beschikken.

11. Planning en periodieke toetsing (herijking)

Ervan uitgaande dat in de eerste helft van 2018 een overeenkomst tussen een nieuw op te richten entiteit en de gemeente Buren tot stand komt zal voor het eerst in 2019 renovatie volgens de nieuwe aanpak en werkwijze plaats vinden.

Om tijdig als entiteit en club te kunnen anticiperen op de uitvoering van renovatiewerkzaamheden aan een normveld is het raadzaam om voor 1 november van een jaar een besluit te nemen en te communiceren betreffende de in een volgend jaar uit te voeren renovatie(s). Dit in het belang van een passende planning, een degelijke voorbereiding en het tijdig kunnen inspelen op de renovatie door de club waar de renovatie werkzaamheden plaats vinden.
De entiteit fungeert als budgethouder en opdrachtgever van de uit te voeren werkzaamheden waarbij nauw samengewerkt wordt met de betreffende club.

Uitgaande van periodieke herijking (vierjaarlijks met 2023 als eerste ijkmoment) wordt er telkens een globaal renovatieschema vastgelegd voor de voorliggende cyclus (periode). Voor de eerste keer voor de jaren 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023. Naast het op te stellen renovatieschema voor een bepaalde, vastliggende periode wordt gelijktijdig een doorkijk gegeven voor de volgende 10 jaren wat de renovaties betreft. Dit ter informatie van en verduidelijking richting clubs. Deze doorkijk heeft een indicatief karakter.
Een herijking vindt plaats op basis van de volgende criteria en informatie:

a. Actueel KIWA ISA Sport inspectierapport van de normvelden op de sportparken;
b. Actualisering normbedragen kosten renovatie;
c. Actualisering bepaling aantal normvelden per club (op basis van aantal teams);
d. Uitkomsten van de bij de clubs verrichte vitaliteitsscan.

De definitieve beslissing over een de renovatie keuze in een jaar wordt uiterlijk 1 november in het voorgaande jaar genomen en gecommuniceerd. Afwijking van een eventueel uitgewerkt en vastgesteld volgordelijk tijdsschema is uitsluitend aan de orde indien er zwaarwegende argumenten en/of nieuwe feiten/ontwikkelingen zijn.

12. Overig

a. Een club die nu aangesloten is bij de BVV en besluit niet toe te treden tot de entiteit zet zichzelf buitenspel wat betreft het gemeentelijk project verzelfstandiging groot onderhoud voetbalvelden, wordt geen onderdeel van de entiteit en komt niet in aanmerking voor bijdragen uit de renovatievergoeding die de entiteit van de gemeente ontvangt. De betreffende club moet zelf rechtstreeks met de gemeente tot afspraken zien te komen over gebruik van het sportpark en de huur van de velden. In het uiterste geval kan de gemeente als eigenaar (en als zodanig juridisch aansprakelijk) gebruik van het sportpark en/of velden verbieden indien de situatie (vanwege aanwezige risico's) daartoe aanleiding geeft.
b. Alle kosten verbonden aan de uitwerking van de gemeentelijke opdracht verzelfstandiging (groot) onderhoud (buitensport)accommodaties zijn voor rekening van de gemeente. Dit incl. kosten voor de verenigingsscan GSF, opstellen inspectierapport 2017 KIWA ISA Sport, kosten oprichting entiteit, projectkosten en eventueel noodzakelijk gevonden advieskosten.
c. De fiscale (BTW) en juridische aspecten van de uit te werken constructie en verzelfstandiging dienen tijdig vooraf getoetst te worden en risico's moeten in dit opzicht vermeden worden. Inwinning van (extern) advies is wenselijk op dit terrein.
d. Als tijdens de duur van de gesloten overeenkomsten in het kader van de verzelfstandiging een gemeentelijke herindeling plaats vindt dan blijven de afspraken van de aangegane overeenkomst van kracht (bron: gemeente d.d. 28.11.2017).
e. Bij Teisterbanders heeft een gedeelte van het sportpark geen buitenafrastering, omheining. De club vindt dit wel noodzakelijk en vindt dit in een verantwoordelijkheid van de gemeente als eigenaar van het sportpark. De gemeente is hierover geïnformeerd. (bron: Jur Marringa d.d. 28.11.2017).

13. Entiteit

Zodra er definitieve overeenstemming is tussen de gemeente en de BVV zal de BVV de keuze van de juridische structuur van de door de bij de BVV aangesloten verenigingen op te richten entiteit uitwerken. Fiscale en juridische aspecten zijn hierbij belangrijke factoren naast aspecten als keuze rechtsvorm, bestuur en vertegenwoordiging, zeggenschap en inspraak, transparantie en bezwarenprocedure.
Als primaire doelstelling van de entiteit kan gezien worden:

- Het fungeren als schakel tussen gemeente en clubs op het gebied van gebruik, beheer en onderhoud van de normvelden van de bij de entiteit aangesloten clubs binnen de gemeente;
- Het in opdracht van de gemeente beheren van en verantwoordelijkheid nemen voor de in eigendom van de gemeente zijnde normvelden van de clubs binnen de gemeente;
- het vertegenwoordigen van alle clubs richting de gemeente wat betreft gebruik, onderhoud en beheer van de normvelden op de sportparken binnen de gemeente.

Wat taken betreft kan gedacht worden aan:

- Het zorgen van een verantwoord en kwalitatief beheer (incl. gebruik en onderhoud) van de normvelden op de sportparken binnen de gemeente;
- Het beheren en zorgen voor een verantwoord gebruik van de door de gemeente jaarlijks beschikbaar te stellen gelden voor renovatie van de normvelden;
- Het aan de gemeente onderbouwd verantwoorden van de bestedingen van de door de gemeente beschikbaar gestelde gelden voor renovatie van de normvelden;
- Het maken van afspraken met de clubs over gebruik, onderhoud en beheer van de normvelden op de sportparken van de clubs binnen de gemeente, en het toezien op naleving van deze afspraken;
- Het (laten) uitvoeren van renovatie van de normvelden op grond van vastgestelde criteria en een opgestelde planning;
- Fungeren als aanspreekpunt en contractspartner voor de clubs voor zaken betreffende gebruik, onderhoud en beheer van de normvelden bij de clubs;
- Fungeren als aanspreekpunt en contractspartner voor de binnen de gemeente op de sportparken aanwezige normvelden.

7. Uitstaande acties, punten

Wat de BVV betreft staan de navolgende zaken open c.q. moeten de volgende punten opgehelderd, besproken, en/of geregeld worden in het vervolgstadium. Dit los van het interne besluitvormingsproces bij de gemeente.

1. KIWA ISA Sport inspectierapport definitief maken en vaststellen;
2. Inventarisatie gebreken en tekortkomingen in kader van 0 meting en zachte overdracht;
3. Afspraken en besluitvorming naar aanleiding van deze inventarisatie;
4. Opheldering hekwerk aspect bij Teisterbanders (rechtstreeks tussen club en gemeente);
5. Opheldering kunstgrasveld (aanleg 2007) FC Lienden (rechtstreeks tussen club en gemeente);
6. Afspraken en besluitvorming naar aanleiding van inventarisatie (schouw) sportpark begrenzingen en afscheidingen;
7. Fiscale toets (inwinning fiscaal advies) waaronder BTW problematiek;
8. Opstellen samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en entiteit (vastleggen afspraken en wijze van samenwerking)
9. Opstellen beheer-, gebruiks-, huurovereenkomsten met clubs;
10. Uitwerking structuur, inrichten en uitrollen entiteit waarbij de clubs van de BVV zich aansluiten;
11. Vaststelling renovatieschema komende jaren door entiteit;
12. Uitwerking vitaliteitsparagraaf clubs;
13. Uitwerken en bekrachtiging regels en richtlijnen wat betreft beheer, gebruik en onderhoud incl. toetsing en sancties bij niet nakoming.

Bijlagen:

- Notitie overleg BVV van september 2015
- Model financiële uitwerking renovatieschema komende jaren
- Concept onderhouds- en beheerrichtlijnen 'norm' velden voetbalclubs gemeente Buren

Notitie Overleg Burense Voetbalverenigingen

Aan: leden van het overleg Burense voetbalverenigingen
Vertegenwoordigers gemeente Buren

Behandeld door: G.L. van Zanten en G.J. Keller
Datum: September 2015

Onderwerp: stand van zaken samenwerking Burense voetbalverenigingen

Doel notitie

Deze notitie is bedoeld om zowel de gemeente Buren (verantwoordelijke wethouder Sportzaken) als de leden van het de BVV (voorzittersoverleg Burense voetbalverenigingen) mee te nemen in de ontwikkeling die de verenigingen hebben bij de intensievere samenwerking die vanaf eind 2010 is ontstaan. In de notitie wordt teruggeblikt op het ontstaan van de samenwerking, de ontwikkeling die wij als verengingen hierin hebben ondergaan en de rol die de gemeente Buren in deze samenwerking heeft gehad. Verder wordt op hoofdlijnen benoemd welke afspraken de verenigingen met elkaar hebben gemaakt, de overwegingen die hieraan ten grondslag lagen, welke acties zijn uitgevoerd en welke maatregelen er zijn genomen. Daarnaast wordt ingegaan op het effect van de intensievere samenwerking, de resultaten die het heeft opgeleverd, de stagnatie die plaatsvindt in belangrijke winstgevende of kostenbesparende projecten en een antwoord op de vraag of op lange termijn het ontstane financiële gat wat is ontstaan door het schrappen van de onderhoudsbijdrage velden, kan worden opgevangen. In de laatste paragraaf van deze notitie wordt een doorkijk naar de toekomst gegeven.

Aanleiding en inleiding

Ontstaan samenwerking acht Burense voetbalverenigingen (december 2010)

De gemeente Buren heeft in november 2010 kenbaar gemaakt dat in het kader van de Toekomstbestendige begroting de onderhoudsbijdrage velden en subsidies met ingang van 01 januari 2012 zou worden geschrapt. Als gevolg hiervan hebben de acht Burense voetbalverenigingen vanaf december 2010 onderling en soms in aanwezigheid van vertegenwoordigers gemeente Buren frequent en regelmatig contact gehad, waarbij is onderzocht hoe door gezamenlijk optreden en uitwisseling van kennis en ervaring het effect van de voorgenomen bezuinigingen kon worden opgevangen.

Intentieverklaring tot samenwerking (eind 2011)

Nadat de eerste resultaten van het gezamenlijk optreden werden geboekt (in de raad van 12 april 2011 is bepaald dat een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 dient plaats te vinden), werd eind 2011 door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen een intentieverklaring tot samenwerking ondertekend. Middels deze verklaring onderschreven de acht Burense voetbalverenigingen de intentie om zich gezamenlijk in te zetten voor het realiseren van een structurele vorm van samenwerking met als doel om d.m.v. het realiseren van gezamenlijke kostenbesparingen en/of opbrengst verhogingen uiteindelijk het effect van de volledige afbouw van de onderhoudsbijdrage (na 01 januari 2015) op te kunnen vangen. Hierbij dient uitdrukkelijk te worden vermeld dat de intentieverklaring niet tot doel had om fusies met elkaar te onderzoeken en/of aan te gaan.

Bij de het aangaan van de intentie tot samenwerking was het doel van de acht Burense voetbalverenigingen om deze vorm van samenwerking op termijn over te laten gaan in een meer geformaliseerde samenwerking. Als doelstelling werd destijds geformuleerd om de eerste fase te benutten om te komen tot het uitvoeren van nader te definiëren Quick wins zodat de eerste resultaten in de vorm van kostenbesparing en/of opbrengst verhoging zichtbaar zouden worden en daarna een meer bindende vorm van samenwerking overeen te komen. Denk hierbij aan een stichting of koepel.

Samenwerkingsovereenkomst (juni 2013, zie bijlage)

Een tussentijds gehouden evaluatie heeft de acht voetbalverenigingen unaniem doen besluiten om een minder vrijblijvende samenwerkingsvorm met elkaar aan te gaan dan de afgelopen twee jaar het geval was. In juni 2013 werd door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen en de gemeente Buren, in de hoedanigheid van de wethouder van Sportzaken een samenwerkingsovereenkomst getekend. De belangrijkste argumenten om tot deze vorm van samenwerken over te gaan waren o.a. het tot stand brengen van een structurele kwaliteitsverbetering middels het bundelen van de krachten, taakverlichting binnen de eigen vereniging tot stand te brengen en het realiseren van kostenbesparingen waardoor het sportaanbod beter en meer gepromoot kan worden.

Met de gemeente Buren werd overeengekomen dat de algehele verantwoordelijkheid voor het proces van structurele samenwerking Burense voetbalverenigingen bij de besturen van de acht voetbalverenigingen ligt en de gemeente Buren, in de persoon van de wethouder Sportzaken, die het gehele proces nauwgezet blijft volgen en bij besluitvorming rekening houdt met de belangen van de Burense voetbalverenigingen. Concreet werd overeengekomen dat de gemeente Buren een nakoming inspanningsverbintenis jegens de Burense voetbalverenigingen heeft om de samenwerkingsdoelen te blijven ondersteunen.

Evaluatie samenwerking
In 2014 werd door het overleg BVV het initiatief opgepakt om de geformaliseerde samenwerking tussen de Burense voetbalverenigingen te evalueren. Hierbij werden zowel het proces als de project doelstellingen tegen het licht gehouden. Daarnaast werden de acht Burense voetbalverenigingen kritisch bevraagd of de wijze van samenwerken, in het licht gezien van de met de gemeente Buren overeengekomen afbouwregeling onderhoudsbijdrage, heeft geresulteerd in een soepele overgang naar sterke en zelfstandige voetbalverenigingen en/of de continuïteit van de verenigingen onnodig in gevaar wordt gebracht doordat de onderhoudsbijdrage miv januari 2015 definitief weg zou vallen.

Samenwerkingsvorm en overeengekomen afspraken
Het voorzittersoverleg
Vanaf december 2010 tot op heden hebben de acht Burense voetbalverenigingen structureel met elkaar overlegd in het zogeheten "voorzittersoverleg" Burense voetbalverenigingen (BVV). Het "voorzittersoverleg" heeft tot taak het bewaken van de intentie tot samenwerken en iedere vereniging is in het BVV minimaal met één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd. In eerste instantie werd met de gemeente Buren overeengekomen dat op verzoek/aanvraag de wethouder sportzaken en/of een (beleids)medewerker van de gemeente Buren bij het overleg zou aansluiten, na verloop van tijd werd de beleidsmedewerker een vaste vertegenwoordiger en sloot de wethouder Sportzaken op verzoek (of eigen initiatief) aan.

Van elk overleg zijn door een secretaris (door BVV aangewezen) notulen opgemaakt. Deze notulen worden door de verenigingsvertegenwoordigers van het BVV ter kennis van de verenigingsbesturen gebracht en aan de beleidsmedewerker en wethouder Sportzaken van de gemeente Buren ter hand gesteld.

Gesteld kan worden dat alle acht de Burense voetbalverenigingen tot op heden actief hebben geparticipeerd in het BVV en/of uit het BVV voortkomende projectgroepen / werkgroep(en). Er is door alle partijen zoveel mogelijk met een vaste samenstelling deelgenomen aan de besprekingen/vergaderingen op basis van gelijkwaardigheid, met respect voor elkaar en met oog voor elkaars belangen.

Overwegingen samenwerking
De Burense voetbalverenigingen hebben vanaf december 2010 niet alleen onderkend maar ook uitgesproken baat te hebben bij het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst omdat zij alleen op deze manier een structurele kwaliteitsverbetering tot stand kunnen brengen.

Afspraken voortkomend uit samenwerkingsovereenkomst
De acht Burense voetbalverenigingen hebben middels intentieverklaring (2011) en samenwerkingsovereenkomst (2013) besloten gezamenlijk een samenwerking aan te gaan op basis van gelijkwaardigheid en respect voor elkaar en met behoud van de eigen identiteit. Tijdens het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst is nogmaals door alle partijen (voetbalverenigingen en wethouder van de gemeente Buren) naar elkaar uitgesproken en in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen dat de continuïteit van de voetbalverenigingen door de afbouw van de onderhoudsbijdrage niet in gevaar mag komen. Het uitgangspunt (beleid) van de gemeente Buren en de acht Burense voetbalverenigingen is dat de basis van de verenigingen in de dorpskernen ligt.
In de samenwerkingsovereenkomst is o.a. opgenomen dat: 1) door de verenigingen gezamenlijk activiteiten worden uitgevoerd met als doel versterking van de afzonderlijke exploitaties door daarvoor geschikt aanbod te combineren wat uiteindelijk dient te resulteren in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging en 2) het gezamenlijk onderzoek gedaan wordt naar samenwerking met andere externe partijen en kennis wordt uitgewisseld over de beoefening van de voetbalsport.

Meer specifiek zou worden samengewerkt op de onderwerpen:
1. gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (financieel beleid) en vrijwilligersbeleid (bijv. het gezamenlijk organiseren van scholingen),
2. gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine),
3. uitwisselen van informatie op allerlei gebieden waar verenigingen mee te maken hebben,
4. een collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)

Behaalde resultaten

Geleidelijke afbouwregeling

Het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen heeft, nadat duidelijk was dat de onderhoudsbijdrage velden met ingang van 01 januari 2012 zou worden geschrapt, geresulteerd in een raadsbesluit dat voor de voetbalverenigingen een afbouwperiode noodzakelijk was om een de overgang in goede banen te kunnen leiden. Als gevolg hiervan heeft een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 plaatsgevonden. Deze geleidelijke afbouw heeft de verenigingen meer ruimte gegeven om zich voor te bereiden op de toekomst.

Gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (Quick wins)

Door o.a. gebrek aan tijd en expertise, hetgeen leidt tot het ontbreken van inzicht, volume bundeling en een goede inkoopstrategie, kreeg het inkopen van artikelen en diensten voor de samenwerking niet de aandacht en focus, die noodzakelijk is om er het maximale uit te halen. Het samenwerkingsverband heeft de Burense voetbalverenigingen niet alleen inzicht gegeven in de mogelijkheden maar ook daadwerkelijk besparingen opgeleverd. Zo wordt nu door een aantal verenigingen collectief energie ingekocht, zijn vanuit het collectief of gebruik makend van het collectief nieuwe contracten afgesloten met leveranciers van dranken en overige kantine gerelateerde artikelen en leveranciers van onderhoudsmaterieel en voetbalmaterialen. Verder is door meerdere voetbalverenigingen een nieuw kostenbesparend meerjarig (klein) onderhoudscontract tot stand gekomen voor het onderhoud van de velden (wekelijks- en jaarlijks onderhoud).

Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door kwetsbaar aanbod te combineren voor alle acht Burense voetbalverenigingen heeft geresulteerd in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging.

Gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine),

De afgelopen jaren werden door het collectief Burense voetbalverenigingen diverse initiatieven ontplooid om gezamenlijk sport- en spel activiteiten te organiseren. Zo is voor de oudere voetballers een 35+ competitie opgezet, werd enkele malen het groot Burens toernooi voor 1^{e} elftallen gehouden en vond afstemming plaats bij het houden van toernooien voor jeugdteams zodat een goede spreiding van deze toernooien over de meimaand plaatsvond. Daarnaast werden diverse door vooral de jeugdcommissies gezamenlijke cursussen en themabijeenkomsten georganiseerd, zoals het opleiden van jeugdtrainers, scheidsrechters en het uitwisselen van kennis over de beoefening van de voetbalsport, de manier van trainen en de organisatiestructuur waaronder het gezamenlijk opleiden van kader.

Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door het organiseren van sport- en spelactiviteiten niet alleen een gevoel van saamhorigheid is ontstaan maar heeft daarnaast voor de verenigingen extra inkomsten opgeleverd.

Uitwisselen van informatie en collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)

Op verschillende vlakken werd informatie uitgewisseld, zo werd het BVV-overleg gebruikt om kennis en ervaringen te delen zodat verengingen bij het besturen van hun eigen vereniging gebruik konden maken van de good- en bad practices van anderen. Daarnaast werden met regelmaat relevante partners in het BVV-overleg uitgenodigd om ontwikkelingen op het vakgebied (veiligheid, hoe bestuur je een vereniging, implementatie nieuw beleid etc. etc.) met elkaar af te stemmen.
Ook hebben alle verenigingen een actieve ondersteunende rol gespeeld bij de realisatie van de harmonisatie van de OZB aanslag. En de inspanningen van het BVV overleg hebben ertoe geleid dat over 2015 een deel van de OZB zal worden terugbetaald aan de verenigingen.

Er kan worden gesteld dat het delen van kennis, ervaring en informatie een sterke succesfactor is voor de acht Burense voetbalverenigingen. Niet alleen heeft het de efficiëntie en het vermogen tot verbeteren van iedere individuele vereniging vergroot, daarnaast heeft het bijgedragen bij het ontwikkelen van een gezamenlijke identiteit. De Burense verengingen treden daar waar nodig als collectief op, de krachten worden gebundeld en de belangen van zowel de individuele vereniging als het collectief BVV worden hierdoor beter behartigd. Verder kan worden gesteld dat oude vetes zijn begraven en de verenigingen op basis van gelijkwaardigheid met elkaar omgaan.

Belangrijke projecten

De afgelopen jaren zijn door de Burense verenigingen diverse vernieuwende projecten opgepakt. Onderstaand worden enkele projecten benoemd, die in samenspraak met de gemeente Buren tot stand zijn gekomen.

- **Project School, Jeugd & Voetbal**

Om onze jeugd nog meer te verbinden met de voetbalvereniging is een programma opgesteld dat jongens en meisjes van de basisschool op een speelse manier laat kennismaken met de voetbalvereniging uit de buurt. Het fundament van onze Burense voetbalverenigingen is tenslotte de jeugd en door een goede samenwerking tussen de basisschool en de voetbalvereniging te ontwikkelen kunnen kinderen ervaren hoe leuk het is om te voetballen. Door het organiseren van genoemd project hebben de Burense verenigingen een x-bedrag aan subsidie van de gemeente Buren ontvangen. Naast het geldelijke gewin heeft het voor de meeste Burense verenigingen extra jeugdleden en een duurzame verbinding met de basisscholen opgeleverd.

- **4D boarding**

De energiekosten zijn voor de voetbalverenigingen een hoge post op de begroting. Met het doel om de energierekening van alle Burense voetbalverenigingen op termijn lager uit te laten vallen heeft het voorzittersoverleg BVV de ontwikkelingen van het bedrijf Cablean van meet af aan op de voet gevolgd. De onderneming Cablean uit Sliedrecht heeft 4-D borden ontwikkeld die op termijn bij iedere voetbalvereniging langs de velden geplaatst kunnen worden. De 4-D borden kunnen zelf groene energie opwekken en terug leveren aan de energiemaatschappijen, het bevordert de duurzaamheid, zorgt voor werkgelegenheid in de regio en levert 'groene publiciteit' op. In samenspraak met de BVV werd bij SCR in Rijswijk een pilot gestart om deze nieuwe technologie toe te passen. Langs het voetbalveld van SCR zijn 4-D boarden geplaatst die voorzien zijn van zonnepanelen. Deze zijn door het bedrijf Cablean uit Sliedrecht aan SCR geschonken. Met de plaatsing van 4-D boarding kan SCR volop inzetten op luchtzuivering, wateropvang, zonnepanelen, zonneboilers en reclame langs de lijn. De Burense gemeenteraad heeft op initiatief van de VVD in een raadsvergadering tienduizend euro aan dit project gelabeld.

Na het bestuderen van alle informatie over deze pilot is de BVV van mening dat deze techniek bij alle Burense voetbalverenigingen toegepast kan worden zeker nu een model is ontstaan waarin aan het plaatsen van de borden geen investeringskosten meer zijn verbonden maar alleen m2 grond van de accommodatie voor plaatsing ter beschikking gesteld moet worden. Voor de voortgang zijn de voetbalverenigingen afhankelijk van de gemeente Buren om reden dat zij als eigenaar van de gronden hiervoor goedkeuring moeten verlenen. Zij voert hierover momenteel overleg met Cablean.

- **Meerjarig onderhoudsprogramma**

Door de Burense voetbalverenigingen is in 2013 een meerjarig grootonderhoudsplan opgemaakt. Opzet van de BVV is dat de zorg voor alle onderhoudswerkzaamheden aan de velden (inclusief vervanging) wordt ondergebracht bij de "stichting" BVV. De BVV verplicht zich de sportterreinen gedurende de looptijd van de overeenkomst te beheren en onderhouden volgens de gangbare normen van NOC*NSF en/of K.N.V.B. Voordelen van de constructie zijn dat het collectief BVV zich verder doorontwikkeld (oprichten van een stichting), verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van alle voetbalvelden en hierdoor ook gedwongen wordt om als collectief keuzes te maken bij het doen van uitgaven. De individuele vereniging hoeft hierdoor niet meer de gang naar de gemeente te maken en de gemeente Buren draagt voor de periode van min 20 jaar al de onderhoudswerkzaamheden tegen een vast jaarlijks bedrag over aan de BVV en op kan op afstand als eigenaar van de gronden de kwaliteitsnorm bewaken.

Vooruitlopend op deze nieuwe constructie zijn in de jaren 2013 en 2014 met de gemeente Buren enkele acties uitgevoerd. Zo is op aandringen van de BVV, mede omdat renovatie van enkele velden niet langer kon worden uitgesteld, in de kadernota 2014 gemeente Buren € 40.000 opgenomen voor renovatie van de voetbalvelden. Verder is op voordracht van de BVV door de gemeente Buren aan Kiwa ISA Sport opdracht gegeven om alle voetbalvelden in de gemeente te onderzoeken en een renovatieschema op te stellen (renovatie korte termijn, binnen 2 tot 5 jaar, termijn van 5 tot 10 jaar en niet noodzakelijk de komende 10 jaar) inclusief een kostenindicatie. Om reden dat besluitvorming rondom het meerjarig onderhoudsplan uitblijft, is in overleg met de gemeente Buren in het BVV-overleg afgesproken om de uitslagen van de rapportage ISA Sport te gebruiken om gedurende de zomermaanden van 2015 de (eerste en meest noodzakelijke) renovatiewerkzaamheden aan de voetbalvelden van Buren en Teisterbanders te laten uitvoeren en zodoende het beschikbare budget over de jaren 2014 en 2015, te weten € 40.000 te besteden.

Samenvattend

Landelijk wordt geconstateerd dat de financiële status van de sportverenigingen de afgelopen jaren is verslechterd. Gezien wordt dat de opbrengsten uit sponsoring en baropbrengsten dalen. De meeste sportverenigingen weten dit nu nog gedeeltelijk te compenseren door hogere inkomsten die worden verkregen uit contributies en aanpassing van de prijzen voor consumpties. Deze verenigingen bouwen echter niet of onvoldoende liquiditeit op om toekomstige investeringen te kunnen financieren. De vermogenspositie is van veel sportverenigingen is van beperkte omvang en voor sommigen als negatief aan te merken.

Als BVV zien we dat deze landelijke trend ook op onze voetbalverenigingen van toepassing is. Steeds meer Burense voetbalverenigingen hebben het in financieel opzicht lastig. Geconstateerd is dat de financiële positie van de meeste Burense voetbalverenigingen in 2014 –net als in 2013- is verslechterd, mede als gevolg van het (deels) niet meer ontvangen van de onderhoudsbijdrage.

Door de Burense voetbalverenigingen is de afgelopen jaren op de onderwerpen 1) gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (financieel beleid), 2) gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten, 3) uitwisselen van informatie op allerlei gebieden en 4) collectieve vertegenwoordiging ri. externe partners/leveranciers, intensief samengewerkt.

Als BVV constateren wij dat ondanks alle initiatieven, tijd en energie die hierin gestoken is, wij als collectief niet geheel in staat zijn om het ontstane financiële gat wat is ontstaan door de (geleidelijke) afbouw van de onderhoudsbijdrage op te vangen, mede om reden dat hoge posten als onderhoud sportvelden en energiekosten NIET worden gecompenseerd door nieuwe inkomsten verkregen uit samenwerkingsvorm. Het gevolg hiervan is dat de financiële positie van een aantal Burense voetbalverenigingen achteruit gaat en opgebouwde reserves benut moeten worden om de vereniging draaiende te houden.

Verder stellen wij vast dat de Burense voetbalverenigingen vooral in de jaren 2011 t/m 2014 financieel voordeel hebben gehaald uit de intensieve samenwerking, mede ingegeven door de constructieve samenwerking met de gemeente Buren. De inspanningsverbintenis jegens de Burense voetbalverenigingen die met de gemeente Buren in een samenwerkingsovereenkomst was overeengekomen heeft in genoemde periode in diverse kostenbesparende en/of opbrengst verhogende acties/initiatieven geresulteerd.

Vanaf midden 2014 stelt de BVV echter vast dat de constructieve samenwerking met de gemeente Buren stokt. Belangrijke projecten zoals 4-D boarding en meerjarig onderhoud hebben geen of nauwelijks voortgang en daar waar in 2^{e} helft 2014 en 2015 "winst" geboekt is, betreft dit het uitvoering geven aan afspraken die in voorafgaande jaren zijn overeengekomen. Het BVV kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de gemeente Buren naar de voetbalverenigingen steeds meer de individuele maatwerk benadering toepast in plaats van het collectief te benaderen en hiermee op zoek te gaan naar duurzame structurele toekomstbestendige oplossingen.

Waakzaamheid is derhalve geboden. De BVV is bij haar verdere ontwikkeling sterk afhankelijk van een gemeente die niet alleen in woord maar ook in daad laat zien dat zij een langdurige nakoming inspanningsverplichting met de Burense voetbalverenigingen is aangegaan. Pakt de gemeente Buren deze rol niet op dan zal het collectief BVV "vervallen" tot een samenwerking die voornamelijk gericht zal zijn op het uitwisselen van informatie en het consolideren van al in gang gezette kostenbesparende en/of opbrengst verhogende maatregelen. De vrees van de Burense voetbalverenigingen is dat enkele verenigingen dan afdalen naar een situatie (op middellange termijn) waarbij niet langer aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Het voortbestaan van enkele Burense voetbalverenigingen komt dan onder druk te staan.

BIJLAGE: BVV - Voorbeeld model renovatieschema ***Aan dit model kunnen geen rechten ontleend worden.***

Uitvoering groot onderhoud 2017 (trainingsveld ISC) in 2018; begroting 2018 post 40.000 groot onderhoud in 2018 aangewend en uitgevoerd.

Geen rekening gehouden met BTW effect, rekenrente en effect inflatie/prijsontwikkeling.

		Aanleg	Renov.	2.018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	2029	2030	2031	2032
sv Buren																		
Veld 1	N	1981	2015															
Veld 2 (overtollig)	X	1981			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	60.000		
Training	N	1981			60.000										X	X	X	X
B.Z.S.																		
Veld 1	N	1996	2006				30.000											
Veld 2	K	2006		200.000			0											
Training	N	1996	2006					30.000							300.000			
I.S.C.																		
Veld 1	N	1975				60.000												
Veld 2 (overtollig)	X	1975			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Training	N	1994		40.000														
Lienden																		
Veld 1	K	2007		175.000										300.000				
Veld 3	N	1975					30.000											
Training	N	1975				60.000												
MEC'07																		
Veld 1	N	2011										30.000						
Veld 2	N	2011									30.000							
Veld 3	N	2011											30.000					
S.C.R.																		
Veld 1	N	1970	2002				60.000											
Training	N	2002	2016													30.000		
S.C.Z.																		
Veld 1	N	1967	1998					30.000										
Veld 3 (overtollig)	X	1967	1985		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Training	N	1967	1994		30.000													
Teisterbanders																		
Veld	N	1975	2015													60.000		
Veld	N	1975	1993		60.000													
Training	N	1998						30.000										
				40.000														
Bijkomende kosten					3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
TOTAAL				455.000	153.500	123.500	123.500	93.500	3.500	3.500	33.500	33.500	33.500	303.500	303.500	153.500	3.500	3.500
RENOVATIEVERGOEDING				455.000	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834
1-MALIGE COMPENSATIE					**150.000**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SALDO				0	-108.334	11.666	11.666	-18.334	-108.334	-108.334	-78.334	-78.334	-78.334	191.666	191.666	41.666	-108.334	-108.334
CUMULATIEF				0	-108.334	-96.668	-85.002	-103.336	-211.670	-320.004	-398.338	-476.672	-555.006	-363.340	-171.674	-130.008	-238.342	-346.676
				2.018	**2.019**	**2.020**	**2.021**	**2.022**	**2.023**	**2.024**	***2.025***	***2.026***	***2.027***	***2.028***	2.029	2.030	2.031	2.032

2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2.049	2.050
												30.000					
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	30.000															60.000	
			60.000														
						200.000										400.000	
				60.000													
		30.000															60.000
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
60.000															30.000		
					200.000										400.000		
			60.000														60.000
		30.000															
								60.000									
							60.000										
									60.000								
			30.000									60.000					
				60.000													
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	60.000															30.000	
												30.000					
	30.000															60.000	
				60.000													
3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
63.500	123.500	63.500	153.500	183.500	203.500	203.500	63.500	63.500	63.500	3.500	3.500	123.500	3.500	3.500	433.500	553.500	123.500
111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834	111.834
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
-48.334	11.666	-48.334	41.666	71.666	91.666	91.666	-48.334	-48.334	-48.334	-108.334	-108.334	11.666	-108.334	-108.334	321.666	441.666	11.666
-395.010	-383.344	-431.678	-390.012	-318.346	-226.680	-135.014	-183.348	-231.682	-280.016	-388.350	-496.684	-485.018	-593.352	-701.686	-380.020	61.646	73.312
2.033	2.034	2.035	2.036	2.037	2.038	2.039	2.040	2.041	2.042	2.043	2.044	2.045	2.046	2.047	2.048	2.049	2.050

Onderhouds- en beheerrichtlijnen

De bij de entiteit aangesloten vereniging zijn zelf verantwoordelijk voor het regulier onderhoud (dagelijks, wekelijks, periodiek) en een verantwoord beheer van de van velden die in aanmerking komen voor renovatie, vernieuwing, groot onderhoud uit te voeren door of onder verantwoordelijkheid van de entiteit. In de eerste ledenvergadering van de entiteit zullen de hiervoor van kracht zijnde richtlijnen en verder hiermee verband houdende aspecten (zoals bijhouden logboek, wijze van periodieke inspectie en toetsing, etc.) vastgesteld moeten worden.
Verder moet bepaald worden hoe omgegaan wordt met de adviezen en uitkomsten van de 2017 kwaliteitsbeoordeling (zoals gedaan door KIWA). Deze omvatten zowel algemene adviezen als per sportpark specifieke adviezen, al dan niet vanwege onvoldoende onderhoud c.q. beheer. Het 2017 rapport van KIWA meldt in dit verband het volgende.

In dit onderhoudsadvies zijn de aandachtspunten voor de algemene werkzaamheden op de bezochte sportparken samengevat. Vervolgens zijn per sportpark voor de velden de specifieke cultuurtechnische en onderhoudsadviezen gegeven. De onderhoudsadviezen voor de grassportvelden zijn opgesteld aan de hand van de cultuurtechnische inventarisatie en geldig voor een periode van drie jaar.

Naast de specifiek aanbevolen werkzaamheden per veld worden hieronder algemene aandachtspunten ten aanzien van het onderhoud van de velden vermeld. De genoemde werkzaamheden zijn noodzakelijk voor de instandhouding van de kwaliteit en de bespeelbaarheid van de velden. Deze werkzaamheden en onderhoudsmaatregelen gelden in principe voor elk veld en dienen met zorg te worden uitgevoerd naast de hierna genoemde werkzaamheden zoals: bemesten; beregenen; regelmatig maaien; doelmonden bijwerken; verdichte terreindelen losrieken; speelschade snel herstellen; doorzaaien holle terreingedeelten; rollen; slepen en onkruidbestrijding.
De adviezen ten aanzien van de bemesting zijn beschikbaar gesteld. In deze bemestingsmaatadviezen wordt per veld een op de actuele situatie toegesneden advies voor de bemesting gegeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de bodemfysische en bodemchemische parameters zoals deze in het bodemmonster zijn geanalyseerd. Tevens zijn veldspecifieke gegevens zoals bespelingsintensiteit, type sport, beworteling, bodemstructuur en het bodemleven in het bemestingsadvies verwerkt. Evenals de onderhoudsadviezen zijn de bemestingsadviezen opgesteld voor een periode van drie jaar.

De volgende maatregelen zijn voor vrijwel alle velden in de gemeente Buren belangrijk om de kwaliteit van de velden op het gewenste niveau te houden dan wel te verbeteren.

In het geval van forse wormenactiviteit wordt geadviseerd om de velden te behandelen met een wiedeg. Deze behandeling kan het beste uitgevoerd worden als de wormenhoopjes (enigszins) opgedroogd zijn. De hoopjes worden gevlakt en verbrokkelen waardoor het rollen van de velden beperkt kan worden. De voorkeur gaat uit naar wiedeggen in het groeiseizoen, doch zoals in de zachte winters van 2014/2015 en 2015/2016, toen er sprake was van een enorme wormenactiviteit, kan het wenselijk zijn om buiten het groeiseizoen te wiedeggen. Goed instellen van de wiedeg en bewerken onder droge weers- en terreinomstandigheden is in het bijzonder dan uitermate belangrijk om niet te veel ongewenste schade aan de grasmat te krijgen. Overigens is wiedeggen een maatregel die de algemene kwaliteit van een veld (kwaliteit grasmat) ten goede komt.
Indien zich een slijmlaagje (onverteerd maaisel, zeker bij veel regen en weinig afdroging) op het oppervlak vormt, heeft dit een negatieve invloed op de doorlatendheid van de toplaag, de toplaag wordt gladder, het bevordert de ontwikkeling van straatgras en de grasplant wordt kwetsbaarder voor schimmels. Wiedeggen, eventueel gevolgd door vegen heeft dan ook een positief effect op de genoemde negatieve effecten.

Herstellen van de grootste speelschade na een wedstrijdweekeinde is van groot belang, daar anders klein effect in de velden zal ontstaan. Om de vlakheid van de doelgebieden (indien deze zijn uitgespeeld aan het einde van het seizoen en er grondruggen gevormd zijn) te corrigeren, is het gebruik van een fieldtopmaker (verenigingen binnen de gemeente Buren gebruiken deze niet of nauwelijks) zeer zinvol.

Vervolgens is het van belang om gedurende het speelseizoen de doelgebieden van de velden onder profiel te houden door middel van het wekelijks terugharken van uitgespeelde grond. Hiermee wordt het ontstaan van grondruggen en uitgespeelde doelgebieden tegengegaan.

Daarnaast is het gewenst om de doelgebieden regelmatig op te breken met een riek en deze zo nodig gering te bezanden. Om de bewerkingen tijdens het 'grootonderhoud' goed te kunnen uitvoeren en het gewenste resultaat te krijgen, is het verwijderen van de doelen (voor zover mogelijk) voor het 'grootonderhoud' wenselijk.

De recycling dresser (ecodresser) is doorontwikkeld, waardoor het zogenaamde wasbordeffect nu niet meer optreedt. Het grote voordeel is dat met de machine en belucht wordt en met eigen grond gewerkt kan worden om te egaliseren (veel minder kans op onkruidgroei, 'afstoting' van aangevoerde grond en geen aanschaf van grond). Indien de bewerking wordt uitgevoerd in combinatie met straf verticuteren wordt de vlakheid van de velden verder geoptimaliseerd en de kwaliteit van de grasmat verbeterd. Het bewerken met de recycling dresser wordt door de verenigingen binnen de gemeente Buren nog niet of zeer beperkt toegepast. Door de inzet van de recycling dresser kan de vertidrain minder frequent worden toegepast. Het is van belang om bij de bewerkingen te bekijken in hoeverre grint in de bovenlaag aanwezig is (dit grint wordt bij de bewerking op het oppervlak gebracht). De recycling dresser kan thans worden voorzien van een stenenvanger, daarnaast kan de recycling dresser worden voorzien van een verzamelbak om toplaagmateriaal over een veld te verplaatsen (vooral zinvol bij trainingsvelden waarbij delen van de as van het veld zijn uitgespeeld door intensief gebruik).

Doorzaaien van de velden in twee richtingen (recht en diagonaal) uitvoeren. In de 16-meter gebieden is een derde werkgang met de doorzaaimachine wenselijk. Handmatig bijzaaien in de doelgebieden kan noodzakelijk zijn. Doorzaaien heeft alleen effect indien sprake is van holle, open en/of kale terreingedeelten. Door vooraf aan het doorzaaien straf te verticuteren ('grootonderhoud') worden ongewenste grassoorten (voor een deel) verwijderd en krijgen de gewenste grassoorten kansen zich na het doorzaaien in de grasmat te vestigen.
Extra bemesting van de doelgebieden (dan wel 16-meter-gebieden of grotere ingezaaide terreingedeelten die volledige kaal waren gespeeld), zal wenselijk zijn.

Geadviseerd wordt om de velden niet te snel te beregenen. Het ongewenste (straat)gras mag gerust een beetje geel gaan kleuren in de zomerperiode. De goede, gewenste grassoorten als Engels raaigras en veldbeemdgras kunnen dergelijke perioden goed verteren. Straatgras niet vanwege (vaak) een zeer ondiepe beworteling. Jong, pas ingezaaid gras dient uiteraard wel voldoende beregend te worden. Daarnaast is het van belang om de bemestingstoestand van de velden te volgen omdat bij veel beregenen meststoffen uitspoelen waardoor er een tekort kan ontstaan. Een goede richtlijn voor het beregenen van een volgroeide grasmat is het steken van een klein profiel in het veld. Zodra het profiel op een diepte van circa 0.10 m droog is, kan een beregeningsgift worden gegeven van 20 a 25 mm, Tijdens het bezoek is op de meeste velden (enige) droogteschade aan de grasmat opgetreden.

Geadviseerd wordt om de trainingsvelden al medio/eind april door te zaaien, zodat de periode van herstel kan worden verlengd. Er kan dan getraind worden op (de zijstroken) van de wedstrijdvelden. Dit kan ook in het begin van het seizoen. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn.

Het is gewenst om de trainingsactiviteiten op de trainingsvelden over het gehele terrein te spreiden; dit blijft een continu aandachtspunt. Hierdoor vindt een uniforme beschadiging van de grasmat plaats, waardoor het onderhoud eenvoudiger wordt (eventueel slepen met star sleepraam). Door goed en gericht te slepen (indien de grasmat wordt afgespeeld of eventueel geforceerd wordt verwijderd) kan de vlakheid van het veld beter gehandhaafd blijven. Plaatselijk kan het gewenst zijn om uitgespeelde gedeelten uit te vullen met schrale teelaarde met behulp van de inzet van een recycling dresser met grondbak.

Het aandeel kruiden op de velden is over het algemeen beperkt. Het algemene beleid in Nederland is om zeerterughoudend te zijn met het gebruik van chemische middelen om kruiden op sportvelden te bestrijden. Op termijn is de verwachting dat het gebruik van chemische middelen om kruiden te bestrijden vrijwel geheel niet meer toegestaan zal zijn (Green Deal Sportvelden). Indien geen chemische bestrijding meer wordt uitgevoerd, zal door middel van mechanische bewerkingen (wiedeggen en verticuteren; bij zeerforse onkruidgroei eventueel inzet fieldtopmaker) het kruidenaandeel onderdrukt moeten worden.

Te hoge en te dichte beplantingen hebben een negatieve invloed op de afdroging van de velden; dit geldt vooral voor de oost- en zuidzijde van de velden. Dunning en snoei hebben veelal een positieve invloed op de afdroging (zon en wind krijgen dan meer 'speelruimte').

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: hoofdveld 1x; trainingsveld 1x
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: hoofdveld 1x, vooral westelijke zijstrook; trainingsveld 1x
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: hoofdveld en trainingsveld meerdere keren;
Recycling dresser: hoofdveld en trainingsveld 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): hoofdveld en trainingsveld 20 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: hoofdveld en trainingsveld 5 tot 10 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Optimaliseren van de uitgangswaarden voor een goede bodemstructuur en bodemleven op veld 1 is van groot belang voor het westelijk gedeelte. Geadviseerd wordt het veld jaarlijks te bewerken met de vertidrain of schudfrees, eventueel met een recycling dresser in combinatie met een bezanding.
Om de kwaliteit van vooral de grasmat veld 1 te verbeteren is jaarlijks fors verticuteren gevolgd door doorzaai gewenst. Daarnaast wordt regelmatig wiedeggen aanbevolen.
Stellen van de kooien van de maaimachine is gewenst (onregelmatig maaibeeld). Vooral op het hoofdveld is veel maaisel op het veld aangetroffen, waardoor de onderliggende grasmat zal verstikken (rotten). Regelmatig maaien en zo nodig vegen is gewenst.
Vooral op het trainingsveld is veel weegbree, paardenbloem en hanepoot aangetroffen. Een bestrijding is gewenst. De overlast door hanepoot kan worden verminderd door de planten te snijden met bijvoorbeeld een Vredo doorzaaimachine. De hanepoot verdwijnt in het late najaar maar laat dan kale plekken achter. Door de planten te snijden wordt ook de zaadvorming tegengegaan.
Spreiden van gebruik over het hele trainingsveld wordt geadviseerd om geconcentreerde schade aan de grasmat en aan de toplaag te voorkomen.

Kunstgrasveld
De volgende maatregelen zijn voor het 'rubber infill' kunstgras voetbalveld belangrijk om de kwaliteit van het veld tot aan de vervanging van de mat op het gewenste niveau te houden dan wel nog enigszins te verbeteren:
Het onderhoud op het kunstgras voetbalveld dient uitgevoerd te worden met inzet van het juiste materieel op de juiste momenten, onder andere afgestemd op de gebruiksintensiteit, weersinvloeden en de seizoenen. Wanneer het onderhoud niet goed wordt uitgevoerd, zal dit de kwaliteit en levensduur van de velden negatief beïnvloeden.
Het onderhoud dient ervoor te zorgen dat het kunstgras voetbalveld zo optimaal mogelijk bespeelbaar blijven.
Goed onderhoud kan de sporttechnische eigenschappen, zoals interactie van de bal met de kunstgrasmat of interactie speler met de kunstgrasmat positief beïnvloeden.
Tevens vergroot goed onderhoud de levensduur van het kunstgras voetbalveld.

Het onderhoud aan een kunstgras voetbalveld kan worden opgedeeld in;
- dagelijks onderhoud;
- wekelijks onderhoud;
- jaarlijks onderhoud.

Dagelijks onderhoud
Geadviseerd wordt om het veld tijdig te ontdoen van vervuiling. Vervuiling kan in de zandvulling en/of instrooirubber vulling gaan zitten en is een voedingsbodem voor algen, mos en onkruid. Deze vervuiling kan zorgen voor een niet uniform veld door middel van compactie, een glad oppervlak bij nat weer en een hard oppervlak bij droog weer. Het schoonhouden van de kunstgrasmat voorkomt op korte en lange termijn problemen in de waterdoorlatendheid en levensduur van de kunstgrasmat.

Wekelijks onderhoud
Regelmatig vegen en borstelen is een onderhoudsmaatregel die het hele veld ten goede komt. Geadviseerd wordt om door middel van het inzetten van een wiedeg/harkcombinatie bij kunstgras voetbalvelden, het veld te decompacteren en zo zijn uniformiteit te behouden. Door bespeling van het kunstgras veld kan de vezel plat gaan liggen. Hierdoor zal de balrolsnelheid bij voetbal toenemen en een voetballer kan minder gemakkelijk met de voet onder de bal komen. Tevens slijt een platliggende vezel aan de zijkant en niet op de top van de vezel. Geadviseerd wordt door regelmatig te borstelen de vezels weer rechter (rechtop) te zetten.

Het op tijd controleren en bijvullen van de kunstgrasmat met hetzelfde instrooirubber, instrooizand of instrooimateriaal ter plaatse van de penaltystippen, cornervakken en de doelmonden heeft een gunstig effect op de vlakheid, stabiliteit en levensduur van de mat. In relatie tot de communicatie met de aannemer over het uitgevoerde onderhoud dienen alle werkzaamheden bij voorkeur vastgelegd te worden in een logboek. Aan de hand van dit logboek kan aangetoond worden hoe vaak en welk onderhoud is uitgevoerd en kan in overleg met de aannemer (1 a 2 x per jaar) bekeken worden of het onderhoudsregime voldoet of op punten moet worden aangepast.

Jaarlijks onderhoud
Geadviseerd wordt om de kunstgrasvelden 1 a 2 maal per jaar te laten inspecteren op onvolkomenheden (een en ander in overleg met aannemer of leverancier van de kunstgrasmat). Tijdens het 'grootonderhoud' kan het veld intensief worden gereinigd en eventueel de vulling worden gedecompacteerd. Bestrijding en verwijderen van mos, algen en onkruiden zal voornamelijk in de laatste meter van de uitlopen dienen plaats te vinden.
Om het functioneren van de aanwezige drainagesystemen te garanderen, is het gewenst om de drains circa 1 x per 3 jaar te controleren, indien noodzakelijk te reinigen en indien mogelijk om storingen te herstellen.
Aanbevolen word om een zo volledig mogelijk overzicht te hebben met gegevens over het aanwezige drainagesysteem per veld. Hierin kan melding worden gemaakt van het jaar van aanleg, enkelvoudig of samengesteld systeem, type omhulsel en sleufvulling, drainafstand en draindiepte en het jaar van de laatste controle en eventuele bijzonderheden.
Tevens kan het onderhoud vereenvoudigd worden door het hebben van een goede revisietekening met locatie van eventuele doorspuitputten.

SPORTPARK BUREN

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: hoofdveld 1x; trainingsveld 2x Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: hoofdveld 1x, trainingsveld 1x Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: hoofdveld en trainingsveld meerdere keren; Recycling dresser: hoofdveld en trainingsveld 1 tot 2 keer per 3 jaar; Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): hoofdveld en trainingsveld 20 m3; Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: hoofdveld en trainingsveld 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Het jaarlijks verticuteren van veld 1 en het trainingsveld is belangrijk. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd.
Geadviseerd wordt om de velden niet te snel te beregenen. De goede, gewenste grassoorten als Engels raaigras en veldbeemdgras kunnen dergelijke perioden goed verteren. Straatgras niet vanwege (vaak) een zeer ondiepe beworteling. Jong, pas ingezaaid gras dient uiteraard wel voldoende beregend te worden. Het is zinvol om een aantal regenmeters aan te schaffen om duidelijkheid te verkrijgen over de hoeveelheid water dat per beregeningsbeurt wordt gegeven. Het is zinvol om het drainagesystemen van het trainingsveld te controleren en te reinigen om te bezien of deze nog voldoende functioneel zijn.
Het is van groot belang om het trainingsveld al medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van de wedstrijdvelden. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn. Geadviseerd wordt om de trainingen op het trainingsveld zoveel mogelijk te spreiden om geconcentreerde speelschade en uitspelen van de toplaag te voorkomen. Er kan ook getraind worden op de vrij grote trainingshoek naast het trainingsveld (keuringsbeleid toepassen).

SPORTPARK INGEN

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: hoofdveld 1x, alleen middenstrook; trainingsveld 1x
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: hoofdveld 1x; trainingsveld 1x, vooral oostzijde
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: hoofdveld en trainingsveld meerdere keren;
Recycling dresser: hoofdveld en trainingsveld 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): hoofdveld en trainingsveld 25 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: hoofdveld en trainingsveld 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Alle velden blessuregevaarlijk door forse mollenactiviteit en de schade aan de vlakheid die hierdoor veroorzaakt is. Oude mollenritten kunnen nog inzakken; herstel en alertheid op vervolgschade is dan ook belangrijk voordat de velden gebruikt worden. Uiteraard dienen de aanwezige mollen verjaagd of gevangen te worden.
Veld 1 wordt extensief gebruikt. Mede door het geringe gebruik in combinatie met een relatief hoog leempercentage en een hoog percentage organische stof worden de zijstroken in de winterperiode zeer zacht. Bezanden is dan een belangrijke onderhoudsmaatregel om de toplaag enigszins stabiel te maken.
De oostelijke strook van het trainingsveld is zeer kwetsbaar gedurende regenrijke perioden en is in principe op korte termijn aan renovatie toe. Indien een renovatie wordt uitgevoerd, is grondig bodemonderzoek nodig om te zien wat er exact in de bodem aanwezig is en hierna een plan te maken.
Op het oppervlak bevindt zich zeer veel maaisel, waardoor de grasmat verstikt en verrot. Daarnaast was het gras zeer lang. Regelmatig maaien en zo nodig vegen zijn belangrijke onderhoudsmaatregelen.
Rondom de velden staan oude hoge bomen die takval kunnen veroorzaken. Er kan dan een gevaarlijke situatie optreden.
Om het grasbestand te verbeteren wordt geadviseerd het (wedstrijd)veld jaarlijks tors te verticuteren en door te zaaien. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd.
Op veld 1 zijn stenen losgeraakt in de dug-outs. Herstel is gewenst.
De kruidendruk op de velden is hoog; een bestrijding is zinvol.

SPORTPARK KERK-AVEZAATH

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: alle velden 1x
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: alle velden 1x
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: alle velden meerdere keren;
Recycling dresser: alle velden 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): alle velden 20 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: alle velden 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Het drainagesysteem van veld 2 functioneert niet meer. Controle en reiniging hebben echter zeker de laatste 10 jaar nooit plaatsgevonden. Controle en reiniging van de drainagesystemen is gewenst om te zien of de drainagesystemen nog een functie hebben).
Het noordoostelijk 16-metergebied van veld 2 is kwetsbaar gedurende regenrijke perioden. Bij het maken van een profielgat bleek sprake van forse verdichting van het bodemprofiel ter plaatse. Een aantal malen schudfrezen in de komende jaren is gewenst om de verdichtingen te breken en voorwaarden te scheppen voor structuurverbetering van de bodem.

Het is zinvol om een aantal regenmeters aan te schaffen om duidelijkheid te verkrijgen over de hoeveelheid water dat per beregeningsbeurt wordt gegeven.
Vooral in het trainingsveld is plaatselijk vrij veel weegbree met daarnaast paardenbloem aangetroffen; een bestrijding is te oven/vegen.
Het is van groot belang om het trainingsveld al medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van de wedstrijdvelden. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn.
Geadviseerd wordt de trainingen op het trainingsveld zoveel mogelijk te spreiden om geconcentreerde speelschade en uitspelen van de toplaag te voorkomen.

SPORTPARK LIENDEN

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: natuurgrasvelden 1x Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: natuurgrasvelden 1x Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: natuurgrasvelden meerdere keren; Recycling dresser: natuurgrasvelden 1 tot 2 keer per 3 jaar; Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): natuurgrasvelden 30 m3; Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: natuurgrasvelden 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

De mollenactiviteit vraagt blijvende aandacht en herstel van de schade voor gebruik is noodzakelijk.
De kruidendruk op de beide velden is zodanig dat een bestrijding wenselijk is.
Het is zinvol om de drainagesystemen en het oude drainagesysteem van het trainingsveld te controleren en te reinigen om te bezien of deze nog voldoende functioneel zijn.
Regelmatige bemesting is gewenst (hogere frequentie en minder meststof per keer) om de groeipieken er uit te halen.
Om het grasbestand te verbeteren, wordt geadviseerd om de velden jaarlijks fors te verticuteren en door te zaaien. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd (eventuele aanschaf van een wiedeg).
Bij het trainingsveld staat een oude veldafscheiding; overwogen moet worden of de vereniging deze wil handhaven. Het onderhoud wordt veel eenvoudiger als deze veldafscheiding verwijderd wordt.
Geadviseerd wordt het trainingsveld (indien mogelijk) reeds medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van het andere veld of op het kunstgrasveld. Uiteraard is het hierbij van belang dat het grassportveld op dat moment in een goede conditie is.
Geadviseerd wordt de trainingen op het trainingsveld zoveel mogelijk te spreiden om geconcentreerde speelschade en uitspelen van de toplaag te voorkomen.

Kunstgrasveld
De volgende maatregelen zijn voor het 'rubber infill' kunstgras voetbalveld belangrijk om de kwaliteit van het veld tot aan de vervanging van de mat op het gewenste niveau te houden dan wel nog enigszins te verbeteren:
Het onderhoud op het kunstgras voetbalveld dient uitgevoerd te worden met inzet van het juiste materieel op de juiste momenten, onder andere afgestemd op de gebruiksintensiteit, weersinvloeden en de seizoenen. Wanneer het onderhoud niet goed wordt uitgevoerd, zal dit de kwaliteit en levensduur van de velden negatief beïnvloeden.
Het onderhoud dient ervoor te zorgen dat het kunstgras voetbalveld zo optimaal mogelijk bespeelbaar blijven.
Goed onderhoud kan de sporttechnische eigenschappen, zoals interactie van de bal met de kunstgrasmat of interactie speler met de kunstgrasmat positief beïnvloeden.
Tevens vergroot goed onderhoud de levensduur van het kunstgras voetbalveld.

Het onderhoud aan een kunstgras voetbalveld kan worden opgedeeld in;
- dagelijks onderhoud;
- wekelijks onderhoud;
- jaarlijks onderhoud.

Dagelijks onderhoud
Geadviseerd wordt om het veld tijdig te ontdoen van vervuiling. Vervuiling kan in de zandvulling en/of instrooirubber vulling gaan zitten en is een voedingsbodem voor algen, mos en onkruid. Deze vervuiling kan zorgen voor een niet uniform veld door middel van compactie, een glad oppervlak bij nat weer en een hard oppervlak bij droog weer. Het schoonhouden van de kunstgrasmat voorkomt op korte en lange termijn problemen in de waterdoorlatendheid en levensduur van de kunstgrasmat.

Wekelijks onderhoud
Regelmatig vegen en borstelen is een onderhoudsmaatregel die het hele veld ten goede komt. Geadviseerd wordt om door middel van het inzetten van een wiedeg/harkcombinatie bij kunstgras voetbalvelden, het veld te decompacteren en zo zijn uniformiteit te behouden. Door bespeling van het kunstgras veld kan de vezel plat gaan liggen. Hierdoor zal de balrolsnelheid bij voetbal toenemen en een voetballer kan minder gemakkelijk met de voet onder de bal komen. Tevens slijt een platliggende vezel aan de zijkant en niet op de top van de vezel. Geadviseerd wordt door regelmatig te borstelen de vezels weer rechter (rechtop) te zetten.
Het op tijd controleren en bijvullen van de kunstgrasmat met hetzelfde instrooirubber, instrooizand of instrooimateriaal ter plaatse van de penaltystippen, cornervakken en de doelmonden heeft een gunstig effect op de vlakheid, stabiliteit en levensduur van de mat. In relatie tot de communicatie met de aannemer over het uitgevoerde onderhoud dienen alle werkzaamheden bij voorkeur vastgelegd te worden in een logboek. Aan de hand van dit logboek kan aangetoond worden hoe vaak en welk onderhoud is uitgevoerd en kan in overleg met de aannemer (1 a 2 x per jaar) bekeken worden of het onderhoudsregime voldoet of op punten moet worden aangepast.

Jaarlijks onderhoud
Geadviseerd wordt om de kunstgrasvelden 1 a 2 maal per jaar te laten inspecteren op onvolkomenheden (een en ander in overleg met aannemer of leverancier van de kunstgrasmat). Tijdens het 'grootonderhoud' kan het veld intensief worden gereinigd en eventueel de vulling worden gedecompacteerd. Bestrijding en verwijderen van mos, algen en onkruiden zal voornamelijk in de laatste meter van de uitlopen dienen plaats te vinden.
Om het functioneren van de aanwezige drainagesystemen te garanderen, is het gewenst om de drains circa 1 x per 3 jaar te controleren, indien noodzakelijk te reinigen en indien mogelijk om storingen te herstellen.
Aanbevolen word om een zo volledig mogelijk overzicht te hebben met gegevens over het aanwezige drainagesysteem per veld. Hierin kan melding worden gemaakt van het jaar van aanleg, enkelvoudig of samengesteld systeem, type omhulsel en sleufvulling, drainafstand en draindiepte en het jaar van de laatste controle en eventuele bijzonderheden.
Tevens kan het onderhoud vereenvoudigd worden door het hebben van een goede revisietekening met locatie van eventuele doorspuitputten.

SPORTPARK MAURIK

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: alle velden vooralsnog 2x
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: alle velden 1x
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: alle velden meerdere keren;
Recycling dresser: alle velden 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): alle velden 20 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: wedstrijdvelden 5 tot 10 m3; trainingsveld 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

De bodemstructuur zal zich verder ontwikkelen. Om de bodemstructuur te verbeteren en het bodemleven (wormenactiviteit) te verbeteren is vooralsnog zinvol om de velden minimaal 2 x per jaar te beluchten (lx met schudfrees en 1 x met een vertidrain voor de velden 1 en 2 en 2 x met de vertidrain voor het trainingsveld).
Om het grasbestand te optimaliseren (vooral in zijstroken) wordt geadviseerd om de (wedstrijd)velden jaarlijks tors te verticuteren en door te zaaien. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd.

Het is van groot belang om het trainingsveld al medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van de wedstrijdvelden. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn.
Geadviseerd wordt de trainingen op het trainingsveld zoveel mogelijk te spreiden om geconcentreerde speelschade en uitspelen van de toplaag te voorkomen.
Op het trainingsveld is plaatselijk vrij veel weegbree aangetroffen; een bestrijding is te overwegen.

SPORTPARK RIJSWIJK

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: veld 1x; trainingshoek 2 x (zijde clubhuis)
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: 1x
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: meerdere keren;
Recycling dresser: 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): veld 25 m3, oefenhoek 20 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: veld 10 tot 15 m3, oefenhoek 5 tot 10 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Veld
Om het grasbestand te verbeteren (vooral in zijstroken bonte, wollige grasmat) wordt geadviseerd om het veld jaarlijks tors te verticuteren en door te zaaien. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd. Omdat de zijstroken voldoende los zijn kan het vertidraineren beperkt blijven tot de middenstrook.

Oefenhoek
Omdat het een kleine hoek betreft en intensief wordt gebruikt is het zinvol om bet veld, vooral aan de zijde van het clubhuis 2 x jaar te beluchten afwisselend met een vertidrain, schudfrees en recycling dresser. Het bodemprofiel van het veld is aan de zijde van het clubhuis verdicht.
Geadviseerd wordt het veld (indien mogelijk) al medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van het veld. Uiteraard is het hierbij van belang dat dit veld op dat moment in een goede conditie is.

SPORTPARK ZOELEN

Vertidraineren/schudfrezen gehele veld of alleen middenstrook / jaar: 1x
Vertidraineren/schudfrezen/breken verdichte (kwetsbare) delen / jaar: 1x
Wiedeggen/verticuteren veld / jaar: natuurgrasvelden meerdere keren;
Recycling dresser: natuurgrasvelden 1 tot 2 keer per 3 jaar;
Bezanden in m3/ha (eenmalig bij inzet vertidrain/schudfrees/recyclingdresser): wedstrijdveld 25 m3, trainingsveld 30 m3;
Eventueel (extra) winterbezanding in m3/ha: per veld 10 tot 15 m3.

Algemeen
Naast de eerdergenoemde algemene onderhoudsmaatregelen die van belang zijn voor alle parken in de gemeente Buren worden hierna nog adviezen gegeven met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, doorzaaien, vertidraineren, bewerking met recycling dresser, beregenen en 'trainingsvelden algemeen'.

Bezanden, verticuteren, doorzaaien en beluchten zijn de laatste jaren om budgettaire redenen niet of beperkt uitgevoerd (zijn wel wenselijk). Daarnaast wil de vereniging de dug-outs en de ballenvangers vervangen (oud) en een extra veld willen verlichten ten behoeve van trainingscapaciteit.

Om het grasbestand te verbeteren (bonte, wollige grasmat) wordt geadviseerd om het (wedstrijd)veld jaarlijks tors te verticuteren en door te zaaien. Daarnaast is regelmatig wiedeggen, onder droge weer- en terreinomstandigheden, een effectieve maatregel waarmee de algehele kwaliteit van de grasmat is te verbeteren. Door het wiedeggen wordt ook het klein effect, veroorzaakt door wormenactiviteit en speelschade, verminderd; zeker de eerste keren zal vegen of frequenter maaien noodzakelijk blijken.
Het is van groot belang om het trainingsveld al medio/eind april uit de bespeling te nemen en door te zaaien, zodat de periode van herstel wordt verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van de wedstrijdvelden. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn.
Geadviseerd wordt de trainingen op het trainingsveld zoveel mogelijk te spreiden om geconcentreerde speelschade en uitspelen van de toplaag te voorkomen.
De belijning op een speelveld is ingebrand. Het advies is om dit niet meer te doen.

ALGEMENE ONDERHOUDSRICHTLIJNEN KIWA

Wat het onderhoud betreft kan als richtlijn dienen de informatie zoals verstrekt door KIWA in het rapport Kwaliteitsbeoordeling Sportvelden van 21 september 2017 (zie hieronder). Immers, goed en regelmatig onderhoud komt de bespeelbaarheid van de velden ten goede en is in het belang van de sporter.

MAAIEN

Een goede kwaliteit van het maaiwerk is noodzakelijk voor het ontwikkelen en in stand houden van de graszode. Uitgangspunt voor het maaien van de sportvelden is de toepassing van een kooimaaier. Indian het gras bloeit of aren heeft gevormd, zal het maaien met een cirkelmaaier een beter maaibeeld vertonen. Daarnaast is het wenselijk de eerste maaibeurten van een nieuw ingezaaid veld uit te voeren met een cirkelmaaier of eventueel met een vingerbalk om beschadiging aan de jonge grasmat te voorkomen.
De gewenste maailengte in het speelseizoen bedraagt voor voetbalvelden: 30 - 40 mm. Buiten het speelseizoen kan de maailengte circa 15 a 20 mm hoger zijn.
De maaikwaliteit wordt, naast scherpe messen, in hoofdzaak bepaald door een goede afstelling van de machine, het juiste tijdstip van het maaien en de snelheid waarmee wordt gereden. Een goede afstelling van de maaimachine houdt in dat het gras zoveel mogelijk wordt afgeknipt en niet wordt afgestroopt. Het aantal wonden aan het uiteinde van de grasplant moet zo gering mogelijk zijn. Vooral bij het Engels raaigras wordt snel duidelijk wanneer de machine onvoldoende scherp is.
Het juiste tijdstip van maaien wordt bepaald door de groeisnelheid van het gras. Als vuistregel kan worden gehanteerd dat per maaibeurt niet meer dan een derde van de grasplant mag worden afgemaaid. Dit houdt bij een maaihoogte van ± 40 mm in dat bij een graslengte van ± 60 mm moet worden gemaaid. In de praktijk betekent dit dat gedurende het groeiseizoen twee keer per week of drie keer per 14 dagen moet worden gemaaid. Vanzelfsprekend zal de maaicapaciteit hieraan moeten kunnen voldoen. Gedurende het voor- en naseizoen kan veelal worden volstaan met een keer maaien per week. Indien deze frequentie wordt gehandhaafd, zal dit praktisch inhouden dat de voetbal wedstrijdvelden gemiddeld circa 40 keer per jaar worden gemaaid. Door het terugdringen van de (overdadige) beregening en de (te zware) bemesting (stikstof) kan het aantal maaibeurten in de toekomst wellicht iets verminderen.

De snelheid van het maaien is afhankelijk van de rotatie van de kooien. De kooien dienen zoveel mogelijk op voile toeren te draaien. De snelheid van het maaien dient aangepast te worden aan de omstandigheden. Vooral bij het maken van bochten en bij het keren moet rustig worden gereden, zodat het gras niet wordt afgetrokken, of sporen in de toplaag ontstaan. Vooral de (achter) uitlopen zijn kwetsbaar aangezien deze veelal iets zachter zijn en juist hier gekeerd en gedraaid wordt.
Het is gewenst om afwisselend in de lengterichting, breedterichting en in diagonale richting te maaien. Dit heeft een positieve invloed op de vlakheid van het veld.
De weersomstandigheden zijn van invloed op de frequentie en het tijdstip van het maaien. Er moet zoveel mogelijk naar worden gestreefd om onder droge weers- en terreinomstandigheden te maaien. Een natte grasmat zal over het algemeen een slechter maaibeeld te zien geven, terwijl de kans op opeenhoping van gras groter zal worden. Ten gevolge hiervan ontstaat verstikking van de grasmat en de groei van schimmels. Indian door slechte omstandigheden te laat is gemaaid of indien er gemaaid is terwijl het gras erg nat was, moet er geveegd worden. De noodzaak van het bijwerken van het maaien moet zoveel mogelijk worden teruggedrongen.
Het is een dure maatregel. Per seizoen zal onder de veldafscheidingen, rondom lichtmasten en doelpalen gemiddeld vijftienmaal per seizoen moeten worden gemaaid. Veelal gaat het gras in de uitlopen over in de beplantingsstroken. Dit overgangsgebied kan tweemaal per jaar met een bosmaaier worden uitgemaaid. Kanten steken wordt vrijwel niet meer toegepast; het is een dure maatregel. Het verschaft wel een verzorgde indruk. Eventueel kan dit wel bij obstakels als ballenvangers, langs verharding e.d. worden toegepast, zodat met de maaimachine zonder probleem langs deze obstakels gemaaid kan worden.
Thans zien we de ontwikkeling van het toepassen van robotmaaiers en green clippers.

VEGEN

Vegen op sportvelden is een maatregel om te voorkomen dat overtollig organisch materiaal (gras en/of blad) voor verrijking, vervilting van de toplaag of voor verstikking van de grasmat zorgt en extra kans op de ontwikkeling van schimmels geeft.
Bij het vegen van grasresten kan een onderscheid gemaakt worden tussen drie soorten velden:

- WeTra-velden;
- reguliere velden;
- nieuwe velden.

WeTra-velden
WeTra-velden worden aangelegd met een schrale toplaag, dit om de waterdoorlatendheid te waarborgen. Door het verteren van maaisel neemt het organische stofgehalte in deze toplaag toe, waardoor op langere termijn de waterdoorlatendheid achteruit kan gaan. Ter voorkoming van het vervetten van de toplaag moet hier vooral in de eerste jaren na aanleg worden geveegd. Aangezien het bodemleven op deze velden door de schrale opbouw over het algemeen minder ontwikkeld is als op traditionele velden, blijft regelmatig vegen op WeTra-velden veelal wenselijk.
Reguliere velden
De noodzaak tot vegen, door een overvloed aan maaisel op het veld, moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Regelmatig en tijdig maaien is daarom van groot belang. Als de grasmat echter wordt afgedekt met een teveel aan maaisel, zal in het afgedekte gras verstikking kunnen optreden of in het ergste geval afsterving en extra kans op de ontwikkeling van schimmels. Om dit te voorkomen moet er in deze gevallen worden geveegd. Bij een goed ontwikkelde grasmat met voldoende bodemleven zal in het maaiseizoen niet geveegd hoeven te worden. Toch kan het na een groei-explosie van het gras voorkomen dat in het maaiseizoen een keer geveegd moet worden. Ook in het najaar kan het na regenrijke periodes wenselijk zijn om het gras een keer op te vegen. In het najaar duurt het langer voordat het gras verdroogt.
Nieuwe velden
Na het maaien van een zich ontwikkelende grasmat zal er geveegd moeten worden, zeker na de eerste maaibeurten. Het jonge gras is gevoelig voor overtollig maaisel en zal hierdoor in zijn ontwikkeling worden geremd en het gevaar van verstikking is denkbeeldig. Daarnaast is het bodemleven bij een nieuw veld nog onvoldoende ontwikkeld, hierdoor zal de vertering van het maaisel onvoldoende zijn.
Voor alle type velden geldt dat, afhankelijk van de ligging en de heersende windrichting, het noodzakelijk kan zijn om afvallend blad van beplantingsstroken en bomen op te vegen.

BEMESTEN

Om een regelmatige groei van de grasplant te verkrijgen, is gedurende het groeiseizoen bemesting met een stikstofhoudende meststof van belang. Warden in het verleden hoeveelheden van circa 200 kg zuivere stikstof per hectare gegeven, thans is door nieuwe inzichten deze hoeveelheid teruggebracht. Bepalend voor de hoeveelheid toe te dienen stikstof zijn onder andere percentages leem en organische stof in de toplaag, bespelingsintensiteit, beworteling en bodemstructuur. Dit heeft geleid tot het opstellen van maatadviezen, zoals deze thans door Kiwa ISA Sport B.V. worden verstrekt. Tevens wordt hier ingegaan op andere van belang zijnde voedingsstoffen zoals fosfaat, kali en magnesium en dient als basis voor te geven meststoffen.
Sinds het einde van de jaren zeventig worden in Nederland langwerkende meststoffen toegepast. Als voordelen worden genoemd een verminderde belasting voor het milieu en afvlakking van groeipieken en arbeidsbesparing. Indian velden op grote rijafstand liggen, hebben langwerkende meststoffen het voordeel dat er minder strooibeurten nodig zijn. Als nadelen worden genoemd de hogere prijs ten opzichte van de traditionele meststoffen en het niet kunnen bijsturen aan de hand van visuele waarnemingen.
Bij het bemesten is het gebruik van bodemverbeteringsmiddelen mogelijk. Deze producten ondersteunen in algemene zin bodemfysische en/of bodemchemische processen waardoor structuurverbetering en mogelijk een efficiënter gebruik van de aanwezige voedingselementen optreedt. Elke beherende instantie zal de voor- en nadelen zelf moeten afwegen.
De toegepaste centrifugaal- en pendelstrooiers voldoen in de praktijk over het algemeen goed voor de verdeling van korrelmeststoffen. Indian poedermeststoffen (kalk) worden gebruikt, kan dit het beste door middel van hiervoor geschikte apparatuur worden aangebracht.
In zowel 2014 als 2015 was er sprake van een lang groeiseizoen. Mogelijk dat er door (een eventuele) klimaatsverandering vaker tot langer in het najaar groei in de grasmat zit. De grasmat heeft dan tot later in het groeiseizoen voedingstoffen nodig. Bij het bemesten in het najaar is het van belang dat er niet een te grote dosering wordt opgebracht omdat, indien er een sterke grasgroei is op het moment dat de kou invalt, het gras kwetsbaar is.

ROLLEN

Rollen van velden kan onder bepaalde omstandigheden gewenst zijn. Door goed onderhoud, onder andere het wegwerken van speelschade, voldoende bezanden en wiedeggen, kan het rollen zoveel mogelijk beperkt blijven. Het aandrukken van de toplaag door middel van een rol is vooral van belang na een vorstperiode. Door de vorst zal de toplaag opvriezen en zacht worden na de dooi. Voordat de velden weer bespeeld of bereden gaan

worden, moet de toplaag, indien deze te zacht is, worden aangedrukt. Indien dit niet gebeurt, zal het veld kwetsbaar zijn voor bespeling (forse speelschade). De vorst dient volledig uit het profiel te zijn verdwenen en de toplaag mag niet te nat zijn, dit laatste in verband met het gevaar van versmering van de toplaag. De rol moet minimaal aandrukken wat de wielen van de trekker insporen. De maatregel kan ook van belang zijn indien een vorstperiode wordt verwacht en in die periode het veld gebruikt gaat worden (vooral trainingsvelden). Een bevroren hobbelig veld geeft bij gebruik een grote kans op blessures.
Ook na bespeling van een terrein waarvan de toplaag te zacht is, kan rollen wenselijk zijn. Vooraf dienen de putjes en de slidings handmatig te zijn weggewerkt. In een aantal situaties kan het gewenst zijn om doelgericht te rollen. De toplaag van de zijstroken kan te weinig stabiliteit hebben, terwijl de middenstrook voldoende stabiel is. In een dergelijk geval is het gewenst om alleen de zijstroken te rollen.
Ook indien er sprake is van een forse wormenactiviteit (regenrijke, zachte winters) kan rollen wenselijk zijn. Vooraf of erna kan het zinvol zijn om het veld te wiedeggen of te slepen onder droge omstandigheden. Duidelijke oneffenheden kunnen door rollen niet worden weggewerkt. Vaak worden laagten door het "vallen" van de rol extra belast waardoor een averechts effect optreedt.
Gemiddeld zal een veld circa driemaal, veelal in de winterperiode van november tot maart, gerold moeten worden. Gevallen waarin tien keer of vaker wordt gerold, vormen echter geen uitzondering. Wanneer met deze frequentie wordt gerold loopt men risico op het verslechteren van de bodemstructuur en waterhuishouding. Dit kan een toename van het ongewenste straatgras en een afname van de bewortelingsdiepte tot gevolg hebben. Op velden met een grote wormenactiviteit en een losse bodemstructuur kan het gewenst zijn een extra rolbeurt uit te voeren om de stabiliteit van de toplaag na een regenrijke periode te verbeteren. In het algemeen wordt geadviseerd om het rollen tot een minimum te beperken.
Bij voorkeur bezit de rol een zo groot mogelijke diameter. De gewenste breedte is 2.00 tot 2.50 m, terwijl de rol uit meerdere delen moet bestaan om wringen in de bochten te voorkomen. De gewenste rijsnelheid is maximaal 4 km/uur. Het gewicht van de rol kan door vulling met water voor het beoogde effect worden verhoogd.

PRIKROLLEN/SLITTEN

In het verleden werd prikrollen als een belangrijke onderhoudsmaatregel van sportvelden gezien. De toplaag werd met messen, beitels of holle pijpen tot een diepte van ongeveer 100 mm bewerkt, omdat daarmee de lucht- en waterhuishouding verbeterd zou worden en de bedrijfszekerheid van een grassportveld zou worden verhoogd. Uit onderzoeken is gebleken dat prikrollen op verschraalde sportvelden nauwelijks of geen invloed heeft op de bespeelbaarheid van een veld.
In een aantal gevallen kan het nog zinvol zijn om een prikrol in te zetten. Vooral indien het bovenste gedeelte van de toplaag is verdicht (bijvoorbeeld training onder te natte terreinomstandigheden op een kaal veld), kan het versmeerde bovenlaagje van de toplaag onder droge terreinomstandigheden worden afgebroken. Ook indien de toplaag ernstig is vervet, kan toepassing in combinatie met dressen met zand verbetering geven.

BEZANDEN EN DRESSEN

Bezanden
Onder bezanden verstaan we het oppervlakkig aanbrengen van humusarm, leemarm zand op de toplaag. Bezanden heeft tot doel een zachte, gladde of kneedbare toplaag in samenstelling te verbeteren en daardoor minder kwetsbaar te maken gedurende regenrijke perioden doordat de waterdoorlatendheid en de stabiliteit verbeterd. Een schrale toplaag laat zich minder verdichten en is minder kneedbaar dan een rijke toplaag. In het winterseizoen kan licht bezanden gewenst zijn om de stroefheid van de toplaag te verbeteren.
Bezanden wordt uitgevoerd om een te rijke toplaag te verschralen. Een verrijking van de toplaag kan plaatsvinden door verterend maaisel en een actief bodem- en wormenleven. Door dit laatste kan ook ander materiaal uit de ondergrond op de toplaag wordt gebracht. Daarnaast zijn er nog velden in Nederland die van oorsprong een te rijke toplaag hebben.
Naast de samenstelling van de toplaag zijn andere factoren van invloed op de bespeelbaarheid van een veld, zoals grondwaterstand, profielopbouw, ligging, enz.
In het verleden werd er veelal bezand tijdens het "groot-onderhoud" van de velden in de maanden mei/juni. De laatste jaren wordt door Kiwa ISA Sport B.V. in toenemende mate geadviseerd om het bezanden uit te stellen naar de nazomer of de vroege herfst. Enerzijds vanwege de arbeidspiek bij het groot-onderhoud, anderzijds vanwege het feit dat door bezanden in de zomer het gunstige effect van het bezanden, zeker bij een hoge wormenactiviteit, in de daaropvolgende winterperiode weer voor een belangrijk gedeelte is verdwenen. Daarnaast zullen bij een droge, warme zomer de groeivoorwaarden van de grasmat door het zand in ongunstige zin worden beïnvloed (woestijnklimaat). Dit geldt vooral voor de jonge grasplant na doorzaai. Het is van belang om het moment van bezanden in de genoemde periode goed te kiezen. De momenten waarop er sprake is van een goed berijdbare toplaag en het goed kunnen uitslepen van het zand, zijn immers schaarser in de nazomer of de vroege herfst dan in de zomerperiode. Ook gedurende de winterperiode kan licht bezanden gewenst zijn. Er kan dan doelgericht worden gewerkt op de meest kwetsbare terreingedeelten. Indien bezanden is gewenst, zal de hoeveelheid zand per sportveld variëren van 15 tot soms 50 m3 per jaar.

De hoeveelheid te gebruiken zand is afhankelijk van de samenstelling van de toplaag, wormenactiviteit, grondwaterstand, ligging (schaduw), samenstelling van de ondergrond en bespelingsintensiteit.
Waarnemingen en ervaringen van beheerder en/of gebruiker zijn mede bepalend voor de hoeveelheid zand. Zo kan het wenselijk zijn om een gedeelte van een veld meer te bezanden dan een ander gedeelte, bijvoorbeeld door de ligging van een veld ten opzichte van beplanting of tribune. Per keer is het wenselijk om niet meer dan ca. 25 m3 per veld te bezanden, behalve wanneer in combinatie met de vertidrain of schudfrees wordt gewerkt dan kunnen hoeveelheden tot maximaal 40 a 50 m3 worden toegepast.
Meest ideaal is te bezanden bij droge weers- en terreinomstandigheden. Onder dergelijke omstandigheden kan het zand goed worden uitgesleept (indien gewenst), zodat een goede spreiding wordt verkregen. Bij bezanden in de winterperiode is de hoeveelheid gering (veelal maximaal 15 m3 zand per keer). Veelal meet in deze periode gericht te werk worden gegaan en kan de maatregel eventueel beperkt blijven tot delen van een veld.
De kwaliteit van het te gebruiken zand is van groot belang. De gewenste kwaliteit is als volgt te omschrijven:
- M50-cijfer : 180 – 230 um;
- leemgehalte (delen < 53 um) : < 1%;
- organische stofgehalte : 0%
- vrij van vreemde of grove bestanddelen.

Desgewenst kan Kiwa ISA Sport B.V. een analyse van het bezandingszand uitvoeren.

Dressen
Voordat met de doorzaai van holle, open en kale terreingedeelten kan worden begonnen, moeten uitgespeelde gedeelten onder profiel worden gebracht. Voor het uitvullen van uitgespeelde gedeelten is het van belang dat kwalitatief goede teelaarde wordt gebruikt, en beslist geen zand, en dit dient zoveel mogelijk overeen te komen met de samenstelling van aanwezige toplaag.
De samenstelling van deze teelaarde kan als volgt worden omschreven:
- M50-cijfer : 180-250 pm;
- leemgehalte (delen < 53 pm) : 5 tot 10%;
- organische stofgehalte : ca. 3%;
- vrij van vreemde bestanddelen.

De hoeveelheid benodigde teelaarde is afhankelijk van de mate waarin terreingedeelten zijn uitgespeeld en het uitgevoerde winteronderhoud. Door goed onderhoud en spreiding van het gebruik moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat delen van de toplaag uitgespeeld worden.
Voor velden met weinig uitgespeelde terreingedeelten is deze hoeveelheid beperkt (enkele m^); voor meer uitgespeelde terreingedeelten kan tot circa 10 m3 noodzakelijk zijn. Het breedwerpig verspreiden van grote hoeveelheden teelaarde is weinig zinvol. Daarnaast is het van belang dat vastgelopen (kale) terreingedeelten worden opgebroken. De grond ter plaatse behoeft alleen maar te worden gelicht, niet te worden gekeerd. Deze laatstgenoemde werkzaamheden dienen veelal handmatig te worden uitgevoerd. Voor het opbreken van doelmonden, van delen rondom de middencirkel en van de grensrechterstrook kan de vertidrain of de schudfrees worden ingezet.
Voor trainingsvelden kan het gewenst zijn om het gehele veld te behandelen met de vertidrain of de schudfrees. Het frezen van kaal gespeelde terreingedeelten wordt ontraden. Bezwaren hiertegen zijn, dat de structuur in de grond verdwijnt, nog aanwezige wortels worden vernietigd, de schrale bovenlaag door de bewerking naar beneden wordt gewerkt en dat het gefreesde gedeelte kan nazakken ten opzichte van het onbewerkte gedeelte. Alleen in die gevallen waarbij er sprake is van forse grondruggen bij de doelgebieden, wordt het gebruik van een fieldtopmaker noodzakelijk geacht. Een star sleepraam kan worden gebruikt om een kaal (trainings)veld goed onder profiel te brengen. Door de toenemende inzet van een recycling dresser, wordt het uitvullen van uitgespeelde gedeelten met teelaarde van elders verminderd en kan met "gebiedseigen" grond geëgaliseerd worden.

SLEPEN
Slepen is vooral een belangrijke onderhoudsmaatregel voor trainingsvelden die voor een belangrijk deel kaal zijn gespeeld. Op intensief gebruikte trainingsvelden is dit veelal het geval vanaf de jaarwisseling. Door te slepen, bij voorkeur met een star sleepraam, kan de vlakheid van deze terreinen in goede staat worden gehouden (tegengaan ontstaan ingesloten laagten), dat voor het gebruik zeer gewenst is. Het is hierbij van belang dat er vanaf de buitenkant naar het midden toe wordt gesleept, zo kan er enige ronding in het speeloppervlak aangebracht worden. De waterhuishouding kan hierdoor verbeteren. De frequentie is afhankelijk van de stabiliteit van de toplaag, de intensiteit van het gebruik, de spreiding en de weers- en terreinomstandigheden. De frequentie kan variëren van dagelijks tot een keer per twee weken. De verschillende bezandingsmachines spreiden het zand tegenwoordig zodanig dat slepen na het bezanden overbodig is.
Indien een bezanding plaatsvindt in combinatie met een vertidrain- of schudfreesbehandeling, is het inslepen van het bezandingszand in de gemaakte gaten of sleuven gewenst in een of meerdere richtingen. Een en ander is afhankelijk van het gewenste resultaat en de hoeveelheid bezandingszand.

Indien sprake is van forse wormenactiviteit, kan het zinvol zijn om velden te slepen. Door slepen, onder zo droog mogelijke weers- en terreinomstandigheden, wordt een goede verdeling van de door de wormen opgebrachte grond verkregen, waardoor de vlakheid verbeterd wordt; veelal wordt echter tegenwoordig een wiedeg ingezet. Na het slepen kan het gewenst zijn om het terrein te rollen. Door forse wormenactiviteit ontstaat veelal een losse toplaag, met een geringe stabiliteit, waardoor ernstige speelschade kan optreden.

BEREGENEN

Op natuurgras sportvelden kan beregenen noodzakelijk zijn om een bestaande grasmat te handhaven. Door gebrek aan vocht kunnen grasplanten uitdrogen en afsterven. Het beregeningsregiem beïnvloedt de kwaliteit van de grasmat en de bodemstructuur. Het is van belang het te voeren beregeningsregiem te laten afhangen van de kwaliteit van de grasmat, de bodemsamenstelling en de bodemstructuur.
In een beregeningsregiem waar frequent beregend wordt, wordt diepgang van de beworteling niet gestimuleerd en ontstaat veelal een ondiepe beworteling. Te snel en te veel beregenen, zal vestiging of uitbreiding van het vochtminnende en weinig betredingsresistente straatgras bevorderen. Door het uitstellen van het moment van beregenen, wordt de grasplant gedwongen dieper gaande wortels te vormen. Door een diepere beworteling zal de sterkte van de grasmat toenemen.
Geadviseerd wordt om het moment waarop beregend dient te worden, te bepalen aan de hand van de bewortelingsdiepte van het gras en de diepte van voor de plant beschikbaar vocht in het bodemprofiel. Deze factoren kunnen door middel van een controle van het bodemprofiel met een schop worden vastgesteld. Bij beregening dient een bevochtiging van een laagdikte van circa 0.20 m te worden nagestreefd. Veelal zal dit een gift van circa 20 mm inhouden. Indian de toplaag sterk uitgedroogd is, waardoor in het begin nauwelijks opname van het water door de toplaag plaatsvindt, kan de gift beter in twee keer (eerst circa 3 a 5 mm en na enkele uren de rest) worden gegeven.
Het heeft de voorkeur 's nachts te beregenen om de verdamping van water zo veel mogelijk te voorkomen en het water daardoor zo effectief mogelijk te gebruiken. Tevens is het wenselijk om aan het eind van de nacht te beregenen. De temperatuur van de lucht en het toplaagje van het bodemprofiel is dan enigszins afgekoeld, zodat het temperatuurverschil met het veelal koude water (vooral bij gebruik van grondwater) beperkt is.
Indian (een deel van) een veld is door- of ingezaaid, is vocht nodig om de ontkieming in gang te zetten. Indien natuurlijke neerslag ontbreekt, kan dit worden bewerkstelligd met beregenen.
Volstaan kan worden met enkele millimeters. Bij inzaaien kan door middel van een beregening het toplaagje met het zaad enigszins worden vastgelegd, waardoor de kans op wegspoelen van het zaad bij een stortbui wordt verkleind. Kort na ontkieming is het grasplantje gevoelig voor verdroging en kan het noodzakelijk zijn om dagelijks (soms meerdere keren per dag bij schrale en hybride velden) te beregenen met enkele millimeters. In verband met verbranding is het niet wenselijk te beregenen in de voile zon. Wanneer de eerste ontwikkeling van de nieuwe grasplant een feit is, kunnen giften en omlooptijden worden vergroot.
Op schrale velden en velden met een kleiige toplaag kunnen zich bij uitdroging van de toplaag, naast een stagnerende groei van de grasplant, nog andere problemen voordoen die met beregening kunnen worden verholpen.
Op schrale velden kan de toplaag bij uitdroging zijn stabiliteit verliezen en daardoor gevoelig voor uitspeling worden. Velden met een kleiige toplaag kunnen bij uitdroging van de toplaag onaangenaam hard en blessure-gevaarlijk worden.
De keuze van type beregeningsinstallatie is afhankelijk van allerlei factoren. Een van de factoren is de droogtegevoeligheid van de constructie. Tegenwoordig worden veel velden met een schrale opbouw aangelegd. Deze velden zijn droogtegevoeliger en dienen daarom vaker beregend te worden dan rijke velden die veel vocht vasthouden in hun bodemprofiel. Daarnaast zijn mogelijke inzet van arbeid, beperkingen opgelegd vanuit de provincie, financiële middelen, al aanwezige installaties enz. factoren die de keuze bepalen.

VERTIDRAINEREN EN SCHUDFREZEN

Vertidraineren/schudfrezen heeft een positieve invloed heeft op de waterhuishouding van de velden. Een frequentie van veelal 1 x per jaar is zinvol om de bedrijfszekerheid van de velden te behouden. Tevens worden hiermee voorwaarden geschapen voor structuurverbetering. In combinatie met bezanden kan met deze werkwijze een versnelde afvoer van neerslag worden verkregen door middel van de gemaakte zandpaadjes of zandsleufjes. Ook bet extra bewerken met een vertidrain/schudfrees van intensief gebruikte terreingedeelten (zoals doelgebieden en de strook waar de grensrechter loopt) in de winterperiode heeft een positief effect op de algemene kwaliteit van de velden. Vertidraineren/schudfrezen in het najaar heeft veelal een positieve invloed op de diepgang van de graswortels.
Bij storingen in het bodemprofiel, die onder de bovenlaag aanwezig zijn, is de inzet van een schudfrees veelal zinvol, omdat deze machine in staat is om de bodem op grotere diepte nog te breken.

RECYCLING DRESSER

Bij de inzet van een recycling dresser wordt circa 25 toplaagmateriaal uit de bovenlaag met speciale messen op het veld gebracht. De bewerkingsdiepte is circa 0.20 m.

Het inzetten van een recycling dresser wordt frequenter aanbevolen. De recycling dresser is doorontwikkeld, waardoor het zogenaamde wasbordeffect nu niet meer optreedt. Het grote voordeel is dat met de machine wordt belucht, eventuele storingen in de toplaag worden doorbroken en met eigen grond gewerkt kan worden om te egaliseren (veel minder kans op onkruidgroei, "afstoting" van aangevoerde grond en geen aanschaf van grond). Indian de bewerking wordt uitgevoerd in combinatie met straf verticuteren, wordt de vlakheid van de velden verder geoptimaliseerd en de kwaliteit van de grasmat verbeterd. Door de inzet van de recycling dresser kan de vertidrain minder frequent worden toegepast. Het is van belang om bij de bewerkingen te bekijken in hoeverre grint en andere ongerechtigheden in de bovenlaag aanwezig zijn (deze materialen worden bij de bewerking op het oppervlak gebracht); bij een teveel aan grint en ander ongerechtigheden de bewerking direct staken. De recycling dresser kan thans worden voorzien van een stenenvanger, daarnaast kan de recycling dresser worden voorzien van een verzamelbak om toplaagmateriaal over een veld te verplaatsen (vooral zinvol bij trainings-velden waar bij delen van de as van het veld zijn uitgespeeld door intensief gebruik).
Het inzetten van de recycling dresser op een veld met een zeer "rijke" toplaag wordt afgeraden, daar anders het uiterste topje van de toplaag te veel vervet.
Bij de inzet van een recycling dresser dient de toplaag voldoende vochtig te zijn, daar anders schade aan de toplaag kan optreden (oneffenheden).

FIELDTOPMAKER
Bij het inzetten van een fieldtopmaker wordt het bovenste gedeelte van de toplaag (5 tot 20 mm) verwijderd, waarna het veld intensief wordt doorgezaaid. Het bovenlaagje van de toplaag wordt nauwkeurig afgefreesd en afgevoerd (transportband met afvoerkarren).
De inzet van een fieldtopmaker kan gewenst zijn, indien een viltlaag aanwezig is, bij de aanwezigheid van vrijwel alleen ongewenste grassoorten, met veel kruiden of indien het veld wat betreft micro-effect zodanig slecht is, dat met andere onderhoudsmaatregelen de vlakheid nauwelijks meer te herstellen is. Veelal vindt de bewerking plaats in combinatie met een bewerking van een recycling dresser en een bezanding.
Het verwijderen van kruiden slaagt lang niet altijd. Er zijn voorbeelden dat de fieltopmaker werd ingezet om weegbree te verwijderen en dat weegbree zich naderhand weer in een veelvoud ontwikkelde.
De fieldtopmaker wordt tevens veel ingezet om ontstane grondruggen in doelgebieden te slechten. Het is hierbij belangrijk dat de doelen worden verwijderd om efficiënt te kunnen werken en het gewenste resultaat te bereiken.

VERTICUTEREN
Verticuteren is een bewerking die tot doel heeft om de kwaliteit van de grasmat en de lucht- en waterhuishouding van een sportveld aan de oppervlakte te verbeteren. Door een verticuteerbehandeling wordt dood organisch materiaal uit de grasmat gehaald, de vervilting van de grasmat wordt verminderd en minder gewenste betredingsresistente grassoorten (struisgras en straatgras) en kruiden worden (voor een deel) verwijderd. De maatregel dient in combinatie met afvoeren (eventueel in combinatie met vegen) van het uitkomende materiaal te worden uitgevoerd.
Door de inzet van verticuteermachines wordt de vlakheid (microbeeld) over het algemeen ook verbeterd (bijkomend voordeel).
Vooral de zijstroken van weinig intensief bespeelde terreinen zullen in de loop der jaren een weinig betredingsresistente grasmat te zien geven (o.a. struisgras). De kans op vervilting neemt sterk toe. Vilt ontstaat door bovengrondse uitlopers van bijvoorbeeld struisgrassen en/of door rottend maaisel. Indien dergelijke stroken worden bespeeld, zal de grasmat zeer gemakkelijk worden uitgespeeld (grote speelschade). Een en ander wordt veelal veroorzaakt in combinatie met een minder stabiele toplaag (toplaag onvoldoende verdicht). De maatregel kan het beste worden uitgevoerd juist voor de doorzaai, zodat kwalitatief betere grassoorten de kans krijgen om zich te vestigen. Ook in de nazomer kan de maatregel worden uitgevoerd. Door (een lichtere) behandeling wordt dood organisch materiaal afgevoerd; dit is gunstig voor de lucht- en waterhuishouding van de toplaag voor de naderende winterperiode. Enig herstel (groei) van de grasmat is na de behandeling nog wel gewenst.
Voor weinig bespeelde velden is een verticuteerbehandeling minimaal eenmaal per jaar gewenst, voor normaal bespeelde terreinen eenmaal of eenmaal per twee jaar en voor zeer intensief gebruikte terreinen (veelal de trainingsvelden) is de maatregel over het algemeen niet nodig. Ook voor velden met een geringe wormenactiviteit is de maatregel van belang. Maaisel wordt dan minder snel omgezet.
Door de ontwikkeling van de "Green Deal Sportvelden" is frequenter verticuteren een van de maatregelen om kruidengroei te onderdrukken.

WIEDEGGEN
Wiedeggen is een goedkope onderhoudsmaatregel daar er met vrij grote snelheid gereden kan worden, de wiedeg een brede werkgang kan hebben en bet aantal beschikbare wiedeggen groeit. Indien er op een veld als gevolg van losse of vastgelopen wormenhoopjes kleine oneffenheden zijn ontstaan, is dit hinderlijk voor de sporter. Door de hobbeligheid wordt bet balrolgedrag negatief beïnvloed. Het kleineffect kan (deels) worden opgeheven door een bewerking met een wiedeg.

Geadviseerd wordt bet wiedeggen zoveel mogelijk in bet groeiseizoen uit te voeren onder droge weers- en terreinomstandigheden. In een aantal gevallen kan vegen noodzakelijk zijn om los materiaal van bet oppervlak te verwijderen.
Doordat een wiedeg in de hefinrichting van een tractor kan worden geplaatst kan de strafheid van de bewerking worden gevarieerd. Door een bewerking met een wiedeg zal ook oud plantenmateriaal, dat zich tussen de plantjes op de toplaag bevindt, naar boven worden gebaald en een eventueel aanwezig sliblaagje zal worden los gemaakt. Hierdoor wordt voorkomen dat de toplaag glad en glibberig wordt en er een laagje op bet oppervlak ontstaat dat de infiltratie van neerslag hindert.
Bij bet straf wiedeggen kunnen zwakke grassen als straatgras en struisgras uit de mat worden getrokken. Indien de grasmat een boog percentage zwakke grassen bevat, dient te worden voorkomen dat de bewerking dusdanig straf wordt uitgevoerd dat er tijdens bet speelseizoen een bolle grasmat ontstaat.
Door middel van regelmatig wiedeggen kan de ontwikkeling van de hoeveelheid zwakke grassen en diverse kruiden in de grasmat worden geremd.

DOORZAAIEN

Het doorzaaien heeft tot doel om het grasbestand op het kwalitatief gewenste niveau te houden of te krijgen en voor het nieuwe seizoen weer een gesloten grasmat te verkrijgen. Doorzaai is gewenst voor holle, open en kale terreingedeelten. Wanneer deze maatregel niet wordt genomen, zal de grasmat zich veelal ook wel weer sluiten maar veelal met minder gewenste grassoorten zoals straatgras. Kruiden zullen de kans krijgen zich te ontwikkelen. Het doorzaaien van een volledig gesloten grasmat is weinig zinvol. Het graszaad zal verstikken.
Indien een weinig betredingstolerante grasmat intensief wordt geverticuteerd, is doorzaaien zeer gewenst.
Voordat met de doorzaai van holle, open en kale terreingedeelten kan worden begonnen, moeten uitgespeelde gedeelten onder profiel worden gebracht. Daarnaast is het van belang dat vastgelopen (kale) terreingedeelten worden opgebroken. De grond ter plaatse behoeft alleen maar te worden gelicht, niet te worden gekeerd. Deze laatstgenoemde werkzaamheden kunnen handmatig te worden uitgevoerd. Voor het opbreken van doelmonden, van delen rondom de middencirkel en van de grensrechterstrook kan de vertidrain of de schudfrees worden ingezet.
Voor trainingsvelden kan het gewenst zijn om het gehele veld te behandelen met de vertidrain of de schudfrees. Het frezen van kaal gespeelde terreingedeelten moet worden ontraden. Bezwaren hiertegen zijn, dat de structuur in de grond verdwijnt, nog aanwezige wortels worden vernietigd, de schrale bovenlaag door de bewerking naar beneden wordt gewerkt en dat het gefreesde gedeelte kan nazakken ten opzichte van het onbewerkte gedeelte. Alleen in die gevallen waarbij er sprake is van forse grondruggen bij de doelgebieden, wordt het gebruik van een frees of liever tegenwoordig de inzet van de fieldtopmaker noodzakelijk geacht. De door te zaaien gedeelten dienen vooraf kort te worden gemaaid. Wanneer de toplaag te droog is, zal kunstmatige beregening nodig zijn.
Het doorzaaien van holle, open en kale terreingedeelten vindt machinaal plaats. Hierbij is het van belang dat het doorzaaien in twee richtingen (recht en diagonaal) wordt uitgevoerd.
De 16-meter- gebieden kunnen eventueel ook nog in een derde richting worden doorgezaaid. Het verdient aanbeveling om de doelgebieden handmatig bij te zaaien.
De maatregel moet zo snel mogelijk na afloop van de bespeling worden uitgevoerd. Veelal is dit medio/eind mei. Voor trainingsvelden is het van belang dat de doorzaai al medio april wordt uitgevoerd. Op deze wijze wordt de periode van herstel verlengd. Er kan dan uitgetraind worden op de zijstroken van de wedstrijdvelden en eventueel aanwezige kunstgrasvelden. De periode van herstel voor de wedstrijdvelden zou bij voorkeur 12 weken moeten zijn, maar 10 weken herstel is veelal het meest haalbare. Indien de trainingsvelden al medio april worden doorgezaaid, zal de herstelperiode hiervan 14 tot 16 weken kunnen zijn.
Er moeten hoge eisen worden gesteld aan het graszaad. De voorkeur moet uitgaan naar de rassen uit de Grasgids.
Voor de wedstrijdvelden gaat de voorkeur uit naar een zaadmengsel van 50% Engels raaigras en 50% veldbeemdgras (SV8-mengsel) of een SV7-mengsel bestaande uit 75% Engels raaigras en 25% veldbeemdgras. Dit geldt ook voor de trainingsvelden indien deze al medio april worden doorgezaaid. Indien de trainingsvelden pas eind mei worden doorgezaaid, gaat de voorkeur uit naar een blend (mengsel) van rassen Engels raaigras. Als richtlijn voor de hoeveelheid te gebruiken graszaad kan 100 kg graszaad per hectare worden aangehouden.
Het doorzaaien is te vergelijken met inzaaien. Het geven van een aanslagbemesting ter stimulering van een snelle ontwikkeling is belangrijk. Bij droogte is het van belang om doorgezaaide gedeelten te beregenen. Er kan worden volstaan met kleine giften. Bij aanhoudende droogte kan herhaling om de paar dagen nodig zijn. Tijdig en regelmatig maaien is ter bevordering van uitstoeling en sluiting van de grasmat gewenst. Dit maaien wordt nog wel eens uitgesteld. Een juiste afstelling van de maaimachine is van belang om schade aan de jonge grasmat te voorkomen. Voor de eerste maaibeurt kan het noodzakelijk zijn om het veld te rollen.

WINTERONDERHOUD
De onderhoudsmaatregelen die in het winterseizoen een bijdrage kunnen leveren aan het zo goed mogelijk bespeelbaar houden van de velden zijn de volgende.

• onder profiel houden van vooral doelgebieden en eventueel andere uitgespeelde terreingedeelten
Door het gebruik kunnen in de loop van het seizoen vooral de doelgebieden worden uitgespeeld. Door het terughalen van de uitgespeelde grond naar de plaats waar deze is weggespeeld, blijft een voldoende vlak doelgebied gehandhaafd, Wordt dit achterwege gelaten, dan zullen "gaten" voor de doelgebieden ontstaan waardoor bij neerslag toestroming van water zal optreden en versneld plasvorming zal ontstaan. Tevens zal de neerslag opgeloste fijne delen uit de grond meenemen die afgezet worden in het laagste gedeelte, hierdoor zal een vermindering van de waterdoorlatendheid optreden. Tevens zullen zich grondruggen rondom het doelgebied vormen, die extra arbeid met zich meebrengen bij de voorbereidende werkzaamheden voor de doorzaai in het voorjaar.

• opbreken van dichtgelopen, versmeerde en/of vertrapte gedeelten met behulp van een riek of schop en gericht bezanden
In veel gevallen betreft dit de doelgebieden. Door de grootste concentratie van spelers op dit gedeelte van het terrein, zijn dit de meest gevoelige plaatsen voor versmering en vertrapping, zeker in combinatie met het uitspelen van de grond. Door middel van opbreken van deze gedeelten ontstaat weer ruimte in de toplaag, waardoor minder snel wateroverlast en daardoor ook weer minder snel verdichting optreedt. Als sprake is van een versmeerd laagje aan de oppervlakte, is het zinvol om het gedeelte tevens gericht te bezanden met een geringe hoeveelheid zand. Hierbij nooit zand in plassen gooien maar eerst de plasvorming opheffen door middel van opbreken. Hierna is het raadzaam eerst het betreffende gedeelte te laten opdrogen door de zon of de wind en daarna pas te bezanden. Soms worden houtkrullen gebruikt om plassen te dempen. Dit wordt sterk ontraden. Eenmalig heeft het effect, doch door rotting van de houtkrullen wordt het probleem alleen maar vergroot.

• zoveel mogelijk herstellen van forse speelschade door terugleggen en aantrappen van de afgeschoven zode en lichten van putjes
Op de dag na een speelweekeinde is het zinvol om de grootste schade aan de grasmat te herstellen. Vooral in de zijstroken, die veelal zachter zijn als de middenstrook en over het algemeen een minder betredingsresistente grasmat hebben, wordt de zode opgeschoven en ontstaan putjes in de toplaag. Door middel van een riek of schop kunnen de putjes worden
opgelicht en weer voldoende vlak worden aangetrapt.

• licht bezanden
Indien blijkt dat het gehele veld onvoldoende stroef is en wordt vertrapt, ondanks onderhoudsmaatregelen die veer het winterseizoen al zijn uitgevoerd, is het zinvol om bij gunstige terrein- en weersomstandigheden licht te bezanden. De hoeveelheid zand kan doorgaans beperkt blijven tot 10 a maximaal 15 m3.

• rollen van velden na een vorstperiode
Door vorst zal de toplaag opvriezen. Als het veld bespeeld wordt na een vorstperiode, zonder dat de toplaag is aangedrukt, zal er als gevolg hiervan forse speelschade optreden. Door het aandrukken van de toplaag kan dit voorkomen worden. Het rollen van de toplaag meet bij gunstige terreinomstandigheden gebeuren. Als er gerold wordt bij een te natte toplaag zal dit versmering van de toplaag ten gevolge hebben. Bespeling of rollen bij een opdooisituatie moet altijd worden ontraden.

• rollen en/of slepen van de trainingsvelden voor een vorstperiode
Indien een vorstperiode in aantocht is, is het van belang dat de trainingsvelden voldoende vlak zijn. Een eenmaal bevroren veld met oneffenheden is niet meer te gebruiken. De kans op blessures is dan veel te groot. Indien een veld nog bezet is met gras, is het gewenst deze te rollen. Is een veld al voor een groot gedeelte kaal, zal slepen zinvoller zijn.

• wiedeggen en/of slepen van trainingsvelden
Over het algemeen is het zo dat trainingsvelden rond de jaarwisseling kaler gaan worden. Indien oneffenheden gaan optreden, is het zinvol om een veld regelmatig te gaan slepen. De intensiteit van de maatregel is afhankelijk van de bespelingsintensiteit, weersomstandigheden en profielopbouw en kan variëren van vrijwel dagelijks tot eenmaal per een a twee weken. Overigens is het gewenst de trainingsactiviteiten zoveel mogelijk te spreiden over het speeloppervlak. Tevens kan door wiedeggen het uiterste topje van de toplaag goed waterdoorlatend gehouden worden.

• drainage controleren, reinigen en herstellen
De winterperiode is bij uitstek geschikt om aanwezige drainagesystemen te controleren. Een jaarlijkse controle is gewenst. Voor enkelvoudige systemen is het van belang dat de uitstroomopeningen niet zijn verstopt met gras

e.d. Tevens is het zinvol de eindbuizen te controleren op breuk. Gemiddeld zal eenmaal per drie a tien jaar, afhankelijk van de vervuiling, het systeem moeten worden doorgespoten en zullen eventuele storingen moeten worden opgeheven. Bij forse roestafzettingen kan dit jaarlijks noodzakelijk zijn. In de winterperiode zijn de sloten over het algemeen gevuld met water zodat geen aanvoer van water hoeft plaats te vinden voor het reinigen van het systeem.

• gras en blad verwijderen
Het is gewenst om met de laatste maaibeurt het afgemaaide gras te verwijderen. In die tijd van het jaar droogt het gras nauwelijks meer en ontstaat een laagje onverteerd maaisel, dat een nadelige invloed heeft op de waterdoorlatendheid van de toplaag en de ontwikkeling van schimmels bevordert. Dit geldt ook voor bladafval. Verschillende bomen verliezen tot laat in het jaar hun blad zodat herhaling van de maatregel gewenst is.

• snoeien
Veel sportparken worden gekenmerkt door beplantingsstroken. Te dichte en te hoge beplantingsstroken hebben door onder andere schaduwwerking een nadelige invloed op de afdroging van velden. Zon en wind krijgen onvoldoende ruimte. Snoei en dunning zijn noodzakelijk voor een voldoende afdroging van de velden.

• reinigen sloten
Voor een goede afwatering is het van belang dat de sloten goed zijn opgeschoond alvorens de regenrijke perioden gaan optreden. In veel gevallen zal dit al verplicht worden door een uit te voeren schouw. Ook eventuele aanwezige duikers moeten een goede doorstroming mogelijk maken. Indien sloten en duikers onvoldoende afvoeren stijgt het grondwaterpeil tot een ontoelaatbare hoogte. Dit heeft over het algemeen zeer negatieve consequenties voor de bespeelbaarheid van de sportvelden.

KRUIDEN
Kruiden - vooral madelief, klaver, weegbree en paardenbloem - kunnen een probleem vormen in sportvelden. Spelers krijgen minder grip op bet veld en er kunnen sneller kale plekken ontstaan omdat kruiden minder betredingsresistent zijn dan grassen. Bovendien wordt bet chemisch bestrijden van kruiden en plagen steeds lastiger. De Gewasbeschermingsgids biedt soelaas aan de sportveldbeheerder. Met aantal middelen dat is toegestaan om kruiden te bestrijden wordt marginaal. Door de ontwikkeling van de "Green Deal Sportvelden" zal de bestrijding van kruiden met gewasbeschermingsmiddelen vrijwel tot bet verleden behoren.

Preventieve maatregelen
Gedegen onderhouds- en beheersmaatregelen zijn noodzakelijk om de ontwikkeling van kruiden tegen te gaan. Een goed gesloten grasmat is de beste remedie om te voorkomen dat kruiden zich vestigen op een sportveld. Hiertoe zijn regelmatig maaien met een goede maaier met scherpe messen en een adequate bemesting belangrijke onderhoudsmaatregelen. Daarnaast is het gewenst om bolle, open en kale terreingedeelten zo vroeg mogelijk in het seizoen door te zaaien, zodat de periode van de mogelijke vestiging van kruiden wordt verkort. Als een toplaag van een sportveld is verdicht, bijvoorbeeld door intensief gebruik onder minder goede weers- en terreinomstandigheden, zal de grasmat zich minder goed ontwikkelen en krijgen in het bijzonder tredplanten een kans. Het is dan ook gewenst om dergelijke sportvelden regelmatig te beluchten met de daarvoor ontwikkelde machines. De vertidrain, de schudfrees en de recycling dresser zijn bij uitstek machines om opgetreden verdichtingen in de bovenlaag te verminderen. Daarnaast kan met verticuteren worden bereikt dat ongewenste kruiden in een sportveld worden onderdrukt. Deze maatregel kan veelal het beste worden uitgevoerd vlak voor de doorzaai in mei of begin juni. Door middel van verticuteren worden voor een deel kruiden en ongewenste grassoorten, zoals straatgras verwijderd. De strafheid en frequentie van verticuteren en wiedeggen bepalen de effectiviteit van de maatregel. Hoe straffer de maatregel wordt uitgevoerd, des te meer gewenst effect zal er worden bereikt. Door direct na het verticuteren door te zaaien zullen de eventueel ontstane bolle en open terreingedeelten direct weer kunnen dichtgroeien met nieuw gewenst gras.

BELIJNEN
In Nederland worden drie belijningsmethoden op sportvelden gebruikt. Het betreft:
• droge kalkbelijning;
• natte kalkbelijning;
• spuitbelijning.
De eerste twee genoemde methoden hebben veel nadelen en worden daarom afgeraden. Nadelen van droge kalk zijn dat het irritatie aan schaafwonden en ogen kan veroorzaken (als gevolg van de mogelijke aanwezigheid van nog aanwezige deeltjes ongebluste kalk), vrij veel materiaal per veld nodig is en de lijnen over het algemeen weinig regenvast zijn. Natte kalk veroorzaakt minder irritaties aan schaafwonden en ogen, maar is ook weinig regenvast.

Op sportvelden wordt tegenwoordig veelal gebruik gemaakt van spuitbelijning. Midden jaren tachtig is de spuitbelijning op pigmentbasis ontwikkeld. Het pigment wordt onder druk op/in de grasmat gespoten. Bij spuitbelijning treden geen irritaties aan schaafwonden en ogen op. Indien de belijning is opgebracht onder droge omstandigheden (en het materiaal heeft kunnen drogen) is de belijning goed regenbestendig. Belijnen onder natte omstandigheden is weinig effectief.
Doordat het belijningsmateriaal veelal op de grasplant aangebracht wordt, kan de belijning bij groeizaam weer al snel uitgroeien. Om lijnen ook gedurende groeizame perioden langere tijd zichtbaar te houden, wordt de belijning wel eens ingebrand. Het inbranden van lijnen met middelen als allesdoders, carboleum e.d. dient geheel achterwege te worden gelaten. Het ontbreken van gras in de belijning geeft vrij spel aan uitspeling en kan geulen doen ontstaan die hinderlijk zijn voor de sporter. Verkeerd toepassen van middelen als allesdoders, carboleum e.d. kan grote schade veroorzaken aan de grasmat.
Er zijn groeiremmende middelen op de markt die de groei van het gras vertragen waardoor de belijning minder snel uitgroeit en daardoor langer zichtbaar blijft. De groeiremmers kunnen samen met het belijningsmateriaal worden opgebracht. Bij het gebruik van groeiremmers is het van groot belang dat het conform het voorschrift wordt gebruikt. Een te hoge dosis of een te frequent gebruik van groeiremmers heeft inbranding van de belijning tot gevolg. Het effect van groeiremmers is mede afhankelijk van het soort gras en de omstandigheden waarin het opgebracht wordt. Het is van belang om geen groeiremmers aan het eind van het groeiseizoen te gebruiken om inbranding te voorkomen.
Geadviseerd wordt vooral in een periode met grote grasgroei een goede afstemming te bewerkstelligen tussen het moment van maaien en het aanbrengen van de belijning.
Er zijn witte kunstgraspluimpjes in de handel die in de grond kunnen worden aangebracht. Met deze pluimpjes kunnen hoekpunten van de belijning worden verklikt en wordt het uitzetten van de belijning van een veld vergemakkelijkt.

BEPLANTING
Op veel sportparken bevinden zich beplantingsvormen op korte afstand van de sportvelden. Veelal is deze beplanting aangelegd om als windsingel te dienen. Toen deze beplantingen werden aangelegd, deed men dat vaak in de verwachting dat deze beplantingen probleemloos en onderhoudsarm zouden zijn, dit blijkt echter niet zo te zijn.
Veelal blijkt dat de beplanting (veelal bosplantsoen) te hard groeit voor de vakken die men aanplant. De beplanting puilt uit de vakken. Te dichte en te hoge beplantingen/bomen rondom velden, hebben door onder andere schaduwwerking een grote nadelige invloed op de afdroging van de zijkanten en hoeken van de velden. Zon en wind krijgen vooral in de oost- en zuidzijde van velden onvoldoende ruimte waardoor de groei-omstandigheden van de grasmat nadelig beïnvloed wordt en de toplaag veel langer nat blijft. Om te voorkomen dat de groeiomstandigheden van de grasmat te veel (nadelig) wordt beïnvloed, is snoei en dunning van de beplanting dan ook noodzakelijk.
Bij diverse bomen (o.a. witte populier) kan men te maken krijgen met wortelopslag op delen van het veld. Als deze wortelopslag te veel overlast veroorzaakt, is de beste maatregel de boom die de wortelopslag veroorzaakt in zijn geheel te verwijderen. Elke andere methode van beheer is slechts een tijdelijke oplossing. Als de wortels of opslag plaatselijk worden verwijderd, ontstaat er veelal nog meer opslag.

Raadsvergadering

Dossiernummer	741
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2019
Agendapunt	7.3
Omschrijving	Transformatie en onderzoek tekorten sociaal domein
Organisatieonderdeel	Team Beleid
Eigenaar	Huibers, L.
Portefeuillehouder	D.J. Russchen

Bijlagen
Transformatie Sociaal Domein - projectplan versie 3.0
Raadsbesluit D.026200 Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein
Raadsvoorstel D.024277 Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**16 april 2019**
Voorbespreking II	2 april 2019
Agendacommissie	21 maart 2019
Collegevergadering	5 maart 2019

Toelichting

Project Transformatie Sociaal Domein

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het voorstel van het college om uit de reserve Sociaal Domein te onttrekken:

a. € 50.000,-- voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de transformatie in het Sociaal Domein

b. € 32.640,-- voor het uitvoeren van een onderzoek naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet.

Besluit

1. In te stemmen met het voorstel van het college om uit de reserve Sociaal Domein te onttrekken:

a. € 50.000,-- voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de transformatie in het Sociaal Domein

b. € 32.640,-- voor het uitvoeren van een onderzoek naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet.

Unaniem aangenomen.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
1 oktober 2019	**D.024277** **Z.009856**

Voorstel ingebracht door L.S. Huibers
Portefeuillehouder D.J. Russchen
Begrotingsprogramma en taakveld

Onderwerp **Transformatie en onderzoek tekorten Sociaal Domein**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het voorstel van het college om uit de reserve Sociaal Domein te onttrekken:
   a. € 50.000,-- voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de transformatie in het Sociaal Domein
   b. € 32.640,-- voor het uitvoeren van een onderzoek naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet

Samenvatting van het voorstel

Alle gemeenten – en dus ook Buren – staan voor de zogenoemde *transformatie* in het Sociaal Domein. Deze transformatie is in Buren één van de vijf strategische opgaven in 2019. We schreven daarvoor het projectplan *"Het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren.* Om de voortgang en continuïteit van de transformatie te waarborgen, is het noodzakelijk om extra ondersteuning in te huren. Daarbij komt dat Buren in het afgelopen jaar (2018) voor het eerst is geconfronteerd met tekorten in Wmo en Jeugdwet. We laten hier onderzoek naar doen, zodat we de resultaten kunnen meenemen in het proces van transformatie zoals voorgesteld.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

De transformatie binnen het Sociaal Domein is geen doel op zich, maar veel meer een uitnodiging aan gemeenten om te vernieuwen en om integraler te gaan werken. De kern van de transformatie is (meer) oog te hebben voor de menselijke maat bij het inzetten van ondersteuning. Het gaat om het beantwoorden van de vragen "wat is passende ondersteuning?" en "hoe zet je zo optimaal mogelijk de schaarse middelen in?" In het projectplan *"Het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren* beschrijven we in hoofdlijnen hoe we vorm en inhoud willen geven aan de transformatie binnen het Sociaal Domein. De uitdagingen voor gemeenten voor transformatie zijn als volgt geformuleerd:

- *De kern van de transformatie:* de menselijke maat, de burger aan zet. Inwoners doen van alles zelf en voor en met elkaar: ontmoeting, vereniging, een-op-een betrokkenheid. Hoe kunnen de zorgaanbieder en de gemeente dit faciliteren: buurthuis, wijkteam, schuldhulp-maatjes? En hoe sluit je aan bij deze initiatieven om mogelijke problemen vroeg te signaleren en te voorkomen?
- *Organiseer passende ondersteuning voor burgers die dat nodig hebben*. Bij passende ondersteuning is ketenregie cruciaal. Belangrijke thema's: een op de inwoner afgestemd keukentafelgesprek, adequate inkoop van zorg, begeleiding van uitkering naar werk en overgang 18-/18+.

- *Goed opdrachtgeverschap, goed opdrachtnemerschap, correcte tarieven*. De interactie tussen gemeente en aanbieder is een cruciale factor bij de stap van transitie naar transformatie. Op innovatie gerichte samenwerking, met behoud van de eigen rol is daarbij het uitgangspunt. Het inrichten van professioneel opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, keuze van prikkels en bekostigingsvarianten en bepalen van correcte tarieven staan daarbij centraal.
- *Businesscases voor optimale inzet van schaarse middelen*. Dit begint met inzicht in de verdeelmechanismen van rijksmiddelen naar gemeente en in de bepalende keuzes rond de omvang van uitgaven. Aan welke knoppen kun je draaien om kosten en baten in evenwicht te brengen? Denk aan werk bespaart bijstand, preventie en business afschalen van zorg. Businesscases kunnen concrete handvatten bieden om inzicht te geven in consequenties van keuzes, met een tijdpad en mijlpalen waarin de opbrengst van investeringen gemonitord wordt.
- *Samenwerking en sturing*. De meeste gemeenten werken samen bij de uitvoering van begeleiding naar werk, inkoop van jeugdzorg en Wmo en sociale werkvoorziening. Hoe behaal je voordeel van samenwerking zonder de grip van de gemeente(raad) ter verliezen? Kies je voor netwerksamenwerking of een gemeenschappelijke regeling? En hoe kom je tot voor alle partijen reële afspraken wanneer de samenwerking wordt verbroken of juist uitgebreid?

Parallel aan dit inhoudelijke traject laten we een onderzoek uitvoeren naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet, om (beter) zicht te krijgen op deze tekorten, door meer inzicht in de uitgaven binnen het Sociaal Domein en in de mogelijkheden om die te beïnvloeden.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Het beoogde effect is tweeledig. Enerzijds zijn we er nog onvoldoende in geslaagd om het Sociaal Domein daadwerkelijk te transformeren. De nieuwe taken op het gebied van Wmo en Jeugdwet zijn geïmplementeerd en eigen gemaakt, maar er heeft nog te weinig vernieuwing en ontschotting plaatsgevonden. Een gedeelde en integrale visie op het Sociaal Domein van de toekomst helpt om koers en kaders te bepalen en het Sociaal Domein beter en naar tevredenheid in te richten. Anderzijds zijn we in het afgelopen jaar geconfronteerd met tekorten op Wmo en Jeugdwet. Een onderzoek naar en financiële analyse van deze tekorten is nodig om (beter) inzicht te hebben in de uitgaven binnen het Sociaal Domein. De resultaten van deze twee parallelle trajecten brengen we rond de zomer bij elkaar, om op die manier de implementatie te optimaliseren.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

De kosten voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de transformatie en voor het uitvoeren van een onderzoek naar de tekorten binnen het Sociaal Domein, bedragen ruim € 80.000,--. Het college stelt de raad voor om deze kosten te onttrekken uit de reserve Sociaal Domein. De tekorten in Wmo en Jeugdwet in 2018 en de reeds benoemde onttrekkingen uit de reserve sociaal domein zoals opgenomen in de kadernota, hebben de opgebouwde reserve Sociaal Domein echter snel doen slinken. Dat kan in het slechtste geval betekenen dat de reserve Sociaal Domein uitgeput raakt en het niet langer mogelijk is om daaruit geld vrij te maken.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

De transformatie binnen het Sociaal Domein is in Buren één van de vijf strategische opgaven in deze bestuursperiode en vraagt om een zorgvuldige aanpak. Dat geldt ook voor het onderzoek naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet, waarbij we in beeld moeten brengen welke uitgaven er precies zijn gedaan, of er een trend zichtbaar is en of er wellicht sprake is van een aantal incidentele grote uitgaven. Vervolgens kunnen we bepalen in welke mate de uitgaven te beïnvloeden zijn. Voor beide projecten geldt dat er op dit moment onvoldoende capaciteit beschikbaar is. Als de raad besluit geen extra financiële middelen beschikbaar te stellen is het niet mogelijk de voorgestelde projecten uit te voeren, of slechts ten dele.

5. Is het een begrotingswijziging?

Ja. In de begroting is geen geld gereserveerd voor extra inzet in het kader van de transformatie binnen het Sociaal Domein. De tekorten in Wmo en Jeugdwet waren niet voorzien, dus ook voor het onderzoek is geen geld gereserveerd in de begroting. Toch is het belangrijk om nu actie te ondernemen en niet afwachtend te zijn. Met externe inhuur garanderen we voortgang in het traject en kunnen we de resultaten van het onderzoek naar de tekorten meenemen in het proces van transformatie zoals voorgesteld.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Over onze visie op transformatie in het Sociaal Domein zijn in het verleden al de nodige (beleids) documenten verschenen. Dat betekent dat we al beschikken over de nodige input voor de Burense visie op “het Sociaal Domein van de toekomst”. Deze input verrijken we met de opbrengsten van het proces van transformatie zoals voorgesteld in het projectplan. In gesprekken met inwoners, medewerkers van de gemeente en maatschappelijke partners ‘toetsen’ we vervolgens onze concept visie. Zo geven we ruimte voor wijzigingen en aanvullingen, maar ook voor het aanbrengen van accenten en prioriteiten. Het resultaat is een (gedragen) visie op transformatie: “Het Sociaal Domein van de toekomst” in Buren. Dat vormt vervolgens het (beleids)kader voor de implementatie.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Het traject van transformatie delen we op in vier verschillende fasen, te weten:

- de voorbereidingsfase december 2018 – februari 2019
- de oriëntatiefase maart – mei 2019
- de fase van visievorming mei – juli 2019
- de implementatiefase (vanaf) 2e helft 2019

De overgangen tussen de verschillende fasen van het traject markeren we door steeds aan het eind van een fase een (eind)product op te leveren. Ze lenen zich ook goed voor een kort moment van evaluatie: zijn we op de goede weg, is er (voldoende) draagvlak en betrokkenheid of is het – om welke reden dan ook – nodig om bij te sturen?

8. Financiën

We kiezen ervoor om de teammanager van Stib ook aan te stellen als projectleider voor de transformatie, vanwege zijn ervaring met en kennis over veranderingsprocessen. De teammanager Stib blijft verantwoordelijk voor zijn team en medewerkers. Om ervoor te zorgen dat de teammanager Stib de transformatie voortvarend op kan pakken, wordt er extra capaciteit voor Stib ingehuurd, in de vorm van een meewerkend voorman. Daarvoor is naar schatting € 50.000,-- nodig. Daarnaast is er een beperkt budget nodig om de werksessie(s), de excursie(s) en de consultatieronde(s) te bekostigen. Voor het onderzoek naar de tekorten binnen het Sociaal Domein is € 32.640,-- nodig. De hoogte van de reserve sociaal domein, rekening houdend met reeds bestemde onttrekkingen is op dit moment € 1.739.500,-

9. Communicatie

De transformatie binnen het Sociaal Domein raakt veel medewerkers van de gemeente, maar ook onze inwoners en maatschappelijke partners. We streven naar een breed draagvlak. Tegelijkertijd is realisme hierin op zijn plaats: zoveel mensen, zoveel meningen. We spannen ons in om alle betrokkenen zo goed mogelijk mee te nemen in de verschillende fasen van het traject. Dat kan op verschillende manieren, mede afhankelijk van het moment in het proces. We maken daarom geen communicatie spoorboekje, maar zorgen ervoor dat het een steeds terugkerend onderwerp van gesprek is.

10. Burgerparticipatie

We maken geen gebruik van burgerparticipatie bij het nemen van dit besluit. Bij de uitvoering van het project zal er wel degelijk gebruik gemaakt worden van burgerparticipatie en er zullen dan ook diverse partijen betrokken worden.

11. Deregulering

Niet van toepassing

12. Achtergrondinformatie

- Projectplan *"Het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren (een nadere invulling van de transformatie), versie 3.0, 22 februari 2019.*

Bijlagen:

- Collegebesluit
- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	Jan Derksen
Team	Stib

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 april 2019	**[nummer voorstel]**	**D.026200** **Z.009856**

Onderwerp **Project Transformatie Sociaal Domein**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 maart 2019;

besluit:
Uit de reserve Sociaal Domein te onttrekken:
a. € 50.000,-- voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de transformatie in het Sociaal Domein.
b. € 32.640,-- voor het uitvoeren van een onderzoek naar de tekorten in Wmo en Jeugdwet

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Projectplan

“Het Sociaal Domein van de toekomst” in Buren (een nadere invulling van de transformatie)

<table>
<tr><td>Bestuurlijk Opdrachtgever:
Daan Russchen</td><td colspan="2">Project
Transformatie Sociaal Domein</td><td>Versie: 3.0

Datum: 22 februari 2019</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ambtelijke opdrachtgever:
Michiel van Dalen

Projectleider:
Jan Derksen</td><td colspan="2">Overige leden projectteam:
Martijn Raedt
Mandy van Belzen
…
< nog nader te bepalen >
…</td></tr>
<tr><td colspan="2">Startdatum: 11 december 2018</td><td colspan="2">Einddatum: …</td></tr>
</table>

Inleiding

De decentralisatie van verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein op het gebied van de Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo), Jeugdhulp en (arbeids)participatie ligt alweer enkele jaren achter ons. Sinds die tijd staan alle gemeenten voor de opgave om een integraal en samenhangend beleid te voeren, waarbij ondersteuning op maat dichtbij de inwoners kan worden georganiseerd. Ten tijde van de zogenoemde *transitie* in 2015 richtten gemeenten zich vooral op het eigen maken van de nieuwe taken, met het bieden van zorgcontinuïteit als belangrijkste uitgangspunt. Inmiddels staan alle gemeenten – en dus ook Buren – voor de zogenoemde *transformatie*, waarin ze eerder gemaakte keuzes heroverwegen, zelf initiatieven nemen voor integrale oplossingen en "het Sociaal Domein van de toekomst" vormgeven.

Uitdagingen voor gemeenten in transformatie zijn door Berenschot reeds verwoord in onderstaande punten:

- *De kern van de transformatie:* de menselijke maat, de burger aan zet. Inwoners doen van alles zelf en voor en met elkaar: ontmoeting, vereniging, een-op-een betrokkenheid. Hoe kunnen de zorgaanbieder en de gemeente dit faciliteren: buurthuis, wijkteam, schuldhulp-maatjes? En hoe sluit je aan bij deze initiatieven om mogelijke problemen vroeg te signaleren en te voorkomen?
- *Organiseer passende ondersteuning voor burgers die dat nodig hebben*. Bij passende ondersteuning is ketenregie cruciaal. Belangrijke thema's: een op de inwoner afgestemd keukentafelgesprek, adequate inkoop van zorg, begeleiding van uitkering naar werk en overgang 18-/18+.
- *Goed opdrachtgeverschap, goed opdrachtnemerschap, correcte tarieven*. De interactie tussen gemeente en aanbieder is een cruciale factor bij de stap van transitie naar transformatie. Op innovatie gerichte samenwerking, met behoud van de eigen rol is daarbij het uitgangspunt. Het inrichten van professioneel opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, keuze van prikkels en bekostigingsvarianten en bepalen van correcte tarieven staan daarbij centraal.
- *Businesscases voor optimale inzet van schaarse middelen*. Dit begint met inzicht in de verdeelmechanismen van rijksmiddelen naar gemeente en in de bepalende keuzes rond de omvang van uitgaven. Aan welke knoppen kun je draaien om kosten en baten in evenwicht te brengen? Denk aan werk bespaart bijstand, preventie en business afschalen van zorg. Businesscases kunnen concrete handvatten bieden om inzicht te geven in consequenties van keuzes, met een tijdpad en mijlpalen waarin de opbrengst van investeringen gemonitord wordt.
- *Samenwerking en sturing*. De meeste gemeenten werken samen bij de uitvoering van begeleiding naar werk, inkoop van jeugdzorg en Wmo en sociale werkvoorziening. Hoe behaal je voordeel van samenwerking zonder de grip van de gemeente(raad) ter verliezen? Kies je voor netwerksamenwerking of een gemeenschappelijke regeling? En hoe kom je tot voor alle partijen reële afspraken wanneer de samenwerking wordt verbroken of juist uitgebreid?

Bovenstaande aandachtspunten worden meegenomen in het transformatietraject.

De transformatie in het Sociaal Domein

Het geven van vorm en inhoud aan de transformatie binnen het Sociaal Domein is in Buren één van de strategische opgaven in 2019. Dit projectplan geeft in hoofdlijnen weer hoe we het inhoudelijke traject willen inrichten. Parallel aan het inhoudelijke transformatieproces voeren we een (financiële) analyse uit, zodat we niet alleen beter zicht krijgen op de uitgaven binnen Wmo en Jeugdwet, maar ook op de mogelijkheden om die te beïnvloeden. Gezien de tekorten in het Sociaal Domein in 2018, is het van groot belang om hier zo snel mogelijk (beter) inzicht in te hebben.

Dit projectplan geeft ons houvast en inzicht. We kiezen ervoor om het traject op te delen in vier verschillende fasen, te weten:

- de voorbereidingsfase
- de oriëntatiefase
- de fase van visievorming
- de implementatiefase

We beschrijven hieronder de verschillende fasen, die we achtereenvolgens doorlopen. De overgangen tussen de verschillende fasen markeren we door steeds aan het eind van een fase een (eind)product op te leveren.

1. De voorbereidingsfase

Looptijd: december 2018 - februari 2019

Centraal in deze periode staan de voorbereidingen die we moeten treffen om het traject in goede banen te leiden. Naast het schrijven van een projectplan, maken we keuzes ten aanzien van aanpak en activiteiten, selecteren we deelnemers aan het traject en maken we (proces)afspraken over voortgang en verantwoording. We geven vorm aan de projectorganisatie, naast een projectleider worden in ieder geval een projectgroep en een klankbordgroep geformeerd. Ook voor draagvlak en communicatie hebben we bijzondere aandacht.

Wie betrokken?

- ✓ Projectleider, projectteam en eventuele ondersteuning
- ✓ De teammanagers met verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein
- ✓ Een afvaardiging van team Beleid
- ✓ De ambtelijke opdrachtgever: de directeur organisatie
- ✓ De portefeuillehouder en op afstand de andere leden van het college

Resulteert in:

- Plan van aanpak, vastgesteld door het college in maart 2019

2. De oriëntatiefase

Looptijd: maart – mei 2019

Na goedkeuring van dit projectplan is er groen licht voor het traject dat we voor ogen hebben en dat we in dit document op hoofdlijnen beschreven. Daarmee gaat de voorbereidingsfase over in de volgende fase, die we gebruiken voor een nadere oriëntatie.

In deze fase starten we met de daadwerkelijke visievorming om “het Sociaal Domein van de toekomst” vorm te geven in Buren. Dat doen we bewust samen met (een vertegenwoordiging van) de verschillende teams binnen de gemeente. Enerzijds om iedereen de kans te geven om zijn of haar bijdrage te leveren, anderzijds om een zo breed mogelijk draagvlak te krijgen. De resultaten van de heidag Sociaal Domein op 19 november 2018 gebruiken we als basis voor de vervolgstappen die we nu zetten.

Voorstel aanpak:

A. Werkbijeenkomst(en) over “het Sociaal Domein van de toekomst” in Buren

Doelen:
- Medewerkers in staat stellen vanuit een andere bril naar het Sociaal Domein te kijken
- In een relatief veilige omgeving (zonder directe gevolgen) brainstormen over kansen en mogelijkheden
- Enthousiasme aanwakkeren om (de inrichting van) het Sociaal Domein te verbeteren

Globale opzet:
- Inleiding op het waarom van dit traject
- In gesprek over de (gezamenlijke) droom: wat zou je graag willen?
- Verdieping: hoe bereiken we die droom, wat doen we morgen anders of niet meer?

Nog ter overweging / nader te bepalen:
- Wie nodigen we uit / wie nemen er deel?
- Hoeveel werkbijeenkomsten?
- Nodigen we een (externe) inspirator uit?

B. Excursie(s) / werkbezoek(en) andere gemeente(n) (of maatschappelijke organisatie(s))

Doelen:
- Een kijkje in de keuken bij anderen: hoe hebben zij de transformatie vormgegeven?
- Inspiratie opdoen, eigen beelden verder 'inkleuren'

Nog ter overweging / nader te bepalen:
- Welke / hoeveel medewerkers naar deze excursie(s)?
- Welke gemeenten / organisaties lenen zich voor zo'n excursie?
- Alternatief: gastspreker uitnodigen op het gemeentehuis

Wie betrokken?

- ✓ Projectleider, projectteam en eventuele ondersteuning
- ✓ De teammanagers met verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein
- ✓ Een afvaardiging van de teams Beleid, Stib, Werk & Inkomen, Regie & Projecten en Front-office.
- ✓ De ambtelijke opdrachtgever: de directeur organisatie

Resulteert in:

- Een eerste schets (werkdocument) van "het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren, gebaseerd op ervaringen werkbijeenkomst(en) en excursie(s) en gedragen door (medewerkers van) de verschillende betrokken teams (uitvoering en beleid)
  .

3. De fase van visievorming

Looptijd: mei – juli 2019

In deze fase staat het formuleren van de Burense visie op "het Sociaal Domein van de toekomst" centraal. Daarvoor gebruiken we de resultaten van de oriëntatiefase, maar we vragen ook input van onze inwoners en maatschappelijke partners. Op die manier organiseren we draagvlak voor de visie, zowel in- als extern.

Voorstel aanpak:

A. Werkdocument vertalen in concept visie

Over onze visie op transformatie in het Sociaal Domein zijn in het verleden al de nodige (beleids)documenten verschenen. Dat betekent dat we al beschikken over de nodige input voor de Burense visie op "het Sociaal Domein van de toekomst". Deze input verrijken we met de opbrengsten van de oriëntatiefase (werkbijeenkomst(en) en excursie(s)). Op basis van al deze informatie schrijven we vervolgens een concept visie, die kan rekenen op intern draagvlak als gevolg van een zorgvuldig doorlopen voortraject waarbij (vertegenwoordigers van) de verschillende teams in de organisatie betrokken zijn.

B. Consultatieronde(s) met inwoners en maatschappelijke partners

Voorwaarde voor een goede Burense visie op "het Sociaal Domein van de toekomst" is dat deze niet alleen kan rekenen op intern draagvlak, maar ook door onze inwoners en maatschappelijke partners gedragen wordt. Daarom kiezen we ervoor om een (of meer) zogenoemde consultatieronde(s) in te bouwen. Dan 'toetsen' we de concept visie bij anderen.

Zo geven we ruimte voor wijzigingen en aanvullingen, maar ook voor het aanbrengen van accenten en prioriteiten. Het besluit over hoe we deze consultatieronde(s) vormgeven, kunnen we op een later moment nemen. Er zijn verschillende mogelijkheden: schriftelijk, in 1-op-1 gesprekken of juist in groepsverband. Ook over wie we in deze consultatieronde(s) willen raadplegen, kunnen we op een later moment besluiten. Ook hierin zijn verschillende mogelijkheden, die er mogelijk toe leiden dat we keuzes moeten maken. Partijen waar we nu aan denken zijn bijvoorbeeld: de partners binnen Stib, de Participatieraad, de werkgroep Sociaal Domein, een vertegenwoordiging vanuit de huisartsen / POH's, de GGD / gezondheidsmakelaar, de signaleringsgroepen et cetera.

Er wordt nog nagedacht over een manier om inwoners te betrekken bij deze consultatieronde(s).

C. Definitieve visie op "het Sociaal Domein van de toekomst" / de transformatie in Buren

Na de consultatieronde(s) maken we de visie definitief. We verwerken de input van onze partners in de conceptvisie waarmee we de consultatieronde(s) zijn gestart. Het is op voorhand niet te zeggen of en hoeveel er wijzigt. Het is wel belangrijk dat we ons vooraf committeren aan de uitkomsten, omdat we bewust kiezen voor co-creatie. De consultatieronde(s) moet(en) resulteren in een breed draagvlak, maar zijn nadrukkelijk geen show voor de bühne.
Op basis van de definitieve visie is het mogelijk om een uitvoerings- of stappenplan te maken voor het daadwerkelijk implementeren van deze visie. Hetzelfde geldt voor een inschatting van de kosten die deze implementatie met zich meebrengt.

D. Optie: een BOT-sessie met het college

Het is te overwegen een BOT-sessie met het college te organiseren voordat de visie aan de Raad wordt voorgelegd.

Wie betrokken?

- ✓ Projectleider, projectteam en eventuele ondersteuning
- ✓ De teammanagers met verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein
- ✓ Externe partners in het Sociaal Domein
- ✓ De ambtelijke opdrachtgever: de directeur organisatie

Resulteert in:

- Een (gedragen) visie op transformatie: "Het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren
- Een uitvoerings- of stappenplan voor het implementeren van deze visie
- Een financieel voorstel voor de uitvoering van de implementatiefase

Allemaal vastgesteld door het college in de zomer van 2019. En vervolgens door de Raad in de vergadering van 1 oktober 2019.

Nader te onderzoeken: *Mogelijk is er vanuit de Awb een verplichting om het visiedocument een bepaalde periode ter inzage te leggen. Dat geeft onze samenwerkingspartners een formele gelegenheid om nog hun reactie te geven. Dat zou betekenen dat er meer tijd nodig is tussen het akkoord door het college en de raadsvergadering. Als dit zo is, dan heeft dat gevolgen voor de planning.*

4. De implementatiefase

Looptijd: (vanaf) 2e helft 2019

Na de fase van visievorming staat in deze vierde fase de daadwerkelijke implementatie centraal. De gesprekken over "het Sociaal Domein van de toekomst" in Buren leiden ongetwijfeld tot veranderingen in de wijze waarop zaken nu zijn georganiseerd of afgesproken. In het uitvoerings- of stappenplan beschrijven we welke wijzigingen er nodig zijn en hoe we deze willen doorvoeren. Daarmee starten we rond / na de zomer van 2019. Hoe deze implementatiefase er precies uit gaat zien en welke stappen er gezet moeten worden, is op dit moment vanzelfsprekend nog onbekend.

Wie betrokken?

- ✓ Projectleider en eventuele ondersteuning
- ✓ De drie teammanagers met verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein
- ✓ Een afvaardiging van de teams Beleid, Stib, Werk & Inkomen, Regie & Projecten en Front-office
- ✓ De ambtelijke opdrachtgever: de directeur organisatie

Resulteert in:

- Een organisatie en manier van werken (kernwaarden, werkafspraken etc.) die passen bij de visie op transformatie: “Het Sociaal Domein van de toekomst” in Buren

- OVERIGE ZAKEN -

Capaciteit

Van de projectleider wordt gemiddeld een inzet verwacht van 24 uur per week. We kiezen ervoor om de teammanager van Stib ook aan te stellen als projectleider voor de transformatie, vanwege zijn ervaring met en kennis over veranderingsprocessen. De teammanager Stib blijft verantwoordelijk voor zijn team en medewerkers. Om ervoor te zorgen dat de teammanager Stib de transformatie voortvarend op kan pakken, wordt er extra capaciteit voor Stib ingehuurd, in de vorm van een meewerkend voorman. Naast de inzet van de projectleider en leden van de projectgroep, wordt ook inzet gevraagd van andere medewerkers. Bijvoorbeeld als vertegenwoordigers van de verschillende teams, in deelname aan de werksessie(s) en/of excursie(s).

Financiën

De ondersteuning van de teammanager Stib moet extern worden ingehuurd, omdat hiervoor geen capaciteit beschikbaar is. Daarvoor is naar schatting € 50.000,-- nodig. Daarnaast is er een beperkt budget nodig om de werksessie(s), de excursie(s) en de consultatieronde(s) te bekostigen.

De kosten voor het implementatietraject zijn op dit moment nog niet in te schatten. Dat kunnen we pas op het moment dat de visie definitief is en we een inschatting kunnen maken van de gevolgen daarvan voor de organisatie. Na de zomer van 2019 komen we met een financieel voorstel voor de uitvoering van de implementatiefase.

Projectorganisatie

Het traject om te komen tot “het Sociaal Domein van de toekomst” in Buren is een opdracht van de wethouder Sociaal Domein, die we benoemen tot bestuurlijke opdrachtgever. Hij legt verantwoording af aan de gemeenteraad. Ook ambtelijk is er een opdrachtgever: de directeur organisatie. Hij legt verantwoording over dit traject af aan het DT of vraagt de projectleider dat te doen. Dan is er nog het ‘dagelijks bestuur’ van de projectorganisatie. Dat wordt gevormd door de projectleider samen met de andere leden van het projectteam.

Leden projectorganisatie

Bestuurlijk opdrachtgever:
- Daan Russchen --> verantwoording aan gemeenteraad

Ambtelijk opdrachtgever:
- Michiel van Dalen --> verantwoording aan DT

Projectleider:
- Jan Derksen --> verantwoording aan AO

Leden projectteam:

- Martijn Raedt
- Mandy van Belzen
- Nog nader te bepalen

Eventuele projectondersteuning:

- ?

Communicatie

De transformatie binnen het Sociaal Domein raakt veel medewerkers van de gemeente. We streven naar een breed draagvlak en zoveel mogelijk input vanuit de organisatie. Tegelijkertijd is realisme hierin op zijn plaats: zoveel mensen, zoveel meningen. Een visie opstellen waarin iedereen zijn of haar bijdrage heeft geleverd en zijn of haar persoonlijk motivatie herkent, is een illusie. Toch is het zaak om zoveel mogelijk recht te doen aan de geluiden binnen de organisatie. Immers: dat vergroot het draagvlak. Communicatie is daarin misschien wel het sleutelwoord. We streven ernaar om iedereen mee te nemen in de verschillende fasen van het traject. Dat kan op verschillende manieren, mede afhankelijk van het moment in het proces. We maken daarom geen communicatie spoorboekje, maar zorgen ervoor dat het een steeds terugkerend onderwerp van gesprek is.

Om te voorkomen dat we op (belangrijke) momenten in het proces ‘vergeten’ te communiceren met (sommige) stakeholders, spraken we af met de collega’s van communicatie dat we voor dit traject de Factor-C methode zullen toepassen. Dat betekent dat we nog dit voorjaar het krachtenveld in kaart brengen en een kalender maken met de mijlpalen in het proces. Deze kunnen we er elk moment bij pakken om te bepalen of we alle partijen met regelmaat en op de juiste manier bij het proces betrekken en informeren.

De gevolgen van de visie en het implementatietraject dat hierop volgt, raken mogelijk het project Kerngericht werken. Het is belangrijk dat we daar tijdig oog voor hebben. Als de concept visie gereed is, zoeken we de verbinding met dit project. Om de raakvlakken te verkennen en te bepalen hoe beide trajecten zich verder ontwikkelen. Zo voorkomen we dat beide trajecten parallel naast elkaar (blijven) lopen, zelfs wanneer integratie meer voor de hand zou liggen.

gemeente Buren

Ministerie van Defensie
Minister A.T.B. Bijleveld-Schouten
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Maurik, 22 januari 2018

Onderwerp: veiligheid en overlast laagvliegroutes helikopters

Geachte mevrouw Bijleveld,

Wij vragen uw aandacht voor het volgende:

Het luchtruim van de gemeente Buren wordt door het ministerie van Defensie zeer frequent gebruikt als oefengebied voor laagvliegende helikopters en als laagvliegroute. Dit is niet zonder gevaar gezien de incidenten van de afgelopen jaren. In het bijzonder noemen wij het helikopterincident op 13 november 2017 te Zoelmond. Naast de ervaren geluidsoverlast is er bij onze inwoners ook onrust ontstaan over de veiligheid.

Uit het onderzoeksrapport van de Veiligheidsraad van september 2018 en uit de presentatie van een vlieger van het ministerie van Defensie op 19 november 2018 te Zoelmond blijkt dat de helikopterbemanning niet altijd eenvoudig kan beschikken over de juiste, actuele kaarten en dat een simulator (toegezegd in 2008 na het helikopterincident in de Bommelerwaard), ter verhoging van het aantal oefenvlieguren, nog steeds niet beschikbaar is.

Wij hebben veel respect voor de inzet van Defensie en realiseren ons dat helikopters ergens moeten oefenen in het laag vliegen en dat hier een bepaalde mate van veiligheidsrisico mee verbonden is.

Hoewel de veiligheid in deze primair een verantwoordelijkheid is van de minister van Defensie, wordt van de gemeente Buren verwacht dat zij zich tot het uiterste inspant om de veiligheid te bevorderen en voor de inwoners op te komen. Wij zijn van oordeel dat zowel het personeel van het ministerie van Defensie als de inwoners van de gemeente Buren erop moeten kunnen rekenen dat alle noodzakelijke veiligheidsmaatregelen optimaal worden ingezet.

De gemeenteraad van Buren verzoekt de minister dringend:

1. Om de vliegers zo spoedig mogelijk de beschikking te geven over eenvoudig toegankelijke actuele kaarten en een voor dit doel geschikte vliegsimulator.
2. Te onderzoeken of het mogelijk is om het laagvliegen van helikopters te spreiden over meerdere gebieden waardoor de veiligheidsrisico's en de overlast voor de gemeente Buren afnemen.

Wij danken u voor uw aandacht en kijken met belangstelling uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

De fracties van de gemeenteraad Gemeente Buren

Gemeentebelangen
Dhr S. van Alfen

VVD
Mw N.H.A.F. van Doremalen

CDA
Mw F.C. Veenis-Missler

PCG
Dhr E. Zaaijer

Partij voor de Dieren
Dhr J. de Jonge

D66
Mw A. van Zijl-Hoek

PvdA
Mw N.A.W. van Dam

Cc: Voorzitter van de vaste Kamercommissie van Defensie
De Tweede Kamer en Provinciale fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Partij voor de Dieren, VVD en PvdA
Diverse lokale pers

Ministerie van Defensie

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. 25 FEB 2019
afd.
kopie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Aan de gemeenteraad van de gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Buren

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
Nederland
www.defensie.nl

T +31 (0)70 318 81 88
MDTN *06 501 88188

Datum
21 februari 2019

Onze referentie
BS2019002361

Uw referentie

In afschrift aan

Bij beantwoording datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Onderwerp: Veiligheid en overlast laagvliegroutes helikopters

Geachte leden van de raad,

In uw brief van 22 januari 2019 vraagt u aandacht voor frequent laag overvliegende helikopters, voor de veiligheid en voor de ondervonden overlast. Ik begrijp uw zorgen over de veiligheid en de irritatie over de ervaren overlast. Het signaal van een door de gehele Raad onderschreven brief is duidelijk. Ik ga in op de aspecten die u in uw brief aan de orde stelt en op de daaruit voortvloeiende vragen. Ook voor mij staat veiligheid voorop: dat geldt zowel de veiligheid van het defensiepersoneel als de veiligheid van mensen in gebieden waar onze helikopters opereren.

Terecht constateert u de noodzaak dat onze piloten goed geoefend zijn, ook in het laagvliegen. Om die reden worden vluchten van Gilze-Rijen naar Deelen en terug regelmatig gecombineerd met laagvliegoefeningen. Buren ligt net buiten het aangewezen laagvlieggebied Maas-Waal. Dat betekent dat het Defensie Helikopter Commando voor laagvliegen in deze omgeving een beschikking moet hebben van de Militaire Luchtvaartautoriteit, die daarvoor onder meer kijkt naar de noodzaak van dergelijke oefeningen en de veiligheid.

Op 18 januari 2018 heb ik de Kamer de Evaluatie laagvlieggebieden voor helikopters gestuurd (Kamerstuk 34 775, X, nr. 77). In mijn brief heb ik aangekondigd dat Defensie voor een betere spreiding zoekt naar uitbreiding van laagvliegmogelijkheden in andere gebieden. De behoefte aan uitbreiding van laagvlieggebieden is aangemeld als (prioritaire) behoefte in de luchtruimherziening. Daarnaast zal Defensie hierover ook overleg voeren met provincies en gemeenten.

U noemt in uw brief het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid waarin de Raad constateert dat de reeds eerder gestelde behoefte aan verbeterde kaarten nog niet is ingevuld. Overigens heeft de Raad geen directe relatie geconstateerd tussen het ongeval en de actualiteit en de kwaliteit van de geprinte kaarten. In de Beleidsreactie op het rapport 'Draadaanvaring Apache-helikopter tijdens nachtvliegen' van de Onderzoeksraad voor Veiligheid heb ik maatregelen

aangekondigd om het kaartsysteem te verbeteren. Deze maatregelen hebben betrekking op twee extra functies om de vliegbases te voorzien van verbeterde en actuele kaarten, nieuwe softwareapplicaties en nieuwe printers en bijbehorende hardware voor de missionplanning systemen.

Ten slotte vraagt u waarom de simulator, die is toegezegd in 2008, nog steeds niet beschikbaar is. Nu sinds het aantreden van het kabinet Rutte-III structureel meer geld voor Defensie beschikbaar is, heb ik op 17 oktober 2018 een brief aan de Kamer gestuurd over de behoeftestelling voor het *Multi Ship Multi Type (*MSMT) concept. Hiermee worden in de komende jaren stapsgewijs meer hoogwaardige simulatoren aangeschaft voor zowel Apache- als Chinookhelikopters. Deze nieuwe simulatoren worden vervolgens onderling en aan de reeds bestaande simulatoren gekoppeld om zo de tactische omgeving te kunnen simuleren en de vliegers nog beter voor te bereiden op hun taak. Het gaat hier om hoogwaardige technologie die nog verder ontwikkeld moet worden. De planning is dat de eerste simulatoren voor de Chinook-helikopters in 2020 en 2021 instromen. De Apache-simulatoren staan gepland voor 2022 en 2023. Overigens blijft altijd een combinatie met *live* opleidings-, trainings- en testvluchten nodig. Bovendien staat door de groei van de Defensiebegroting nog te bezien of er werkelijk sprake zal zijn van minder vliegbewegingen.

Defensie zal de overlast door toedoen van helikopters niet weg kunnen nemen. Net als er ook risico's verbonden blijven aan het opereren met helikopters en vliegtuigen. Maar ik wil met deze brief onderstrepen dat Defensie doet wat redelijkerwijs mogelijk is om de overlast te beheersen en de veiligheid van helikopteroperaties te bevorderen.

Desgewenst is de Commandant van het Defensie Helikopter Commando bereid een briefing voor uw Raad te verzorgen.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Drs. B. Visser

Motie vreemd aan de orde van de dag van de VVD

Onderzoek naar de haalbaarheid en het aanleggen/verlengen van het fietspad tussen het sportpark Maurik en de provinciale weg N320

Overwegende dat:

- Het sportpark in Maurik een drukbezochte locatie is waar een hoop inwoners van onze gemeente, waarvan veel minderjarige kinderen, wekelijks meermaals gebruik maken;
- Deze kinderen veelvuldig, niet begeleid door volwassenen, naar het sportpark fietsen;
- De verwachting is dat in 2019/2020 het sportpark in Maurik uitgebreid zal worden met een sporthal;
- De verwachting is dat het aantal bezoekers daardoor nog aanmerkelijk zal stijgen;
- Er geen fietspad ligt tussen de kortste route van het sportpark en de provinciale weg N320.

Draagt het college van B&W op:

- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden en de kosten van aanleg, om het fietspad, dat nu loopt van de Homoetsestraat in Maurik langs de Verbindingsweg naar het sportpark, door te trekken naar de rotonde van de provinciale weg N320 en uiterlijk de raad te informeren, over de uitkomst van dit onderzoek, voor de begrotingsbehandeling voor 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, d.d. 16 april 2019

Motie vreemd MKB vriendelijkste gemeente

Van de fractie VVD Buren / het raadslid Nanda van Doremalen
ter zake van de het onderzoek van MKB Nederland naar de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland 2018/2019.

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 16 april 2019

De MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland 2018/2019

Inleiding:

MKB-Nederland reikt eens in de twee jaren de prijs voor de MKB-Vriendelijkste gemeente uit. Ondernemers spreken zich in dit grootschalige onderzoek uit over het lokale ondernemersklimaat. Het onderzoek naar de mkb-vriendelijkste gemeente berust op vier pijlers:

1. Tevredenheid van de ondernemers over de eigen gemeente
2. Het imago van de gemeente bij ondernemers buiten de gemeente
3. Communicatie en beleid met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf
4. Gevoelswaarde lokale lasten

(bron: www.mkb.nl)

Overwegende dat,

- de gemeente Buren niet zichtbaar is in de top 100 van MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland;
- niet duidelijk is welke positie de gemeente Buren wel heeft in deze lijst;
- niet bekend is hoe tevreden onze ondernemers zijn over de gemeente;
- het MKB binnen onze gemeente ruimschoots vertegenwoordigd is en qua aantal circa 1000 ondernemers telt;
- het MKB de ruggengraat is van onze samenleving en zorgt voor veel werkgelegenheid;
- er vanuit de regio, Fruitdelta, volop wordt ingezet op 3 speerpunten om de regionale economie te stimuleren, namelijk agribusiness, logistiek, recreatie en toerisme;
- dat onze gemeenteraad deze speerpunten heeft omarmd;
- dat het voor de VVD erg belangrijk is om ondernemerschap te ondersteunen en te stimuleren.

Constateert dat,

- de lage ranking laat zien dat de gemeente blijkbaar nog verbeterslagen kan maken op het gebied van communicatie, beleid, tevredenheid en imago;
- inzicht nodig is om met concrete acties te komen om deze punten te verbeteren;

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- om de exacte positie van onze gemeente op deze lijst kenbaar te maken;
- om uit te zoeken waardoor onze gemeente op deze positie is geëindigd en aan te geven waar onze gemeente wel en niet goed op scoort;
- te onderzoeken hoe we een aantrekkelijke gemeente kunnen zijn voor onze ondernemers en hen daarbij te betrekken;
- om snel een concreet plan te presenteren om onze dienstverlening in de ogen van onze ondernemers te verbeteren;

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie VVD Gemeente Buren
Maurik, d.d. 16 april 2019

Motie vreemd van de VVD fractie inzake Nieuwsbrief Economische Zaken.

De gemeenteraad van Buren, in vergadering bijeen op 16 april 2019

Constaterende dat,
- Buren ambitieuze doelstellingen blijft hebben op het economische vlak.

Overwegende dat,

- de coalitie heeft afgesproken dat er middels structureel overleg met de ondernemers invulling gegeven zal worden aan de gezamenlijke economische agenda;
- het ondernemersloket in 2019 uitgebreid gaat worden met een halve fte;
- er op dit moment geen proactieve communicatie uitgaat vanuit de gemeente richting onze ondernemers;
- Buren graag haar resterende bedrijfsterreingronden wenst te verkopen.

Van mening zijnde dat,

- goed overleg en samenwerking altijd start met eenduidige, complete en heldere informatie-verstrekking;
- een goed bulletin bij zal gaan dragen tot een breder gedragen economische ontwikkeling.

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

- een meer proactieve rol te gaan vervullen richting onze ondernemers;
- ten minste 4 maal per jaar een specifiek informatiebulletin uit te geven vanuit de afdeling; economische zaken gericht op alle Burense ondernemers;
- in dit informatiebulletin aandacht te besteden aan zaken zoals:

    * spreekuur vragen/problemen Burense ondernemers;
    * ontwikkelingen vanuit de gemeente;
    * subsidie- en stimuleringsregelingen (door o.a. de regio ondersteund);
    * informatie over wet- en regelgeving;
    * duurzaamheid;
    * informatie vanuit de ondernemersvereniging;
    * nieuws vanuit de regio;
    * ontwikkelingen op het vlak van economische zaken in het algemeen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie VVD Gemeente Buren